

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1963–64

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1965

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY
1963-64

THE NATIONAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHLSTRÖMS TRYCKERI AB
STOCKHOLM 1965

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den trettonde årgången av Skogsstatistisk årsbok. Årsboken är uppställd efter i stort sett samma principer som sina föregångare 1951—1962. I föreliggande årsbok redovisas i avsnittet om reproduktionsåtgärder några resultat från skogsstyrelsens återväxttaxering och i samma kapitel »Skogens föryngring och vård» har för första gången intagits ett avsnitt om skogsgödsling. I den mån uppgifter varit tillgängliga har statistiken förts fram så att den även omfattar 1964. Detta gäller dels huvudtabeller beträffande skogbränder, avverkning, virkesmätning, skogsindustrins förbrukning av rundvirke (delyvis), export och import, bruttopriser för rundvirke, sysselsättning inom skogsbruket, arbetsförmedlingsverksamhet inom skogsbruket och bidragsmedel för skogsvårdsåtgärder och dels texttabeller och tablåer avseende beviljade införselstillsänd för

plantor och frö av skogsträd, skogsbränder, inrikes fartygstransporter av oförädlat virke, export och import, rotpriser och exportpriser, sysselsättning inom privatskogsbruket samt den skogliga undervisningen.

Med hänsyn till de många uppgifter berörande även år 1964 har skogsstyrelsen ansett det berättigat att beteckna föreliggande årsbok Skogsstatistisk årsbok 1963—64.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter och institutioner samt av enskilda organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet. Stockholm i november 1965.

Folke Johansson

Zachris Tamminen

/Bert Hellberg

INNEHALLSFÖRTECKNING**CONTENTS**

	Sid.		Page
Förord	3	Preface	3
Innehållsförteckning	5	Contents	5
Förkortningar	16	Abbreviations	16
Karta	18	Map	18
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	19	A. Forest-land and forest capital	19
I. Ytvidd	19	I. Area	19
II. Virkesförråd	32	II. Timber resources	32
III. Mark- och skogsvärdens	37	III. Value of forest-land and forests ...	37
IV. Skogens föryugning och vård	43	IV. Regeneration and tending of for- ests	43
1. Frö- och plant tillgång m. m.	43	1. Availability of plants and seed etc.	43
2. Reproduktionsätgärder	48	2. Sowing and planting	48
3. Röjning	51	3. Cleaning	51
4. Gallring	52	4. Thinning	52
5. Gödsling	52	5. Fertilizing	52
6. Betesfred	52	6. Protection against grazing	52
V. Skador på skogen	53	V. Damage to the forest	53
1. Skogsbränder	53	1. Fires	53
2. Snöbrott, storm- och torkskador	56	2. Windfalls, snow-hbreaks and drought damage	56
3. Viltskador	56	3. Wild animals	56
4. Insektsskador	57	4. Insects	57
5. Svampskador	58	5. Fungi	58
B. Skogstekniska arbeten	59	B. Technical activities	59
I. Skogsvägbyggnad	59	I. Roadbuilding	59
II. Skogsdiukning	67	II. Draining	67
III. Flottledsbyggnad	68	III. Building of floatways	68
IV. Skogsindelningsarbeten	69	IV. Management plans	69
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	71	C. The utilization of forest capital ...	71
I. Avverkning, transport m. m.	71	I. Felling and transport	71
1. Utsyning och avverkning	71	1. Marking and logging	71
2. Virkesmätning	74	2. Timber measuring	74
3. Flottning	76	3. Floating	76
4. Järnvägstransporter	78	4. Railway-transport	78
5. Lastbilstransporter	79	5. Lorry-transport	79
6. Fartygstransporter	81	6. Sea-transport	81
7. Havsfloftning	82	7. Sea-rafting	82
II. Virkesförbrukning och produktion m. m.	83	II. Timber-consumption and produc- tion	83
1. Sågverksindustriien	83	1. Sawmill industry	83
2. Fanér- och plywoodindustrierna	85	2. Veneer and plywood industries	85
3. Massaindustriien	85	3. Pulp industry	85
4. Wallboardindustriien	87	4. Fibreboard industry	87

	Sid.	Page	
5. Spånskiveindustrien	87	5. Particle board industry	87
6. Förbrukning av brännaved m. m.	87	6. Consumption of fuel wood etc.	87
III. Export och import	88	III. Foreign trade	88
1. Obearbetade trävaror	88	1. Unprocessed wood	88
2. Sägat virke	89	2. Sawn wood	89
3. Fanérskivor	91	3. Veneer and plywood	91
4. Massa, papper och wallboard ...	91	4. Pulp, paper and fibreboard ...	91
5. Trätjära och träkol	93	5. Woodtar and charcoal	93
6. Sammanlagt värde	93	6. Total value	93
D. Virkespriser och omkostnader	94	D. Timber prices and production costs	94
I. Rotpriser	94	I. Prices of timber on root	94
II. Priser på sågtimmer, massaved och brännaved	97	II. Prices of cut timber	97
III. Drivningskostnader	98	III. Costs of logging	98
IV. Priser på sågade trävaror och massa	99	IV. Prices of sawn wood and pulp ...	99
E. Arbetarförhållanden	102	E. Labour-market conditions	102
I. Löner och avtal	102	I. Wages and collective wages agreements	102
II. Sysselsättning	105	II. Employment	105
III. Olycksfall och arbetsskydd	113	III. Accidents and protection against accidents	113
F. Viltiltgång och jakt	119	F. Wild animals and hunting	119
G. Övriga skogliga frågor	123	G. Other matters relating to forestry	123
I. Administration	123	I. Administration	123
1. Domänverket	123	1. The Swedish State Forest Service	123
2. Skogsstyrelsen	124	2. The National Board of Private Forestry	124
3. Skogsvårdsstyrelserna	125	3. The County Forestry Boards ...	125
II. Skoglig utbildning	126	II. Forestry training	126
III. Föreningar och organisationer ...	132	III. Associations and organizations ...	132
1. Ideella föreningar	132	1. Non-profit-making associations	132
2. Föreningar för skoglig växtförädling	135	2. Associations for forest tree breeding	135
3. Ekonomiska intresseföreningar	136	3. Business organizations	136
4. Arbetsmarknadens föreningar	138	4. Labour market associations ...	138
5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering	140	5. Associations for rationalization in forestry	140
IV. Anslag för skogsvårdande ändamål	142	IV. State subsidies for silviculture ...	142
V. Investeringar och underhåll i skogsbruket	146	V. Investments and maintenance costs in forestry	146
VI. Årsavverkningarnas penningvärde	149	VI. Value of annual cuts	149
H. Internationell översikt	152	H. International review	152
I. Sammanfattning på engelska	161	I. Summary	161
J. Källförteckning	171	J. Literary sources	171

Sid.	Page
<i>Tabeller i texten</i>	
Tabell A. Rikets produktiva skogs-	
marksareal fördelad på ägaregrupper 1963. Länsvis. (Sammandrag av huvudtab. 2 och 3.)	20
Tabell B. Antal brukningsenheter 1962—64 inom det enskilda skogsbruket (exkl. aktiebolag och allmänningar) grupperade efter åkerareal och skogsinnchav samt fördelade på länsgrupper efter RLF:s jordbruksregister ...	23
Tabell C. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo (ej aktiebolag och allmännigar) 1962—1964. Länsvis. Efter RLF:s jordbruksregister	28
Tabell D. Skogsmarksareal (exkl. bonitet IX) och dennas procentuella fördelning på ägargrupper inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde. Enl. riks-skogstaxeringarna 1938—1944	29
Tabell E. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beständens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929, 1938—1952 samt för länsgrupper och hela riket även 1953—1957)	30
Tabell F. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper enligt riks-skogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark (inkl. hagmark). Länsvis	33
Tabell G. Virkesförråd på bark (exkl. torrskog o. vindfällen) fördelat på diametergrupper (brösthöjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Länsgrupper. Milj. m ³ sk.	34
<i>Tables in the text</i>	
Table A. Productive forest area di-	
distributed by owner groups in 1963.	
By counties. (Summary of tables 2	
and 3)	20
Table B. Number of agricultural units	
in private possession (excl. compa-	
nies and common units) in 1962—	
1964 distributed according to field	
area and forest area. By groups of	
counties. According to the National	
Farmers' Union's agricultural regis-	
ter	23
Table C. Forestry in and without com-	
bination with agriculture. Areas of	
forest land of agricultural units in	
different sizes in private possession	
(excl. companies and common units)	
in 1962—1964. By counties. According	
to the National Farmers' Union's	
agricultural register	28
Table D. Forest area excl. site quality	
class IX and percentage distribution	
of the same by owner groups in all	
river basins in Northern Sweden. Ac-	
cording to the National Forest Sur-	
vey 1938—1944	29
Table E. Forest area in per cent by ages	
of growing stock. (According to the	
National Forest Surveys 1923—1929,	
1938—1952 and 1953—1957. The last	
only referring to county groups and	
the entire country.)	30
Table F. Average ideal site quality by	
owner groups and by counties. Ac-	
cording to the third National For-	
est Survey	33
Table G. Growing stock incl. bark (excl.	
deadstanding trees and windfalls) by	
size-group (DBH) and species accord-	
ing to the National Forest Surveys	
1953—1962 and 1938—1952. Groups	
of countries. Million m ³ sk.	34

Sid.	Page		
Tabell H. Total årlig tillväxt (inkl. bark) i milj. m ³ sk. för samtliga trädslag samt årlig tillväxt per hektar. Skogsmark. Enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Länsgrupper	36	Table H. Total annual growth (incl. bark) in million m ³ sk, and annual growth per hectare of all species on forest land according to the National Forest Surveys 1953—1962 and 1938—1952. Groups of counties	36
Tabell I. Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1952 och 1957	39	Table I. Value of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in 1952 and 1957	39
Tabell J. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952 och 1957 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar på landsbygden	40	Table J. Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952 and 1957 regarding values of forest ground and growing forest ...	40
Tabell K. Skogsbruksvärde i kronor per hektar inom olika skogsägargrupper på landsbygden enligt 1957 års taxering	41	Table K. Value per hectare in Sw. crowns of forest land and growing forest by owner groups. According to the Real Property Assessment 1957 ...	41
Tabell L. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1959—1963 utklängt skogsfrö. Länsvis	44	Table L. Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1959—1963. By counties	44
Tabell M. Under 1963 och 1964 beviljade införselfillstånd för plantor och frö av skogsträd	47	Table M. Import licenses given in 1963 and 1964 for plants and seed of forest trees	47
Tabell N. Under 1961—1963 utförd skogsodling per 1000 ha produktiv skogsmark. Länsvis	49	Table N. Forest planting and sowing per 1000 ha forest land in 1961—1963. By counties	49
Tabell O. Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942/46—1957/61 i årsmedeltal samt åren 1962 och 1963	50	Table O. Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1962 and 1963	50
Tabell P. Skogsbrändernas antal, välslade skador m. m. 1955—1964	55	Table P. Number of forest fires, damage etc. in 1955—1964	55
Tabell Q. Antal skogsbränder, total avbränd areal och avbränd areal per brand 1963 och 1964 fördelade efter månad	55	Table Q. Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire in 1963 and 1964. By months	55
Tabell R. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S enl. riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Km	61	Table R. Private permanent roads with road-character S i kms according to the Road Inventory 1957—1963 of the National Forest Survey. By region	61

Sid.	Page
Tabell S. Hårdgjord vägbredd för enskilda vägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Procentuell fördelning	61
Tabell T. Allmänna vägar enligt riks-skogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Km	62
Tabell U. Motorbasvägar enligt riks-skogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Km	62
Tabell V. Skogsvägsbyggnads- och dikan-ningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per 1000 ha produktiv skogsmark) 1963. Länsvis ...	63
Tabell X. Vägtäthet i meter per ha utmark enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 avseende allmänna och enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S samt motorbasvägar, inom regioner	64
Tabell Y. Permanentta vägar med väg-karaktär S fördelade på län samt vägtäthet i meter väg per hektar ut-mark enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963	66
Tabell Z. Avverkade kvantiteter under avverkningsåren 1954/55—1963/64 enligt stubbinventeringarna. Samtliga ägoslag. Miljoner m ³ sk. ...	73
Tabell Å. Lastbilarnas virkestranspor-ter 1954/55 och 1962/63 fördelade på olika transportalternativ	80
Tabell Ä. I rikets hamnar och lastage-platser 1963 och 1964 lossade kvanti-teter av oförädlat virke (endast inrik-kes fartygstransporter)	82
Tabell Ö. Antal sågverk, deras totala förbrukning av rundvirke av furu och gran samt produktion av barrträ-varor 1958. Länsvis	84
Table S. The hardened breadth of the private permanent roads with road-character S according to the Road Inventory 1957—1963 of the National Forest Survey. By region. Percentages	61
Table T. Public roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963 of the National Forest Survey. By region	62
Table U. Seasonal truck roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963 of the National Forest Survey. By region	62
Table V. The relative extent of forest road building and draining (metres per 1000 ha productive forest land) in 1963. By counties	63
Table X. Road network density in metres per ha outlying land of public and private permanent roads with road-character S and seasonal truck roads according to the Road Inventory 1957—1963 of the National Forest Survey. By region	64
Table Y. Permanent roads with road-character S and road network density in road metres per hectare outlying land according to the Road Inventory 1957—1963 of the National Forest Survey. By counties	66
Table Z. Total fellings during felling seasons 1954/55—1963/64 according to the Stump Enumerations. All types of land. Millions of m ³ sk.	73
Table Å. The lorries' transports of roundwood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1963 and 1964	80
Table Ä. Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1963 and 1964	82
Table Ö. Number of sawmills and total consumption of coniferous roundwood and total production of coniferous lumber by sawmills in 1958. By counties	84

Sid.	Page		
Tabell AA. Massa- och wallboardindustriens råvaruförbrukning 1963. Regionvis	86	Table AA. Consumption of roundwood and sawmill waste by pulp mills and fibreboard factories in 1963. By regions	86
Tabell AB. Sammansättning, medelpris m. m. för stämplingsposter, sålda på rot från bondeskogar drivningsåret 1963/64	95	Table AB. Composition, average prices obtained etc. of standing timber on farmers' forests in the cutting year 1963/64	95
Tabell AC. Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rotposter 1959—1963	96	Table AC. Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1959—1963	96
Tabell AD. Exportpriser på sågade barrträvaror och på massa, 1960—1964	100	Table AD. Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp in 1960—1964	100
Tabell AE. Löneutvecklingen 1954—1963 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien	104	Table AE. Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1954—1963	104
Tabell AF. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk 1960. Länsvis. Enligt folkräkningen 1960	106	Table AF. The economically active population in all industries and in forestry in 1960. By counties. According to the 1960 Census of Population ...	106
Tabell AG. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folkräkningen 1960	107	Table AG. The economically active population in forestry in 1960 by subgroup of industry and by status. According to the 1960 Census of Population	107
Tabell AH. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1950 och 1960 fördelade efter tjänsteställning och ålder. Relativa tal	108	Table AH. The economically active population in forestry in 1950 and 1960, by status and age. Relative figures.	108
Tabell AI. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken 1963 och 1964 fördelade på skogsägaren och dennes familjemedlemmar resp. Iejd arbetskraft (uppräknade tal)	110	Table AI. Evaluated number of day-works performed in farmers' forests in 1963 and 1964 according to surveys of employment. Owners with members of their families and hired labour	110
Tabell A. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken 1963 och 1964 fördelade efter landsdel (uppräknade tal)	111	Table AJ. Evaluated number of day-works performed in farmers' forests in 1963 and in 1964 according to surveys of employment. By main part of country	111

Sid.	Page
Tabell AK. Arbetsolyeksfall 1961 i procent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten) 117	Table AK. Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1961. All employers (incl. public service) 117
Tabell AL. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1963/64 128	Table AL. Professional training in forestry in the year 1963/64 128
Tabell AM. Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen 143	Table AM. Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament 143
Tabell AN. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1951—1963. Hela riket 147	Table AN. Investments and maintenance costs in forestry in 1951—1963. Entire country. 147
Tabell AO. Den svenska totalaverkningens beräknade storlek och penningvärde 1951—1963 150	Table AO. Estimated volume and value of annual fellings in Sweden in 1951—1963 150

Tabeller

Tabell 1. Rikets areal vid 1963 års slut fördelad på produktiv skogsmark, inlägor, impediment och vatten. Produktiv skogsmarksareal per invånare och per ha inlägomark. Länsvis 175
Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1963 års slut. Länsvis 176
Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsес tillsyn samt total skogsmarksareal vid 1963 års slut. Länsvis 178
Tabell 4 a. Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diametergrupper (brösthöjd) enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga ägoslag och ägare. Länsvis. Milj. m ³ sk. 180
Tabell 4 b. Virkesförråd på bark, per hektar skogsmark, inom skilda åldersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga trädslag exkl. torrskog och vindfällen. Länsvis 186

Tables

Table 1. Productive forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1963. Productive forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties 175
Table 2. Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1963. By counties 176
Table 3. Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1963. By counties 178
Table 4 a. Growing stock incl. bark on all ground by species, size-groups and counties according to the National Forest Survey 1953—1962 180
Table 4 b. Growing stock per ha forest land by age-groups and owner-groups according for the National Forest Survey 1953—1962. All species excl. dead standing trees and windfalls. By counties 186

Sid.	Page
Tabell 5. Total årlig tillväxt, på bark, fördelad på olika trädslag enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark, Länsvis	189
Tabell 6. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1963, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	190
Tabell 7 a. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1963. Länsvis	192
Tabell 7 b. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1964. Länsvis	193
Tabell 8 a. Antal skogsbränder och bränd areal 1963, fördelade efter brandorsak. Länsvis	194
Tabell 8 b. Antal skogsbränder och bränd areal 1964, fördelade efter brandorsak. Länsvis	195
Tabell 9. Skogsbilvägar, färdighyggt 1963, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis	196
Tabell 10. Under 1963 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	197
Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1954/55—1963/64	198
Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1954—1963	199
Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1963, Länsvis	200
Tabell 14. Av virkesmättningsföreningarna eller under deras tillsyn inmätta virkeskvantiteter säsongerna 1961/62—1963/64	201
Tabell 15. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmättningsföreningarna under drivningssäsongerna 1962/63 och 1963/64	202
Table 5. Total annual growth, incl. bark, by species according to the National Forest Survey 1953—1962. Forest land. By counties	189
Table 6. Silvicultural measures taken in 1963, by forest-owner groups. By counties	190
Table 7 a. Number of forest fires, area destroyed, and costs of extinguishing fires in 1963. By counties	192
Table 7 b. Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1964. By counties	193
Table 8 a. Number of forest fires and area destroyed, by causes, in 1963. By counties	194
Table 8 b. Number of forest fires, area destroyed in 1964, by causes. By counties	195
Table 9. Forest roads completed in 1963, by forest-owner groups. By counties	196
Table 10. Draining ditches completed in 1963, by forest-owner groups. By counties	197
Table 11. Estimated annual fellings, by assortments in the felling-seasons 1954/55—1963/64	198
Table 12. Fellings in State forests, diocesan forests, other public forests, and companies' forests, totals and per ha in the years 1954—1963	199
Table 13. Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1963. By counties	200
Table 14. Volume of timber measured either by timber measurement associations or under their supervision by forest industries during the felling-seasons 1961/62—1963/64	201
Table 15. Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1962/63 and 1963/64	202

Sid.	Page
Tabell 16. Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1959/60—1963/64	203
Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder 1963	204
Tabell 18. Flottat och levererat virke 1963	205
Tabell 19. Utflotnings- och skiljningskostnader m. m. 1963	206
Tabell 20. Har utgått fr. o. m. 1962.	
Tabell 21. Har ntgått fr. o. m. 1962.	
Tabell 22. Har utgått fr. o. m. 1959.	
Tabell 23. Har utgått fr. o. m. 1959.	
Tabell 24. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1960—1964	207
Tabell 25. Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1963. Länsvis	208
Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1963. Länsvis	209
Tabell 27. Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1960—1964	210
Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1960—1964	213
Tabell 29. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp. importländer 1963 och 1964 ...	216
Tabell 30. Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar 1954—1963. Länsvis	226
Tabell 31 a. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1962/63. Sägtimmer av furu och gran	221
Tabell 31 b. Bruttopriser för drivningsåret 1963/64. Sägtimmer av furu och gran	224
Table 16. Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1959/60—1963/64	203
Table 17. Floating associations and floatways in 1963	204
Table 18. Wood floated and delivered in 1963	205
Table 19. Floating and sorting costs etc. in 1963	206
Table 20. Has been expunged.	
Table 21. Has been expunged.	
Table 22. Has been expunged.	
Table 23. Has been expunged.	
Table 24. Annual consumption of roundwood by forest industries in 1960—1964	207
Table 25. Production of sawn and planed goods in 1963. By counties	208
Table 26. Pulp and fibreboard production in 1963. By counties	209
Table 27. Exports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1960—1964	210
Table 28. Imports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1960—1964	213
Table 29. Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by countries of destination and origin in 1963 and 1964	216
Table 30. Net value of wood cut in State forests in 1954—1963. By counties	220
Table 31 a. Gross prices and costs in the felling-season 1962/63. Coniferous timber	221
Table 31 b. Gross prices during the felling-season 1963/64. Coniferous timber	224

Sid.	Page
Tabell 32 a. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1962/63. Massaved av barrträd	227
Tabell 32 b. Brutto priser för drivningsåret 1963/64. Massaved av barrträd	228
Tabell 33 a. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1962/63. Brännved	229
Tabell 33 b. Brutto priser för drivningsåret 1963/64. Brännved	230
Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster i kr (vägda genomsnitt), avverknings säsongerna 1959/60—1963/64. Länsvis	231
Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1963 och 1964 vid domänverket och 54 större skogs bolag	232
Tabell 36. Personal sysselsatt i flottnings verksamhet samt antal därifullgjorda dagsverken 1963	233
Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1962—1964	234
Tabell 38. Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1961. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	235
Tabell 39. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per tusental arbetstimmar (svårhetsstal) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbete 1961. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	236
Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 samt per år 1961, 1962 och 1963. Länsvis	238
Table 32 a. Gross prices and costs during the felling-season 1962/63. Coniferous pulpwood	227
Table 32 b. Gross prices during the felling-season 1963/64. Coniferous pulpwood	228
Table 33 a. Gross prices and costs during the felling-season 1962/63. Fuel-wood	229
Table 33 b. Gross prices during the felling-season 1963/64. Fuel-wood	230
Table 34. Average daily wages (weighed averages) of forest workers in the felling-seasons 1959/60—1963/64. By counties.	231
Table 35. Number of forest workers in State forests and in 54 of the largest companies' forests in 1963 and 1964	232
Table 36. Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1963	233
Table 37. Labour-exchange activities in forestry in 1962—1964	234
Table 38. Number of working-hons and number of industrial accidents in forest work and floating in 1961. All employers (incl. public service)	235
Table 39. Number of working-days lost per one thousand working-hours (severity rules) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours, and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1961. All employers (incl. public service)	236
Table 40. Number of elks killed during legal shooting season during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in 1961, 1962 and 1963. By counties	238

Sid.	Page
Tabell 41. Antal dödade villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 samt under åren 1960, 1961, 1962 och 1963	239
Tabell 42. Under budgetåret 1963/64 genom Kungl. Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogsvårdsstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsåtgärder. Länsvis	240
Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen i vissa länder 1963	242
Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1962 och 1963	243
Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkehandel 1963	244
Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1963	245
Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1963	246
 Diagram 	
1. Löneutvecklingen 1954—1963 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom träindustrien	103
2. Den svenska totalavverkningens beräknade värde per m ³ sk. under perioden 1953/54—1962/63	149
 Diagram 	
Table 41. Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in 1960, 1961, 1962 and 1963 ...	239
Table 42. State subsidies paid for special silvicultural measures during the budgetyear 1963/64. By counties	240
Table 43. Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1963	242
Table 44. Removals in certain countries with an extensive logging in 1962 and 1963	243
Table 45. Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1963	244
Table 46. Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1963	245
Table 47. Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1963	246

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Mindre än $\left\{ \begin{array}{l} 0,5 \\ 0,05 \end{array} \right. $ av enheten	$\left\{ \begin{array}{l} 0 \\ 0,0 \end{array} \right. $
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	.
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mätt	m ³ f.
Kubikmeter travat mätt	m ³ t.
Kubikmeter löst mätt	m ³ l.
Skogs-kubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el.'
Tum (")	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprotmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
På bark (med bark)	pb.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Brösthöjd	brh.
Osorterat (sågad vara kval. I—IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Utskott (» » » VI)	VI
Cirka	ca
Kronor	kr
Stycken	st
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredningar	SOU
Svensk författningsamling	SFS

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil	
Magnitude less than half of unit employed	
Not available	
Logically impossible	
Provisional or estimated figure	
Centimetre	
Metre	
Kilometre	
Hectare	
Square kilometre	
Cubic metre	
Cubic metre solid wood	
Cubic metre piled wood	
Cubic metre stacked volume	
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)	
Foot (English)	
Inch (English)	
Cubic foot (English)	
Floating cubic foot	
Cubic foot by measuring on the top of the log	
Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log	
Standard (Petersburg)	
Kilogramme	
Completely barked	
Unbarked	
On (or with) bark	
Under (or without) bark	
Measured at the middle of the log	
Breast height	
Unsorted	
Quinta	
Sixths	
Approximately	
Swedish crowns	
Pieces	
Food and Agriculture Organization of the United Nations	
Swedish Official Statistics	
Investigations by the Swedish Government	
Swedish statute register	

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

Nb	Norrbottens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbottens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län			Gbg	Göteborgs och Bohus länen
Vnr	Västernorrlands län	Sdm	Södermanlands län		
Gvl	Gävleborgs län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Kpb	Kopparbergs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Vrm	Värmlands län	Äbg	Älvshorgs län	Krs	Kristianstads län
Ör	Örebro län	Jkp	Jönköpings län	Mlm	Malmöhus län
Vstm	Västmanlands län	Krb	Kronobergs län		

I vissa tabeller är länen sammanslagna i fem grupper (se karta s. 18): In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 18):

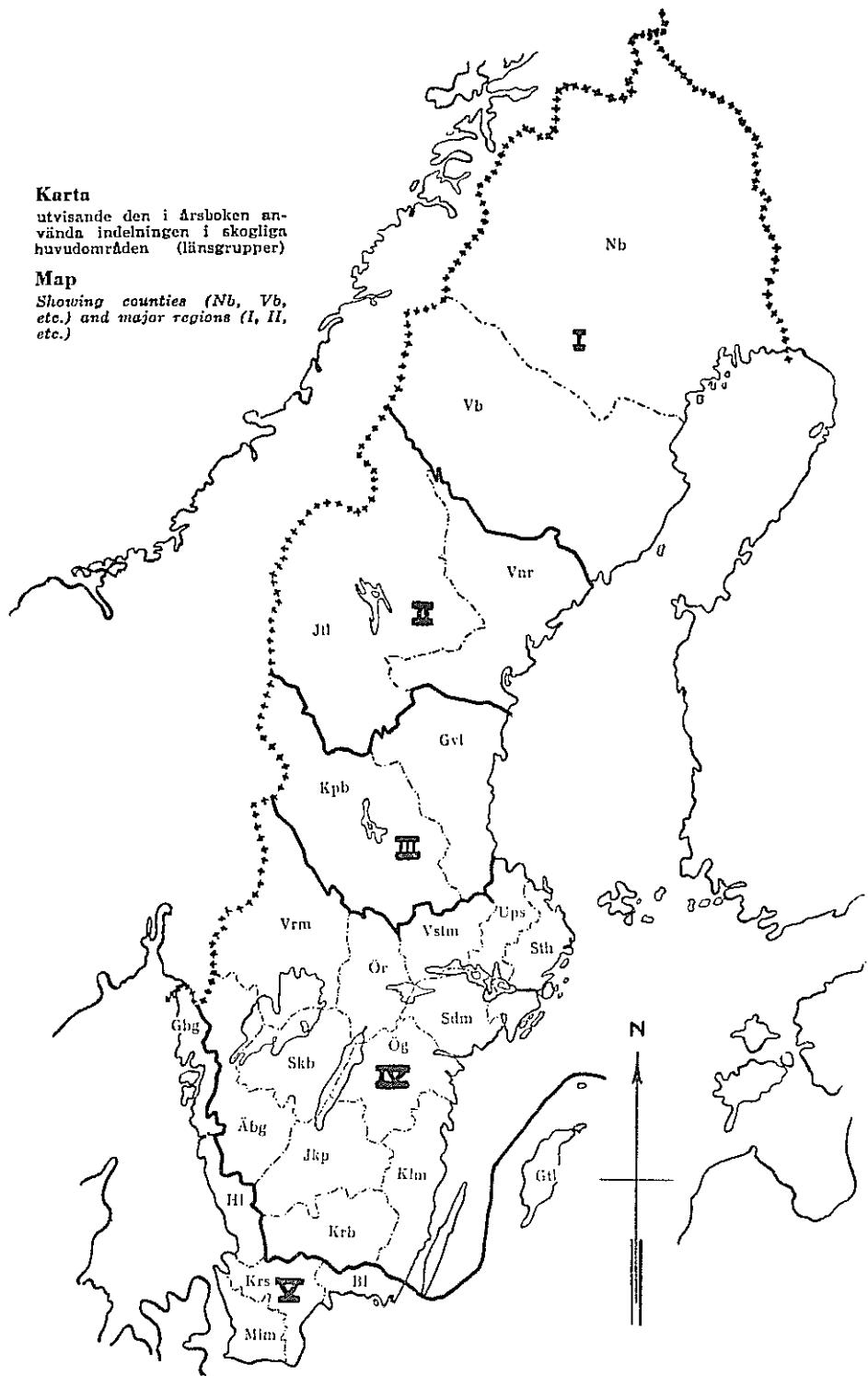
- I Övre Norrland ..... Nb och Vb
- II Mellersta Norrland ..... Jtl och Vnr
- III Nedre Norrland o. Dalarna Gvl och Kph
- IV Mellansverige och Småland Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb,
Äbg, Jkp, Krb och Klm
- V Södra och västra kustlänene Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

Karta

utvisande den i årsboken an-
vända indelningen i skogliga
huvudområden (länsgrupper)

Map

Showing counties (*Nb*, *Vb*,
etc.) and major regions (*I*, *II*,
etc.)

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvädd

Rikets skogsmarksareal redovisas länsvis i tabellerna 1—3 (sid. 175). Enligt dessa tabeller, grundade på slutgiltiga beräkningar från tredje riksskogstaxeringen, uppgick den totala arealen produktiv skogsmark till 22 815 000 ha, vilket för närvarande får gälla som den mest korrekta arealuppskattningen. Denna areal understiger den vid andra riksskogstaxeringen redovisade produktiva skogsmarksarealet med 126 000 ha eller 0,5 %. Anledningen härtill är främst den hårdare avgränsningen av impediment vilket framför allt drabbat fjällbarrskogen. Minskningen skulle emellertid ha varit större, om den ej motvägts av den ökning av skogsmarksarealet, som skett genom den i vissa områden ganska betydande igenplanteringen av gammal åker.

1956 års jordbruksräkning beräknade skogsmarksarealet till 22 505 000 ha och 1957 års allmänna fastighetstaxering till 21 815 000 ha (exkl. skogsmark inom städerna och inom områden för vilka fastighetsskatt icke erlägges, sammantaget 736 000 ha). Såväl fastighetstaxeringens skogsmarksareal inkl. städernas skogsmark som arealen från jordbruksräkningen understiger den vid tredje riksskogstaxeringen erhållna arealen med drygt 1 %. Delvis beror detta på att jordbruksräkningens och fastighetstaxeringens uppgifter icke inkluderar vissa kronan tillhöriga skogar i de nordligaste länen, vilka vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda, delvis på att riksskogstaxeringen innesfattar all slags hagmark vil-

ket icke varit fallet vid de övriga undersökningarna.

Enligt en av lantbruksstyrelsen och skogsstyrelsen efter samråd med jordbruksutredningsinstitutet år 1958 utförd specialundersökning om överföring av jordbruksjord till skogsmark kan totalt ca 575 000 ha jordbruksjord tas ur produktion utan konflikt med uppsiktslagens bestämmelser. Struktur- och befolkningsutredningen (SOB-utredningen) utförd av jordbruksutredningsinstitutet fann att årligen ca 30 000 ha odlad jord togs ur produktionen under tiden 1951—1961. Strukturgruppen inom 1960 års jordbruksutredning har framräknat åkerarealet 1975 efter två alternativ, vilka innebär att 400 000 respektive 650 000 ha åker skulle tas ur produktionen under perioden 1961—1975 d. v. s. per år 27 000 respektive 43 000 ha. En del av den nedlagda åkern användes mer eller mindre övergångsvis för foderproduktion — mångåriga vallar och bete — och en del disponeras för bebyggelse, vägar m. m. Enligt lantbruksstyrelsens och skogsstyrelsens utredning utlades till skog under åren 1951—1958 totalt ca 32 000 ha åker. Sedan 1959 års och senare års riksdagar beslutat ökade anslag för utlämnande av bidrag till överföring av sämre åkerjord till skogsmark har denna verksamhet ökat betydligt. Under budgetåren 1959/60—1963/64 skogsodlades sålunda med ett sammantaget statligt bidrag av 16,6 milj. kr respektive 6 930, 6 730, 8 440, 11 360 och 11 960 ha gammal åker. Till detta kommer den

Tabell A. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1963. Länsvis. (Sammandrag av tabellerna 2 och 3).

Productive forest area distributed by owner groups in 1963. By counties (Summary of tables 2 and 3)

åkerplantering som utförts utan statligt bidrag. Denna har de senaste åren uppskattats till 5 000 à 6 000 ha.

I tabell 1 redovisas i kolumn 7 skogsmarksarealens andel i totalarealen länsvis. Av tabellen framgår att variationerna mellan olika län är betydande. I Västernorrlands län är nära 74 % av totalarealen beväxen med skog, i Malmöhus län endast 13 %. Skogsmarksarealen per invånare är störst i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län. Dessa tre län har också den största arealen skogsmark per ha inägomark (åker och äng). Medan det i Norrbottens län går nära 46 ha skogsmark på en ha inägomark, är motsvarande relation för Malmöhus län 0,2 ha skogsmark på en ha inägomark. Vid jämförelser av skogsmarksarealer bör dock ihågkommen de stora skillnaderna i produktionsförmåga per hektar mellan olika landsdelar.

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs), bolagsskogar och övriga enskilda skogar. Som framgår av tabell A, där den absoluta och relativta fördelningen på ovan nämnda ägarkategorier redovisas länsvis och för hela riket, omfattar de allmänna skogarna och bolagsskogarna vardera 25 % av den totala skogsmarksarealen, medan den återstående hälften tillkommer de övriga enskilda skogarna (bondeskogar och godsskogar).

Tabell A har sammanställts på grundval av huvudtabellerna 2 och 3. I dessa huvudtabeller redovisas den produktiva skogsmarks- och impedimentarealen fördelad på olika tillsyns- och/eller förvaltningsorgan samt på län. Domänverkets arealuppgifter i tabellerna har erhållits från verkets årliga officiella sta-

tistik, medan arealuppgifterna för övriga allmänna skogar grundar sig på till skogsstyrelsen årligen inkomna rapporter från berörda myndigheter. Bolagens arealuppgifter har hämtats från tredje riksskogstaxeringen till föreliggande årsbok. Arealuppgifterna för övriga enskilda skogar har slutligen framkommit som en restpost mellan den totala arealen, som grundar sig på tredje riks-skogstaxeringen, och de tidigare upp-räknade ägarkategorierna.

Som framgår av tabell A råder stora olikheter mellan de skilda delarna av riket ifråga om arealfördelningen på ägargrupper. Således upptar de allmänna skogarna i det skogliga huvudområdet I (länsgrupp I) ungefär 50 % (huvudsakligen kronoskogar) av den totala skogsmarksarealen. För Norrbottens län utgör andelen allmänna skogar t.o.m. 61 % av nyssnämnda areal. De allmänna skogarna upptar i intet av de övriga skogliga huvudområdena 20 % av den totala skogsmarksarealen, även om andelen i vissa län kan uppgå till 20—24 %. Bolagsskogarna har sin tyngdpunkt i områdena II och III, framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. Övriga enskilda skogar d. v. s. gods- och bondeskogar har i område II ungefär samma omfattning som bolagsskogarna och överträffar de senare i område III. I områdena IV och V är gods- och bondeskogarna helt dominerande. I område IV upptas dock 18 % av den totala skogsmarksarealen av bolagsskogar. I Värmlands och Uppsala län utgör dessa drygt en tredjedel av ifrågavarande arcal.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna skogar. Tillsynen för övriga statliga skogar utövas av fortifikationsförvalt-

ningen, vattenfallsstyrelsen, lantbruksstyrelsen och sjöfartsstyrelsen, för de ecklesiastika boställsskogarna av stiftsnämnderna samt för samtliga andra skogar, allmänna och enskilda, av skogs-vårdsstyrelserna med skogsstyrelsen som centralmyndighet. Följande schema visar skogsmarkens indelning i administrativt avseende. De arealer, som hänföres till de olika grupperna, återfinns i tabellerna 2 och 3.

I. Domänstyrelsen

A. Kronoskogar (Kronoskogsförordningen den 10 maj 1935 nr 157)

1. kronoparker
2. skogsjordbruk, kronotorp, äldre kronolägenheter m.m.
3. kronoholmar och skär
4. kronoöverloppsmarker
5. oavmältta kromarker

B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn.

1. bergverksskogar (KF den 27 maj 1898)
2. renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
3. kronoallmänningar (1894 års skogsordning, 4 §)
4. Vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap. IV 24 §)
5. allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehålls med stadgad äborätt (1894 års skogsordning, kap. V)
6. nationalparker

II. Andra statliga myndigheter

- A. Fortifikationsförvaltningen
- B. Vattenfallsstyrelsen
- C. Lantbruksstyrelsen
- D. Sjöfartsstyrelsen

III. Stiftsnämnder (ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932)

IV. Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237)

A. Allmänna skogar

- häradsallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
  - allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)
  - skogar tillhöriga landsting, hushållningssällskap — även skogar förvaltade av landsting men ägda av donationsfonder — skogs-vårdsstyrelser o. d.
  - skogar tillhörande städer och övriga primärkommuner
  - kronohemman och kronolägenheter, vilka innehålls med stadgad äborätt
  - skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o. d.) med undantag av dem, som nämnts ovan under I B:5
- B. Enskilda skogar
- bolagsskogar
  - skogar tillhöriga föreningar, stiftelser o. d.
  - gods- och bondeskogar¹.

Av skogssällskapet förvaltade skogar redovisas under vederbörande ägargrupp, medan skogssällskapets egna skogar hänföres till ägargrupp IV B:2 enligt ovan.

Som framgått tidigare omfattar det enskilda skogsbruket, förutom bolags-skogarna, hälften av rikets produktiva

¹ Gränsen mellan godsskogar och bondeskogar har satts till 400 ha skogsmark inom Svealand och 200 ha inom Götaland.

Tabell B. Antalet bruksenheter 1962—64 inom det enskilda skogsbruket (exkl. aktiebolag och allmänningar) grupperade efter åkerareal och skogsinnehav samt fördelade på länsgrupper. Efter RLF:s jordbruksregister.

Number of agricultural units in private possession (excl. companies and common units) in 1962—64 distributed according to field area and forest area. By groups of counties. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Länsgrupper och storleksgrupper efter åkerareal i ha <i>Groups of counties and size-groups according to field area in hectares</i>	Antalet bruksenheter med eller utan skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar). Fördelade på länsgrupper. Efter RLF:s jordbruksregister <i>Number of agricultural units with or without forest land in private possession (excl. companies and common units). By size-groups according to forest area in hectares</i>										
	0	1—5	6—10	11—25	26—50	51—75	76—100	101—200	201—400	400	Summa Total
I 0 åkern utarr. (arable land on lease)	—	421	450	742	680	366	243	319	156	68	3 445
	—	160	173	467	437	221	124	211	87	28	1 908
0,1— 1,0	1 508	322	288	501	401	189	120	190	51	11	3 581
1,1— 2,0	1 733	457	481	760	738	330	256	382	135	25	5 297
2,1— 5,0	2 369	716	950	2 268	2 425	1 277	965	1 488	516	74	13 048
5,1— 10,0	557	231	486	2 080	3 209	1 784	995	1 228	381	78	10 979
10,1— 15,0	81	36	61	465	986	649	407	337	79	27	3 126
15,1— 20,0	23	2	7	86	253	177	105	118	28	8	809
20,1— 30,0	22	—	2	21	68	47	39	57	20	3	279
30,1— 50,0	11	—	—	1	5	2	1	14	5	4	43
50,1—100,0	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7
100,0	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa Total	6 311	2 315	2 898	7 393	9 202	4 992	3 255	4 344	1 458	328	42 526
II 0 åkern utarr. (arable land on lease)	—	971	290	574	572	377	334	563	247	131	3 459
	—	171	167	265	265	130	89	219	104	49	1 459
0,1— 1,0	1 890	525	251	255	153	65	37	63	22	8	3 269
1,1— 2,0	9 490	1 215	627	621	385	139	84	138	51	15	6 765
2,1— 5,0	2 749	1 301	1 166	2 272	555	719	491	744	264	64	11 325
5,1— 10,0	659	235	328	1 410	789	1 034	700	1 118	354	88	7 715
10,1— 15,0	117	14	24	172	434	321	215	415	35	34	1 881
15,1— 20,0	34	1	3	31	90	94	75	129	48	9	514
20,1— 30,0	29	4	2	15	49	42	34	70	18	11	274
30,1— 50,0	15	—	—	8	3	11	15	12	5	69	21
50,1—100,0	13	—	—	—	1	1	3	1	2	4	4
100,0	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa Total	9 000	3 837	2 858	5 615	5 300	2 925	2 071	3 477	1 256	416	38 755

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
III 0	—	1 700	1 260	1 595	796	280	130	172	59	18	6 010
äkern utarr. (arable land on lease)	—	1 193	1 491	2 413	1 512	640	313	371	89	28	8 050
0,1— 1,0	388	1 025	721	870	366	113	31	37	7	3	3 561
1,1— 2,0	998	756	506	815	483	167	100	74	23	1	3 923
2,1— 5,0	972	646	753	1 481	1 231	406	240	294	54	7	6 084
5,1— 10,0	613	189	377	1 283	1 503	775	432	451	92	14	5 729
10,1— 15,0	210	39	93	423	710	414	296	389	86	12	2 672
15,1— 20,0	109	9	33	211	407	226	150	251	80	7	1 483
20,1— 30,0	126	9	20	122	238	158	93	158	47	8	979
30,1— 50,0	75	2	5	39	71	50	50	59	21	7	379
50,1—100,0	45	—	1	6	12	10	4	15	8	2	103
>100,0	21	—	—	1	—	—	—	—	—	—	23
Summa Total	3 557	5 568	5 260	9 259	7 329	3 239	1 839	2 271	566	108	38 996
IV 0	—	1 593	1 430	1 863	1 169	387	201	269	97	38	7 047
äkern utarr. (arable land on lease)	—	4 916	4 137	6 856	5 462	2 259	1 198	1 445	525	243	27 041
0,1— 1,0	1 103	1 459	634	548	202	69	28	21	9	2	4 075
1,1— 2,0	2 982	3 132	1 797	1 537	568	168	55	56	7	8	10 310
2,1— 5,0	5 611	4 631	4 087	7 186	4 130	909	339	292	48	17	27 250
5,1— 10,0	6 400	3 223	3 615	8 055	7 161	2 920	841	641	104	16	32 376
10,1— 15,0	4 482	1 733	1 915	4 112	3 124	1 173	493	357	49	14	17 451
15,1— 20,0	3 421	1 035	1 053	2 525	1 873	700	337	244	33	10	11 237
20,1— 30,0	4 065	868	992	2 269	1 903	738	293	307	59	9	11 503
30,1— 50,0	3 300	454	471	1 211	1 283	592	294	327	85	23	8 040
50,1—100,0	1 880	119	158	392	473	337	202	363	116	53	4 093
>100,0	589	16	15	69	97	75	85	218	186	223	1 573
Summa Total	33 833	23 179	20 309	36 623	27 445	9 727	4 366	4 540	1 318	656	161 996
V 0	—	427	440	598	277	109	41	48	22	5	1 967
äkern utarr. (arable land on lease)	—	1 356	908	1 084	637	228	105	118	30	9	4 475
0,1— 1,0	1 261	345	163	97	31	9	—	2	—	—	1 908
1,1— 2,0	3 266	927	399	311	67	15	6	4	3	—	4 998
2,1— 5,0	4 417	2 298	1 414	1 565	733	151	45	12	1	1	10 637
5,1— 10,0	5 376	2 153	1 947	2 792	1 669	450	164	87	9	1	14 648
10,1— 15,0	4 545	1 035	940	1 673	988	274	102	58	2	1	9 618
15,1— 20,0	2 894	576	467	881	659	218	91	47	6	3	5 842
20,1— 30,0	3 148	426	346	693	593	190	81	58	4	3	5 542
30,1— 50,0	2 356	218	145	370	365	161	72	72	12	—	3 771
50,1—100,0	938	84	46	92	92	64	38	44	12	4	1 414
>100,0	313	21	21	38	29	20	17	27	21	44	551

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Riket 0 åkern utarr. (arable land on lease)	— —	4 512 7 796	3 870 6 876	5 372 11 085	3 494 8 313	1 519 3 478	949 1 829	1 371 2 364	581 835	260 357	21 928 42 933
0,1— 1,0	6 150	3 676	2 057	2 271	1 153	445	216	313	89	24	16 394
1,1— 2,0	12 469	6 487	3 810	4 044	2 241	819	501	654	219	49	31 293
2,1— 5,0	16 118	9 592	8 370	14 772	10 074	3 462	2 080	2 830	883	163	68 344
5,1— 10,0	13 605	6 031	66 753	15 620	15 331	6 313	3 132	3 525	940	197	71 447
10,1— 15,0	9 435	2 857	3 032	6 845	6 242	2 831	1 513	1 556	351	88	34 750
15,1— 20,0	6 481	1 623	1 569	3 736	3 282	1 415	758	789	195	37	19 835
20,1— 30,0	7 390	1 307	1 362	3 120	2 851	1 175	540	650	148	34	18 577
30,1— 50,0	5 757	674	621	1 621	1 732	808	428	487	135	39	12 302
50,1—100,0	2 881	203	205	490	577	412	245	425	137	63	5 638
>100,0	929	37	36	108	126	95	102	245	207	268	2 153
Summa Total	81 215	44 795	38 561	69 084	55 416	22 772	12 293	15 209	4 720	1 579	345 644

**Förändring av antalet bruksenheter med över 2 ha åker
1956—1961**

Län	Förändring		Län	Förändring	
	absolut	relativ		absolut	relativ
Nb	—1 607	—12,4	Ög	—1 113	—11,4
Vb	—1 691	—9,1	Skb	—2 037	—11,4
Jtl	—1 190	—12,2	Äbg	—2 344	—11,8
Vnr	—2 157	—14,5	Jkp	—1 659	—12,1
Gvl	—1 727	—15,6	Krb	—1 272	—11,0
Kpb	—2 391	—23,2	Klm	—1 323	—12,1
Vrm	—2 584	—15,4	Gtl	—565	—11,9
Ör	—1 424	—17,3	Gbg	—1 092	—12,0
Vstm	—694	—11,8	Hl	—842	—8,3
Ups	—761	—14,4	Bl	—687	—14,4
Sth	—1 013	—18,4	Krs	—2 281	—14,7
Sdm	—904	—15,4	Mlm	—1 814	—12,1

skogsmarksareal. Ur skilda synpunkter är denna grupp förtjänt av speciellt intresse. Skogsstatistiska nppgifter ingick endast i begränsad omfattning i 1961 års jordbruksräkning. Vissa bearbetningar och jämförelser avseende skogsmarksrealerna mellan jordbruksräkningen och RLF:s jordbruksregister har dock gjorts och publicerats i Statistiska centralbyråns meddelande J 1964:31, ur vilket följande tabeller B och C sammanställts.

Enligt tabell B, som framför allt ger en bild av bondeskogsbrukets samband med jordbruket, uppgick 1962—64 antalet jordbruksenheter utan skogsmark i riket till 81 215 (enligt 1956 års räk-

ning 102 400). 77 % (76 % 1956) av dessa låg i huvudområdena IV och V. Som jämförelse må nämnas, att i samma områden låg 62 % (62 % 1956) av totala antalet jordbruksfastigheter med skogsbruk i enskild ägo (exkl. aktiebolag). Av tabellen framgår också att antalet bruksenheter med skogsmark i enskild ägo (exkl. aktiebolag) nämnda år uppgick till 264 429 (283 000 1956) varav dock 64 861 (53 000 1956) utgjordes av bruksenheter utan jordbruk d.v.s. rena skogsfastigheter eller jordbruksfastigheter, där ägaren arrenderat ut jorden men behållit skogen, vilket i regel är fallet vid utarrendering. Andelen bruksenheter utan jordbruk

**Förändring i procent i antal bruksenheter med fördelning
på storleksgrupper efter åker- och skogsmarksareal**

Åkerareal ha	Skogsmarksareal ha				
	0—25	25—50	50—100	100—	Summa
Relativ förändring 1956—1961					
2—10	—17,1	—10,6	— 2,5	— 7,8	—13,9
10—20	—11,6	— 3,3	— 7,0	+19,4	— 7,8
20—30	— 1,2	+ 7,3	+25,9	—16,7	+ 1,9
30—	+ 4,1	+ 4,4	± 0,0	± 0,0	+ 3,3
Totalt	—12,9	— 6,7	— 1,7	— 1,4	—10,1

i procent av totala antalet bruksenheter med skogsmark utgjorde för de olika områdena: område I 15 %, område II 17 %, område III 40 %, område IV 27 %, område V 17 % samt för hela riket 25 %.

Vid 1956 års jordbruksräkning var andelarna följande: område I 12 %, II 15 %, III 27 %, IV 21 %, V 12 % och riket 19 %.

I samband med den strukturomvändning som jord- och skogsbruket för närvarande genomgår nedlägges eller sammanslås ett betydande antal bruksenheter. I »Lantbrukets strukturutveckling» (SOU 1964:37) lämnas länsvisa på jordbruksräkningarna baserade uppgifter om förändringarna i antalet bruksenheter 1956—1961, vilka ligger till grund för ovanstående tablå.

Som framgår av tablåen sker minskningen av antalet bruksenheter mycket snabbt i rikets samtliga län. För hela riket uppgick denna minskning till 35 172 enheter eller 13,1 % under femårsperioden 1956—1961. Denna utveckling bör uppmärksammas i samband med tolkningen av uppgifterna i tabellerna B och C, vilka baseras på 1961 års jordbruksräkning. I detta sammanhang är de relativta förändringarna i antalet bruksenheter fördelade på åker och skogsmarksareal av speciellt intresse. Närmast föreg. tablå, som baseras på utredningar företagna av Jordbruks utredningsinstitut, ger en bild av dessa förändringar 1956—1961.

Övergången till allt mera mekanisrade driftsformer kräver i regel stora bruksenheter. Som en följd härav har lönsamheten för mindre bruksenheter blivit så försämrat att en nedläggning av dessa eller en sammanslagning med närliggande bruksenheter ofta blivit nödvändig. Nämnda tablå

ger också vid handen, att minskningen av antalet bruksenheter framförallt drabbat de små fastigheterna medan antalet bruksenheter, speciellt inom arealgrupperna mellan 10—20 ha åker med över 100 ha skogsmark och 20—30 ha åker och 25—100 ha skogsmark, ökat. Däremot har förändringarna i antalet stora bruksenheter med över 30 ha åker och 50 ha skog varit så små att de ej gett utslag i beräkningarna.

Den sammanlagda arealen skogsmark, tillhörande de ca 200 000 (230 000 år 1956) jordbruksenheter med skogsmark, omfattade år 1961 enligt tabell C 8,4 milj. ha (9,0 milj. ha 1936) eller 75 % (79 % 1956) av totala skogsmarksarealen inom ägargruppen »övriga enskilda». Av tabellen framgår även att skogsbruk utan kombination med jordbruk, omfattade inom gruppen ifråga ca 2,75 milj. ha i vilka såsom ovan sagts, också ingår skogsmark sammanhörande med utarrenderade jordbruk, men där skogen disponeras av ägaren. Sistnämnda kategori uppgår till ca 1,8 milj. ha inom denna ägargrupp. De största sammanlagda skogsarealerna i enskild ägo innehållas, som tabell C utvisar, av jordbruksfastigheter med 5,1—10,0 ha åkerareal, för vilka 1961 redovisas en sammanlagd skogsmarksareal på ca 2,5 milj. ha. Av tabell C framgår emellertid att en avsevärd del av den privatägda skogsmarken är knuten till fastigheter med ingen eller obetydlig åkerareal. Skog till enheter utan åker, med åkern utarrenderad eller med en åkerareal mindre än 2 ha motsvarar nära en tredjedel av den totala privatskogen. Medräknas även gruppen 2,1—5,0 ha ökar andelen till hälften.

Tabell D redovisar en sammanställning av skogsmarksarealen inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dal-

Tabell C. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) 1962—64. Länsvis. Efter RLF:s jordbruksregister

Forestry in and without combination with agriculture. Areas of forest land of agricultural units in different sizes in private possession (excl. companies and common forests). By counties. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

Län och länsgrupp County and group of counties	Hela arealen skogsmark i enskild ägo (exkl. aktiebolag och allmänningar) fördelad på jordbruk av olika storleksgrupper efter åkerareal i hektar. Forest land of agricultural units in private possession (excl. companies and common forests) distributed according to the field area in hectares of agricultural units																																
	Ingen åker- areal No arable land	Åkern ut- arren- derad Arable land on lease	0,1— 2,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 15,0	15,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	>100,0	Summa Total																					
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb ¹	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth	Sdm	Ög	Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm	I	II	III ^a	IV	V	Riket ¹ Entire country	i %		
	80 088	44 051	209 390	375 021	300 965	86 692	29 019	10 301	6 079	—	—	—	1 141 606																				
	137 432	79 809	109 798	360 309	395 792	124 791	31 536	13 533	4 133	1 353	—	—	1 258 486																				
Jtl	234 454	86 741	115 430	259 997	248 464	88 413	27 854	25 476	6 628	175	—	—	1 093 632																				
Vnr	93 447	40 316	39 126	177 556	286 882	89 087	27 918	15 723	4 812	5 447	—	—	780 259																				
Gvl	45 182	61 504	22 614	57 200	153 405	134 176	79 976	48 626	17 141	8 770	965	629 559																					
Kpb ¹	106 758	208 683	113 329	133 473	112 327	37 647	26 087	20 565	13 665	3 791	25	776 350																					
Vrm	57 993	86 138	76 682	151 150	152 777	60 894	37 940	27 988	22 500	13 809	18 207	708 078																					
Ör	30 207	46 879	4 918	14 968	24 603	20 946	14 737	19 769	15 969	11 877	39 678	244 551																					
Vstm	4 410	49 582	1 270	2 434	8 461	14 066	20 035	32 953	29 933	19 888	23 796	206 828																					
Ups	2 372	29 601	2 507	1 704	6 449	10 727	11 238	15 859	14 766	14 044	30 962	139 629																					
Sth	15 087	76 144	3 222	6 987	12 595	16 994	15 911	19 693	18 409	21 479	62 248	268 769																					
Sdm	1 577	88 581	643	2 516	8 017	11 082	9 896	14 565	13 298	19 253	82 067	251 495																					
Ög	7 196	176 629	2 581	8 179	23 545	19 409	17 907	21 042	27 982	23 567	54 030	382 067																					
Skb	10 284	64 850	2 950	9 722	27 722	26 397	20 271	21 439	17 709	16 194	34 064	251 602																					
Äbg	33 935	95 516	27 088	95 270	137 399	66 859	30 409	25 589	16 003	10 942	7 415	546 425																					
Jkp	26 219	159 785	14 582	92 180	148 676	53 121	24 296	14 569	8 286	5 519	3 674	550 907																					
Krb	30 022	72 296	16 942	86 929	149 842	37 847	13 488	8 514	7 784	7 357	9 459	440 480																					
Klm	17 900	187 496	9 220	36 492	101 148	58 339	34 823	33 372	28 584	27 120	42 653	577 147																					
Gtl	3 317	8 972	2 278	4 526	8 840	13 365	15 759	23 624	24 807	8 136	2 502	116 126																					
Gbg	3 605	16 371	3 527	16 279	39 660	23 805	14 544	9 062	4 959	3 460	662	135 934																					
Hl	8 180	23 314	4 204	28 330	46 437	22 359	13 769	8 850	4 861	2 702	11 477	174 483																					
Bl	8 843	20 000	7 430	20 808	46 244	16 983	12 588	10 124	8 017	5 545	8 930	165 512																					
Krs	22 388	28 570	7 186	19 175	43 542	28 828	16 265	12 641	5 605	3 135	25 225	212 560																					
Mlm	4 118	9 724	523	983	3 578	3 939	4 951	2 883	2 944	2 600	26 743	62 386																					
I	217 520	123 860	319 188	735 330	696 757	211 483	60 555	23 834	10 212	1 353	—	2 400 092																					
II	327 901	127 057	154 556	437 553	535 296	177 500	55 767	41 199	11 440	5 622	—	1 873 891																					
III ^a	151 940	270 187	135 943	190 673	265 732	171 823	106 063	69 191	30 806	12 561	990	1 405 909																					
IV	237 202	135 497	162 605	508 531	801 234	396 681	250 951	255 352	221 223	191 049	407 653	4 567 978																					
V	50 451	106 951	25 148	90 101	188 301	109 279	77 876	67 184	51 193	24 978	75 539	867 001																					
Riket ¹ Entire country	985 014	1 763 552	797 440	1 962 188	2 487 320	1 066 766	551 212	456 760	324 874	235 563	484 182	11 114 871																					
i %	8,9	15,9	7,2	17,6	22,4	9,6	5,0	4,1	2,9	2,1	4,4	100,0																					

¹ Exkl. Mora köping med ca 76 000 ha skogsmark i enskild ägo.

Tabell D. Skogsmarksareal (exkl. bonitet IX) och dennes procentuella fördelning på ägargrupper inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde. Enl. riksskogstaxeringen 1938—1944

Forest area excl. site quality class IX and percentage distribution of the same by owner groups in all river basins in Northern Sweden. According to the National Forest Survey 1938—1944

Flodområde <i>River basin</i>	Taxe- ringsår <i>Year of survey</i>	Samtliga skogar Areal i 1 000 ha <i>All forests Area in 1 000 ha</i>	Därav i % <i>There of in per cent</i>			
			Allm. skogar <i>Common forests</i>		Enskilda skogar <i>Private forests</i>	
			Statens skogar <i>State forests</i>	Övr. allm. skogar <i>Other com- mon forests</i>	Aktie- bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Övr. en- skilda skogar <i>Other private forests</i>
Nedre Torne älv och Keräsjoki ...	1941	530	42,1	8,7	0,9	48,3
Övre Torne älv, Sangisån o. Kalix älv	1941	1 071	49,9	7,5	8,3	34,3
Töre älv, Vitän, Råne älv o. Alter- sundet	1941	372	42,9	4,7	27,8	24,6
Lule älv och Alän	1941	803	52,8	7,4	16,4	23,4
Alter- och Rosåarna, Pite- och Lill- pite älvvar samt Rokån	1941	723	74,3	1,1	6,7	17,9
Summa för flodområdesgrupp I ...		3 499	53,7	6,0	10,8	29,5
Jävreå, Åby-, Byske- o. Kåge älvvar	1941	430	48,3	4,4	10,7	36,6
Skellefte älv	1941	549	42,1	5,4	11,4	41,1
Summa för flodområdesgrupp II ...		978	44,8	5,0	11,1	39,1
Bure älv, Mångby-, Kolaboda-, Rick- le-, Sävar- och Tavelåarna	1941	403	9,4	0,1	33,2	57,3
Umeälven	1941	1 184	47,0	4,6	14,4	34,0
Hörneän, Örälven, Lednän o. Lödge- älv	1941	424	19,5	1,2	40,5	38,8
Husumän, Gide älv, Idbyän, Moäl- ven och Nätraån	1938—41	603	18,4	0,5	42,5	38,6
Summa för flodområdesgrupp III		2 614	30,2	2,4	28,0	39,4
Ångermanälven och Gådeån d.v.s. flodområdesgrupp IV	1938—39	1 896	15,0	7,1	41,3	36,6
Indalsälven	1938—39	1 300	5,9	6,2	31,2	56,7
Selångersån och Ljungan	1938—39	923	5,8	1,2	48,7	44,3
Summa för flodområdesgrupp V ...		2 223	5,9	4,1	38,5	51,5
Gnarps-, Harmångers-, Delångers-, Öränge- och Norralåarna	1938, 1942	404	5,2	1,6	40,7	52,5
Ljusnan	1940, 1942	1 232	6,3	3,5	50,8	39,4
Summa för flodområdesgrupp VI ...		1 637	6,1	3,0	48,3	42,6
Skärj-, Hamrängle-, Testebo- och Gavleåarna	1942—43	350	3,8	5,6	52,0	38,6
Dalälven	1943—44	1 844	14,6	10,1	29,7	45,6
Summa för flodområdesgrupp VII		2 194	12,9	9,4	33,2	44,5
Totalsumma		15 041	26,0	5,3	29,1	39,6

Tabell E. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beständens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929 och 1938—1952 samt för länsgrupper och hela riket även 1953—1957)

Forest area in per cent by ages of growing stock. (According to the National Forest Surveys 1923—1929, 1938—1952 and 1953—1957. The last only referring to county groups and the entire country)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupper <i>County</i>	Tax.-år <i>Year of survey</i>	Beständens Ålder <i>Age of stands</i>						
		Kalmark <i>Repro- duction area and waste land</i>	1—20 <i>år years</i>	21—40 <i>år years</i>	41—80 <i>år years</i>	81—120 <i>år years</i>	121 år o. däröver <i>121 years and over</i>	Samt- liga <i>All ages</i>
Nb	1941	6,9	9,1	11,7	26,7	16,6	29,0	100,0
	1926	3,3	5,6	9,0	30,3	14,6	37,2	100,0
Vb	1939—41	6,4	10,9	14,9	32,1	19,1	16,6	100,0
	1925	4,5	8,9	11,5	32,2	16,6	26,3	100,0
Jtl	1939—40	4,1	7,7	13,2	33,4	24,8	16,8	100,0
	1924—25	10,3	3,1	10,6	29,7	20,4	25,9	100,0
Vnr	1938	7,9	8,8	14,7	41,8	19,5	7,3	100,0
	1924	5,9	5,1	14,5	37,4	19,2	17,9	100,0
Gvl	1942	3,5	11,6	19,9	42,0	18,0	5,0	100,0
	1926	6,4	12,2	17,4	36,2	17,5	10,3	100,0
Kpb	1942—44	2,3	9,4	14,0	39,7	22,9	11,7	100,0
	1923	5,7	6,7	12,5	36,7	17,4	21,0	100,0
Vrm	1950	7,0	7,4	14,1	46,6	21,3	3,6	100,0
	1929	4,7	12,4	23,6	44,2	11,9	3,2	100,0
Ör	1951	5,0	10,3	17,4	48,4	17,1	1,8	100,0
	1927	6,8	14,6	25,3	43,5	8,4	1,4	100,0
Vstm ...	1950—52	5,1	9,9	19,1	49,9	13,7	2,3	100,0
	1926—27	3,4	18,5	23,9	41,8	9,6	2,8	100,0
Ups	1950—52	5,9	12,7	19,1	45,0	14,5	2,8	100,0
	1926—27	8,1	17,2	26,8	32,4	11,9	3,6	100,0
Sth	1950—52	5,8	10,7	16,2	47,5	17,1	2,7	100,0
	1927	7,7	16,3	27,9	37,4	9,1	1,6	100,0
Sdm	1950—52	5,9	18,1	25,2	38,4	14,2	3,2	100,0
	1927	15,5	16,2	19,5	33,9	12,7	2,2	100,0
Ög	1952	7,3	11,4	16,0	46,6	16,5	2,2	100,0
	1927	9,4	17,6	24,4	37,3	9,9	1,4	100,0
Skb	1950—51	5,2	12,8	21,1	47,5	11,6	1,8	100,0
	1929	12,2	12,1	31,7	36,3	7,1	0,6	100,0

tab. E fort.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Äbg	1949	5,8	9,8	23,8	49,8	10,5	0,3	100,0
	1928—29	10,1	18,6	32,9	33,9	4,2	0,3	100,0
Jkp	1947	5,8	15,6	23,8	44,3	9,4	1,1	100,0
	1923	16,6	13,9	26,9	36,4	5,6	0,6	100,0
Krb	1946—47	5,6	19,6	25,7	42,2	6,0	0,9	100,0
	1923	19,0	18,5	29,1	28,2	4,7	0,5	100,0
Klm	1948	4,6	15,6	21,0	46,4	10,8	1,6	100,0
	1923	16,9	7,3	29,8	39,3	5,9	0,8	100,0
Gtl	1952	5,7	7,9	7,8	39,8	27,6	11,2	100,0
	1928	12,0	12,3	15,7	32,5	22,2	5,3	100,0
Gbg	1949	9,1	14,0	27,1	40,6	8,8	0,4	100,0
	1929	29,4	16,6	22,4	28,5	2,9	0,2	100,0
H1	1946	11,7	21,7	30,1	32,9	3,2	0,4	100,0
	1928	28,8	19,8	23,8	24,6	2,7	0,3	100,0
B1	1945	4,9	29,5	25,2	38,1	2,1	0,2	100,0
	1928	12,2	16,6	35,4	32,6	2,7	0,5	100,0
Krs	1945	7,5	23,2	27,7	36,6	4,7	0,3	100,0
	1928	23,0	16,4	28,0	30,1	2,1	0,4	100,0
Mlm	1945	12,3	20,5	23,6	33,8	8,7	1,1	100,0
	1928	23,7	19,6	22,6	28,7	4,3	1,1	100,0
I	1953—57	8,8	3,9	9,0	20,3	30,5	27,5	100,0
	1939—41	6,7	9,9	13,1	29,1	17,7	23,5	100,0
	1925—26	3,8	7,0	10,0	31,1	15,5	32,6	100,0
II	1953—56	5,6	2,5	9,4	31,0	33,9	17,6	100,0
	1938—39	5,7	8,4	14,2	36,8	22,8	12,1	100,0
	1924—25	8,2	4,1	12,5	33,3	19,8	22,1	100,0
III	1953—56	6,8	5,1	10,4	34,7	29,3	13,7	100,0
	1940—44	3,3	9,7	15,5	40,3	20,9	10,3	100,0
	1923—26	6,7	8,0	13,8	35,4	17,9	18,2	100,0
II+III ...	1953—57	6,2	3,8	9,6	33,4	31,6	15,4	100,0
IV	1953—57	5,3	9,1	18,9	47,3	16,6	2,8	100,0
	1946—52	5,9	12,0	19,7	46,3	14,1	2,0	100,0
	1923—29	10,6	14,8	26,7	37,9	8,4	1,6	100,0
V	1953—57	5,2	11,2	26,6	49,8	11,4	1,8	100,0
	1945—52	8,3	20,2	24,7	37,0	7,9	1,9	100,0
	1928—29	21,9	16,9	25,6	29,3	5,2	1,1	100,0
Riket	1953—57	6,7	5,7	13,0	34,0	25,9	14,7	100,0
Entire	1938—52	5,7	10,7	16,1	37,7	17,7	12,1	100,0
country	1923—29	7,8	9,3	16,5	34,1	14,2	18,1	100,0

älvens flodområde med procentuell fördelning på olika ägargrupper.

I tabell E redovisas skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder. För de olika länen anges procentuella fördelningar enligt den första och den andra riks-skogstaxeringens resultat. För länsgrupperna I—V anges även den tredje riks-skogstaxeringens uppgifter (1953—1957 års taxeringar) om denna fördelning. Arealens fördelning på åldersklasser visar, framför allt enligt 1953—1957 års taxeringar, stor ojämnhet mellan bestånd av olika utvecklingsstadier. Arealer, bevuxna med skog under 20 års ålder, upptar enligt dessa taxeringar endast ca 4 % av skogsmarken inom re-

gionerna I—III och ungefär 10 % inom övriga områden. Däremot föreligger en anhopning av äldre skog inom regionerna I—III. Från första till tredje riks-skogstaxeringen har kalmarksarealen ökat endast inom område I, d. v. s. Norrbottens och Västerbottens län, där skörden av den övermogna skogen under de senaste 15 åren skett i form av mera målmedvetna föryngringshuggningar, men återväxtarbetena på grund av klimatiska förhållanden m. m. kräver förhållandevise lång tid. Gallningsbeståndens (20—80 år) andel i skogsmarken har minskat i Norrland och Dalarna men ökat i södra Sverige. Den mogna skogen i åldern 80—120 år har ökat betydligt i hela landet.

II. Virkesförråd

Skogsmarkens produktionsförmåga brukar anges med bonitetstal enligt olika system. Boniteten är ett uttryck för ståndortens (markens och klimatets) virkesproducerande förmåga. Boniteten klassificeras med stöd av det antal kubikmeter, m^3 sk., som i medeltal kan frambringas per år och ha av skogsbestånd vid 100-årig växttid och under gynnsammaste produktionsförhållanden. Där denna maximala eller idealna produktion icke räknas uppgå till 1,0 m^3 , hänsöres marken i fråga till impediment. Vid skogsbruk erhålls sällan så hög medelproduktion som motsvarar den ideala.

I tabell F anges den vid tredje riks-skogstaxeringen erhållna idealboniteten inom skilda län och för olika skogsägaregrupper. Som framgår av tabellen ökar bonitetstalen rätt avsevärt från norr till söder, vilket i huvudsak torde

beröra på att de klimatiska betingelserna för skogsproduktion är bättre i de sydliga delarna av landet än i de norra. Av tabellen framgår även att i de nordligaste länen samt i Kopparbergs län bonitetstalen för de allmänna skogarna, som huvudsakligen utgöres av kronoparker, är avsevärt lägre än för övriga skogar, medan däremot boniteten för godsskogarna i regel är högre än genomsnittet inom resp. län. De vid tredje riks-skogstaxeringen redovisade boniterna skiljer sig ej nämnvärt från andra riks-skogstaxeringens bonitetstal, vilka redovisades i föregående årsbok.

Till denna årsbok har funnits tillgängliga aktuella uppgifter från tredje riks-skogstaxeringen om virkesförrådets storlek, sammansättning, tillväxt m. m.

Till skillnad från första och andra riks-skogstaxeringarna, vilka utfördes som länstaxeringar av ett eller ett par

Tabell F. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark inkl. hagmark

Average ideal site quality owner by groups and by counties. According to the second National Forest Survey

Län och länsgrupper <i>County</i>	Skogsägarkategori <i>Owner group</i>				
	All- männa skogar <i>Common forests</i>	Aktie- bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Gods- skogar <i>Estate forests</i>	Bonde- skogar <i>Farmers' forests</i>	Samtliga skogar <i>All forests</i>
Nb	2,2	2,5	—	2,5	2,4
Vb	2,6	2,8	—	2,9	2,8
Jtl	2,6	2,8	—	2,9	2,8
Vnr	3,3	3,4	—	3,7	3,5
Gvl	3,6	4,0	—	4,0	4,0
Kpb	3,1	3,7	—	3,9	3,7
Vrm	5,0	4,6	—	4,9	4,8
Ör	5,2	5,0	5,5	5,5	5,3
Vstm	5,1	5,4	5,3	5,2	5,2
Ups	5,2	5,2	5,4	5,1	5,2
Sth	4,8	5,1	5,0	4,9	4,9
Sdm	5,2	5,2	5,7	5,5	5,5
Ög	5,4	5,3	5,6	5,6	5,5
Skb	5,6	5,4	6,1	5,7	5,7
Äbg	5,7	5,3	5,6	5,5	5,5
Jkp	5,5	5,6	6,0	5,8	5,7
Krb	5,7	5,6	5,7	5,7	5,7
Klm	5,4	5,4	5,3	5,5	5,5
Gtl	3,1	2,6	3,2	3,3	3,2
Gbg	5,1	5,8	5,4	5,2	5,2
Hl	6,1	6,1	6,6	5,8	5,9
Bl	6,6	6,9	6,7	6,4	6,5
Krs	6,9	7,1	7,3	6,3	6,6
Mlm	7,6	—	8,5	7,0	7,6
I	2,4	2,7	—	2,7	2,5
II	2,8	3,1	—	3,2	3,1
III	3,2	3,9	—	3,9	3,9
IV	5,3	5,0	5,5	5,4	5,3
V	6,0	5,6	7,1	5,6	5,8
Hela riket	3,0	3,6	5,8	4,2	3,8
<i>Entire country</i>					

Tabell G. Virkesförråd på bark (exkl. torrskog o. vindfällen) fördelat på diametergrupper (brösthöjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Längrupper. Miljoner m³sk.

Growing stock incl. bark (excl. dead standing trees and windfalls) by sizegroup (DBH) and species according to the National Forest Surveys 1953—1962 and 1938—1952. Groups of counties. Million m³sk.

		Länsgrupp <i>Groups of counties</i>					
		I	II—III	IV	V	I—V	% <i>Miljoner m³sk</i>
a) grovleksklasser (diameter i cm vid brh) <i>size-groups (cm DBH)</i>							
0—14,9 cm	1953—1962	169	251	175	23	619	28
	1938—1952	155	239	175	22	592	31
15—24,9 cm	1953—1962	192	388	325	40	895	40
	1938—1952	173	273	298	33	777	41
25 + cm	1953—1962	120	214	327	48	709	32
	1938—1952	105	144	264	33	516	28
Samtliga All	1953—1962	482	808	828	111	2 223	100
	1938—1952	434	656	737	87	1 915	100
b) trädslag <i>species</i>							
Tall Pine	1953—1962	229	313	322	33	897	40
	1938—1952	193	248	299	28	769	40
Gran Spruce	1953—1962	167	392	390	42	991	45
	1938—1952	160	317	334	32	843	44
Löv Broadleaved	1953—1962	86	98	116	35	335	15
	1938—1952	81	90	103	28	303	16
Samtliga All	1953—1962	482	803	828	111	2 223	100
	1938—1952	434	656	737	87	1 915	100

län varje år, kan den nu avslutade tredje sägas ha innehåttat en serie årliga riksskogstaxeringar, den första 1953. Varje år övergicks nämligen hela landet med en lågprocentig inventering omfattande en tiondel av andra riks-skogstaxeringens taxerade areal. Efter tio år var landet således taxerat med samma procent som vid föregående inventering. I detta sammanhang må även nämnas, att i samband med taxeringen verkställdes stubb inventering, som ligger till grund för viss avverkningsstatistik (se C.I.1. Avverkning, sid. 71.

Inventeringen möjliggjorde årlig redovisning av avverkningen i samma mättenhet, skogskubikmeter (m³sk.), som för virkesförråd och tillväxt och med samma fördelning på trädslag och grovleksklasser.

Den nya riksskogstaxeringsmetoden lämnade för varje års taxering tillförlitliga uppgifter för hela landet, efter två års inventeringar för de båda skogliga huvudområdesgrupperna I—II och III—V, efter tre eller fyra års inventeringar för var och ett av de fem områdena samt efter 10 års inventeringar,

d. v. s. vid taxeringsomdrevets slut, för län eller i vissa fall t. o. m. länsdelar.

Virkeskapitalets förändringar i hela riket eller i delområden kan med denna metod följas på ett helt annat sätt än tidigare, och med vissa års mellanrum eller år för år kan t. ex. en balansräkning uppgöras med å ena sidan »ingående» förråd med tillägg för tillväxt och avdrag för avverkning och å andra sidan »utgående» förråd.

Virkesförrådets storlek, sammansättning m. m. enligt den nu slutförda tredje riksskogstaxeringen 1958—1962 redovisas länsvis i tabellerna 4 a och 4 b samt den årliga tillväxten i tabell 5.

Enligt tabell G, som är ett sammandrag av tabell 4 a kompletterad med uppgifter från den andra riksskogstaxeringen 1938—1952, uppgår det to-

tala virkesförrådet i riket (exkl. torrskog och vindfällen) till 2 223 miljoner m³sk. mot 1 915 miljoner m³sk. vid den andra riksskogstaxeringen. Jämförtes virkesförrådets storlek vid de två taxeringarna, visar det sig att förrådet är 11 % större i länsgrupp I, 22 % större i länsgrupperna II—III, 12 % större i länsgrupp IV, 28 % större i länsgrupp V och 16 % större i hela riket i tredje taxeringen än i den andra. Motsvarande jämförelser för grovleksklasser ger följande procenttal 0—14,9 cm 5 %, 15—24,9 cm 15 % och 25 cm och däröver 30 % ökning vid tredje taxeringen och för trädslag är den procentuella ökningen följande: tall 17 %, gran 18 %, och lövträd 11 %. I nedanstående tablå redovisas uppgifterna i tabell G som procenttal.

Som procenttal	I	II—III	IV	V	I—V
grovleksklasser					
0—14,9 cm	3:e tax.	35	31	21	21
	2:a tax.	36	36	24	25
15—24,9 cm	3:e tax.	40	42	39	36
	2:a tax.	40	42	40	38
25 + cm	3:e tax.	25	27	40	43
	2:a tax.	24	22	36	38
Samtliga All	3:e tax.	100	100	100	100
	2:a tax.	100	100	100	100
trädslag					
tall	3:e tax.	48	39	39	30
	2:a tax.	44	38	41	32
gran	3:e tax.	35	49	47	38
	2:a tax.	37	48	45	37
löv	3:e tax.	18	12	14	32
	2:a tax.	19	14	14	32

De tre huvudträdsplagens procentuella andel i totalförrådet inom landet har ej genomgått några mera betydande förändringar sedan den föregående taxeringen. Graneu har ökat sin andel

något till knappt 45 % medan lövträdens andel minskat till 15 %. Tallens andel är helt oförändrad, 40 %. I norra Sverige har tallen enligt ovanstående tablå ökat sin andel, i mellersta och

Tabell H. Total årlig tillväxt (på bark) i miljoner m³sk. för samtliga trädslag samt årlig tillväxt per hektar. Skogsmark. Enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Länsgrupper

Total annual growth (incl. bark) in million m³sk. and annual growth per hectare of all species on forest land according to the national Forest Surveys 1953—1962 and 1938—1952. Groups of counties.

Länsgrupp <i>Group of counties</i>	Årlig tillväxt, miljoner m ³ sk. <i>Annual growth million m³sk.</i>	Årlig tillväxt per hektar m ³ sk. <i>Annual growth per hectare. m³sk.</i>
I 1953—1962	12,9	1,8
1938—1952	10,1	1,4
II 1953—1962	13,9	3,1
1938—1952	9,2	2,3
III 1953—1962	12,2	3,5
1938—1952	10,9	3,4
IV 1953—1962	33,5	5,0
1938—1952	28,8	4,4
V 1953—1962	5,2	5,2
1938—1952	3,9	3,9
Riket Entire country 1953—1962	77,7	3,4
1938—1952	62,9	2,7

södra Sverige har den dock minskat sin andel. Granen har minskat sin andel i länsgrupp I (Norrbotten och Västerbotten) men ökat densamma i övriga länsgrupper. Lövträdens andel är oförändrad i mellersta och södra Sverige men minskad i norra Sverige.

Beträffande dimensionsfördelningen kan ur tabell G och tablån å föreg. sid. utläsas, att den medelgrova skogen (15—24,9 cm brh) fortfarande upptar den största andelen av landets virkesförråd men att andelen sjunkit från 41 % vid 2:a taxeringen till 40 % vid 3:e taxeringen. Klenskogen (0—14,9 cm brh) har minskat sin andel från 31 % till 28 % medan grovkogen (25 cm och därtill vid brh) ökat sin andel från 28 % till 32 %. Grovkogen upptar den största andelen i både länsgrupp IV och V d.v.s. södra och mellersta Sverige enligt riksskogstaxeringen 1953—

1962 och samma länsgrupper eller landsdelar har också samtidigt den minsta andelen av klenskogen. Den varierande sammansättningen i dimensionshänseende av förråden sammankräver bl.a. med bonitets- och klimatförhållandena samt med ålderssammansättningen.

I tabell 4 b redovisas virkesförrådets storlek per ha skogsmark i olika åldersklasser med uppdelning i ägarkategorier och län. Ett sammandrag av tabellen på länsgrupper har ej varit möjlig att sammanställa till denna årsbok. Enligt tabellen uppgick virkesförrådet per ha skogsmark vid den tredje riksskogstaxeringen till 97 m³sk. medan motsvarande tal vid andra riksskogstaxeringen uppgick till 80 m³sk., vilket innebär en kraftig ökning (21 %) mellan de två taxeringarna.

I tabell 5 presenteras den totala år-

liga tillväxten på skogsmark för olika trädslag samt densamma per hektar utan uppdelning på trädslag. I tabell H jämföres de båda senaste riksskogstaxeringarna med varandra i avseende på tillväxten. Den årliga tillväxten i landets skogar uppgår enligt tredje riksskogstaxeringen till 77,7 miljoner m³sk. eller 3,4 m³sk. per ha. Motsvarande tal vid andra riksskogstaxeringen var 62,9 miljoner m³sk. respektive 2,7 m³sk.

Den totala årliga tillväxten var alltså 24 % större vid den tredje taxeringen än vid den andra. Tillväxtintensiteten är mycket olika i skilda landsdelar och stiger ju längre söderut man kommer. Detta framgår av följande tal, som anger årlig tillväxt i %: Norrland 3,2, Svealand 3,7 och Götaland¹ 4,4. Den genomsnittliga tillväxtprocenten för hela riket beräknades vid tredje riksskogstaxeringen till 3,2.

III. Mark- och skogsvärden

För beskattningsändamål o. d. bestäms värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna, av vilka den senaste företogs 1957. Tidigare har fastighetstaxeringar ägt rum 1928, 1933, 1938, 1945 och 1952.

I det följande lämnas kommentarer och några definitiva resultat från 1957 års fastighetstaxering hämtade ur »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighets-taxering» (S.O.U. 1963:14), till vilken hänvisas för utförliga uppgifter.

Vid 1957 års taxering tillämpades en helt ny beräkningsmetod, enligt vilken bl. a. de tidigare bonitetsklasserna ersatts med s. k. godhetsklasser, i princip ej innebärande någon skillnad mot den gradering av skogsmarken som tillämpades 1952, utan boniteten i den nya metoden är endast en klass vars värde ej är omedelbart knuten till en benämning uttryckt i m³. I den nya metoden har vidare rotvärdet ersatts med omkostnadsklass som karakteriseras av summa avverknings- och transportkostnader och sålunda är ett direkt uttryck för avsättningsläget. Begreppet relativ

skogstillgång enligt 1952 års fastighets-taxering har dessutom helt bortfallit i den nya metoden, men skillnaden mellan den gamla och nya metoden består emellertid i princip endast av att relativt skogstillgången, som för många synes ha varit ett svår bemästrat begrepp, ersatts med direkta bestämningar av virkesförrådet och dess sammansättning. Frånsett redovisningen av de ovan angivna primära värdefaktorerna föreligger en betydande skillnad mellan den gamla och den nya metoden i fråga om beräkningen av delvärdena, mark- och skogsvärde. Till skillnad från den gamla metodens markvärde, som utgjorde en fast andel av totalvärdet vid normalt skogstillstånd, är den nya metodens markvärde differentierat med hänsyn till bouitet och tillväxtområde och har beräknats fristående från skogsvärdet som ett kapitalvärde av 0-årig skog. Härigenom kommer markvärdets andel av totalvärdet att öka med stigande bonitet och nivån ändras med vid taxeringen tillämpad räntefot under det att den

¹ Den tredje riksskogstaxeringen har övergivit rikets indelning i skogliga huvudområden.

gamla metoden redovisade konstant andel.

Vid en jämförelse mellan taxeringsvärdena vid 1952 och 1957 års fastighetstaxeringar måste sålunda beaktas att de framkomna skillnaderna i respektive skogsmarks- och skogsvärde till stor del sammanhänger med olika beräkningssätt.

Den avgörande skillnaden i taxeringsvärden mellan fastighetstaxeringarna 1952 och 1957 beror dock på den prisnivå som legat till grund för beräkning av rotvärdet. Vid 1957 års taxering baserades rotvärdet på prisnivån under åren 1950 samt 1952—1954 (vid 1952 års taxering perioden 1945—1949). Medelpriserna under dessa år reducerades med 20 % (20 % 1952) och avdraget för allmänna omkostnader (förvaltningskostnader) fastställdes till 33 % (33 % 1952). Räntefoten var vid båda taxeringarna 5 %.

Före taxeringsarbetets igångsättande kunde det därför förutsättas, att taxeringsvärdena skulle komma att stiga rätt avsevärt enär enhart höjningen av prisnivån beräknades resultera i en ökning av taxeringsvärdena med ca 70 % i södra Sverige och 85 % i Norrland.

Ytterligare orsak till de hölda taxeringsvärdena är en ganska väsentlig ökning av virkesförrådet. Ökningen har framför allt skett av den grövre skogen och en högre skogsprocent medför automatiskt högre värden.

Även om metoderna för uppskattningen blivit ändrade vid 1957 års allmänna fastighetstaxering bestämmes dock fortfarande fastighetstaxeringsvärdet av skogsmark och växande skog som ett avkastningsvärdet vid uthålligt skogsbruk.

I tabell I redovisas länsvis skogsmarksvärde, skogsvärde och skogsbruksvärde (skogsmarksvärde + skogsvärde) för rikets landsbygd vid de allmänna

fastighetstaxeringarna 1952 och 1957. Skogsmarksvärdet uppgick för rikets landsbygd till 1 084 milj. kr vid 1957 års taxering mot 982 milj. kr vid 1952 års taxering, vilket innebär en ökning från 1952 till 1957 med 101 milj. kr eller 10 %. Enligt vad ovan sagts verkar den ändrade värderingsmetoden höjande på markvärdet på skogar med goda boniter och sänkande på sämre boniter. Av tabell I framgår också att skogsmarksvärdet sjunkit i de skogliga huvudområdena I—III d. v. s. Norrland och Dalarna men ökat i övriga Sverige utom på Gotland. Enligt tabell I har skogsvärdet vid 1957 års taxering uppskattats till 8 959 milj. kr mot ca 4 151 milj. kr vid 1952 års taxering. Ökningen uppgår således till ca 4 808 milj. kr eller 116 %. De faktorer, som påverkat förändringarna av markvärdet, är även bestämmande för skogsvärdet, som dessutom baseras på virkesförrådets storlek och sammanställning. Skogsvärdesstegringen var enligt tabellen störst i Norrbottens län med 299 %, närmast i Västerbottens län med 156 % och Gävleborgs län med 138 %. Den minsta ökningen redovisades av Malmöhus län med 49 % och Stockholms och Södermanlands län båda med 71 %.

Då mark- och skogsvärde ingår med olika andelar av totala skogsbruksvärdet vid 1957 års taxering jämfört med tidigare taxeringar är emellertid delvärdena ej fullt jämförbara. En mer likvärdig och även mera väsentlig jämförelse kan göras av totala skogsbruksvärdet. Enligt tabell I ökade detta värde för rikets landsbygd från 1952 till 1957 med 96 %. Som jämförelse kan nämnas att mellan taxeringarna 1933 och 1938 ökade totalvärdet med 16 %, mellan 1938 och 1945 med 52 % och mellan 1945 och 1952 med 65 %. Av länen hade Norrbottens län den största ökningen i

Tabell I. Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1952 och 1957

Values of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in Sweden in 1952 and 1957

Län County	Skogsmark Forest ground				Växande skog Growing forest				Summa Total			
	Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns		Värdesteg- ring Increment of value		Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns		Värdesteg- ring Increment of value		Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns		Värdesteg- ring Increment of value	
	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %
Nb	32	12	-20	-63	119	473	355	299	151	485	334	221
Vb	57	18	-39	-69	210	538	328	156	267	555	289	108
Jtl	47	12	-35	-75	184	416	232	126	231	428	197	85
Vnr	55	21	-34	-62	202	470	268	132	257	491	234	91
Gyl	62	34	-28	-45	306	729	423	138	369	763	395	107
Kpb	78	40	-38	-48	352	811	459	131	430	851	421	98
Vrm	87	99	12	14	374	826	453	121	461	925	464	101
Ör	37	40	3	7	172	361	189	110	209	401	191	91
Vstm	27	29	2	9	129	237	107	83	156	266	110	70
Ups	23	23	1	2	110	204	94	86	133	227	95	71
Sth	124	24	0	0	103	176	73	71	127	200	73	57
Sdm	30	34	5	15	156	267	111	71	185	301	115	62
Ög	49	71	22	45	252	483	230	91	301	554	253	84
Skb	33	50	17	50	156	289	133	85	189	339	150	79
Äbg	55	87	32	58	239	512	273	114	294	599	305	104
Jkp	63	104	41	65	257	554	297	115	320	658	337	105
Krb	59	95	37	63	218	458	240	110	276	553	277	100
Klm	71	111	41	58	307	602	295	96	378	714	336	89
Gtl	6	3	-3	-47	26	45	19	74	32	48	16	51
Gbg	13	18	6	45	43	78	35	82	56	97	41	74
Hl	19	42	24	127	58	116	58	100	77	158	81	106
B1	19	39	20	103	60	114	53	88	80	153	73	92
Krs	27	57	30	111	87	156	68	78	114	213	99	86
Mlm	10	18	8	84	31	46	15	49	40	64	23	58
I	89	30	-59	-67	328	1 011	683	208	418	1 041	629	149
II	102	33	-69	-68	387	886	500	129	489	919	430	88
III	140	75	-66	-47	658	1 540	882	134	798	1 614	816	102
IV	1557	769	211	38	12 473	4 968	2 495	101	1 3031	5 737	2 706	89
V	93	178	85	91	305	554	249	82	398	732	334	84
Riket	1 982	1 084	101	10	14 151	8 959	4 808	116	15 134	10 043	4 909	96
Entire country												

¹ Exkl. Frösåkers kommun (48 611 hektar skogsmark) som mellan 1952 och 1957 inför-
livats med Östhammars stad.

Tabell J. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952 och 1957 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar på landsbygden.

Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952 and 1957 regarding values of forest ground and growing forest.

Län <i>County</i>	I skogsbruksvärde per hektar <i>Total value of forest ground and growing forest per hectare</i>						
	kronor <i>Sw. crowns</i>				Index (1938 = 100)		
	1938	1945	1952	1957	1945	1952	1957
Nb	23,2	29,0	42,6	136,7	125	184	589
Vb	44,7	52,2	84,2	174,9	117	188	391
Jtl	53,5	71,8	89,3	166,0	134	167	310
Vnr	75,7	104,1	142,0	271,5	138	188	359
Gvl	116,7	178,5	264,9	549,7	153	227	471
Kpb	83,2	148,4	217,4	427,4	178	261	514
Vrm	150,9	252,4	378,0	754,8	167	250	500
Ör	154,9	288,3	440,4	835,1	186	284	539
Vstm	163,7	279,0	474,4	756,7	170	273	462
Ups	149,4	261,2	465,3	796,7	175	311	533
Sth	146,5	236,3	396,7	641,8	161	271	438
Sdm	187,5	320,7	573,7	941,3	171	306	502
Ög	175,6	281,9	558,3	1 035,9	161	318	590
Skb	204,9	301,3	580,0	1 023,7	147	283	500
Äbg	155,7	240,4	463,7	948,1	154	298	609
Jkp	176,4	240,4	542,8	1 114,9	136	308	632
Krb	154,8	251,9	491,4	976,1	163	317	631
Klm	169,6	261,5	555,2	1 040,3	154	327	613
Gtl	124,0	168,7	231,7	341,1	136	187	275
Gbg	132,8	189,3	352,8	617,9	143	266	465
Hl	146,2	210,6	375,8	777,1	144	257	532
Bl	165,6	235,4	439,0	832,7	142	265	503
Krs	203,6	321,5	454,1	825,4	158	223	405
Mlm	321,6	482,2	604,1	950,5	150	188	296
Hela riket	92,7	141,6	236,0	460,4	153	255	497
<i>Entire country</i>							

Not till tabell K å sid. 41.

¹ Omfattar kronoparker, statens utarrenderade jordbruksdomäners skogar, statens flygsandsfält, kronolägenheter, civila boställens skogar, kronoöverloppsmärker och oavmätta kronomärker d.v.s. staten tillhöriga under domänverkets förvaltning ställda skogar, vars avkastning tillföres domänfonden.

² Omfattar kyrkofondens, biskopslöneregleringsfondens och övriga ecklesiastika skogar.

³ Omfattar statens till bergshanteringens understöd anslagna skogar, renbetesfjällens skogar, härads- och sockenallmänningar, allmänna inrättningars och stiftelsers skogar, städars skogar belägna inom landskommun, skogar hörande till skogsällskapet, kommuners skogar, kronohemman med upplåten åborätt m. fl. samt vissa staten tillhörande skogar av relativt liten omfattning, vilka förvaltas av annan myndighet än domänverket, såsom vattenfallsstyrelsen, fortifikationsförvaltningen, lantbruksstyrelsen, sjöfartsstyrelsen, lantbruksnämnderna m. fl.

⁴ Omfattar skogar tillhörande fideikommiss, gods, bondehemman och enkla bolag samt s. k. kronohemman och krononyhyggen i Norrbottens och Västerbottens län.

Tabell K. Skogsbruksvärde i kronor per hektar inom olika skogsägargrupper på landsbygden enligt 1957 års fastighetstaxering

*Value per hectare in Sw. crowns of forest land and growing forest by owner groups.
According to the Real Property Assessment 1957*

Mättenhet: kr
Unit of measurement: Sw. cr.

Län och länsgrupper <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Public forests</i>				Enskilda skogar <i>Private forests</i>			Samtliga skogar <i>All forests</i>	
	krono- skogar ¹ <i>State forests</i>	eckles. skogar ² <i>Dioce- san forests</i>	övr. allm. skoga ³ <i>Other public forests</i>	samtlig allm. skogar <i>All public forests</i>	aktie- bolags- skogar <i>Compa- nies forests</i>	övr. ensk. skogar ⁴ <i>Other private forests</i>	samtlig ensk. skogar <i>All private forests</i>	totalt <i>Total</i>	varav mark- värde <i>of which value of the forest ground</i>
Nb	143	174	142	143	154	118	128	137	3
lappm. ..	130	114	143	131	156	83	111	126	2
kustl.	166	210	140	164	158	131	136	148	5
Vb	180	259	73	168	211	160	179	175	6
lappm. ..	165	228	58	151	189	122	150	150	3
kustl.	244	306	215	244	236	191	206	213	9
Jtl	205	268	99	154	167	168	168	166	5
Vnr	218	463	293	256	268	279	273	272	11
Gvl	501	775	466	523	573	534	553	550	25
Kpb	366	652	316	355	493	420	451	427	20
Vrm	1 359	1 009	946	1 094	700	763	738	755	81
Ör	1 003	1 051	993	1 004	796	794	795	835	84
Vstm	925	805	836	882	818	679	721	757	83
Ups	943	862	944	932	818	731	769	797	81
Sth	787	833	844	826	669	602	609	642	78
Sdm	1 187	1 177	1 072	1 128	861	910	905	941	107
Ög	1 276	1 229	1 207	1 242	1 160	962	998	1 036	133
Skb	1 483	1 333	1 095	1 357	1 188	923	945	1 024	151
Äbg	1 426	1 218	1 012	1 240	1 045	909	918	948	138
Jkp	1 559	1 516	1 003	1 442	1 221	1 073	1 081	1 115	176
Krb	1 465	1 512	926	1 376	1 024	916	931	976	168
Klm	1 352	1 353	1 078	1 304	1 189	990	1 003	1 040	162
Gtl	258	533	253	351	244	344	340	341	23
Gbg	868	801	590	755	619	599	600	618	118
H1	1 298	951	679	994	1 001	742	748	777	207
Bi	1 380	1 338	902	1 182	1 154	798	811	833	214
Krs	1 510	979	887	1 231	982	764	771	825	221
Mlm	1 856	866	1 155	1 357	842	882	882	950	265
I	156	217	116	152	192	141	158	155	4
II	212	341	121	191	209	214	212	209	7
III	399	714	345	396	531	468	497	478	22
IV	1 243	1 204	998	1 155	840	883	874	909	122
V	1 181	858	756	969	842	691	696	726	176
Riket	300	847	396	350	412	539	496	460	50
<i>Entire country</i>									

totala skogsbruksvärdet med 221 % och sju å åtta län redovisade fördubblade totala skogsbruksvärdeten 1957 jämfört med 1952. Minsta ökningen upptäcktes Gotlands län med 51 %, Stockholms län med 57 % och Malmöhus län med 58 %.

Med hänvisning till vad ovan sagts beträffande delvärdenas bristande jämförbarhet redovisas i tabell I totala skogsbruksvärdeten per hektar vid de fyra senaste fastighetstaxeringarna 1938, 1945, 1952 och 1957. Indextalen i tabellen visar ökningen av dessa värden i länen under perioden 1938—1957. För hela rikets landsbygd hade under perioden totala skogsbruksvärdet femdubblats. I tabell K redovisas de totala skogsbruksvärdena i länen fördefinierade på skogsägarkategorier enligt 1957 års fastighetstaxering. Tabellen synes bland annat visa att skogsbruksvärdet är genomsnittligt avsevärt lägre i Norrland och Dalarna än i övriga Sverige, att det samma är högre för enskilda skogar än för allmänna skogar i Norrland och Dalarna men högre för allmänna skogar, särskilt kronoskogar, än för enskilda skogar i övriga Sverige. Huvudparten av de allmänna skogarna finns i Norrland och där delvis på marker med låga boniteter, vilket bör uppmärksammas i detta sammanhang.

Taxeringsvärdena bestäms av vissa grundfaktorer, vilka emellertid ej behandlas i detta avsnitt. För närmare upplysning om dessa hänvisas det därför till ovannämnda »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighetstaxering» (S.O.U. 1963:14). Av dessa grundfaktorer har den tidigare tillämpade normalboniteten som ovan påpekats ersatts med en klassificering av skogsmarken i godhetsklasser. (Se S.O.U. 1963:14, tab. 44, IX och bilaga 1.) Enligt utredningens mening

har inom vissa områden en alltför svag differentiering av godhetsklasserna tillämpats, vilket på sina håll medfört en koncentration av 90 % på en godhetsklass. Vid undersökningar av taxeringsutfallet vid 1952 års fastighetstaxering konstaterades en underskattning av virkesförrådets storlek och det samma var fallet vid 1957 års taxering inom flera redovisningsområden, vilket även kunnat konstateras vid jämförelse med förrådsnäppsättningar vid den nu pågående tredje riksskogstaxeringen. Skogsvärdet bestäms ej enbart med ledning av virkesförrådets storlek utan av dess trädslags- och dimensionssammansättning, och enligt nämnda »Undersökning av taxeringsutfallet» har såväl lövskogsförrådet som grovskogsprocenten underskattats vid 1957 års fastighetstaxering. (Se S.O.U. 1963:14 tab. 40 och XI.) Som tidigare påpekats har begreppet relativ skogstillgång enligt 1952 års fastighetstaxering helt bortfallit i den nya metod som tillämpades vid 1957 års taxering. Rotvärdet, såsom detta redovisades i taxeringslängderna vid tidigare fastighetstaxeringar, har utgått och vid 1957 års taxering ersatts av omkostnadsklasser. Med hänsyn till den stora variation i fastigheternas avsättningslägen som förekommer i Norrland har där tillämpats upp till 25 klasser under det att i de sydligaste länen fördelningen skett endast på 4 klasser. Redovisning av omkostnaderna återfinns i S.O.U. 1963:14 tab. 45 och X och i tab. IV redovisas uppgifter kommunvis rörande skogsmarksareal, skogsmarksvärdet per hektar, skogsbruksvärdet, virkesförrådets storlek och sammansättning samt omkostnads- och godhetsklass.

De i detta avsnitt redovisade uppgifterna om fastighetstaxeringsvärdet avser rikets landsbygd, och skogar inom städernas områden ingår alltså icke.

IV. Skogens föryngring och vård

1. Frö- och plant tillgång m. m.

Rapporter om skogsträdens blomning och fruktsättning lämnades t. o. m. 1961 av domänverket. Uppgifterna bearbetades och sammanställdes sedan av Statens skogsforskningsinstitut. Från och med 1962 sker insamlingen av primäruppgifterna via riksskogstaxeringen, varvid man med hjälp av kikare inventerar kottförrådet i vissa slumppräktigt utvalda träd. Sammanställningen och publiceringen ombesörjs av skogshögskolan.

Euligt 1963 års inventering var kottsättningen av tallkott mycket god i länsgrupp I, något bättre än normalt i länsgrupperna IV och V, medelmåttig i länsgrupp II och dålig i länsgrupp III. Förutsättningarna för en resultatrik insamling ansågs föreligga inom de flesta län.

Vad beträffar grankott saknades kottsättning detta år så gott som helt utom i norr, där granen dock är mycket sparsamt förekommande. Om man betraktar kottsättningen de senaste åren i södra och mellersta Sverige mot bakgrund av en mer än 50-årig observationsserie framgår att nu ett rekordartat antal är förflutit utan allmänt riklig kottsättning. Grankott i mängder av praktisk betydelse fanns ingenstädes hösten 1963.

Beträffande förekomsten av ek- och bokollon har några uppgifter ej publicerats.

Av tablån, sid. 45, framgår den genomsnittliga tillgången utfryckt i antalet kottar per träd länsgruppvis åren 1954—1963.

Under hösten 1963 utförde skogshögskolan och Föreningen skogsträdsförädlings en analys av kottprover från olika höjdslagen i skilda delar av landet. Resultatet av denna analys visade att

fröutbytet per hl tallkott i genomsnitt var gott och tämligen jämnt. I södra Norrland på höjder högre än ca 400 m ö. h. och i Jämtland var utbytet emellertid lägre och varierande. Groningsprocenten betecknades i genomsnitt som jämn och mycket god. 1 000-kornvikten var i allmänhet medelgod och jämn med undantag för ovannämnda områden där den var mindre god. Fröets mognad och groningsenergi beaktades som mycket god.

Analys av grankott företogs icke hösten 1963 på grund av granens synnerligen obetydliga kottsättning.

Insamling av grankott kunde, enligt skogshögskolans rekommendationer, ske vad beträffar fröegenskaperna utan olägenhet. Enär fröets kvalitet som ovan sagts bedömts som mycket god och dessutom tillgången på tallkott uppskattats som medelgod—riklig, inom vissa län i medeltal 6—12 liter per träd, förordades insamling i största möjliga utsträckning.

Förutsättningen för insamling av tallkott var som ovan nämnts god men denna verksamhet blev trots detta icke så omfattande under 1963. För insamling av grankott saknades förutsättningar nästan helt under 1963. Genom skogsvårdsstyrelsernas försorg insaulades 4 820 hl kott (huvudsakligen tallkott) mot 12 369 hl föregående år. Insamlingen av hängen och ollon var mera omfattande 1963 än föregående år och i skogsvårdsstyrelsernas regi insamlades 3 081 kg (f. å. 162 kg).

Klängningsverksamheten var mindre omfattande 1963 än 1962. Av skogsvårdsstyrelserna utklängdes totalt endast 703 kg tallfrö (f. å. 5 586 kg) och av domänverket blott 70 kg (f. å. 15 170

Tabell L. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1959—1963 utklängt skogsfrö. Länsvis

Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1959-1963, By counties

Mattenhet: kg
Unit of measurement: kg

Tall

År	Länsgrupp				
	I	II	III	IV	V
1954 ...	22	22	27	72	53
1955 ...	27	93	109	146	96
1956 ...	35	44	88	38	40
1957 ...	59	130	121	59	77
1958 ...	36	26	28	127	65
1959 ...	97	58	129	123	196
1960 ...	62	118	40	55	36
1961 ...	128	70	200	100	90
1962 ...	78	50	64	80	110
1963 ...	104	82	52	98	98

Gran

År	Länsgrupp				
	I	II	III	IV	V
1954 ...	66	78	85	127	104
1955 ...	0	0	0	0	0
1956 ...	36	48	46	60	35
1957 ...	0	0	9	13	20
1958 ...	40	41	13	42	49
1959 ...	0	20	37	25	15
1960 ...	29	40	32	21	27
1961 ...	9	9	0	0	0
1962 ...	0	10	29	35	27
1963 ...	19	12	0	0	14

kg). Utklängningen av granfrö var däremot större 1963 än 1962, och av skogsvårdsstyrelserna utklängdes 2 245 kg granfrö (f. å. 7 kg) och av domänverket 100 kg (f. å. ingen utklängning). Skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets klängningsverksamhet 1959—1963 framgår av tabell L. I detta sammanslaget må nämnas att i den under 1963 utklängda kotten kan ingå en större eller mindre kvantitet kott, som insamlats redan under föregående år och alltså ingick i redovisningen för den under 1962 insamlade kotten.

Enligt inom skogsstyrelsen tillgängliga uppgifter uppgick 1963 antalet fröklängar tillhöriga skogsvårdsstyrelser, skogsbolag och enskilda företagare till 44 st med en sammanlagd kapacitet

av ca 1 000 hl kott per dygn. Frökällare tillhörande nämnda ägare hade samtidigt en kapacitet av ca 200 000 kg frö. Den totala klängningskapaciteten per sässong torde uppgå till 150 000 hl kott. På grund av svårigheten att lagra den oklängda kotten kan nämligen klängningarna vanligen ej drivas mer än 150 à 175 dygn per sässong.

För den inhemska plantproduktionen svarar främst skogsvårdsstyrelserna, domänverket och de större skogsbolagen. Affärsmässig privat skogsplantskoledrift förekommer däremot i relativt liten omfattning i vårt land. Sedan tiden efter andra världskriget har plantskolearealen ökat kraftigt samtidigt som en övergång från små till relativt stora enheter skett. Som exempel kan nämnas att skogsvårdsstyrelsernas plantskoleareal 1950 uppgick till ca 230 ha mot ca 750 ha år 1959. Samtidigt hade medelarealet ökat från 2,2 ha till 7,4 ha. En viss avinattning i utbyggnaden av plantskolorna har på senare år gjort sig gällande. Den pågående storleksrationaliseringen har dock fortsatt i oförminskad takt och medelarealet uppgick 1963 till ca 10 ha. Den totala plantskolearealen utgjorde 1963 ca 1 350 ha varav ca 802 ha kom på skogsvårdsstyrelserna, ca 200 ha på vardera domänverket och bolaget samt 100 ha på vardera privata merkantila plantskolor respektive smärre gods- och privatplantskolor.

Den plantbrist som förelegat under hela 1950-talet förbyttes i början av 1960-talet till ett lokalt besvärande plantöverskott. Detta berodde delvis på att större förband började användas vid planteringarna, samtidigt som de utvidgade plantskolorna kommit i full produktion i början på 1960-talet. Balansen mellan utbud och efterfrågan har emellertid återställts genom en kraftigt

	Tall	Gran	Ek och bok	Övriga lövträd
Skogsvårdsstyrelserna ¹	1959	4 911	8 163	9 836
	1960	5 742	6 973	1 728
	1961	5 327	5 404	6 297
	1962	4 253	5 035	1 129
	1963	3 798	4 415	138
Domänverket	1959	1 939	2 207	17 620
	1960	1 849	1 644	1 266
	1961	1 700	1 360	1 398
	1962	1 892	962	—
	1963	1 553	1 054	—

¹ Viss dubbelredovisning kan föreligga enär domänverket brukar erhålla en del frö av skogsvårdsstyrelserna.

minskad import av plantor. Under åren 1962—1964 uppgick vår plantimport till resp. 25, 18 och 32 milj. plantor.

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har under åren 1959—1963 för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogssådd utlämnat frö och ollon i kg enligt ovanstående tablå.

I nedanstående tablå redovisas i 1 000-tal antalet plantor som utlämnats från skogsvårdsstyrelsernas plantskolor samt antalet plantor, som utsatts genom domänverkets försorg. Tablån torde ge en relativt god bild av utvecklingen inom planteringsverksamheten under perioden.

	Tall	Gran	Övriga
Skogsvårdsstyrelserna	1959	171 200	2 675
	1960	194 201	2 934
	1961	179 461	2 692
	1962	176 958	2 721
	1963	170 984	1 930
Domänverket	1959	28 000	15 000
	1960	35 500	17 900
	1961	31 400	21 400
	1962	26 900	23 100
	1963	23 500	21 100

Av de från skogsvårdsstyrelserna under 1963 utlämnade barrträdsplantorna var ca 69 % (f.å. 66 %) omskolade.

Som tidigare nämnts fortsatte plantimporten att minska under 1963. Importen uppgick detta år till 17,7 milj. plantor mot 24,9 milj. 1962. Under 1964 ökade plantimporten åter. Detta år beviljades nämligen införslättstånd för 31,7 milj. plantor, varav emellertid 7 milj. skulle införas i landet först under 1965. Även med hänsyn till sistnämnda förhållande skedde alltså en markant ökning av importen under 1964. Fördelningen av plant- och fröimporten på länder och trädslag återfinns i tabell M.

Den största delen av plantimporten utgjordes av gran med 88 % 1963 och 94 % 1964. Av granimporten svarade skogsvårdsstyrelserna 1964 för 57 %, bolagen för 35 % och övriga importörer för 8 %. De dominerande plantexportörerna till Sverige var 1963 Danmark med 61 % och Västtyskland med 38 % av vår plantimport samt 1964 Västtyskland med 69 % och Danmark med 30 %.

Av barrträdsfrö importerades under 1963 och 1964 respektive 1 433 kg och 2 886 kg. Motsvarande import 1962 uppgick till 3 448 kg. Andelen gran i 1963 respektive 1964 års partier var 81 % och 77 %. Importen av ek- och bokollon som 1962 minskade till 1 070

Tabell M. Under 1963 och 1964 beviljade införselstillstånd för planter och frö av skogsträd
 Import licenses given in 1963 and 1964 for plants and seed of forest trees

Exportland Exporting country	Tall Pine		Gran Spruce		Övr. barrträd ¹		Ek och bok		Övriga lövträd ²		S:a planter Plants Total 1 000-tal	
	<i>Pinus Silvestris</i>		<i>Picea excelsa</i>		<i>Other conif.</i>		<i>Oak and beech</i>		<i>Other broadleaved</i>			
	Planter <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i> kg	Planter <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i> kg	Planter <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i> kg	Planter <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i> kg	Planter <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i> kg		
	1963	1964	1963	1964	1963	1964	1963	1964	1963	1964	1964	
Norge	—	—	10	—	6	170	—	—	—	—	—	
Danmark	2	2	—	—	9 665	38 278	101	247	531	606	234	
Västtyskland	557	350	—	—	5 924	421 421	1 010	475	191	62	65	
Holland	2	—	—	—	—	—	16	13	2	—	—	
Polen	—	—	12	18	—	—	—	—	—	—	—	
Tjeckoslov.	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	
England	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Österrike	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rumänien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sovjet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Turkiet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
USA	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Canada	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Japan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	561	352	12	29	15 595	29 859	1 164	2 211	738	681	257	

1. Vissa abies-, picea- och pinusarter, lärk douglasgran m.m.

2. Al, avenbok, ask, björk, lind, lönne, vissa poppelarter m.m.

3. Varav 4 800 som importeras 1965.

4. Varav 2 100 som importeras 1965.

51

1963

1964

31 743

51

17 705

51

17 056

51

17 056

51

17 056

51

17 056

51

17 056

51

17 056

51

17 056

51

17 056

51

17 056

kg från 7 090 kg 1961 uppgick 1963 och 1964 endast till respektive 350 kg och 51 kg.

2. Reproduktionsåtgärder

Enligt skogsforskningsinstitutets beräkningar, redovisade i utredningarna »Skogsvården å enskilda skogar» (SOU 1958:30) och »Skogstillsändet hos olika ägargrupper» (SOU 1958:45), uppskattades den areal som under ca en 20-årsperiod borde skogsodlas genom sådd eller plantering till totalt 3 036 000 ha eller 151 800 ha årligen varav genom sådd 44 % och genom plantering 56 % (överföringen av sänre jordbruksmark ingår ej i dessa uppgifter). Hyggesbränning skulle utföras på totalt 597 000 ha eller 29 850 ha årligen, hyggesrensning på totalt 2 567 000 ha eller 128 350 ha årligen samt plantröjning på totalt 1 127 000 ha eller 56 350 ha årligen.

Enligt skogsforskningsinstitutets åtgärdsutredning beräknades den areal äldre kalmark och nyttillkommande föryngringsytor som årligen bör bli föremål för återväxtåtgärder, ej uppgå till mer än 0,96 % av den totala skogsmarksarealen, varvid hela eftersläppningen på befintliga kalmarker beräknades bli inhäntad på 20 år. I fråga om enbart nyttillkommande föryngringsytor förutsattes årligen 0,62 % av den totala skogsmarksarealen komma under behandling med åtgärd av ett eller annat slag, eventuellt flera åtgärder, såsom t. ex. hyggesbrännning först och skogsodling sedan, varvid arealen medräknats endast en gång.

Omfattningen av skogsvårdsåtgärderna under 1963 framgår av tabell 6. Enligt denna tabell i förcliggande och tidigare årsböcker uppgick den årligen skogsodlade arealen under åren 1959—

1963 till respektive 102 400, 117 500, 115 300, 119 200 och 115 800 ha (den s. k. åkerplanteringen inkluderad). Frånsett 1961 och 1963 ökade planteringsverksamheten under femårsperioden. Ytterligare ökning krävs dock för att uppnå den areal — 151 800 ha per år exkl. åkerplanteringar — som nyssnämnda utredningar förordade. Den relativa omfattningen av skogsodlingsverksamheten redovisas länsvis i tabell N. Liksom tidigare år var denna verksamhet mera omfattande i de södra och mellersta delarna av landet än i de norra, vilket främst torde sammanhänga med de gynnsammare förutsättningarna för lönsam skogsproduktion och den förhållandevis omfattande verksamheten med skogsodling av sådana marker som gamla åkrar, fäladsmarker o. d. i de förra delarna av landet. Av ägarkategorierna utförde skogsbolagen 1963 liksom under de föregående åren de — relativt sett (1963 även absolut) — största skogsodlingarna, 7,8 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark (f. å. 7,8 ha). Uppgifterna i tabell N måste emellertid ses mot bakgrunden av sådana faktorer som skogens åldersstruktur, möjligheten att erhålla naturlig återväxt m. m.

Efter nedgången i hyggesrensningsverksamheten 1959 och 1960 skedde under påföljande år en uppgång och under 1963 hyggesrensades totalt ca 210 000 ha d. v. s. ca 4 % mera än genomsnittsarealen för femårsperioden 1957—1961. Enligt beräkningarna i de tidigare nämnda utredningarna skulle på kalmark, gles plantskog och nyttillkommande föryngringsytor ca 130 000 ha årligen behöva övergås med hyggesrensning. De faktiska hyggesrensningarna har således varit betydligt större än de beräknade vilket i någon mån kan

Tabell N. Under 1961—1963 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Länsvis

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1961—1963. By counties

Mättenhet: ha
Unit of measurement: ha

Län <i>County</i>	Skogsodling 1963 <i>Sowing and planting in 1963</i>					Skogsodling <i>Sowing and planting</i>	
	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övr. all-männa skogar <i>Other public forests</i>	Bolags-skogar <i>Companies' forests</i>	Övr. enskilda skogar <i>Other private forests</i>	Samtliga <i>All</i>	1962 Samtliga <i>All</i>	1961 Samtliga <i>All</i>
Nb	3,2	1,9	2,0	1,3	2,3	2,7	3,1
Vb	5,6	3,8	6,9	2,6	4,6	4,8	4,7
Jtl	6,7	3,8	6,0	1,7	4,1	3,7	3,4
Vnr	4,7	1,8	5,8	0,8	3,3	3,2	3,0
Gvl	6,5	4,6	6,0	1,0	3,7	4,4	4,5
Kpb	3,2	2,9	7,8	2,0	4,2	4,0	3,7
Vrm	10,6	9,3	5,0	2,9	4,1	4,6	7,9
Ör	7,8	3,9	47,9	2,5	16,0	15,6	6,4
Vstm	5,5	8,0	17,7	3,2	7,5	9,0	8,1
Ups	9,6	11,8	2,6	2,1	3,9	3,8	8,5
Sth	13,4	6,4	16,4	2,6	6,4	6,3	4,9
Sdm	11,6	8,4	25,4	5,6	7,6	9,2	8,9
Ög	12,5	7,8	13,0	11,2	11,2	11,6	10,3
Skb	14,9	13,2	16,3	9,0	10,5	11,3	11,6
Äbg	29,6	20,8	12,8	5,7	8,0	7,8	6,4
Jkp	14,9	10,9	20,2	7,1	8,3	8,5	7,8
Krh	13,6	9,6	6,8	8,0	8,2	7,7	7,4
Klm	14,3	6,3	21,0	4,9	6,9	7,4	5,4
Gtl	1,4	3,7	1,7	2,7	2,7	3,1	4,6
Gbg	3,3	10,2	21,3	4,6	5,4	5,2	8,0
Hl	9,6	14,9	19,0	9,1	9,8	8,1	9,6
B1	17,0	6,9	52,7	9,0	10,7	11,0	8,2
Krs	18,0	21,2	10,1	14,5	14,9	17,1	15,6
Mlm	34,4	24,0	20,0	23,1	23,9	20,4	28,0
Riket	5,3	5,5	7,8	3,9	5,2	5,4	5,2
1962	5,5	6,3	7,8	4,0	5,4		

tyda på att behovet av dessa åtgärder undanskattats i beräkningarna.

Under 1963 övergicks med markberedning (inkl. hyggesbränning) totalt ca 94 000 ha (f. å. 63 000 ha). Den ge-

nomsnittliga arealen som övergåtts med dessa åtgärder under perioden 1957—1961 uppgick till ca 73 000 ha. Efter en nedgång i hyggesbränningsverksamhet 1958—1962 skedde en påtaglig ökning

Tabell O. Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942/46—1957/61 i årsmedeltal samt åren 1962 och 1963

Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1962 and 1963

Mättenhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

År <i>Year</i>	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>	Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>	Skogsodling <i>Planting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seedlings and young stands</i>
1942/46	76	11	23	46
1947/51	108	26	37	63
1952/56	174	60	69	160
1957/61	202	73	107	221
1962	202	63	119	235
1963	210	94	116	239

1963. I de tidigare nämnda utredningarna förordnades en årlig markberedning för självsådd på nyttilkomna föryngringsytor på ca 30 000 ha och en årlig hyggesbränning på likaledes ca 30 000 ha.

Uppgifterna i tabell 6 är troligen något ofullständiga, särskilt vad gäller arbeten som utförts av enskilda skogsägare (utom bolag) utan skogsvårdsstyrelsernas medverkan. Redovisningen av dessa åtgärder torde vara både ojämnn och osäker.

Skogsvårdsåtgärdernas omfattning under åren 1942—1963 redovisas i tabell O. Enligt tabellen har allt större arealer skogsvårdsbehandlats under nämnda tidsperiod trots en viss nedgång åren 1960 och 1961. Det bör i detta sammanhang nämnas att uppgifterna i tabellerna O och 6 icke ger uttryck för den behandlade nettoarealen; en eller flera av dessa åtgärder kan nämligen ha företagits på samma yta, som således kan förekomma på flera ställen i tabellen.

Inför en förestående avsevärd ökning av föryngringsarealen har skogsstyrelsen funnit angeläget att undersöka resultaten av återväxtarbetet under de senaste 15 åren. Detta var huvudanledningen till att en landsomfattande stickprovsundersökning av unga återväxter påbörjades våren 1960. Undersökningens fältarbete avslutades 1963, varefter omtaxering av vissa ytor 1964 och 1965 beslutades. I det följande lämnas en kort redogörelse för taxeringens metoder och några preliminära resultat från den successivt pågående bearbetningen.

I samråd med dåvarande Statens skogsforskningsinstitut uppgjordes en plan för taxeringsarbetet. Detta beräknades pågå 5 år och skulle omfatta ca 10 000 hyggen. Som stomme för arbetet användes riksskogstaxeringens s. k. trakter. På flygbilder över trakterna, täckande en areal av 4 000—6 000 ha, numrerades under stereobetraktning de områden, som såg ut att vara föryngringsytor. På hyggesrika trakter avslutades inventeringen, när 60 avdelningar

numrerats. Bland dessa utlottade skogsstyrelsen ett visst antal för taxering, vilken endast avsåg sálunda utlottade objekt på mark under skogsvårdslagen. Minimistorleken för taxeringsobjekten bestämdes till 0,5 ha i Norrland och Kopparbergs län och 0,3 ha i övriga delar av landet. Föryngringsytan yngre än 5 respektive 3 år uteslöts. Av jordbruksmark, som tagits ur jordbruksproduktionen, taxerades endast sådana objekt på vilka skogsodling, plantigallring eller annan skogsvårdsåtgärd utförts.

De utlottade områdena taxerades i sin helhet. Med hjälp av kompass och mätband lades ett tjugotal provytor ut enligt ett visst förband beroende av objekts storlek. Inom dessa ytor skedde planräkning, varvid alla plantor av beståndsbildande trädslag och typ räknades.

De plantor, som taxatorn ansåg böra ställas kvar vid en verlig eller tänkt plantigallring, noterades för sig, liksom skogsodlade plantor och sådana som erfordrades inom ytan för att ge denna och dess närmaste omgivning full slutenshet. Antalet taxerade objekt i hela landet uppgick till 9 195 st varav 921 kontrolltaxerats.

Taxeringsmaterialet har vid bearbetningen uppdelats på såväl län som riksområden. Inom dessa har sedan uppdelning gjorts på skogsodling och självföryngring. Ytterligare fördelning har skett efter ägarekategorier, bonitet m. m.

I samtliga riksområden har skogsodlingarna levt till avsevärt bättre föryngringstillstånd än självföryngringarna. Av de förstnämnda har 80—90 % bedömts nöjaktiga enligt skogsvårdslagen gentemot ca 50 % av de senare. Skogsodlingar utförda 1957 och senare har som regel lyckats sämre än tidigare an-

lagda. Av 100 utsatta plantor torde i medeltal högst 60 kunna växa upp till ungskog. Självföryngringsytorna har visserligen ett högt totalantal plantor, men luckigheten är ofta stor, så även andelen lövplantor. Endast i ett fåtal län och där på de bättre boniteterna, överstiger nöjaktighetsandelen hos självföryngringarna 70 %.

För mer än var femte skogsodling har taxatorerna ansett hjälpplantering erforderlig. I varje riksområde är behovet något större för bondeskogar än för övriga skogar. Söder om Kopparbergs län är nästan varannan självföryngring i behov av hjälpkultur. Lövröjning och plantigallring samt avverkning av fröträd förekommer också allmänt bland erforderliga åtgärder.

1964 kommer en andra återväxttaxering i skogsvårdsstyrelsernas regi att påbörjas. Denna, som avses att pågå under 5 år, är av mindre omfattning än den första taxeringen. Hyggesutflottningen i denna andra taxering blir anknuten till den nya ekonomiska kartan. Arbetet skall utföras med en viss del varje år under perioden på samtliga skogsvårdsrådskonsulentdistrikt.

3. Röjning

Enligt uppgifterna i tabell 6 och O verkställdes under 1963 plant- och ungskogsröjning på totalt ca 239 000 ha. Av dessa röjningar kom 32 % på allmänna skogar (f. å. 30 %), 34 % på bolagsskogar (f. å. 36 %) och 34 % på övriga enskilda skogar (f. å. 34 %). Jämfört med röjningsarealen 1962, som uppgick till 235 000 ha, ökade densamma 1963 med 2 %. Beredskapsröjningarna minskade dock mot 1963 och omfattade 1963 39 188 ha detta år mot 46 562 ha 1962, d. v. s. en nedgång med ca 16 %. Enligt i föregående avsnitt

nämnda utredningar skulle plantröjning årligen behöva företagas på ca 56 000 ha, vilken areal avsevärt understiger den redovisade röjningsarealen 1963. Emellertid kan dessa arealer icke utan vidare jämföras med varandra, enär beräknad röjningsareal endast omfattar arealer med tidig plantröjning, medan den areal som redovisas i tabell 6 även omfattar arealer där ungskogsröjning (tidigare kallad röjningsgallring) i något äldre bestånd företagits.

4. Gallring

Omfattningen av de årliga gallringarna, d. v. s. de huggningar där större delen av det utfallande virket nått avsättningsbara dimensioner och tillvaratas, kan inte statistiskt belysas. Statens skogsforskningsinstitut har emellertid i vissa beräkningar för »Skogsindustriens virkesutredning 1958» angivit som möjliga uttag av alla trädslag i fornu av gallring eller annan genomhuggning ca 35 milj. m³f. exkl. bark, d. v. s. ungefär 65 % av den möjliga totalavverkningen. I denna kvantitet ingår dock 4 à 5 milj. m³f. under 3" i topp, oeh så klent virke är f. n. till stor del ej avsättningsbart.

5. Gödsling

Gödsling av skogsmark har under de senaste åren tilldragit sig ett snabbt växande intresse. De faktiska gödslade arealerna för åren 1962—1964 och de beräknade för åren 1965 och 1966 visar, att skogsgödsling nu lämnat försöksstadet.

År	Gödslad skogs-	marksareal
1962	5 000	ha
1963	8 000	"
1964	12 500	"
1965	37 000	(planerat)
1966	80 000	(beräknat)

En omfattande försöksverksamhet bedrivs dock alltjämt för att få ett allsidigare underlag för den praktiska gödslingen.

Under 1964 utfördes gödsling övervägande (till 95 %) i Norrland och i Kopparbergs län. Huvudsakligen sattes den in i äldre välbestockade bestånd på fastmark och omfattade där ca 11 500 ha. Gödslingen av torvmarker, omfattande ca 1 000 ha, företogs huvudsakligen i Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län samt på småländska höglandet.

Som gödselmedel har på fastmark nästan uteslutande använts Urea, ett syntetiskt urinämne med en kvävekoncentration av 46 %. Förbrukningen av detta gödselmedel har varierat mellan 62 kg per ha i medeltal för Västernorrlands län och 96 kg per ha i medeltal för Kopparbergs län. På torvmarker har det dominerande gödselmedlet varit Skogs-NPK Mikro 12-18-12 (kväve, fosfor, kalium och spårelement). De största hektargivarna förekom i Kronobergs län med 111 kg fosfor och 74 kg kalium per ha. I norrländslänen var förbrukningen per ha ca 96 kg fosfor och ca 64 kg kalium.

Spridningen av gödselmedlet har framför allt utförts från flygplan. Endast i mindre utsträckning har dylikt utförts i bondeskogar från traktordrivena aggregat. Material- och spridningskostnaderna för skogsmarksgödslingen beräknades 1964 uppgå till i genomsnitt 100 kr per ha.

6. Betesfred

Skogsbetningen har på senare tid avsevärt minskat och auläggning av kulturbeten med stöd av skogliga anslagsmedel förekommer numera i mycket liten omfattning. Den verksamhet i det-

ta avseende som nu bedrivs, avser i huvudsak smärre kompletteringsanläggningar eller sådana ändrade kulturbeten som utvecklingen gjort erforderliga. Med bidrag från det s. k. norrländska skogsproduktionsanslaget slutavsynades under 1963/64 inom Norrbottens län 4 ha kreatursbeten, för vilka beviljats 6 000 kr i statsbidrag. Motstående tal för budgetåret 1962/63 var 15 ha betesanläggningar och 21 000 kr

i statsbidrag. Under de senaste åren har inga nya statsbidrag från detta anslag beviljats för anläggande av kulturbeten. Inom domänverket disponerades för anläggning av kulturbeten 10 000 kr 1962, medan för 1963 däremot inga utgifter för anläggande av kulturbeten redovisats. För uppförande av hägna-der disponerades av domänverket 1964 42 000 kr (f. å. 53 000 kr).

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

I Sverige är skadorna genom skogsbrand numera av ganska begränsad omfattning, vilket främst torde få tillskrivas en effektiv brandbevakning och brandbekämpning samt det förhållandet att vår väderlek och våra skogs- och marktyper endast mera sällan föranleder ödeläggande brandrisker. I vissa andra länder har dock speciella åtgärder (anläggande av särskilda vägar, »överdriven» bredd på skogsbivägar etc.) ansetts nödvändiga för att minska skadeverkningarna.

Följande redogörelse för skogsbränderna under 1963 och 1964 (tab. 7, 8, P och Q) har sammanställts på grundval av uppgifter inkomna från Statens brandinspektion, vars redovisning omfattar samtliga landets skogar såväl försäkrade som oförsäkrade.

Skogsbrandstatistiken grundar sig på händelserna resp. skogsbrandsfogderna insända skogsbrandsrapporter, på av länsbrandinspektörerna gjorda sammanfattningar över skogsbrandbevakningens omfattning och kostnader och — ifråga om flygbevakningen — på av flygbrascheferna insända månadsrapporter. Fr. o. m. 1961 redovisas beträffan-

de brandskada endast densamma för växande skog, vilket värde beräknas efter en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan (se brandinspektionens meddelande 1963:5 om skogsbrandstatistik).

Nu omfattar skogsbrandstatistiken alla bränder, som kan betecknas som skogsbränder, hur liten den avbrända arealen än är. Alltsedan 1957 rapporteras emellertid för småbränder (tillbud under 0,1 ha) endast antalet och ej arealer eller beräknad skada. Kändedom om småbrändernas frekvens möjliggör studium av brandorsaker, meteorologiska faktorers inverkan på brandfrekvens och brandspridning samt brandbekämpningens effektivitet. Småbrändernas (s. k. B-bränder) sammanlagda areal är, liksom det beräknade värdet av deras skada, obetydlig i jämförelse med den avbrända arealen och de värdefulla skadorna vid skogsbränder med en avbränd areal överstigande 0,1 ha (s. k. A-bränder). I nedanstående tabell har sammanställts antalet småbränder i procent av totala antalet skogsbränder under tioårsperioden 1955—1964.

	%		%
1955	53	1960	70
1956	56	1961	74
1957	68	1962	71
1958	68	1963	68
1959	77	1964	67

Förutom efter omfattningen (A- och B-bränder) brukar skogsbränderna även uppdelas på typ av brand. Som skogsbrand brukar nämligen betecknas a) brand i växande skog, b) annan brand (d. v. s. brand som hotar skog) och c) gräsbrand (inkl. brand i ljungmark, torvmosse etc.). Intressant är här gräsbrändernas allmänna förekomst, under 1964 ca 55 % av totala antalet skogsbränder. En stor del av dessa bränder inträffar i Stockholms och Göteborgs omgivningar och utgöres till övervägande del (1963 82 % och 1964 75 %) av småbränder. Även bränder av annan typ (brand som hotar skog) förekommer företrädesvis i nämnda områden.

Såväl 1961 som 1962 kan betecknas som lindriga brandår. Under 1963 var dock antalet B-bränder betydligt större än 1962 och den avbrända arealen vid bränder överstigande 0,1 ha uppgick 1963 till i genomsnitt 5,5 ha per brand mot 2,0 ha 1962. Under 1964 överskred antalet skogsbränder med nära 50 % det årliga medeltalet under 10-årsperioden 1954—1963. Den avbrända arealen vid bränder överstigande 0,1 ha uppgick 1964 till i genomsnitt 4,9 ha per brand. Den större omfattningen av skogsbränderna avspeglar sig även i statistiken för vållad skada samt i släckningskostnaderna. I tabell P har sammantälts uppgifter om skogsbrändernas antal, avbränd areal, vållad skada samt släcknings- och bevakningskostnader för tioårsperioden 1955—1964.

I allmänhet inträffar skogsbränder under månaderna mars—september och vanligtvis brukar det största antalet bränder uppträda i april (huvudsakligen berörande södra och mellersta Sverige) medan den största avbrända arealen i regel redovisas i juni månad (gäller hela landet). 1963 inträffade dock det största antalet bränder i maj månad och 1964 redovisades den största avbrända arealen i maj månad. Den procentuella fördelningen av antalet skogsbränder under månaderna mars—september för 1962 och 1963 framgår av tabell Q.

På grund av den sena våren i Syd- och Mellansverige inträffade de flesta skogsbränderna under 1963 i maj månad. En stor del av dessa vår- och försommarbränder är smärre gräsbränder i närheten av tätorter. Den genomsnittliga avbrända arealen per brand var 1963 mer än tre gånger så stor som 1962 och den största avbrända arealen per brand inträffade som normalt i juni månad.

I samband med de två första torrperioderna under år 1964, vid månads-skiftet mars—april samt vid slutet av april, inträknades sammanlagt över 1 700 olika bränder inom Götaland, Svealand och i södra Norrland (Gävleborgs län). Flertalet av dessa bränder drabbade Götaland. Det må framhållas att ett ovanligt stort antal av bränderna var s. k. A-bränder (avbränd areal överstigande 0,1 ha) och att 37 av dessa omfattade från 10 ha till avsevärt större arealer samt svarade för 64 % av den under mars—april avbrända arealen, som uppgick till 2 091 ha. Den genomsnittligt avbrända arealen per brand var 1964 något mindre än 1963 likså den genomsnittligt avbrända arealen per A-brand.

Tabell P Skogsbrändernas antal, vällade skador m. m. 1955—1964

Number of forest fires, damage etc. in 1955—1964

Anm.: Till statens brandinspektionens kännedom komna skogsbränder.

År Year	Antal No. of fires	Bränd areal ha Burnt area ha		Skada Damage	Släcknings- kostnad Costs of ex- tinguishing fires	Bevaknings- kostnad Fire watch- ing costs
		produktiv skogs- mark productive forest area	impedi- ment unpro- ductive forest area			
				1 000-tal kr in 1 000 Sw. cr.		
1955	2 528	2 940	1 379	1 717	1 513	388
1956	1 455	1 255	586	1 185	655	258
1957	1 501	712	418	357	479	209
1958	1 607	1 123	484	739	566	345
1959	7 093	4 501	4 526	4 654	3 766	609
1960	2 480	2 103	1 205	..	1 836	455
1961	1 360	601	485	516	618	379
1962	1 254	401	323	387	292	343
1963	1 904	2 199	1 149	1 780	836	405
1964	8 099	2 245	2 797	2 527	1 436	372
Medeltal 1955—1964 ...	2 428	1 808	1 335	1 529	1 200	376
Average						

Tabell Q. Antal skogsbränder, totalt avbränd areal och¹ avbränd areal per brand¹ 1963 och 1964 fördelade efter månadNumber of forest fires, total burnt area¹ and burnt area per forest fire¹ in 1963 and 1964.
By months

Månad Month	1963					1964				
	Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha Burnt area, hectare			Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha Burnt area, hectare		
	totalt total	%	totalt total	%	per brand per fire	totalt total	%	totalt total	%	per brand per fire
Mars March	3	0,2	0,0	0,0	0,00	641	20,7	838	16,6	1,31
April April	344	18,1	105,8	3,2	0,31	1 091	35,2	1 253	24,8	1,15
Maj May	701	36,8	1 142,8	34,1	1,63	547	17,6	2 299	45,6	4,20
Juni June	527	27,7	1 700,9	50,8	3,23	250	8,1	346	6,9	1,84
Juli July	203	10,7	244,8	7,3	1,21	196	6,3	160	3,2	0,82
Augusti August ...	77	4,0	51,1	1,5	0,66	170	5,5	79	1,6	0,46
Sept. Sept.	31	1,6	43,2	1,3	1,39	100	3,2	51	1,0	0,51
Övriga månader ...	18	0,9	60,2	1,8	3,34	104	3,4	16	0,3	0,15
Summa	1 904	100,0	3 348,8	100,0	1,76	3 099	100,0	5 042	100,0	1,63

¹ Exkl. tillbudsens areal. — Excl. area of forest fires less than 0,1 hectare burnt.

	Avbränd areal per brand ¹ ha		Antal i %	
	1963	1964	1963	1964
Åskslag	9,3	4,0	0,89	2,09
Järnväg	6,8	3,7	4,78	1,59
Hyggesbränning	5,1	2,4	7,55	9,23
Andra arbetseldar	12,9	19,6	0,72	1,33
Camping		4,3	2,0	0,83
Minderåriga	13,2	16,1	0,48	0,27
Tobaksrökning	3,5	3,5	1,26	1,46
Annan känd orsak	14,3	22,8	2,62	1,47
Okänd orsak	30,6	25,9	1,18	2,12
Summa	100,0	100,0	1,76	1,63

¹ Exkl. tilibudens areal. — *Excl. area of forest fires less than 0,1 hectare burnt.*

Vid jämförelse mellan åren 1963 och 1964 observeras i ovanstående tabell i kolumnerna för den procentuella orsaksfördelningen, att »Andra arbetseldar», »Annan känd orsak» och i någon mån även »Minderåriga» ökat under 1964. Anledningen härtill torde vara att de många bränderna under torrperioderna i mars—april detta år i stor utsträckning uppkommit ur arbetseldar, gräsbränning, svedjning, bränning vid soptippar, skräpeldning, luntnings och risbränning. Säväl 1963 som 1964 var »hyggesbränning» orsak till skogsbränder med största avbrända arealen per brand och »minderåriga» orsak till bränder med minsta avbrända arealen per brand. I allmänhet inträffar bränder förorsakade av minderåriga (en mängd brandtillbud men obetydlig avbränd areal) på sådana platser där en tidig upptäckt ofta möjliggör en snabb släckning.

Brandskadan på växande skog, beräknad enligt en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan, uppgick 1963 till 1 730 000 kr och 1964 till 2 530 000 kr. Statsverkets kostnader per timme för släckning var nämnnda år 8,33 kr respek-

tive 9,93 kr. Kostnaden per timme varierar dock avsevärt mellan de olika länen. Brandkårens andel i släckningskostnaderna har under senare år uppgett till omkring 60 %.

Från och med 1964 sker skogsbrandbevakning enbart från flygplan och detta är företogs dylik i de tio nordligaste länen, där ca 76 % av landets produktiva skogsmark finns. Bevakningskostnaden för flygbekvaka område uppgick 1964 i genomsnitt till ca 2 kr per km².

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Uppgifterna i detta avsnitt samt i det följande om viltskador har liksom tidigare år hämtats från skogsvårdsstyrelsernas årsberättelser, i vilka ingår kortfattade omnämningen av de olika skador på skogen som uppmärksammats under året.

Endast få skogsvårdsstyrelser hade något att nämna angående de rubricerade skadetyperna under 1963. Flera av dem omnämnde emellertid den torra våren och försommaren, som innebar svåra påfrestningar för de då utförda skogsplanteringarna. Den påföljande regniga delen av sommaren medförde emellertid, att inga nämnvärda skador blev resultatet av torkan.

Obetydliga lokala skador genom stormfällning rapporterades från Kalmar, Älvborgs och Västernorrlands län och Älsborgs län var dessutom ensamt om att omnämna skadegörelse genom snöbrott, vilken iakttagits i ungskogar på några håll i länet.

3. Viltskador

I likhet med föregående år var älg-skadorna under 1963 av liten omfattning i södra och mellersta Sverige med undantag för vissa län. Skadegörelsen på tall- och lövdungar ansågs fortsätta

i Stockholms län, och betesskadorna på tallungskogar i Älvsborgs län, rapporterades vara större än normalt, troligen beroende på den rikliga snötillgången under årets första månader. I Västmanlands län orsakade älgen på vissa lokaler betydande skadegörelse och i Kopparbergs län rapporterades allvarliga betesskador särskilt i väster-Dalarna. En decimering av älgstammen i de två sistnämnda länen ansågs ur skoglig synpunkt vara angelägen, även om det syns gå emot bättre balans mellan älgstamens storlek och dess betesmöjligheter genom en ökande hyggesareal i förering med en starkare avskjutning. I Jämtlands län har älgbeståndet minskat på grund av den ökade avskjutningen de senaste åren, och älgskadorna var också mindre än förut. Betesskadorna förekom alltid i Västerbottens kustland och övre delen av lappmarken, där tallföryngringarna inom Sorseleområdet har varit särskilt utsatta. I Norrbottens län har älgskadorna på ungtall och asp varit allmänt förekommande.

En enda skogsvårdsstyrelse, i Stockholms län, rapporterade under 1963 skadegörelse av rådjur speciellt i föryngringar och plantskogar av tall. Riklig snötillgång hade minskat tjäderns skadegörelse i yngre planteringar i Älvsborgs län, särskilt i sjuhäradsbygden, där annars om åren tjäderns skadegörelse brukar vara relativt besvärande.

På hösten 1963 förekom kaninsjukdomen myxomatosis över så gott som hela Gotland, och det beräknas att vildkaninstammen på grund härav minskat med 90—95 %. För att utnyttja den gynnsamma situationen och ytterligare nedbringa vildkaninens skadegörelse beviljade statsmakterna under året extra anslag till höjda skottpengar samt

till bekostnad av jaktpatruller. Lantsting och kommuner bidrog med lika stora belopp. Dessutom beviljades speciella lätnader i jaktstadgan vid jakt på vildkanin. I Skåne och i Halland har vildkaninstammen också kraftigt decimerats genom kaninsjukdomen myxomatosis.

De under föregående år relativt omfattande sorkskadorna på företrädesvis åkerplanteringar och gräsrika hyggen hade under 1963 ganska ringa omfattning. Endast från Västernorrlands län rapporterades att sorkskadorna ökat. Ökningen härförde sig till inlandet, medan däremot i kustlandet dessa skador minskat.

4. Insektskador

Under sommaren 1963 förekom inga större insektshärjningar.

Från Gällivare och Råne träsk revir rapporterades angrepp av lilla tallstekeln (*Diprion pallipes*) dock av mindre omfattning. Den under föregående år vanliga röda tallstekeln (*Diprion sertifer*) synes vara på tillbakagång och endast lokala angrepp inrapporterades från Öster- och Västergötland, Närke och Dalsland. Lärkstekeln (*Pristiphora wesmaeli*) förekom på yngre lärkträd i södra Sverige särskilt Södra Skånes revir.

De under 1962 så riktigt förekommande barrlössen (*Lachnus*-arter) var mindre framträdande denna sommar. I Medelpad, Gästrikland och Närke förekom tall-lusen (*Pineus piui*) riktigt på ungtallar. Tallbarkstinkflyet (*Aradus cinnamomeus*) uppträddé lokalt i övre Norrland och där på torra, magra marker.

Från flera revir (Edefors, Malingsbo, Linköping och södra Skåne) rapporterades skador av större märgborren

(*Blastophagus piniperda*). Snytbaggen (*Hylobius abietis*) uppgavs förekomma i större mängd inom Junsele, Klotens, Kristinehamns, Uppsala och Värnamo revir. En för vårt land ny skadegörare, en bladbagge (*Luperus pinicola*), rapporterades uppträda på tall i Jokkmokkstrakten.

Av fjärilar är det endast fjällbjörkmätaren (*Oporinia autumnata*) som ånyo uppträtt som skadegörare och rapporterats från Malgomajs revir.

I östra Skåne svärmade tallmätaren (*Bupalus piniarius*) rikligt på ett par platser dock utan större skador som följd.

Barrträdkvalstret (*Paratetanychus ununguis*) har liksom tidigare är uppträtt i plantskolor på flertal platser i landet.

5. Svampskador

Angrepp av skadesvamp förekom under året på många platser i landet. Den fuktiga väderleken gynnade därvid särskilt mögel- och skyttesvampar. Sålunda har angrepp av grämöglet (*Botrytis cinerea*) inrapporterats från plantskolor och unghestäud i Älvborgs-, Skaraborgs-, Östergötlands-, Örebro- och Kopparbergs län. Svampen kan vid abnorma fuktighetsförhållanden döda groddplantor samt även något äldre barrträdsplantor men spelar i allmänhet en tämligen underordnad roll.

Släktet *Fusarium* är inom skogsbruket uppmärksammat som fallsjuka i plantskolor. Groddplantor av ett flertal arter av tall och gran liksom lärk och douglasgran är mottagliga. Fallsjukesvampen har konstaterats i plantskolor i Älvborgs- samt Norrbottens län.

Tallens skyttesvamp (*Lophodermium pinastri*) förekom i plantskolor och be-

ständ i Blekinge-, Värmlands-, Stockholms- och Västernorrlands län. Gran-skytte (*Lophodermium pieceae*) iakttoqs i ungbestånd i Värmlands län. Snöskyttessvampen (*Phacidium infestans*) konstaterades i Värmlands- samt Västernorrlands län, där även *Lophophacidium* förekom i ungbestånd.

Ytterligare en svamp av skyttekaraktär (*Sclerophoma pithyophila*) förekom i ungbestånd i Östergötlands-, Södermanlands- och Kopparbergs län. Svampen, vars biologi är ofullständigt utredd, är mycket vanlig på tallris på hyggen och på försvagade plantor.

Tallens gråbarrisjuka (*Hypodermella sulcigena*) samt granens gråbarrisjuka (*Hypodermella macrospora*) påträffades i kulturbestånd i Kopparbergs resp. Södermanlands län. Huvudsakligen unga träd i fuktiga lägen och i undertryckt ställning angripes. Svampen är tämligen ofarlig.

Crumenula abietina, tallens gren- och granens topptorka, iakttoqs i plantskolor och ungbestånd i Örebro-, Älvborgs-, Östergötlands-, Kalmar- och Västernorrlands län. Svampen har åstadkommit stora förluster under de senaste åren.

Två fall av den icke värdväxlande, direkt smittande formen av tallens förskaterost (*Peridermium pini*), har konstaterats i privata trädgårdar i Stockholm.

Knäckesjuka (*Melampsora pinitorqua*) en rostsvamp som värdväxlar med asp, har uppträtt i ett avkommeförsök i Kopparbergs län.

En annan rostsvamp, som dock endast åstadkommer övervägande skador i form av barrfällning, är tallens bläsröst (*Coleosporium*). Denna svamp har bl. a. förekommit i tallbestånd i Kopparbergs län.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN

I. Skogsvägbyggnad

Ett väl utbyggt skogsvagnät möjliggör mekanisering av transportarbetet och verkar därigenom nedbringande på kostnaderna för drivnings- och skogs-vårdsarbeten. Den viktigaste typen av skogsvägar är den permanenta skogs-bilvägen, men även enklare vägar före-kommer, av vilka de flesta är avsedda att trafikeras endast då marken är väl uppfordrad eller tjälad.

Före redogörelsen för skogsvägbygg-nadsverksamheten 1963 lämnas först uppgifter om väglängd, vägtäthet m. m. hämtade ur rapport nr 8/1965 från In-stitutionen för skogstaxering vid Skogs-högskolan med titeln "Skogsbrukets vä-gar enligt riksskogstaxeringens vägin-ventering 1957—1963" och till vilken hänvisas för ytterligare sifferuppgifter, för säkerhets- och begreppsbestäm-ningarna och för information om meto-dik, datainsamling och -bearbetning. Ur skoglig synpunkt har vägarna vid väginventeringarna uppdelats i s. k. S-, T- och Ö-vägar. (För definitioner se ovannämnda rapport sid. 1.) Som S-vägar betraktas vägar med direkt be-tydelse för skogstransporter i och med att de direkt påverkar transportavståndet från stubbe till väg. I tabell R redovisas den totala längden under 1957—1963 av enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S. Även många av de all-männa vägarna betraktas ur skoglig synpunkt som vägar med S-karakter, vilket framgår av tabell T. De angivna väglängderna enligt väginventeringen 1957—63 härför sig, noga räknat, till mitten av inventeringsperioden.

Enligt tabell T beräknades 86 % av de allmänna vägarna ha vägkaraktär S i område I, 85 % i område II, 75 % i område III, 68 % i område IV, 40 % i område V och 69 % i genomsnitt för hela riket.

Den kontinuerliga statistiken om skogsvägbyggnader, vilken innehåller uppgifter om under året färdigbyggda skogsbilvägar, redovisas i tabellerna 9 och V. Som bakgrund till dessa upp-gifter ger tabellerna R och T en före-ställning om den totala omfattningen av dylika vägar jämte allmänna vägar med direkt betydelse för skogliga ter-rängtransporter. Enligt tabell R upp-gick sålunda den totala längden av en-skilda permanenta vägar (med vägka-raktär S) 1957—1963 till 164 500 km, varav 56 600 km i Norrland och Koppar-bergs län och 107 900 km i övriga Sve-rije. Detta vägnät har under senare år ökat med mer än 3 000 km skogsvägar årligen eller i runt tal 2 %. Enligt väg-inventeringen innehållar uppgifterna i tabell R även längden av sådana vägar om vilka tveksamhet rått, huruvida de kan trafikeras med tunga lastbilar även under regnperioder, men som eljest är att betrakta som permanenta. I procent beräknades dessa vägar uppgå till 16 % i område I, 14 % i område II, 14 % i område III, 12 % i område IV, 10 % i område V och 12 % i genomsnitt för hela riket av enskilda permanenta vä-gar med vägkaraktär S 1957—1963. Stan-darden på de enskilda vägarna med vägkaraktär S kan i viss mån belysas av vägarnas hårdgjorda bredd, vilken

redovisas i tabell S. Enligt denna tabell har 64 % av de enskilda vägarna med vägkaraktär S i område I en hårdgjord bredd underligande 3,25 meter.¹ I område II var motsvarande procenttal 62 %, i område III 69 %, i område IV 87 %, i område V 88 % och i genomsnitt för hela riket 79 %.

I tabell U redovisas väginventeringens uppskattning av längden motorbasvägar 1957—1963. Denna uppskattning är enligt ovannämnda rapport behäftad med stor osäkerhet — särskilt i områdena IV och V är den mycket stor till stor del beroende på att gruppen motorbasvägar är mycket heterogen. Trots dessa svagheter i uppskattningen av längden motorbasvägar ger dock de i tabell U redovisade resultaten ett visst begrepp om motorbasvägarnas förekomst. Enligt väginventeringen 1957—1963 skulle alltså längden motorbasvägar i riket uppgå till 102 000 km. I väginventeringens instruktion säges följande: "Till motorbasvägar hänföras vintertid med lastbil eller traktor trafikerbara, ytplanerade (stubbröjda och grovsprängda) basvägar".

Av tabellerna X och Y framgår vägtätheten per ha utmark för allmänna och enskilda vägar med vägkaraktär S — i tabell Y även motorbasvägar —

¹ Vid väginventeringen angavs bredden på närmaste halvmeter närm; klassen 3,0 m omfattar alltså intervallet 2,75—3,25 m.

fördelade på olika ägarkategorier och på olika geografiska områden. Enligt tabell X är vägtätheten i Norrland och Dalarna störst i övriga enskilda skogar och i övriga Sverige störst i de allmänna skogarna. Av tabell Y, länsredovisning, framgår att vägtätheten är minst i norra Sverige och störst i södra Sverige. Med utgångspunkt från uppgifterna om vägtätheten har vid väginventeringen också utförts överslagsvisa beräkningar angående medeltilltransportavståndet från stubbe till väg med vägkaraktär S i de olika delarna av landet. Enligt beräkningarna uppgår nämnda avstånd till 1,9 km i område I, 1,5 km i område II, 1,0 km i område III, 0,4 km i område IV, 0,3 km i område V och 0,8 km i genomsnitt för hela riket.

Verksamheten med byggandet av permanenta skogsbilvägar har ökat betydligt under senaste 10—15 år, vilket framgår av tablå här nedan. Utbyggandet av skogsbilvägnätet har under senare år varit omfattande i Norrland, Dalarna och Värmland. I tabell 9 redovisas antalet km färdigbyggda skogsbilvägar 1963 i varje län med fördelning på skogsägargrupper. Skogsvägbyggnadsverksamheten var 1963 störst, absolut sett, i de fyra nordligaste länen som tillsammans svarade för 47 % av de under året färdigställda vägarna. Behovet av skogsvägbyggnader är givetvis beroende på förekomsten av övriga vä-

Färdigbyggda permanenta skogsbilvägar 1954—1963

År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km		År	Under året färdighygda skogsbilvägar, km	
		Index			Index
1954	2 552	100	1959	3 043	119
1955	2 462	96	1960	3 302	129
1956	2 700	106	1961	3 768	148
1957	2 868	112	1962	3 585	140
1958	2 402	94	1963	3 328	130

Tabell R. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S enligt riks-skogstaxeringens väginventering 1957—1963 inom regioner. Km

Private permanent roads with road-character S in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region¹</i>					Riket <i>Entire country</i>
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar	5 640	720	2 420	6 970	1 500	17 250
<i>State forests</i>						
Eckl. och övr. allmänna skogar	760	370	1 460	6 370	1 420	10 380
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	3 660	4 400	8 900	18 140	520	30 620
<i>Companies' forests</i>						
Övr. enskilda skogar	10 460	6 240	11 530	61 970	16 040	106 240
<i>Other private forests</i>						
S:a vägkaraktär S, 1957—1963	20 520	11 730	24 310	88 450	19 480	164 490
<i>Total road character S, 1957—1963</i>						

¹ Härjedalen ingår i område III. — *The province of Härjedalen is included in region III.*

Tabell S. Hårdgjord vägbredd för enskilda vägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Procentuell fördelning.

The hardened breadth of the private permanent roads with road character S according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region. Percentages

Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region</i>	Väglängd procentuellt fördelad efter hårdgjord vägbredd i meter <i>Length of roads distributed in percent by hardened breadth of roads in meters</i>										Väglängd med hårdgjord bredd < 3,25 m i % <i>Length of roads with hardened breadth < 3,25 m i %</i>
	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	S:a	
I	12	24	28	17	12	3	2	1	1	100	64
II	10	23	29	21	11	3	2	0	1	100	62
III	5	30	34	18	10	2	1	0	0	100	69
IV	15	44	28	8	4	1	0	0	0	100	87
V	10	48	30	8	3	1	0	0	0	100	88
Riket	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79
<i>Entire country</i>											

¹ Se tabell R not. 1. — *See table R, note 1.*

Tabell T. Allmänna vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Km

Public roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region¹</i>					Riket <i>Entire country</i>
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar	3 010	270	490	1 180	180	5 130
<i>State forests</i>						
Eckl. och övr. allmänna skogar	340	190	340	1 650	410	2 930
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	2 600	2 720	2 210	2 890	150	10 570
<i>Companies' forests</i>						
Övriga enskilda skogar	8 500	5 730	4 000	23 990	5 640	47 860
<i>Other private forests</i>						
S:a vägkaraktär S, 1957—1963	14 450	8 910	7 040	29 710	6 380	66 490
<i>Total road-character S, 1957—1963</i>						
S:a vägkaraktär T och Ö, 1957—1963	2 350	1 580	2 370	13 720	9 580	29 600
<i>Total road-character T and Ö, 1957—1963</i>						
Totalt 1957—1963	16 800	10 490	9 410	43 430	15 960	96 090
<i>Total 1957—1963</i>						

¹ Se tabell R not 1. — See table R, note 1.

Tabell V — A. Motorbasvägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 inom regioner. Km

Seasonal truck roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region¹</i>					Riket <i>Entire country</i>
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar	7 730	520	890	2 500	280	11 920
<i>State forests</i>						
Eckl. och övr. allmänna skogar	1 120	240	340	2 250	480	4 430
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	4 730	5 280	4 840	4 510	290	17 150
<i>Companies' forests</i>						
Övriga enskilda skogar	12 140	6 120	6 830	35 410	7 990	68 490
<i>Other private forests</i>						
Totalt 1957—1963	25 720	10 160	12 400	44 670	9 040	101 990
<i>Total 1957—1963</i>						

¹ Se tabell R not 1. — See table R, note 1.

Tabell V. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per 1 000 ha produktiv skogsmark) 1963. Länsvis
The relative extent of forest road building and draining (metres per 1 000 hectares of productive forest land) 1963. By counties

Mättenhet: meter per 1 000 ha produktiv skogsmark
 Unit of measurement: metres per 1 000 hectares of productive forest land

Län <i>County</i>	Vägbygg- nad <i>Road building</i>	Dikning <i>Draining</i>	Län <i>County</i>	Vägbygg- nad <i>Road building</i>	Dikning <i>Draining</i>
Nb	90	94	Krb	304	186
Vb	141	126	Klm	126	49
Jtl	144	203	Gtl	140	68
Vnr	199	342	Gbg	176	68
Gvl	128	58	Hl	126	148
Kpb	131	72	Bl	95	58
Vrm	66	81	Krs	263	123
Ör	359	333	Mlm	341	248
Vstm	129	205	I	113	108
Ups	67	68	II	168	262
Sth	79	43	III	130	66
Sdm	170	131	IV	170	124
Ög	112	71	V	180	109
Skb	260	90	Hela riket ... <i>Entire country</i>	146	137
Äbg	372	178	1962	157	154
Jkp	70	95			

gar och andra transportleder samt av terrängens beskaffenhet och skogens produktionsförhållanden m.m. Relationstal som utvisar antalet meter färdigställda skogsbilvägar per 1 000 ha skogsmark kan anses ha visst upplysande värde, och dylika relationstal redovisas i tabell V. Den största omfattningen per arealenhet hade byggandet av skogsbilvägar 1963 på aktiebolagsskogar med 211 meter per 1 000 ha skogsmark (f. å. 204 m), närmast på övriga allmänna skogar med 194 meter (f. å. 276 m). Kronoskogar redovisade 150 meter (f. å. 124 m), övriga enskilda skogar 106 meter (f. å. 132 m) och samtliga skogar 146 meter per 1 000 ha

skogsmark (f. å. 157 m). Bland länen uppvisade enligt tabell V Älvsvärmlands och Örebro län största antalet meter färdigbyggda skogsbilvägar per 1 000 ha produktiv skogsmark, det första länet med 372 meter (f. å. 287 m) och det senare med 359 meter (f. å. 308 m).

Som bidrag till anläggandet av skogsbilvägar anslog riksägaren under skogsväganslaget för budgetåret 1962/63 8,0 milj. kr och för budgetåret 1963/64 10,0 milj. kr, vilka anslagsbelopp avräknas från bilskattemedlen.

Med stöd från nämnda anslag färdigställdes under budgetåret 1962/63 och 1963/64 642 resp. 668 km skogsbilvägar varför antalet km för skogsbilvägar

Tabeil X. Vägtäthet i meter per ha utmark¹ enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 avseende allmänna och enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S samt motorbasvägar, inom regioner

Road net work density in metres per hectare outlying land¹ of public and private permanent roads with road characters and seasonal truck roads according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Skogligt huvudområde ² <i>Major region²</i>	Utmarks- areal, 1 000 ha <i>Out- lying land, 1 000 ha</i>	Vägtyp <i>Road type</i>			Motor- bas- vägar <i>Sea- sonal truck roads</i>	S:a alla vägar <i>Total all roads</i>
		Allm. vägar <i>Public roads</i>	Ensk. vägar <i>Private roads</i>	S:a S-vägar <i>Total S-roads</i>		
I						
Kronoskogar	4 482	0,7	1,2	1,9	1,7	3,6
<i>State forests</i>						
Eckl. o. övr. allm. skogar	504	0,7	1,5	2,2	2,2	4,4
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	1 602	1,6	2,3	3,9	3,0	6,9
<i>Companies' forests</i>						
Övr. enskilda skogar	3 807	2,2	2,7	4,9	3,2	8,1
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	10 395	1,4	2,0	3,4	2,5	5,9
II						
Kronoskogar	339	0,8	2,1	2,9	1,5	4,4
<i>State forests</i>						
Eckl. o. övr. allm. skogar	265	0,7	1,4	2,1	0,9	3,0
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	1 997	1,4	2,2	3,6	1,6	5,2
<i>Companies' forests</i>						
Övr. enskilda skogar	2 261	2,5	2,8	5,3	2,7	8,0
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	4 862	1,8	2,4	4,2	2,1	6,3
III						
Kronoskogar	537	0,9	4,5	5,4	1,7	7,1
<i>State forests</i>						
Eckl. o. övr. allm. skogar	392	0,9	3,7	4,6	0,9	5,5
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	2 006	1,1	4,4	5,5	2,2	7,7
<i>Companies' forests</i>						
Övr. enskilda skogar	2 196	1,8	5,3	7,1	3,1	10,2
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	5 131	1,4	4,7	6,1	2,4	8,5

¹ Med utmarksareal avses landareal utom fjäll, inägor (åker, äng, tomt och inägobackar) och vägar. — *Outlying land comprises all land area except snowmountains, agricultural land, and roads.*

² Se tabell R not 1. — *See table R, note 1.*

Tab. X (forts.)

IV						
Kronoskogar	515	2,3	13,5	15,8	4,9	20,7
<i>State forests</i>						
Eekl. o. övr. allm. skogar	501	3,3	12,7	16,0	4,5	20,5
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	1 354	2,1	9,7	11,8	3,3	15,1
<i>Companies' forests</i>						
Övr. enskilda skogar	5 531	4,3	11,2	15,5	6,4	21,9
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	7 901	3,8	11,2	15,0	5,6	20,6
V						
Kronoskogar	69	2,6	21,7	24,3	4,1	28,4
<i>State forests</i>						
Eekl. o. övr. allm. skogar	75	5,5	18,8	24,3	6,4	30,7
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	49	3,1	10,9	14,0	6,0	20,0
<i>Companies' forests</i>						
Övr. enskilda skogar	1 167	4,8	13,7	18,5	6,8	25,8
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	1 360	4,7	14,8	19,0	6,6	25,6
Riket						
<i>Entire country</i>						
Kronoskogar	5 942	0,9	2,9	3,8	2,0	5,8
<i>State forests</i>						
Eekl. o. övr. allm. skogar	1 737	1,7	6,0	7,7	2,5	10,2
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	7 008	1,5	4,4	5,9	2,4	8,8
<i>Companies' forests</i>						
Övr. enskilda skogar	14 962	3,2	7,1	10,3	4,6	14,9
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	29 649	2,2	5,6	7,8	3,4	11,2

byggda med statsbidrag fr. o. m. 1933 t. o. m. budgetåret 1963/64 uppgår till 12 717 km.

För att motverka arbetslösheten i områden med sysselsättningssvårigheter har arbetsmarknadsstyrelsen ställt beredskapsmedel till skogsstyrelsens förfogande för statsbidragsgivning till bl a skogsvägbyggnadsförslag. Genom skogsvärdsstyrelsernas medverkan har sálunda sedan budgetåret 1959/60 fram t. o. m. budgetåret 1963/64 färdigställts 524 km skogsbilvägar vilka utförts som beredskapsarbeten. För budgetåren

1962/63 och 1963/64 utgick 4,9 milj. kr resp. 8,3 milj. kr. Nämnda år färdigställdes 105 km resp. 89 km skogsbilvägar. Dessa vägprojekt ingår i gruppen "övriga enskilda skogar" i tabell 9.

Vidare har genom domänverkets försorg utförts betydande vägbyggnader i form av beredskapsarbeten. Sálunda har under 1963 utgått totalt 29,8 milj. kr varvid vägförbättringar utförts på 73 km och 300 km skogsbilvägar färdigställts. Dessa vägbyggnader inkluderas i gruppen "kronoskogar" i tabell 9.

Tabell Y. Permanenta vägar med vägkaraktär S fördelade på län samt vägtäthet i meter väg per hektar utmark¹ enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963

Permanent roads with road character S and road network density in metres per hectare outlying land¹ according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest survey 1957—1963. Bg Counties

Län <i>County</i>	Utmarks- areal ¹ , 1 000 ha <i>Area of outlying land¹, 1 000 hectares</i>	Väglängd, km <i>Length of roads, kms</i>			Vägtäthet, m/ha <i>Road network density metre per hectare</i>		
		Allmän- na vägar <i>Public roads</i>	Enskilda vägar <i>Private roads</i>	S:a S-vägar <i>Total of S-roads</i>	Allmän- na vägar <i>Public roads</i>	Enskilda vägar <i>Private roads</i>	S:a S-vägar <i>Total of S-roads</i>
Nb	6 201	6 530	9 260	15 790	1,0	1,5	2,5
Vb	4 355	7 920	11 260	19 180	1,8	2,6	4,4
Jtl	3 586	4 990	6 930	11 920	1,4	1,9	3,3
Vnr	2 236	4 540	6 860	11 400	2,0	3,1	5,1
Gyl	1 631	2 590	11 470	14 060	1,6	7,0	8,6
Kpb	2 542	3 840	10 750	14 590	1,5	4,2	5,7
Vrm	1 507	3 520	10 690	14 210	2,3	7,1	9,4
Ör	603	1 890	7 450	9 340	3,1	12,4	15,5
Vstm	439	1 500	4 760	6 260	3,4	10,9	14,3
Ups	303	1 220	2 840	4 060	4,0	9,4	13,4
Sth	469	1 720	4 500	6 220	3,7	9,6	13,3
Sdm	381	1 920	5 890	7 810	5,0	15,5	20,5
Ög	634	2 360	8 450	10 810	3,7	13,3	17,0
Skb	393	1 910	6 570	8 480	4,9	16,7	21,6
Äbg	832	3 750	8 680	12 430	4,5	10,4	14,9
Jkp	808	3 740	9 240	12 980	4,6	11,5	16,1
Krb	721	3 190	9 060	12 250	4,4	12,6	17,0
Klm	811	2 980	10 330	13 310	3,7	12,7	16,4
Gtl	182	870	1 570	2 440	4,8	8,6	13,4
Gbg	335	1 750	2 880	4 630	5,2	8,6	13,8
Hl	280	1 000	3 560	4 560	3,6	12,7	16,3
B1	193	940	3 500	4 440	4,9	18,1	23,0
Krs	298	1 370	6 270	7 640	4,6	21,0	25,6
Mlm	68	450	1 720	2 170	6,5	25,2	31,7

¹ Se tabell X, not 1. — See table X, note 1.

II. Skogsdikning

Enligt undersökningar vid tredje riksskogstaxeringen, redovisade i 1955 års skogsvårdsutrednings befäckande "Skogsvården å enskilda skogar", betraktas fortfarande avsevärda arealer skogsmark som dikningsvärda ur biologiska synpunkter. De uppskattades i dessa uundersökningar till ca 1,2 milj. ha. 1955 års skogsvårdsutredning ansåg emellertid den ur teknisk-ekonomiska synpunkter dikningsvärda snäppmarksarealen vara avsevärt mindre och underströk även osäkerheten beträffande torrläggningsföretagens eventnella skadliga biverkningar för omgivande fastmarker. Utredningen ansåg att skogsdikning endast lokalt hörde till de mest angelägna skogsförbättringsarbetena och föreslog därför att dikningsingreppen koncentrerades på de fall, där man säkert kunde bedöma, att fördelarna med dikningen klart övervägde olägenheterna.

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten under senaste tioårsperiod belyses av nedanstående tablå, där under respektive år slutavsynade diken redovisas medelst absoluta tal samt index.

1954	2 270 km	100
1955	2 812 »	124
1956	2 934 »	129
1957	3 359 »	148
1958	3 342 »	147
1959	2 732 »	120
1960	2 656 »	117
1961	3 180 »	140
1962	3 518 »	155
1963	3 116 »	137

Till och med år 1957 uppvisade skogsdikningsverksamheten en stigande trend, vartill torde ha bidragit arbetsbesparande metoder, som i allt större utsträckning kommit till användning. Under åren 1958—1960 avtog dikningsverksamheten, ökade igen 1961 och 1962 för att ånyo minska 1963. Uppgifter för 1963 redovisas länsvis i

Slutförda och avsynade dikningsföretag

	Antal företag	Båtnads- areal ha	Bevilja- de stats- bidrag, kr
Statens skogsförbättringsanslag			
1961/62	416	3 338	373 806
1962/63	388	2 681	319 556
1963/64	320	2 717	258 818
Statens skogsdikningsanslag			
1961/62	10	151	10 017
1962/63	—	—	—
1963/64	—	—	—
Norrländska skogsproduktions- anslaget			
1961/62	20	81	60 156
1962/63	50	..	133 867
1963/64	108	2 157	131 927
Samtliga anslag			
1961/62	446	3 570	443 979
1962/63	438	..	453 423
1963/64	423	4 874	385 745

tabell 10. Med en antagen båtnadsareal av 6 ha per km dikeslängd motsvarar de under året upptagna, 3 116 km, 18 700 ha skogsmark. Sistnämnda areal uppgår till ca 1,6 % av den areal, 1,2 milj. ha, som skulle vara dikningsvärd enligt riksskogstaxeringens undersökningar. I den redovisade längden av under året färdigställda (slutavsynade) diken är inräknad sådan bäckrensning, som är att jämföra med nydikning, därmed icke fortlöpande underhållsrensning av vare sig diken eller häckar. Av de under 1963 utförda dikningsarbetena kom 5 % på kronoskogar (f. å. 5 %), 6 % på övriga allmänna skogar (f. å. 6 %), 55 % på aktiebolagsskogar (f. å. 55 %) samt 34 % på övriga enskilda skogar (f. å. 34 %). Samtliga av dessa ägarkategorier redovisade minskning av dikningsverksamheten under året — kronoskogarna med endast 1 %, de tre övriga därmed mot med 12 %.

Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom länen 1963 framgår av tabell V. Största antalet meter under året färdigställda (slutavsynade) diken

per 1 000 ha produktiv skogsmark uppvisar för 1963: Västernorrlands län med 342 m (f. å. 283 m), Örebro län med 333 m (f. å. 396 m), Malmöhus län med 248 m (f. å. 405 m) och Västmanlands län med 205 m (f. å. 187 m). Totalt uppgick antalet under året färdigställda diken per 1 000 ha produktiv skogsmark till 137 m (f. å. 154 m).

Statliga bidrag från statens skogsförbättringsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikning. Även från det äldre anslaget, statens skogsutdikningsanslag, utbetalas vissa tidigare beviljade bidrag, alltefter det företagen utförts. I tablå på föreg. sida lämnas uppgifter — antal företag, båtnadsareal och beviljade statsbidrag — om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1961/62—1963/64 för de tre nämnda anslagen. Av tablåen framgår att bidrag 1963/64 utgick till skogsdikningsåtgärder med 385 745 kr mot 453 423 kr budgetåret 1962/63. Beträffande bidragstilldelning för skogsvärdande ändamål i allmänhet under budgetåret 1963/64 se under kap. G. IV.

III. Flottledsbyggnad

De allmänna flottlederna inom riket hade 1963, såsom det framgår av tabell 17, en sammanlagd längd av 31 196 km (f. å. 31 927 km). Minskningen från föregående år med 731 km (2,3 %) hänförs sig sannolikt till nedlagda biflottleder.

Under 1963 utgjorde sammanlagda längden av de trafikerade flottlederna 18 910 km mot 20 231 km 1962, d. v. s. en minskning med 1 321 km eller 6,5 %.

Flottledernas utbyggnad var i stort

sett avslutad redan före första världskriget, längden av utbyggda flottleder var således redan 1912 ca 30 000 km. Utvecklingen går numera i den riktningen, att koriare biflottleder upphör att trafikeras för att slutligen nedläggas. Av de sydsvenska lederna är numera endast ett fåtal i bruk. Orsaken härtill torde bl a vara stark konkurrens från den tunga lastbilstrafikens sida.

I samband med utbyggnaden av vattnenkraften har särskilda anordningar

för att leda virket förbi kraftstationerna blivit nödvändiga. Vid lösfloftning utgöres i regel dessa av rännor eller tunnlar kombinerade med olika inmatningsanordningar. Vid buntfloftning förekommer olika typer av mekaniska buntlyftverk.

Vidare förekommer arbeten i flottleder i form av rensning och färdigställande av centralavlägg regelmässigt i de flesta större flottleder.

Slutligen må nämnas de under senare år införda anordningarna för att mekanisera arbetet vid skiljningsställena.

IV. Skogsindelningsarbeten

Inom storskogsbruket har utarbetandet av planer för skogsbrukets bedrivande under en viss period — i regel tio år — sedan länge varit ett normalt led i verksamheten. Inom det privata mindre skogsbruket sker upprättandet av skogsbruksplaner i betydligt mindre omfattning och regelmässigt endast i mindre utsträckning. Tillgänglig statistik visar emellertid en successiv ökning av verksamheten. Under de senaste åren uppgår den av skogsvårdsstyrelserna och skogsägareföreningarna planlagda arealen särskilt till i runt tal 300 000 ha per år eller drygt 2,5 % av det privata mindre skogsbrukets areal.

Planerna grundas för storskogsbrukets del vanligen på taxering medan okuläruppskattning är förhärskande då det gäller det privata mindre skogsbrukets planläggning. Den numera mycket utbredda användningen av flygbilder möjliggör rationellare fältinventering och ger bättre grepp om planläggningsfrågorna.

Liksom för storskogsbruket går planerna för det privata mindre skogsbruket alltmer nt på att effektivisera skogsdriften mot bakgrunden av det skärpta kostnadsläget. Planläggningen inriktas på många håll på skapandet av bättre behandlingsenheter och åstadkomman-

de av samverkan inom drivningstrakter och över rågångar. Planläggning av större intresseområden med flera skogsägare vinner allt större utbredning.

Någon samlad statistik över de årligen utförda skogsindelningsarbetena inom hela skogsbruket finns för närvarande inte. Vissa tillgängliga uppgifter redovisas i nedanstående tablå.

Vad beträffar flygbildernas utnyttjande har utvecklingen sedan år 1948, då dessa i större omfattning började användas, gått snabbt. Till det enskilda skogsbrukets tjänst finns numera dels centrala flygbildsarkiv hos flera skogsvårdsstyrelser och/eller lantmäterikontor, dels en komplett uppsättning stereoanordnade flygbilder hos flertalet (ca 70 % av länsskogsvaktarna, numera skogsvårdskonsulenter). Nämnda bilder berör samtliga områden, där fotografering skett under de senaste åren. Dessutom använder storskogsbruket sedan länge egna flygbilder i betydande omfattning. Skogsbruket i sin helhet förbrukar dessutom årligen mer än 1 000 flygbilder i den löpande rutinen med planeringsverksamhet av olika slag m. m.

En 7-årig (för nordligaste Sverige 10-årig) omdrevsfotografering har igångsatts efter en av Rikets Allmänna

Under 1952—1963 upprättade skogshushållnings- och skogsbruksplaner

	Domänverket	Skogsvårdsstyrelserna	
		Fullständig hus- hållningsplan	Skogsbruksplan grundad på okulärtaxering
		1 000 ha	
1952	1 514	32	34
1953	214	23	55
1954	234	38	43
1955	185	51	57
1956	267	32	71
1957	292	34	80
1958	360	38	90
1959	308	59	105
1960	343	45	71
1961	370	59	133
1962	404	38	142
1963	360	10	161

Kartverk uppgjord långtidsplan. Alltsedan år 1955 har mer än en femtedel av landets totala areal täckts av nyfotografering från normal höjd (4 å 5 000 m).

Vid 1963 års utgång fanns normalhöjdsbilder mindre än 7 år gamla täckande 90 % av landets skogsmarksareal.

C. SKOGSKAPITALET TILLGODOGORANDE

I. Avverkning, transport m. m.

1. Utsyning och avverkning

Bland skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att på skogar under deras tillsyn biträda med utsyning av skog för avverkning. Den arealmässiga omfattningen av denna verksamhet, som berör huvudsakligen bonde- och godsskogar, redovisas årligen i skogsvårdsstyrelsernas statistik. En sammanställning för de fem sista åren lämnas i följande tabell. Arealerna t. o. m. 1962 är här ej de-

samma, som för samma år återfinns i tidigare årsböcker. En omläggning av statistiken under 1963 har nämligen gjort, att s. k. röjningsgallring (som i regel ej ger ekonomiskt utbyte) inte längre inräknas i utsyningsarealen utan redovisas i annat sammanhang. Röjningsarealen har därför i tablåen här nedan uteslutits för 1959—1962, enär en jämförelse med 1963 annars bleve missvisande. Årtalen avser kalenderår.

Länsgrupp	1959	1960	1961	1962	1963
Utsynad areal i 1 000-tal ha					
I	30	53	56	34	33
II	22	34	32	13	15
III	42	42	38	20	22
IV	140	142	113	69	76
V	28	30	28	19	16
Hela riket	262	301	267	155	162
Därv föryngringshuggning	35	47	47	27	35

Utsyningarna försiggår av praktiska skäl huvudsakligen under sommar och höst. Helt naturligt påverkas stämplingsverksamhetens omfattning av rådande eller förutsedda priskonjunkturer för rundvirket. Detta samband har dock vad beträffar skogsvårdsstyrelsernas utsyningar blivit mindre påtagligt i samband med att de sedan slutet av 1950-talet varit av betydligt mindre omfattning än tidigare år, änsköt den totala avverkningsvolymen samtidigt ökat.

Denna utveckling har som bakgrund ökad enskild självverksamhet och skogsägarnas växande anslutning till s. k. skogsbruksområden med skogsägarföreringarnas fackpersonal till disposition bl. a. för utsyning.

För det genom skogsvårdsstyrelsernas försorg utstämplade virket uträknas ej alltid eller överallt kubikmassa. Stämpling med kubering har 1963 omfattat ca 11,5 milj. träd om sammanlagt ca 3,8 milj. m³sk. Utan kubering har stämplats

närmare 30 milj. träd med en uppskattad kubikmassa om 5,1 milj. m³sk. Sammanlagd volym av skogsvårdsstyrelsernas utsynningar 1963 skulle sälunda vara ca 8,9 milj. m³sk. (7,2 milj. m³sk. 1963), innebärande att ca 15 % av den totala avverkningen i riket 1963/64 kan anses vara utsynad genom skogsvårdsstyrelsernas försorg (13 % 1962, 20 % 1961). Räknad enbart på privat-skogsbrukets hela årsavverkning kan andelen bedömes till ungefär 30 %. Den större delen avverkas tydligt ostämplad eller utsynad av andra förrättningsmän än skogsvårdsstyrelsernas.

Utsynningar på allmänna skogar och bolagsskogar ombesörjes med få undantag av egen personal, vilket också kan sägas om de större godsskogarna.

Inom skogsstyrelsen har på grundval av konsumtion, lagerförändringar, export och import m. m. den totala avverkningen i riket beräknats till 54,0 milj. m³sk. 1962/63 och till 59,0 milj. m³sk. 1963/64. Båda sässongerna rådde nästan överallt mycket tjänliga betingelser för virkets huggning och utdrifning.

För de allmänna skogarna även som för bolagsskogarna erhålls på bokföring grundade uppgifter om avverkningens storlek. En sammanställning av dessa lämnas i tabell 12. Sammanlagt anges uttagen på nämnda skogar 1963 till 26,4 milj. m³sk. Under året sålda men kvarstående rotposter på de allmänna skogarna ingår i här angiven kvantitet. Endast för de allmänna skogarna kan avverkningen anges fördelad på län (tabell 13).

Om man utgår från den av skogsstyrelsen beräknade totalkvantiteten för riket, 54,0 milj. m³sk., skulle sälunda avverkningen på bonde- och godsskogarna 1962/63 ha utgjort 32,6 milj. m³sk. En

restpostberäkning på detta sätt blir dock osäker, då man ingenting vet om de nyssnämnda kvarstående rotposternas omfattning utan förutsätter, att denne lagerhållning av oavverkat virke är lika stor från år till år, vilket ingalunda är säkert.

Av tabell 11 framgår också den beräknade årsavverkningens fördelning på sortimentsgrupper. Mängden timmer och massaved kan näjaktigt härledas från statistiskt material. Brännveden har stadigt minskat och den avgjort största delen är numera skogsägarnas egen husbehovsved. Inom gruppen »övrigt virke» har sortimenten props och kolved nästa helt bortfallit. Skogsindustriens andel av de årliga virkesuttagen är nu av storleksordningen 90 %.

Skogshögskolan har på grundval av stubbinventering i samband med riks-skogstaxeringen redovisat de beräknade årsavverkningarna. Resultatet har i tabell Z sammanställts för de sista tio åren med fördelning på trädslag och skogliga huvudområden. För enskilda år kan konstateras betydande olikhet gent emot skogsstyrelsens på helt andra grunder beräknade avverkningskvantiteter enligt tabell 11. Till ej ringa del kan skillnaden bero på tidsförskjutning, då respektive avverkningsår inte exakt låter sig avgränsas vid någotdera av beräkningssätten. För en följd av år sker automatiskt en utjämning av skillnaderna. En jämförelse för de fem sista årens medeltal ger sälunda till resultat en skillnad om 1,1 % (enligt stubbinventeringen 55,3 och enligt skogsstyrelsen 55,9 milj. m³sk.)

Det kan tillfogas, att den nuvarande årsavverkningen understiger tillväxten i våra skogar och ännu ej heller uppgår till vad som vid uthålligt skogsbruk vore möjligt att avverka. Man får dock ej

Tabell Z. Avverkade kvantiteter under avverkningssäsongerna 1954/55—1963/64 enligt stubb inventeringarna. Samtliga ägoslag

Total fellings during felling-seasons 1954/55—1963/64 according to the stump enumerations. All types of land.

a) total avverkningskvantitet inom hela riket för skilda avverkningssäsonger med fördelning på trädslag.

annual fellings in the entire country. By felling-seasons and by species.

Avverknings- säsong	Tall <i>Pine</i>		Gran <i>Spruce</i>		Löv <i>Broadleaved</i>		Samtl. trädslag <i>All species¹</i>		Torrskog <i>Dead standing trees</i>	Medelfel ² <i>Standard error milj. m³sk.</i>
	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	
1954/55	16,3	34	25,5	53	6,1	13	47,9	100	0,7	±2,3
1955/56	13,6	33	22,4	53	6,0	14	42,0	100	0,8	±2,0
1956/57	16,4	34	24,2	49	8,3	17	48,9	100	0,9	±2,3
1957/58	21,9	41	24,2	45	7,7	14	53,8	100	0,8	±2,5
1958/59	17,5	38	20,9	46	7,1	16	45,5	100	0,8	±2,1
1959/60	19,3	38	23,9	47	7,9	15	51,1	100	0,8	±2,4
1960/61	18,9	37	24,7	48	8,0	15	51,6	100	0,8	±2,4
1961/62	21,9	36	28,6	47	10,2	17	60,7	100	1,0	±2,9
1962/63	18,7	36	25,3	48	8,2	16	52,2	100	0,8	±2,5
1963/64	21,4	37	27,2	48	8,4	15	57,0	100	0,7	±2,7

b) årlig total avverkning i genomsnitt för avverkningssäsongerna 1954/55—1963/64 inom skilda skogliga huvudområden.

average annual fellings for the felling-seasons 1954/55—1963/64. By regions and by species.

Skogligt huvudområde ³	Tall		Gran		Löv		Samtl. trädslag ¹		Torr- skog	Medel- fel ²
	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.
I	5,1	57	2,7	30	1,2	13	9,0	100	0,2	±0,3
II	1,9	26	4,6	63	0,8	11	7,3	100	0,1	±0,3
III	4,3	42	4,8	47	1,2	11	10,3	100	0,1	±0,3
IV	6,7	31	11,2	52	3,6	17	21,5	100	0,4	±0,5
V	0,6	20	1,4	47	1,0	33	3,0	100	0,0	±0,2
Hela riket	18,6	37	24,7	48	7,8	15	51,1	100	0,8	±0,7

¹ Exklusive torrskog.

² På »samtl. trädslag».

³ Se tabell R not. 1.

Anm.: Här redovisade kvantiteter har av Skogshögskolan efteråt nedjusterats ett par procent p.g.a. nya kuberingstal. Skillnaden gent emot skogsstyrelsens beräkning blir alltså något större än den nyss angivna.

förbise, att en stor del av denna under-
avverkning består av dimensioner och
trädslag, som f. n. av ekonomiska skäl
ej är uttagbara eller finner användning.

Virkesuttagen visar uppåtgående, under
den sista femårsperioden översteg de
med ca 13 % uttagen under den näst
föregående.

2. Virkesmätning

Av den årliga gagnvirkesavverkningen i landet inmätes numera omkring 70 % genom de 12 virkesmätningsföreningarna direkt eller under deras tillsyn. Sortimentvis räknat är andelen större för massaved, ca 90 %, och betydligt mindre, 40—45 %, för sågtimmer. De mindre sågverken ombesörjer särskilt i södra och mellersta Sverige till stor del sin inmätning med egen personal. Framför allt gäller detta timmer från rotposter, där sådant överhuvudtaget behöver mätas alls.

Redovisningen av de sex nordligaste virkesmätningsföreningarnas mätresultat överlogs fr.o.m. hösten 1963 av Skogsbrukets Datacentral i Sundsvall, varigenom avsevärd personalinskränning kunde ske vid föreningekontoren.

För mätningsarbetet gynnsamma väderleks- och snöförhållanden rådde 1963/64 i hela landet som i stort sett också de båda föregående säsongerna. Dessa faktorer påverkar i ej ringa grad mätlagens dagsprestationer och kostnader.

I tabell 14 redovisas de virkesmängder, som under de tre sista åren berörts av mätningsföreningarnas verksamhet. Den olikheten gent emot tidigare årsböcker bör observeras, att nu inräknats även sådan inmätning, som ombesörjs av industriens egen personal, därtill be-myndigad och under tillsyn av vederbörande mätningsförening. Kvantiteten i fråga är av storleksordningen 5 % av totalkvantiteten för riket och låg för vissa föreningar tidigare utanför redovisningen.

Den föreningsmätta andelen av sågtimret har de tre åren varit ungefär proportionerlig mot respektive års totala timmeruttag. Massavedsavverkningen 1963/64 har beräknats till 24 milj.

m³f. exklusive bark. Genom föreningarna hade enligt tabell 14 inmäts 23,5 milj. m³f., men andelen är i verkligheten ej fullt så hög, enär i sistnämnda kvantitet bark ingår ej obetydligt. Denna blir automatiskt inräknad, där mätning sker i travat mått, och leverans av obarkad massaved började 1963/64 få stor omfattning även i södra och mellersta Sverige samt förväntas framgent öka.

Virkesmälningen befinner sig i ett skede av genomgripande omdaning, än så länge mest påtaglig i norra Sverige. Vägning har där länge praktiserats för björkmassaved i stället för mätning och med god kostnadsbesparing. Under 1963/64 slog stickprovmätning igenom på allvar för kommersiell användning och dess omfattning kan väntas öka i snabb takt. Olika former av stickprovmätning förekommer, vanligast är den s.k. Robertsforsmätningen, framför allt tillämpad vid mottagningsmätning av massaved vid fabrik eller större upplag. Metodiken, utarbetad för några år sedan vid Robertsfors Aktiebolags skogsförvaltning i Västerbotten, går i korthet ut på att bilbuntar med virke i ojämna längder samtliga mätas i travad volym på basis av bedömd medellängd. Vissa provbuntar uttagas genom lottning för styckevis mätning i fast mått, varigenom för ett mätningskollektiv antalet f3 per m³t. kan fastställas med fullt nöjaktig säkerhet.

Vägt och stickprovmätt virke ingår i de enligt tabell 14 inmätta virkeskvantiteterna. Dess andel 1963/64 (av kol. 13) var

Norrbottens	25 %
Skellefteå	18 »
Umeå	22 »
Örnsköldsviks	58 »
Ångermanälvens	10 »
Sundsvalls	26 »
Medeltal	28 %

Härtill kommer speciellt inom Ångermanälvens område volymberäkning på stickprovsgrund vid s.k. enmansmätning i skogen samtidigt med uppräkning av totala bitantalet. Denna mätningsform har där mycket stor omfattning men är ej kommersiell inmätning i vanlig mening utan användes huvudsakligen vid bolagens egna avverkningar som underlag för virkesstatistik, flottningskostnadernas repartivering m.m.

Robertsforsmätning och andra stickprovsmetoder har introducerats även i mellersta Sverige och väntas också där öka i betydelse. Såväl där som i södra Sverige blir också allt vanligare med s.k. apteringsmätning av sågtimmer, varvid köparen efter stickprovskontroll godkänner de data, som säljarens ombud påskrivit varje stock i samband med apteringen i skogen.

I tabell 15 angivs medelvolymen per stock av det via föreningarna i fast mått inmätta virket. Jämförd med året innan sjönk medelvolymen något för sågtimmer i norra men steg i södra Sverige. Beträffande massaved blev den för tall något större och för gran något mindre. För sortimenten sammanslagna var riksmedeltalet ungefär detsamma båda åren.

I tabell 16 redovisas virkesmätningsföreningarnas medekostnader per volymenhets inmätt virke. En direkt jämförelse mellan skilda föreningars kostnadsnivå blir ej rättvis, även om hänsyn tages till olikheter beträffande mättslagen, emedan betingelserna för inmättningsarbetet varierar avsevärt regionvis. Sålunda kan framhållas, att enmansmätning i skogen kombinerad med avverkningstillsyn, ställer sig dyrare än vanlig lagnätning på avläggen. Frekvensen skogsmätning är som förut nämnts särskilt stor i Ångermanälvsområdet, där den upptar omkring hälften av all mätning.

Kostnadsuppgifterna i tabell 16 avser endast det pris, föreningarna debiterar sina uppdragsgivare — i regel köpareparten — för själva fältarbetet med mätning och kontroll samt för administrationen. Med virkesmätning följer flera kostnader av ansenlig storlek. Bl.a. måste leveransvirket i de flesta fall kuberas och prisräknas. Kostnader, som regelmässigt avilar säljarparten, är exempelvis sådana som föranleds av att samtliga stockar längdskrivs i skogen för att underlätta inmätningen, att avläggsplasserna vid bilväg iordningställs särskilt noggrant för mätningens behov, att utkörningen ur skogen fördyras på grund av spridd avlastning. Hantlangning för virkets rullning, snöröjning och ibland märkning tillkommer i flertalet fall som en betydande kostnadspost.

Någon generellt giltig statistik rörande dessa indirekta mätningeskostnaders storlek kan inte sammanställas då variationerna är ansenliga allt efter mättingsplatsernas beskaffenhet och flera andra inverkande faktorer. Uteslutande som ett exempel må ansföras följande ungefärliga beräkning över de totala, såväl direkta som indirekta, mätningeskostnaderna 1962/63 vid konventionell fastmåttmätning i ett område i övre Norrland.

	Total mätningeskostnad i öre/f³tr.	sågtimmer	massaved
Mätning på isavlägg	6,0		8,1
Mätning vid strand	8,0		10,1
Mätning vid bilväg	10,5		12,6
Hopvägt med hänsyn till frekvensen	10,0		11,8

Satta i relation till de då aktuella leveranspriserna motsvarar dessa totala mätningeskostnader ca 6 % för sågtimmer och ca 10 % för massaved.

De direkta kostnaderna vid fastmåttmätning enligt tabell 16 har inte ökat

med åren i samma tempo som mätarnas löner, enär uppdriuen arbetseffektivitet, större mätningsunderlag m.m. verkat återhållande. De indirekta kostnaderna torde däremot i stort sett ha följt löneökningen.

Totala mätningekostnadernas stegring har på senare år medfört ett intensivt intresse för enklare och billigare mätningssmetoder. Det har bl.a. resulterat i successiv övergång från fastmåttmätning till den billigare mätningen i travat mått, vilket samtidigt inneburit aptering i standardlängder i stället för fallande. Denna utveckling fortsätter. Men strävan efter kostnadsbesparningar har därjämte varit incitament att konstruera och ta i bruk de stickprovsmetoder för virkets volymberäkning, som förut omnämnts. Att på denna väg avsevärt är att tillvinna för virkeshandeln och skogsbrukets rotvärden är odiskutabelt. Några allmäntliga kostnader för stickprovsmätning kan än så länge ej anges. Beräkningar har emellertid gett vid handen att totalkostnaden vid vägning och slumpvis bestämning av fastvolymen per ton stannar vid ca 1 öre/f³tr. och s.k. Robertsforsmätning vid ca 1,5 öre/f³tr. Båda dessa metoder fordrar dock leveranser av relativt betydande storlek. Vid virkesaffärer i mindre skala är man ännu för det mestta hänvisad till sedanligt mätningssätt och utvägar av olika slag prövas flerstädes att förenkla detsamma.

3. Flottning

Löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har åren 1924—1962 publicerats i Kommersiella meddelanden. Från och med 1963 publiceras denna statistik av Statistiska Centralbyrån, vars publikation »Statistiska meddelanden» nr V 1964:15 innehåller

en redogörelse för flottningen under 1963.

Flottningen i allmän flottled ombesörjes sedan gammalt av flottningsföreningar och regleras genom lag den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled. De enskilda flottlederna är av underordnad betydelse. Beträffande dessa flottleder finnes icke någon lagstiftning och ej heller någon officiell statistik.

Snömängden var vintern 1962/63 i allmänhet betydligt under normal med undantag för nedre delen av Ljungans samt för hela Ljusnans flodområde. Snösmältningen skedde relativt långsamt utom i Umeälvens, Ljungans och Ljusnans flodområde. Islossningen var i allmänhet något födröjd och åstadkom i bl.a. Kalixälven och Österdalälven betydande isbrötar och dammbildningar. Värfoden var i regel betydligt lägre än normal och dessutom födröjd, vilket i sin tur försakade någon försening av bäckflottningarna. Under sässongens tidigare skede var vattentillgången i flertalet flottleder betydligt under medelvärdet, i bl.a. Torneälven blott drygt häften därför. Ett undantag hävdiplag utgjorde Ume- och Vindelälvarna, som på grund av onormalt hög värme i fjälltrakterna i mitten av maj erhöll en mycket hastig stegring av vattenföringen i vissa övre delar. I Dalälven och värmlandsälvarna var vattentillgången under sässongens senare del riklig, för de övriga flottlederna däremot under normalvärdet. Den sálunda i regel svaga vattenföringen samt — företrädesvis i Kalix och Lule älvar jämt Ångermanälven, Indalsälven och Norsälven — ogynnsamma vindförhållanden försvårade flottningen avsevärt. Det i flottlederna tillsläppta flottgodset kunde dock i allmänhet utfloblas. Endast i Kalixälven, Åby och Byske älvar, Klarälven och Örekilsälven kom

flottgods av någon betydelse att kvarligga.

Tillgången på arbetskraft var i allmänhet tillräcklig. Undantag härförde noterades från Luleälven för säsongens första hälft samt beträffande sorteringsarbetet i Ångermanälven. De för säsögen träffade avtalet innebar en höjning av timlönen med drygt 4 %. Dessutom tillkom en höjning av semesterersättning och ATP-avgift.

Som en följd av den allt starkare konkurrensen från lastbilstrafiken har flottningen inom begränsade områden visat sig vara oekonomisk, varför man i rationaliseringssyfte sammanslagit en del föreningar till större enheter. I samband därmed har en del mindre biflottleder lagts ned eller upphört att flossas.

Under 1963 bedrevs lösfloppning eller delvis buntfloppning av 68 floppningsföreningar (f.å. 79). Den trafikerade flottledslängden minskade från föregående år med 1 321 km och uppgick till 18 910 km. Den trafikerade längden utgjorde 1963 61 % av den totala längden, vilket var något mindre andel än under 1962. Antalet floppande uppgick till 252 mot 257 föregående år (se tabell 17).

De floppade kvantiteterna har under de 42 åren, som statistiskt belysts, varit tämligen konstanta. De smärre fluktuationer som förekommit torde till stor del bero på varierande avverkningsintensitet i samband med konjunkturväxlingar. Nedanstående tablå redovisar, medelst femårsgenomsnitt 1922—1956 samt årligen 1957—1963, tillsläppningen av flottgods i milj. m³f.

1922—1926	12,3	1957	13,0
1927—1931	15,4	1958	11,9
1932—1936	13,3	1959	9,7
1937—1941	14,0	1960	11,6
1942—1946	11,4	1961	11,5
1947—1951	12,6	1962	11,3
1952—1956	12,0	1963	10,0

Av den för hela riket beräknade sågtimmer- och massavedsavverkningen floppades under de fyra femårsperioderna 1937—1941, 1942—1946, 1947—1951, 1952—1956 samt under vart och ett av åren 1957—1963 respektive 57, 54, 49, 38, 38, 35, 32, 30, 29, 28 och 23 %. Flottningens relativa minskning förklaras bl.a. av att tyngdpunkten av avverkningarna förskjutits söderut och att biltransporterna i samband därmed fått ökad betydelse samt att avverkningen av lövvirke ökat under perioden. I tabell 18 redovisas tillsläppningen fördelad på olika sortiment i de viktigare flodområdena.

Av det år 1963 tillsläppta virket kom 5,2 milj. m³f. eller 52 % (f.å. 52 %) på Ångermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. Av den totala volymen utgjorde timmer inkl. fanér- och plywoodvirke o.d. 25 % (f.å. 22 %), sulfatved 42 % (f.å. 44 %) samt sulfatved 33 % (f.å. 34 %).

Den genomsnittliga volymen per floppad stock har från tiden för floppningsstatistikens början varit avtagande fram till 1957 varefter en omsvängning till ökad medelyvolym har inträtt. Utvecklingen belyses i nedanstående tablå som redovisar medeltal för femårsperioderna 1922/26—1957/61 samt siffrorna för vart och ett av åren 1957—1963.

1922—1926	0,105	m ³ f.	1957	0,068	m ³ f.
1927—1931	0,099	»	1958	0,069	»
1932—1936	0,099	»	1959	0,071	»
1937—1941	0,092	»	1960	0,073	»
1942—1946	0,088	»	1961	0,074	»
1947—1951	0,076	»	1962	0,073	»
1952—1956	0,072	»	1963	0,075	»
1957—1961	0,071	»			

Under 1963 redovisades och avlämnades till ägarna totalt en flottgodsmängd på i runt tal 132,3 milj. stockar motsvarande 9,9 milj. m³f., medan den tillsläppta mängden var 133,2 milj. stockar

resp. 10,0 milj. m³f. Den redovisade flottgodsmängden var 1963 ca 11 % lägre än motsvarande tal för 1962. Under 1963 redovisas omkring 99 000 m³f. som kvarliggande i flottlederna vilket utgör 1 % av den totala för året redovisade flottgodsmängden. Enligt tabell V i Skogsstatistisk årsbok 1960 (sid. 68) beräknas den genomsnittliga årliga flottningsförlusten uppgå till 0,8 % av det tillsläppta flottgodset.

Flottningsföreningarnas kostnader redovisas i tabell 19. En mera detaljerad redovisning av föreningarnas ekonomiska förhållanden har publicerats i den tidigare nämnda publikationen V 1964:15, av Statistiska centralbyråns serie »Statistiska meddelanden». Utvecklingen av de totala kostnaderna som påförts flottningsverksamheten 1954—1963 redovisas i nedanstående tablå.

År	Totalt milj. kr	Per m ³ f. re- dovisat flottgods
1954	71,3	5,65
1955	73,3	5,90
1956	74,1	6,21
1957	81,0	6,20
1958	77,4	6,35
1959	66,1	6,76
1960	74,9	6,29
1961	77,5	6,70
1962	79,8	7,17
1963	73,7	7,47

Kostnaderna per redovisad volymsenhet har varit relativt konstanta under den senaste tioårsperioden. De tre senaste åren synes den emellertid ha ökat något, vilket till en del torde bero på att flottgodsmängden minskat och att de fasta kostnadernas andel därigenom ökat.

Av 1963 års totala kostnader exkl. separatkostnader fördelade sig 55 % på utfloftning, 31 % på skiljning, buntning o.d. och 14 % på förvaltning o.d. Löner-

na till arbetspersonalen uppgick till 39,4 milj. kr motsvarande 57 % av de totala gemensamma kostnaderna exkl. separatkostnaderna.

I de delar av landet, från Värmland—Dalarna och norrut, där flottning av naturliga skäl mest förekommer, är flottningen vad beträffar transportarbetet det dominerande transportsättet för vårt rundvirke.

4. Järnvägstransporter

På grund av vårt lands goda tillgång på för floitung lämpliga flottleder har järnvägstransporterna kommit att spela en underordnad roll när det gäller rundvirkestransporter. Efter kriget har både järnvägen och flottningen fått vidkännas hård konkurrens från lastbilarna, som genom vägnätets utbyggnad och förbättring samt bilarnas allt större lastkapacitet successivt ökat sin andel av rundvirkestransporterna.

1963 transporterades med järnväg ca 1,1 milj. ton rundvirke (f.å. 1,1 milj. ton). Som jämförelse kan nämnas att lastbilstransporterna år 1962 uppgick till 25,5 milj. ton runvirke och flottningen till ca 7,3 milj. ton.

I nedanstående tablå redovisas rundvirkestransporterna för tiden 1942—1963.

Enligt tablåen fraktades under åren 1942—1946 i medeltal per år nära 3 milj. ton eller ca 7 milj. m³t. brännved på järnväg. Även en stor del av den under dessa år fraktade massaveden användes för bränsleändamål. Från och med 1947 återgick transportererna på järnväg av oförädlade skogsprodukter till fredsniivå, där framförallt minskat behov av brännved men även övergång till andra transportsätt återspeglas.

Under 1963 minskade rundvirkestransporterna med järnväg med 6 % i förhållande till 1962. Minskningen 1962

**Transporter på järnväg av rundvirke o d 1942—1963
1 000-tal ton**

År	Sågtimmer, stolpar etc. ^{1,2}	Massaved ²	Brännved, kolved o. d. ¹	Summa
1942—1946	431	356	2 859	3 646
1947—1951	425	908	542	1 875
1952—1956	340	1 040	61	1 441
1957—1961	172	797	10	979
1960	188	807	4	999
1961	159	1 146	5	1 310
1962	166	961	4	1 131
1963	190	871	3	1 065

¹ 1942—1951 härfördes kolved till sågtimmer och stolpar.

² T.o.m. 1959 samredovisades massaved och props.

jämfört med 1961 var betydligt större och uppgick till ca 14 %. Viss lågkonjunktur och taxehöjning torde ha bidragit till denna nedgång i järnvägstransporterna av rundvirke.

Det järnvägstransporterade virket 1963 utgjordes, med avseende på vikten, av ca 82 % massaved. Som jämförelse kan nämnas att massavedsvolymen vid 1963 års flottning utgjorde 75 %. Då massaveden utgöres av de lättare sortimenten torde den viktstämma andelen ha varit något lägre.

5. Lastbilstransporter

I Skogsstatistik årsbok 1954 redovisades vissa resultat från skogsbruks motortransportkommitténs »Biltransportutredning 1955». Enligt resultaten av denna utredning uppgick biltransporterna för skogsbruks del under drivningssäsongen 1954/55 till ca 1,8 milj. ton rundvirke (1 m³f. beräknas approximativt väga 600—700 kg). Som jämförelse nämnades att järnvägstransporterna av rundvirke samma period uppgick till ca 1,4 milj. ton och att tillsläppningen i flottlederna utgjorde 8,2 milj. ton (650 kg/m³f.). Avverkningen under nämnda avverkningssäsong uppgick till

41,6 milj. m³f.ub. Medeltransportlängden för virkestransporter på lastbil beräknades i utredning till 32 km mot 250 km för rundvirkestransporter på järnväg och ca 150 km för flottat virke. Uppgifterna gav belägg för det kända förhället att lastbilarna främst gör sig gällande på kortare avstånd.

Skogsbruks motortransportkommitté företog för 1962 en ny utredning benämnd »Biltransportstudier 1963», redovisad i Skogsstatistisk årsbok 1962. Utredningen grundade sig på en stickprovsundersökning. I denna var landet indelelat i tre länsgrupper, där länsgrupp I omfattade Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län, länsgrupp II Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län och länsgrupp III den övriga delen av riket. Då ett visst hortsfall på grund av ofullständiga uppgifter förekommit vid datainsamlingen, torde de redovisade uppgifterna få betraktas som grov approximativa.

Enligt nämnda undersökning uppgick det biltransporterade virket 1962/63 till 25,5 milj. ton rundvirke. Därtill kom ca 2 milj. ton ribb och flis. Den biltransporterade kvantiteten rundvirke ökade således med drygt 40 % mellan säsong-

erna 1954/55 och 1962/63 medan avverkningen ökade med ca 6 %. De främsta orsakerna till denna utveckling torde ha varit en ökning av virkesuttagen av löv- och klenmassaved samt framförallt en fortsatt nedläggning av biflottleder, vilket fått till följd att lastbilarna övertagit

transporterna till huvudflottled eller direkt till industrien.

I nedanstående sammanställning redovisas de biltransporterade kvantiteterna i procent av avverkningen respektive år (grovts approximativa värden).

Riket	Länsgrupp I	Länsgrupp II	Länsgrupp III
1954/55	63	35	68
1962/63	80	78	80
			90
			84

Enligt tablån har biltransporterna ökat betydligt i norra Sverige men minskat något i Södra Sverige, där kortare transporter delvis övertagits av traktorer.

I tabell A nedan, redovisas lastbilarnas transporter av rundvirke till flottled, järnväg eller direkt industri.

Lastbilstransporterna till flottled har absolut sett ökat mellan de angivna åren, men denna ökning hänsätter sig till de nordligaste länen, medan länsgrupp III redovisar en minskning. Relativt sett har dock biltransporterna till flottled gått tillbaka inom samtliga länsgrupper. Virkestransporterna till järn-

Tabell A. Lastbilarnas virkestransporter¹ 1954/55 och 1962/63 fördelade på de olika transportalternativen: till flottled, till järnväg och direkt till industrien

The lorries' transports of roundwood¹ distributed on the following alternatives: to floatways, to railways and direct to factories in 1954/55 and 1962/63

Transport-alternativ <i>Transport-alternative</i>	Riket <i>Country</i>				Länsgrupp I <i>Region I</i>				Länsgrupp II <i>Region II</i>				Länsgrupp III <i>Region III</i>			
	Vikt, milj. ton		i %		Vikt, milj. ton		i %		Vikt, milj. ton		i %		Vikt, milj. ton		i %	
	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63
Till flottled <i>to floatways</i>	4,6	5,5	25	20	2,0	3,1	42	30	2,0	2,0	35	30	0,5	0,3	5	2
till järnväg <i>to railways</i>	1,0	2,2	5	8	0,1	0,2	1	1	0,4	0,7	6	11	0,5	1,3	5	13
till industrien <i>to factories</i>	14,6	19,8	70	72	2,5	7,1	57	69	3,1	3,8	59	59	9,0	8,9	90	85
Summa <i>Total</i>	20,2	27,5	100	100	4,6	10,4	100	100	5,5	6,5	100	100	10,0	10,5	100	100

¹ Inkl. 2,2 milj. ton ribb och flis 1954 och 2,0 milj. ton 1962. — Incl. 2,2 mill. tons edgings and chips in 1954/55 and 2,0 mill. tons in 1962/63.

väg har mer än fördubblats och denna utveckling har varit särskilt framträдан de i södra Sverige. Direkttransporterna till industrien har volymmässigt ökat med ca 35 % varav de nordligaste länen svarar för huvudparten medan en viss tillbakagång gjort sig gällande inom länsgrupp III.

Enligt »Biltransportstudier 1963» ökade de biltransporterade virkeskvantiteterna med 7,5 milj. ton under nämnda tioårsperiod samtidigt som det genomsnittliga transportavståndet förlängdes från 32 till 53 km. Lastbilarnas transportarbete mer än fördubblades under samma tid och beräknades till ca 1 400 milj. tonkm. Denna ökning beror i första hand på de allt längre transportavstånden och i andra hand på de ökade transportkvantiteterna. Transportarbetets fördelning mellan länsgrupperna I—III var approximativt 48 %, 17 % och 35 %. Som jämförelse till ovan nämnda uppgifter kan nämnas att medellängden för flottningen 1962 utgjorde 169 km och att transportarbetet uppnick till ungefär 1 250 milj. tonkm medan den flottade kvantiteten var ca 7,3 milj. ton (650 kg/m^3 f.).

För att belysa hur landsvägstransporterna av rundvirke fördelar sig över det allmänna vägnätet företogs inom Kungl. Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen en inventering under avverkningsåret 1959/60. Inventeringsområdet begränsades i söder ungefärligen av en linje från norra delen av Vänern till Dalälvens utlopp. Insamlingen av primärmaterialet utfördes av Skogsbruks Transportutredning och resultatet finnes sammanställt på översiktliga kartblad i »Skogstransportkarta 1959/60» (utgiven av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen), där rundvirkestransporternas omfattning i ton kan avläsas för alla vägar inom inventeringsområdet.

6. Fartygstransporter

För transporter av oförädlat virke till utlandet är fartyg det viktigaste transportmedlet. För inrikes transporter spelar de dock en alltmer underordnad roll i jämförelse med flottled, järnväg och lastbil. Detta beror bl.a. på att fartygsstransporter nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar, och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

Till och med Skogsstatistisk årsbok 1958 redovisades i tabell 23 de under året i rikets hamnar och lastageplatser lossade kvantiteterna av rundvirke i inrikes fartygstransporter. Från och med årsboken 1959 ersattes huvudtabell 23 med texttabell (nedanstående tabell Ä). Anledningen härtill var bl.a. dels den att primärmaterialet (kommu. koll. St. B. nr 50, 1959 »Uppgift rörande trafiken och upphördheten») ej längre redovisade rundvirket på olika sortiment, dels även det förhållandet att trafiken i fråga är av mycket blygsam omfattning, ungefär 0,1 — 0,2 % av totala årsavverkningen.

Enligt tabell Ä, som baseras på uppgifter från Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik, uppnick den fartygstransporterade brännveden 1963 till endast 420 m³f. (7 300 m³f. 1962) och 1964 till 920 m³f. och det på samma sätt transporterade rundvirket till 38 200 m³f. 1963 (47 000 m³f. 1962) och 54 600 m³f. 1964. Även om nämnda uppgifter är behäftade med en viss osäkerhet framgår dock att de inrikes fartygstransportererna är av blygsam omfattning i förhållande till andra transportmedel. Som jämförelse kan nämnas att rundvirkestransporterna på lastbil mellan Hedemora och Avesta (ca 20 km) enligt den tidigare nämnda skogstransportkartan, under drivnings säsongen 1959/60 nppnick till mellan 60 000 och 80 000 ton rundvirke.

Tabell Ä. L rikets hamnar och lastageplatser 1963 och 1964 lossade kvantiteter av oförädlat virke (endast inrikes fartygstransporter)

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1963 and 1964

Län <i>County</i>	Brännved <i>Fuelwood</i>		Virke, obe- arbetat eller barkat <i>Wood in the round or roughly squared m³f.</i>		Län <i>County</i>	Brännved <i>Fuelwood</i>		Virke obe- arbetat eller barkat <i>Wood in the round or roughly squared m³f.</i>		
			1963	1964				1963	1964	
Nb	—	—	—	—	Ög	—	—	497	4 330	
Vb	—	—	—	—	Skb	—	—	4 786	2 943	
Jtl	—	—	—	—	Äbg	—	—	25 639	39 039	
Vnr	—	67	—	—	Jkp	—	—	—	685	
Gvl	—	—	207	—	Krb	—	—	—	—	
Kpb	—	—	—	—	Klm	—	—	6 135	4 809	
Vrm	—	—	—	—	Gtl	314	32	23	58	
Ör	—	—	—	521	Gbg	100	177	37	54	
Vstm	—	117	511	1 897	Hl	—	—	—	—	
Ups	—	—	—	—	Bl	—	—	—	—	
Sth	—	524	278	257	Krs	—	—	—	—	
Sdm	—	—	—	—	Mlm	3	—	—	—	
					Riket	417	917	38 173	54 593	
					1962	7 311	—	46 998	—	

Anm. Vid omräkning till volymmått har 1 m³f. antagits väga 0,6 ton.

7. Havsfloppning

Enligt Statistiska Centralbyråns sjöfartsstatistik hade 1963 omkring 7,7 milj. m³f. rundvirke eller ca 78 % av det vid skiljeställena under året levererade godset transporterats i timmerflottar (buntade) till magasin vid industri eller vid lastageplatser. Av dessa 7,7 milj. m³f. rundvirke hade 3,4 milj. m³f. rund-

virke transporterats i timmerflottar inom samma tulldistrikt. Den övervägande delen av transporterna berör endast norrlandskusten. Dock transporterades på detta sätt 1,3 milj. m³f. på Vänern 1963. Av Sveriges import 1963 av rundvirke från Finland transporterades omkring 0,28 milj. m³f. rundvirke eller ca 80 % (f.å. 50 %) i timmerflottar.

II. Virkesförbrukning och skogsindustriens produktion

1. Sågverksindustrien

Totalundersökningar av den svenska sågverksdriften omfattning skedde på sin tid i statlig regi beträffande 1953 och 1958. En tredje totalinventering har beslutats, som skall avse förhållanden 1965, och preliminära nyheter från densamma skall om möjligt presenteras i årsboken för 1964.

Av tabell Ö framgår en del data om den svenska sågverksdriften 1958, men en betydande strukturförändring mot större och färre produktionsenheter har skett sedan dess. Sálunda har några regionala undersökningar genom AB Sågverksintressenter påvisat, att av de s. k. husbehovssågarna återstår blott en tredjedel, samt att omkring 40 % av avsälnsågarna sedan 1958 bortfallit, huvudsakligen de allra minsta. Härav föranledd produktionsminskning har uppvägts mer än väl av ökad drift vid övriga verk. Totalt sett synes produktionen ha ökat genomsnittligt ca 3 % årligen i södra och 1 % i norra Sverige.

Aven om den statistiska kännedomen om sågverksdriften omfattning i sin helhet är inskränkt till vissa år, sker dock årlig redovisning till den officiella industristatistiken från sågverk med

minst fem personer sysselsatta i årsmedeldränering (motsvarande 10 personer under ett halvår etc). Denna årliga statistik, redovisad i tabell 25, omfattar ca 1 200 verk och lämnar följaktligen ett stort antal små sågverk utanför.

De utlämnades andel i totalproduktionen var 20 % år 1958 men torde sedan dess ha minskat något; f. ö. är det just dessa småsågars produktion, som starkast fluktuerar med konjunkturerna.

Inom skogsstyrelsen beräknas den årliga riksproduktionen av sågat virke med ledning av statistiken över export och import, lagerförändringar samt — churu allt osäkrare — bedömnings av inomlandsförbrukningen. Som resultat därav har för 1963 tillverkningen beräknats till 1,78 milj. stds barrträvaror, däri inbegripet bjälkar, sparrar, slipers och lädämnen. Motsvarande timmerförbrukning kan angivas till 15,6 milj. m³f., bark, längdövermål och diverse svinn oräknat. Siffrorna bör läsas med tillbörlig felmarginal.

Trävaruproduktionens beräknade storlek och fluktuationer under de sista tio åren kan utläsas av efterföljande tabell. Mättenheten är 1 000 stds.

År Year	Övre o. mellersta Norrländ	Gävleborgs, Kopparb. o. Värmlands län	Östra Svealand	Götaland	Hela riket <i>Entire country</i>
1954	420	449	286	620	1 775
1955	422	444	291	635	1 792
1956	367	404	268	581	1 620
1957	370	411	250	586	1 617
1958	396	431	261	622	1 710
1959	373	379	227	521	1 500
1960	426	448	276	670	1 820
1961	410	440	260	640	1 750
1962 ¹	409	442	259	668	1 715
1963	..	..	..	..	1 778

¹ Beräkningen för 1962 är sannolikt något för låg.

Tabell ö. Antal sågverk, deras totala förbrukning av rundvirke av furu och gran samt produktion av barrträvaror 1958. Länsvis

Number of sawmills and total consumption of coniferous roundwood and total production of coniferous lumber by sawmills in 1958. By counties

Hur sågverkens tillverkning varit sammansatt i kvalitetshänseende är ej i sin helhet känt. Sådan statistik föres dock av Svenska Trävaruexportföreningen beträffande dess anslutna medleminar, som regel större verk. Föreningen har benäget meddelat följande procentsatser för 1963, gällande ca 0,7 milj. stds.

Osorterad kvalitet furu	20	
grau	20	40 %
Kvinta » furu	28	
grau	13	41 %
Utskott furu o. grau		19 %
		100 %

Variationer årsvis i denna fördelning är små. Det skall emellertid uppmärksammas, att i denna statistik domineras starkt de norrländska och mellansvenska storsågverken medan Götaland är svagt företrädd. I södra Sverige är granvirkets andel större och o/s-procenten i furuvirket lägre än i Norrland.

Lövvirkesproduktionen vid sågverken har på senare tid haft storleksordningen 35 000 stds med smärre variationer årsvis. Motsvarande timmerförbrukning beräknas vara 0,3 milj. m³f. och ca 80 % kan lokaliseras till Götaland.

Biprodukter i form av ytved (ribb och bakar) utfaller vid sågverken normalt med 20—25 % av timmervolymen, för 1963 kan angivas 3,7 milj. m³f. exkl. bark. Problemet med detta s. k. avfalls utnyttjande var ett för många sågverk dominande spörsmål ännu i mitten av 1950-talet. Utvecklingen på detta område har gått raskt. Av efterföljande avsnitt om massa- och wallboardindustrien framgår, att numera stora kvantiteter sågavfall där tages i anspråk som råvara. Omräknade i fast mått exkl. bark motsvarar de 1963 närmare 3,4

milj. m³f. eller ca 90 % av allt som utfallit.

Denna biprodukts avsättning är numera knappast något problem ens för mindre sågverk.

2. Fanér- och plywoodindustrin

Verksamheten vid denna industrien ökade 1963 från året innan och återfick ungefär normal omfattning.

Produktionen av plywood (kryssfanér) av barr- och lövträd blev ca 25 000 ton (1962 ca 22 000 ton). För lamell och skiktträ redovisas 9 700 ton, men här inbegripes ej snickeriproducten lamellgolv.

Av enkelfanér tillverkades ca 17 milj. m² (=ca 12 500 ton), varav omkring tre fjärdedeler var av utländska trädsLAG.

Den totala råvarnförbrukningen vid samtliga fanér- och plywoodfabriker var, som framgår av tabell 24, ca 180 000 m³f. (1962 ca 155 000 m³f.), utländskt virke inräknat.

3. Massaindustrien

Massatillverkning bedrevs under 1963 vid 108 större eller mindre industriänläggningar i landet. Antalet fabriker blir 124, om man räknar olika produktionslinjer som särskilda enheter. I Norrland hade ett par mindre sliperier nedlagts och AB Statens Skogsindustriars nya sulfatfabrik vid Piteå igångsatts.

En sektion för halvkemisk massa startades i Östergötland.

Lageravvecklingen i Västeuropa, som under 1962 anserligt hämmat svensk massaexport, upphörde mot årsslutet. Trots förbättrad avsättning under 1963 fanns dock ännu ej utrymme för fullt kapacetsutnyttjande, varför viss be-

År	Mekanisk och halv- kemisk massa	Sulfitecellulosa		Sulfatcellulosa		Summa
		blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1954	800	792	764	391	900	3 647
1955	873	854	815	413	949	3 904
1956	924	896	842	440	1 003	4 105
1957	960	955	775	504	1 051	4 245
1958	905	946	742	547	951	4 091
1959	996	969	737	623	1 060	4 385
1960	1 147	1 125	773	720	1 229	4 994
1961	1 221	1 143	814	782	1 310	5 270
1962	1 175	1 064	729	898	1 260	5 126
1963	1 235	1 154	694	1 116	1 475	5 674
1964 prel.	1 350	1 331	765	1 305	1 615	6 366

gränsning av produktion och utbud skedde för bättre balans mellan tillgång och efterfrågan. Produktionen blev likväld större än något tidigare år, som ovanstående tablå utvisar. S. k. dissolvingmassa ingår i blekt sulfit- och blekt sulfatcellulosa.

Förbrukningen av rundvirke vid massafabrikerna uppgick 1963 (tabell

24) till 22,2 milj. m³f. varav 2,8 milj. m³f. lövved. Härutöver använde cellulosafabrikerna som råvara sågverks-hack, ca 6,5 milj. m³ löst mått samt 420 000 m³t. ribb- och bakaved. Användningen av s. k. sågavfall har oavbrutet ökat och torde snart nog ha nått gränsen för vad av denna råvara kan tillvinnas.

Tabell AA. Massa- och wallboardindustriens råvaruförbrukning 1963 regionsvis

Consumption of roundwood and sawmill waste by pulp mills and fibreboard factories 1963. By regions

Anm. Fördelningen på länsgrupper gäller icke virkets härkomst.

Länsgrupp <i>Region</i>	Rundvirke i 1 000-tal m ³ fast mått						Såghack, ribb o. an- nat avfall i 1 000-tal m ³ löst mått Sawmill waste 1 000 m ³ stacked volume
	furu <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	asp <i>aspen</i>	björk <i>birch</i>	diverse <i>other</i>	s:a rund- virke <i>total</i> round- wood	
I	1 831	772	22	30	52	2 707	1 545
II	2 320	3 284	9	1 114	45	6 772	1 687
III	1 499	2 110	42	378	50	4 079	1 864
IV ¹	2 992	4 149	41	909	402	8 493	4 322
V	335	312	18	230	33	928	317
Hela riket	8 977	10 627	132	2 661	582	22 979	9 735
¹ därv Värmlands län	1 344	1 465	—	353	17	3 179	1 187

4. Wallboardindustrien

Antalet i landet verksamma boardfabriker är sedan många år 17. De flesta är förlagda till eller i närheten av sågverk, från vilka en stor del av råvaran erhålls i form av sågavfall.

Årsproduktionen av wallboard fortsätter att öka, 1963 uppnåddes 664 000 ton, varav 89 % hård och 11 % porös board. Ej fullt två tredjedelar gick till utlandet. Balansen mellan tillgång och efterfrågan kunde i stort sett återställas under 1963 genom ökad avsättning inom landet.

De sista tio årens produktionsresultat har varit följande (i 1 000-tal ton):

1954	368	1959	556
1955	429	1960	614
1956	450	1961	623
1957	513	1962	650
1958	542	1963	664

Rundvirkesförbrukningen under 1963 utgjorde, som anges i tabell 24, ca 760 000 m³f., varav större delen klenvirke, s. k. boardved och sulfatved. Dessutom användes sågverkshack, ca 2 milj. m³f. löst mått, 260 000 m³f. ribb- och bakaved samt annat avfall, mest sågspän, över 0,5 milj. m³ löst mått. Boardindustrien låter numera stora mängder bark ingå i råvaran, vilket är av stor betydelse för avsättningen av småsågarnas obarkade bakaved.

5. Spånskiveindustriens

Denna vår yngsta skogsindustrin har utvecklats snabbt. Sju fabriker var i produktion 1963 och flera anläggningar har beslutats eller projekterats. Avsättningen var god, men blev kärvare mot års slutet under inträck av utbudna överskottskvantiteter.

Totalproduktionen uppgick till ca 70 000 ton (63 000 ton 1962 och 53 000 ton 1961). Spånskivor är ingen typisk exportprodukt, omkring 70 % av till-

verkningen stannar inom landet och en ej oväsentlig import förekommer. Avnämname är möbelsnickeri- och bygg- nadsindustrier.

Som råvara användes huvudsakligen klenare barr- och lövved, i någon mån även trädavfall från sågverk och fanér- fabriker samt vid en fabrik på västküsten linavfall. Totala råvaruåtgången kan skattas till ca 150 000 m³f.

6. Förbrukning av brännved m. m.

I de senaste årsböckerna har påtalats den brist på känedom, som sedan länge rått beträffande brännvedsavverkningens aktuella omfattning. Dess sjunkande tendens har på sistone bedömts på rent skönmässig grund, varför angivna mängder rimligtvis ej kunnat göra anspråk på större tillförlitlighet.

Under 1965 har emellertid den av jordbruksdepartementet tillsatta Virkesbalansutredningen i samarbete med skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna genomfört en stickprovsundersökning på området, berörande ca 8 000 privata skogsägare inom hela landet. Metodiken har haft statistiskt betryggande säkerhet. Om kronans och bologens numera rätt obetydliga brännvedsuttag har samtidigt näjaktig statistik inhämtats på annan väg.

Resultat tyder dessbättre på att de sista årens skönmässiga uppskattningar har varit i stort sett riktiga. Totalt för hela landet är den aktuella brännvedsavverkningen ca 7,2 milj. m³t., varav ej mindre än fem sjättedelar kommer på gruppen bonde- och godsskogar. Av denna andel har 80 % åtgått för gårdarnas eget husbehov; brännveden har alltså numera en mycket begränsad avsalumarknad. Omkring 60 % av totalavverkningen är lövved och 40 % barrved.

Kvantiteten 7,2 milj. m³t. är i allt väsentligt nitagen under avverkningsåret 1964/65 och kan räknas motsvara ca 3,9 milj. m³f. inom bark. I tabell 11 har för 1963/64 angivits 4,0 milj. m³f. och för 1962/63 4,2 milj. m³f., uppskattningar som tydligent ej kan vara mycket felaktiga. Utöver dessa kvantiteter skogsved förbrukas ribb, bakar och sågspän i mindre men okänd omfattning.

Inom jordbruksat går vissa mängder

rundvirke — förutom sågtimmer — till hägnader, hässjor och diverse ändamål. Kvantiteten sjunker successivt, den uppskattas f. n. till 140 000 m³f.

För träkolning disponeras allt mindre mängder ved, av gamla typens blästerhyttor drivs nu (1965) endast en med träkol. En mindre mängd träkol avsätts på export. Under 1963 beräknas ca 100 000 m³f. skogsved ha använts för kolning.

III. Export och import

1. Obearbetade trävaror

1963

Sveriges export av rundvirke är obetydlig i förhållande till vår utförsel av industriellt bearbetade trävaror. Tendensen till ökad export och minskad import, uppenbar sedan 1961, förstärktes under 1963. Rundvirkesexporten ökade med ca 27% till 1,3 milj. m³f., vilket utgjorde drygt 2,7 % av den totala avverkningen samma år. Värdemässigt inbringade 1963 års rundvirkesexport 102,2 milj.kr. Exportökningen i förhållande till 1962 hänförde sig helt till massaved, medan exporten av andra sortiment — främst gruvstolpar — minskade.

Under 1963 inträdde en kraftig minskning av rundvirkesimporten. Totalt importerades endast 0,6 milj. m³f. Barrtimmer- och massavedimporten från Finland minskade med hela 59 % till 348 000 m³f. Värdet av 1963 års import av obearbetade trävaror uppgick till 55,8 milj.kr.

Norge och Förbundsrepubliken Tyskland var liksom tidigare de viktigaste avnämländerna och mottog 91 % av

vår rundvirkesexport. Norges andel har de senaste åren ökat medan Förbundsrepubliken Tysklands minskat. Under 1963 exporterades till Norge ca 996 000 m³f. motsvarande 76 % (f.å. 72 %) av vår utförsel. Exporten till Tyskland, som huvudsakligen utgöres av barrtimmer samt pålar och stolpar, minskade med 19 % till 190 000 m³f. Den övriga exporten gick till en rad länder bland vilka Finland, Danmark och Nederländerna var de viktigaste.

1964¹

Tendensen till ökad export och minskad import av obearbetade trävaror framhållen i det föregående avsnittet, höll sig även 1964. Rundvirkesexporten ökade med 30 % till 1,7 milj. m³f. representerande ett värde av 138,3 milj. kr. Exportökningen i förhållande till 1963 hänförde sig till sågtimmer och framför allt massaved.

Rundvirkesimporten minskade kraftigt 1963 och fortsatte att avtaga 1964.

¹ Det bör påpekas att samtliga uppgifter som avser export och import 1964 är preliminära.

Exporterat och importerat rundvirke 1955—1964 i 1 000-tal m³f.

År	Sågtimmer m. m. av barträd		Massaved		Props		Övr. rund- virke		Summa	
	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.
1955	102	204	1 051	280	436	0	99	47	1 688	531
1956	85	182	747	348	269	—	76	56	1 177	586
1957	106	131	890	299	457	—	79	49	1 532	479
1958	146	331	646	274	288	—	90	55	1 170	660
1959	200	167	339	315	208	—	135	34	882	516
1960	206	308	407	603	18	—	145	45	776	956
1961	212	234	528	1 224	14	2	137	33	893	1 493
1962	203	127	653	894	6	—	168	45	1 030	1 066
1963	143	90	1 011	456	11	—	139	40	1 304	586
1964*.....	223	46	1 308	259	23	—	141	43	1 695	348

Totalt importerades endast 0,35 milj. m³f., den lägsta kvantiteten som redovisats de senaste tio åren. Barrtimmer- och massavedimporten från Finland fortsatte att minska 1964 — med 60 % — till 137 000 m³f. Samma import från Norge, som ökat något under 1963 till 198 000 m³f. minskade 1964 med 16 % till 166 000 m³f. Värdet av 1964 års import av obearbetade trävaror uppgick till 41,6 milj. kr.

Norge och Förbundsrepubliken Tyskland var liksom tidigare de viktigaste avväntärländerna och mot tog 92 % av vår rundvirkesexport. Norges andel har de senaste åren ökat och under 1964 exporterades till Norge ca 1 270 000 m³f. motsvarande 75 % (f.å. 72 %) av vår utförsel. Exporten till Tyskland, som minskade 1963 med 19 % till 190 000 m³f., ökade 1964 med 50 % till 286 000 m³f. Den övriga exporten gick till en rad länder bland vilka Finland, Danmark och Nederländerna var de viktigaste.

I ovanstående tablå redovisas vår export och import av rundvirke 1955—1964 fördelad på de viktigaste sortimentsgrupperna. I gruppen »övrigt rundvirke« ingår bl.a. såg- och fanértimmer av lövträd, pålar, stolpar och

diverse annat rundvirke men ej bränved.

I tabellerna 27 och 28 redovisas utrikeshandeln med bl.a. rundvirke i såväl kvantitet som värde 1960—1964, och av tabell 29 framgår hur handeln fördelat sig på olika länder under 1963 och 1964.

2. Sågat virke

1963

Sverige intar internationellt sett en framträdande plats inom handeln med sågade trävaror. Under 1963 exporterades från svenska sågverk 1 050 000 stds barryvirke inklusive bjälkar, sparrar, slipers och lådämnen, 6 % mera än 1962, representerande tillsammans ett exportvärde av 1 072 milj.kr.

I motsats till de två föregående åren ökade importen av sågade barr- och lövträvaror under 1963. Totalt importerades 50 000 stds vilket var 7 000 stds mer än föregående år. Av denna import utgjordes 37 % av lövträvaror, främst från Japan, Burma och Polen. Huvudparten av de importerade barrträvaror kom från Finland.

De viktigaste avväntärländerna var liksom föregående år Storbritannien,

Export av sågade barrträvaror 1955—1964 i 1 000-tal stds

År	Bjälkar och sparrar	Slipers	Övriga sågade trä- varor		Summa barr- träds- virke
			ohyvlade	hyvlade	
1955	31	6	988	48	1 073
1956	22	13	941	47	1 023
1957	25	10	1 032	40	1 107
1958	31	7	806	32	876
1959	37	3	956	27	1 023
1960	43	3	1 026	28	1 100
1961	43	3	904	34	984
1962	52	3	903	36	994
1963	43	2	969	36	1 050
1964*	53	1	1 115	40	1 209

Nederlanderna, Förbundsrepubliken Tyskland och Danmark vars relativa andel av vår export av sågade och hyvlade trävaror av barrträ var resp. 26 %, 20 %, 18 %, och 11 %. EFTA-ländernas andel minskade från 45 % till 39 % medan EEC-länderna ökade sin andel från 45 % till 48 %.

I ovanstående tablå redovisas exporten av sågade barrträvaror 1955—1964. Under rubriken »övriga sågade barrträvaror» redovisas plankor, hattens, scantings, bräder, lädämnen och annat småvirke.

Exportvärdet för de i sammanställningen redovisade huvudgrupperna uppgick till: »slipers» 1,6 milj. kr motsvarande i genomsnitt 814 kr/std, »bjälkar och sparrar» 32,2 milj. kr motsvarande 750 kr/std och »övriga sågade trävaror» 1 033,8 milj. kr motsvarande 1 028 kr. Därtill kom »sågade och hyvlade varor av lövträ» representerande ett värde av 4,25 milj. kr motsvarande 1 552 kr/std.

1964¹

Efterfrågan på sågade barrträvaror ökade betydligt under 1964. Exporten

¹ Se not. sid. 88.

steg till 1 209 000 stds vilket var 15 % mera än 1963 och dessutom den största exporterade kvantitet sågade barrträvaror sedan 1930. Även prisnivån förbättrades och exportvärdet blev 1 300 milj. kr. Genomsnittspriset på sågade trävaror av barrträ ökade sälunda från 1 017 kr/std 1963 till 1 075 kr/std 1964.

Importen av sågade varor minskade under 1964. Totalt importerades 47 700 stds mot 50 000 stds 1963. Lövträvaror utgjorde 39 % av importen.

De viktigaste av närländerna var liksom föregående år Storbritannien, Nederlanderna, Förbundsrepubliken Tyskland och Danmark vars relativa andel av vår export av sågade och hyvlade trävaror av barrträ var resp. 26 %, 20 %, 16 % och 13 %. EFTA-ländernas andel ökade från 39 % till 41 % medan EEC-länderna minskade sin andel från 48 % till icke fullt 47 %. Av importen kom den övervägande delen eller 89 % av barrträvarorna från Finland medan Burma, Polen och Japan svarade för ungefär hälften av vår import av lövträvaror.

Exportvärdet för de i ovanstående sammanställning redovisade huvudgrupperna uppgick till 0,8 milj. kr för »slipers», 40,4 milj. kr för »bjälkar och

sparrar» och 1 254,1 milj. kr för »övriga sågade trävaror». Priset per std för motsvarande grupper utgjorde resp. 837 kr, 763 kr och 1 086 kr. En jämförelse med motsvarande tal för 1963 visar att priset på barrträvarorna i samtliga grupper i tablån ökat. Förutom dessa huvudgrupper tillkommer sågade och hyvlade varor av lövträd representerande ett värde av 4,5 milj. kr motsvarande 1 447 kr/std, en minskning från föregående år med ungefär 7 %.

Detaljerade uppgifter om vår handel med sågade trävaror återfinns i tabellerna 27—29.

3. Fanérskivor

1963

De senaste årens tendens, minskad export och ökad import, fortsatte under 1963. Exporten uppgick till 6 205 ton (f.å. 6 435 ton) representerande ett värde av 12,9 milj. kr. Av den totala fanérexporten kom 2 148 ton på enkelfanér och 4 057 ton på kryssfanér.

Fanérexporten ökade med 22 % till 21 939 varav 4 516 ton var enkelfanér och 17 423 ton kryssfanér. Det totala importvärdet utgjorde 49,6 milj. kr och det värdemässiga importöverskottet blev följaktligen 36,7 milj. kr. En betydande del av vår fanérskonsumtion, som huvudsakligen faller inom byggnads- och möbelindustrin, tillgodosågs med import. Denna kom till övervägande del från Finland, Förbundsrepubliken Tyskland och Danmark.

1964¹

Under 1964 minskade exporten ytterligare med 4 %, till 5 963 ton. Denna minskning kom helt på enkelfanér medan kryssfanérexporten ökade något.

¹ Se not. sid. 88.

Den totala fanérexporten representerande ett värde av 11,9 milj. kr.

Importen uppgick totalt till 27 702 ton, en ökning från föregående år med 26 %. Sortimentet enkelfanér ökade med 16 % och kryssfanér eller plywood med 29 %. Då det totala importvärdet uppgick till 60,6 milj. kr blev det värdemässiga överskottet 48,7 milj. kr.

4. Massa, papper och wallboard

1963

Dessa produkter utgör en mycket betydande del av den svenska exporten och uppgick 1963 till ett värde av ungefär 3 600 milj. kr, motsvarande ca 20 % av vår totala export. I nedanstående tablå har sammanställts den kvantitativa exportutvecklingen fördelad på olika slag av massa samt på wallboard (trä-fiberplattor) under tiden 1955—1964. Till sulfatcellulosa har fr.o.m. 1959 överförts en relativt obetydlig kvantitet dissolving, som framställts vid sulfatfabriker, halvkemisk massa exporterades i nämnvärd kvantitet först 1961 (2 000 ton).

Den övervägande delen av vår masslexport går till länderna inom EFTA och EEC. Under 1963 motog dessa områden 37 % resp. 45 % av vår totala massaexport. Hela 54 % av den mekaniska massan exporterades till England. Av de olika slagen av kemisk massa mottog England och EEC-länderna följande procentuella andelar av vår export: sulfatmassa 25 % resp. 50 %, sulfatmassa 27 % resp 45 % och dissolvingmassa 24 % resp. 47 %. Förutom nämnda områden var USA mest betydande marknad med ett sammanlagt köp av 119 000 ton sulfat — och sulfatmassa. Värdet av 1963 års totala massaexport (exkl. pap-

Sveriges export av massa och wallboard i 1 000-tal ton torrvikt

År	Meka- nisk o. halv- kemisk massa	Sulfitecellulosa			Sulfatecellulosa			S:a massa	Wall- board		
		pappersmassa		S:a	oblekt		S:a				
		oblekt	blekt		dis- solvi- ng	blekt					
1955	385	505	300	344	1 149	431	389	770	2 304		
1956	432	503	366	357	1 226	505	385	890	2 548		
1957	413	479	356	363	1 198	454	395	849	2 460		
1958	345	414	399	316	1 129	418	465	883	2 357		
1959	360	417	466	341	1 224	544	550	1 094	2 678		
1960	413	426	475	416	1 317	616	585	1 201	2 931		
1961	415	386	468	371	1 225	517	574	1 091	2 731		
1962	361	350	509	341	1 200	524	755	1 279	2 841		
1963	402	362	580	389	1 331	554	927	1 481	3 214		
1964 ^a ...	450	377	634	392	1 403	562	1 075	1 637	3 490		
									439		

persavfall och pappersmakulatur) uppgick till 1 934 milj.kr (f.å. 1 667 milj.kr), alltså en ökning med 16 % jämfört med 1962.

Wallboardexporten uppgick till 421 000 ton d.v.s. samma nivå som föregående år. Exportvärdet var dock 4,3 milj.kr högre än 1962 och uppgick till 180,0 milj.kr. De främsta köparna var liksom tidigare England (31 %), EEC-länderna (27 %) och USA (18%).

Både massa- och wallboardimporten till Sverige är av mycket liten omfattning och uppgick 1963 till sammanlagt 13 700 ton varav 13 000 ton massa. Införseln av dessa produkter är således mycket obetydlig i förhållande till vår utförsel.

Sedan 1959 redovisas i statistiken det relativt nya sortimentet spånplattor. Härav exporterades under året 20 700 ton (f.å. 20 400 ton) och importerades 5 700 ton (f.å. 5 500 ton).

Exporten av papper och papp ökade med 14 % till 1 665 000 ton. De mest betydande sortimenten utgjordes av tiddningspapper (26 %) samt kraftpapper och kraftpapp (42 %). Det totala exportvärdet uppgick till 1 460 milj.kr (f.å. 1 287 milj.kr)

^a Se not. sid. 88.

1964¹

Under 1964 steg efterfrågan på massa och exporten ökade för samtliga sortiment. Den totala massaexporten (exkl. pappersavfall och pappersmakulatur) uppgick till 3 490 000 ton. EFTA:s andel av vår export var något mindre än föregående år 36 % (f.å. 37 %) och likså EEC vars andel blev 44 % mot föregående år. England var liksom tidigare vår största kund och mottog 55 % av den mekaniska massan. Av de kemiska massasortimenten mottog England och EEC 28 % resp. 47 % sulfitmassa, 27 % resp. 44 % sulfatmassa och 22 % resp. 47 % dissolvingmassa. Förutom nämnda områden var USA vår största köpare med 136 000 ton sulfat- och sulfitmassa. Exklusive pappersavfall och pappersmakulatur uppgick värdet av 1964 års massaexport till 2 263 milj.kr (f.å. 1 934 milj.kr).

Wallboardexporten uppgick till 439 000 ton d.v.s. 4 % mera än föregående år. Exportvärdet var 7 % högre än 1963 och utgjorde 192,4 milj.kr. De främsta köparna var liksom tidigare England (32 %), EEC-länderna (30 %) och USA (17 %).

Importen av wallboard och pappers-

massa uppgick till 12 000 varav 11 000 ton massa.

Av sortimentet spänplattor exporterades 22 300 ton (f.å. 20 700 ton) och importerades 9 100 ton (f.å. 5 700 ton).

För papper och papp ökade exporten med 13 % till 1 888 000 ton med ett exportvärde av 1 663 milj.kr. Det var framförallt på kraftpapper och kraftpapp som den ökade efterfrågan gjorde sig gällande.

5. Tjära och trälkol

Exporten av dessa förr så betydande skogsprodukter är nu av ringa omfattning men medtages för fullständighetens skull. Tjära har funnit användning vid gammitillverkning, sedan dess funktion som träimpregneringsmedel allt mer övertagits av andra kemikalier. Tjärexporten ökade något båda åren och uppgick 1963 till 3 400 ton och 1964 till 3 900 ton. Importen var obetydlig.

En mindre trälkolsexport förekommer alltjämt. Under 1963 och 1964 exporterades 35 200 m³l. resp 29 300 m³l. Motsvarande exportvärden var 2,7 resp. 2,3 milj.kr. England och Norge var de helt

dominerande köparna. Det är främst inom den kemiska industrin i dessa länder som trälkolen kommer till användning.

6. Sammanlagt värde

De av föreliggande redogörelse berörda sortimenten har alla mer eller mindre sitt ursprung från skogen. Omsättningsvärdet i milj.kr under perioden 1960—1964 för denna del av vår utrikeshandel framgår av nedanstående tablå.

Biproducter såsom terpentin, träsprit, o.dyl. har här ej medtagits. Exporten av dessa produkter är av liten omfattning.

Värdet av Sveriges totala export av samliga varor 1963 och 1964 uppgick till 16,6 resp. 19,0 miljarder kr. Närmare 30 % härav kommer fölaktligen på produkter vartill råvaran erhållits från skogen. Den relativas andelen har på senare år minskat främst till följd av metall- och verkstadsindustrins snabba expansion. Av tablåns framgår dock att exporten i absoluta tal ökat med 28 % under den senaste femårsperioden.

	1960		1961		1962		1963		1964*	
	exp.	imp.
Obearbetade trävaror ¹	72	85	85	106	93	81	105	57	142	42
Sägt virke	1 106	77	1 040	80	998	68	1 072	82	1 300	87
Fanérskivor	16	35	16	36	13	41	13	50	12	61
Massa	1 827	7	1 721	5	1 683	2	1 934	6	2 263	3
Papper och papp	1 139	43	1 242	44	1 287	53	1 460	63	1 663	74
Wallboard och spänplattor	188	5	185	4	189	4	193	5	206	7
Tjära och trälkol	4	0	4	1	4	0	5	0	5	1
Summa	4 352	252	4 293	276	4 267	249	4 782	263	5 591	275

¹ Inkl. brännved och träavfall.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

I. Rotpriser

Alltsedan 1953 har skogsstyrelsen med skogsvårdsstyrelsens medverkan företagit årliga stickprovsundersökningar angående priser och en del andra data vid försäljning av stämplingsposter från privatskogsbruket. I tabell AB redovisas resultat från undersöningen avseende 1963/64. Det insamlade materialet var beträffande antalet rotposter av sedvanlig omfattning, men deras genomsnittliga trädantal och kubikmassa var betydligt större än tidigare år.

Överslagsvis har man brukat räkna med att omkring en tredjedel av privatskogsbrukets virkesuttag avyttras genom rotförsäljniug. Detta skulle vid en avverkning av 1963/64 års storleksordning betyda kanske drygt 11 milj. m³sk. Stickprovsundersökningen berör sammanlagt över 3/4 milj. m³sk. varför alltså inemot 7 % av allt på rot försålt virke från privatskogarna skulle ingå i materialet. Uppgifterna härrör från praktiskt taget samtliga ca 300 distrikts för skogsvårdsrådskonsulenter (förut länsskogsvaktare).

I vad mån stickprovsurvalet kan anses representativt för län eller länsdel är svårbedömbart, för vart och ett av de fem skogliga huvudområdena bör säkerheten statistiskt sett vara större än för smärre områden. Eftersom priserna per m³sk. är mycket olika i de norra gentemot de sydliga delarna av landet samt undersökningsmaterialet till sitt omfang ej alla år har samma regionala proportioner, har riksmedelpriiset de senare åren hopvägts på så sätt att vart och ett av de fem huvudområdena fått ingå ef-

ter sin beräknade andel i privatskogsbrukets totalavverkning inom landet.

För jämförelse har i slutet av tabelerna införts riksmedeltal fr. o. m. 1954/55. Posternas genomsnittliga kubikmassa har med tiden stigit och medelkubiken per träd likaså. Det senare indikerar ökad andel sågtimmer i posterna, vilket i sin tur tyder på stigande slutavverkning i äldre skog. Åtminstone syns denna slutsats vara befogad för den del av virkesntaget, som avyttras genom rotförsäljning.

Riksmedeltalet för drivningsvägens längd har i flera år visat oförändrat 0,9 km. Regionvis sett har den förkortats i Mellansverige, en naturlig följd av bilvägnätets successiva utbyggnad. Men i norra Sverige har medelkörsvägen trots vägbyggnader i stället förlängts, vilket sannolikt beror på att så många biflotteder nedlags.

Trädslagsblandningen har varierat årsvis men inom rätt snäva gränser. Att lövskogsprocenten är så ringa beror nog mest på att för undersökningen instruktionsenligt utvalts företrädesvis barrvirkesposter, men säkerligen är det också vanligt att lövvirke avyttras i uppabertat skick till större andel än vad som gäller för barrvirke.

Leveranspriserna för 1963/64 hade — som framgår av ett följande avsnitt — stigit från sin låga nivå året innan. Även rotpriserna förbättrades, om och mera blygsamt. Ökningen från 31,17 kr till 32,23 kr/m³sk. i riksmedeltal motsvarar 3,4 %. I övre Norrland blev ökningen större. De rotpriser, som ut-

Tabell AB. Sammansättning, medelpris m. m. för stämplingsposter sålda på rot från privatskogar drivningsåret 1963/64.

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on farmers' forests in the cutting year 1963/64

Län eller länsdel <i>County</i>	Un der sökt antal rot- för- sälj- ning- ar <i>No. of sales of standing tim- ber</i>	I medeltal per rotförsäljning <i>Average per sale of standing timber</i>										driv- nings- väg haul- ing dis- tance km	betalt pris per m³sk. <i>price per m³sk. Sw. cr.</i>			
		antal träd <i>No. of trees</i>	kubikmassa volume <i>volume</i>			medelvolym m³sk./träd <i>average volume per tree m³sk.</i>										
			m³sk. <i>m³sk.</i>	fördelning of which	tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	samtlig all					
		%	%	%												
Nb lappmarken	57	4 296	650	70	30	—	0,17	0,12	0,08	0,15	3,4	20,35				
kustlandet	108	5 541	670	53	29	18	0,17	0,09	0,10	0,12	1,5	20,39				
Vb lappmarken	76	3 680	552	35	63	2	0,18	0,14	0,10	0,15	2,1	20,35				
kustlandet	90	3 070	410	49	44	7	0,18	0,11	0,10	0,13	1,1	28,78				
Jtl	118	5 619	1 006	32	67	1	0,22	0,16	0,18	0,18	2,2	18,37				
Vnr	89	3 443	605	27	68	5	0,33	0,15	0,14	0,18	1,5	23,82				
Gvl	69	1 982	493	42	53	5	0,34	0,21	0,22	0,25	0,8	34,38				
Kpb	99	2 207	486	51	47	2	0,29	0,17	0,24	0,22	0,7	31,58				
Vrm	78	2 133	513	35	58	7	0,29	0,23	0,18	0,24	0,9	33,50				
Ör	49	959	382	46	51	3	0,57	0,33	0,21	0,40	0,4	40,46				
Vstm	39	910	332	49	48	3	0,54	0,30	0,14	0,36	0,5	40,18				
Ups	40	636	225	46	52	2	0,49	0,30	0,15	0,35	0,6	36,75				
Sth	24	1 637	467	41	52	7	0,45	0,25	0,14	0,28	0,4	32,56				
Sdm	43	905	435	44	53	3	0,60	0,44	0,24	0,48	0,4	37,89				
Ög	52	904	398	49	47	4	0,54	0,40	0,21	0,44	0,5	40,21				
Skb	48	799	294	42	46	12	0,51	0,35	0,21	0,37	0,3	38,62				
Äbg	90	1 404	418	24	71	5	0,32	0,30	0,18	0,30	0,4	37,14				
Jkp	92	642	262	37	62	1	0,46	0,38	0,20	0,41	0,4	46,72				
Krb	68	564	248	43	57	—	0,48	0,42	0,43	0,44	0,4	46,10				
Klm	90	1 040	419	52	45	3	0,45	0,39	0,19	0,40	0,3	44,12				
Gtl	53	672	197	74	25	1	0,34	0,21	0,13	0,29	0,4	31,50				
Gbg	20	976	253	18	72	10	0,27	0,29	0,14	0,26	0,7	29,31				
Hl	46	635	261	34	66	—	0,46	0,39	0,14	0,41	0,1	42,89				
Bl	27	859	358	19	74	7	0,47	0,44	0,21	0,42	0,2	43,62				
Krs	51	584	198	38	61	1	0,34	0,34	0,22	0,34	0,2	38,60				
Mlm	6	1 822	684	—	100	—	—	0,38	—	0,38	0,2	39,42				
I	331	4 227	569	51	40	9	0,17	0,11	0,10	0,13	1,8	22,02				
II	207	4 684	833	30	68	2	0,25	0,16	0,15	0,18	1,9	20,08				
III	168	2 115	489	47	50	3	0,31	0,19	0,23	0,23	0,7	32,74				
IV	713	1 059	367	41	55	4	0,44	0,32	0,19	0,35	0,5	39,60				
V	203	730	253	36	61	3	0,37	0,35	0,17	0,35	0,3	38,26				
Hela riket	1 622	2 326	485	42	54	4	0,30	0,21	0,15	0,24	0,9	32,23				
1962/63	1 489	1 600	370	44	52	4	0,29	0,21	0,13	0,23	0,9	31,17				
1961/62	1 667	1 980	425	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	33,14				
1960/61	1 688	1 785	380	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	34,70				
1959/60	1 572	1 624	335	41	56	3	0,26	0,19	0,15	0,21	0,9	31,12				
1958/59	1 291	1 185	262	45	53	2	0,28	0,19	0,14	0,22	1,0	28,72				
1957/58	1 596	1 691	313	46	50	4	0,23	0,16	0,12	0,19	1,0	34,93				
1956/57	1 500	1 877	320	39	57	4	0,22	0,15	0,12	0,17	1,0	31,44				
1955/56	1 588	1 834	310	41	56	3	0,21	0,15	0,12	0,17	1,2	36,89				
1954/55	1 643	1 773	325	38	59	3	0,23	0,16	0,11	0,18	1,2	39,32				

Tabell AC. Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rotposter 1959—1963.

Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1959—1963.

Mättenhet: kr per m³sk.
Unit of measurement: kr per m³sk.

Område ¹ <i>Region</i>	Försäljningsår				
	1959	1960	1961	1962	1963
Norrland och Dalarna					
Enl. försäljningslängd <i>listed</i>	26,39	29,81	29,42	21,82	26,58
allt å rot sält virke <i>all wood sold on root</i>	20,89	24,73	24,44	18,53	21,55
Övriga Sverige					
enl. försäljningslängd <i>listed</i>	47,81	51,70	48,56	41,38	43,36
allt å rot sält virke <i>all wood sold on root</i>	43,34	47,38	46,08	38,83	40,27
Hela riket					
Entire country					
enl. försäljningslängd <i>listed</i>	38,80	41,86	41,49	32,97	36,18
allt å rot sält virke <i>all wood sold on root</i>	32,60	35,95	35,75	28,70	31,08

¹ Gränsen mellan de två huvudområdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

vanns i mitten av 1950-talet, har sedan-
mera ej uppnåtts.

En jämförelse mellan olika läns eller
regioners rotpriser blir missledande, om
man ej samtidigt beaktar bl. a. skillnaden
i trädens medelvolym. Avsevärd
olikhet i detta hänseende är en följd av
att de norrländska stämplingsposterna
regelmässigt har 3" som minimidiameter
i brösthöjd, medan i Mellan- och Syd-
svertje ej är så vanligt att klenare träd
än 4", ibland t. o. m. 6", ingår i försälj-
ningen.

Av de från kronoskogarna avyttrade
virkesmängderna under 1963 såldes
21 % på rot, andelarna var i början av
1950-talet omkring 50 %. De större och
värdefullare rotposterna förlecknas i en
försäljningslängd och utbjudes på de av
domänverket under hösten hållna kro-
noauktionerna eller säljs genom an-

budsförfarande i annan form. För dessa
poster erhölls 1963 ett för hela landet
genomsnittligt pris om 36,18 kr/m³sk.
mot 32,97 kr/m³sk. året före. Prisssteg-
rigen blev följaktligen ca 10 %, men
betydligt kraftigare i norra än i södra
Sverige. — Av utbjuden kvantitet såldes
ca 89 %.

Smärre stämplingar på kronoskogarna
samt sådana som innehåller sortiment
av mera varierande värde brukar
avyttras vid olika tider på året direkt
från reviren. De betingar genomsnittligt
väsentligt lägre pris än auktionspos-
terna.

För allt på rot sält virke, sammanlagt
1,56 milj. m³sk., erhöll domänverket
1963 ett medelpris om 31,08 kr/m³sk.
mot 28,70 kr/m³sk. året före. I tabell
AC redovisas de medelpriser, som betalts
under kalenderåret 1959—1963.

Prisökningen gentemot fjolåret blev alltså avsevärt större för domänverkets än för privatskogsbrukets rotförsäljningar, resp. 8,3 % och 3,4 %, räknat på riksmedeltalen. Skillnaden har sin förklaring bl. a. däri, att domänverkspriserna 1962 blev särskilt låga på grund av försäljning just vid den tidpunkt på hösten då konjunkturläget tede sig som sämst för massaindustrien. Privatskogsbrukets försäljningar skedde i allmänhet något senare, då marknaden

börjat ljusna. Prissänkningen från 1961 till 1962 utgjorde, som framgår av föregående årsbok 20 % för domänverkets och 6 % för privatskogsbrukets rotposter.

De vid samtliga virkesuttag från kronoskogarna — således inbegripna de i egen regi företagna avverkningarna — erhållna rånefftvärdena per m³sk. under de senaste tio åren framgår av tabell 30.

II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved

Marknadsutvecklingen för skogsindustriens produkter hade 1962 undergått sådan försämring, att sänkta rundvirkespriser för 1962/63 års säsong blev ofrånkomliga. För sågtimmer stannade prisreduktionen vid ca 2 % i norra och vid ca 4 % i södra Sverige. Priserna sänktes på sulfatved i Norrland och sulfitved i hela landet med 9—10 % och på sulfatved i södra Sverige med ca 5 %.

Vid prisförhandlingarna för 1963/64 års rundvirkesleveranser hade konjunkturläget påtagligt förbättrats. Sågtimmepriserna höjdes med 6—7 % i Norrland och något mer i södra Sverige. För sulfitved blev höjningen 5—6 % och för sulfatved ca 8 %, ganska enhetligt i hela landet.

Prisnoteringar för timmer och massaved återfinnes i tabellerna 31 a och 32 a för 1962/63 samt i tabellerna 31 b och 32 b för 1963/64. Där angivna priser tillämpades allmänt i öppna marknaden, leveransvirke från kronans skogar pris-sättes dock vanligtvis efter särskilda förhandlingar eller genom anbudsford-

rande. Tidigare praxis att överskrida de s. k. listpriserna för sågtimmer i södra Sverige uppgives numera ha frångåtts. Däremot är vanligt, att säljarna av förenklingsskål överenskommer med sågverken eller efter anbud accepterar ett genomsnittspris per kubikfot i stället för uppdelning på o/s, kvinta- och utskottspriser. I delar av Västerbottens och Norrbottens län betalas sågtimret med styckepris allt efter topptumtal och stocklängd men oavsett rotgrovlek. Mantelvolymen åsättes där ej separat pris, och i stycketalspriserna har även inarbetats tillägg och rabatt för respektive överskjutande eller bristande medellängd.

Rundvirkesprisernas utveckling under de sista tio åren belyses av följande sammanställning över priserna vid respektive drivningssässongers början fritt Ängermanälvens slutskilje för obarkat o/s furutimmer 16"—8" samt för helbarkad sulfit- och sulfatved. I denna tabell har medlagits även 1964/65 års priser, varav framgår att prisförbättringarna sedermera fortsatt utöver vad som i

det föregående relaterats. Av intresse är att notera, hur prisskillnaden mellan sulfit- och sulfatedved med tiden blivit allt mindre.

Brännvedspriser för de två sista åren anges i tabellerna 33 a och 33 b. I vad mån dessa noteringar är representativa för den alltjämt minskande brännvedsmarknaden är ej lätt att bedöma då försäljning till stor del sker direkt från skogsägare till konsument och till rätt varierande priser. Priserna har de två åren varit tämligen oförändrade, i en del läu har de dock höjts något. Endast i gynnsamt belägna avverkningstrakter

ger detta sortiment något rotvärde av betydenhet.

År	Öre per f ³ tr.		
	Såg-timmer	Sulfit-ved	Sulfat-ved
Hösten 1955 ...	243	194	161
» 1956 ...	204	177	150
» 1957 ...	208	158	146
» 1958 ...	182	143	128
» 1959 ...	202	154	141
» 1960 ...	223	174	161
» 1961 ...	223	174	161
» 1962 ...	218	159	146
» 1963 ...	232	167	158
» 1964 ...	249	177	168

III. Drivningskostnader

Såsom närmare framgår av nästföljande kapitel E om arbetarförhållanden steg ackordspriserna för huggning och köring med 5 % från 1962 till 1963, däri inberäknad en grupplivsförsäkring som värderades till 0,75 %. Tillgången på arbetskraft var god inom hela landet och drivningsförhållandena gynnsamma. För 1964 justerades timlönerna uppåt, men ackordspriserna blev oförändrade.

I tabellerna 31 a—33 a redovisas 1963 års avverkningskostnader för sortimenten sågtimmer, massaved och brännved. Material till denna statistik lämnas regelmässigt av domänverket, Sveriges Skogsägareförbund (beträffande bolagens egna skogar) samt av skogsvårdsstyrelserna för bondeskogsbrukets del. Domänverkets och bolagens uppgifter grundar sig huvudsakligen på bokförda kostnadsstatistik, i viss mån även på utförda beräkningar. För privatskogsbruket lämnade angivelser får av förklarliga skäl ses som uppskattade medeltal.

De successivt stigande arbetslönerna inom skogsbruket har lett till en strävan att genom forcerad mekanisering eller förenkling av olika arbetsmoment minska behovet av manuellt arbete. Storskogsbruket anses ha något bättre utgångsläge än privatskogsbruket att på denna väg bromsa kostnadsstegningen. I vad mån det hittills lyckats är svårt att med siffror precisera.

I efterföljande tablå anges drivningskostnaderna per m³sk. vid domänverkets egna avverkningar 1959—1963 enligt bokföring. Kostnadsökningen 1959—1963 stannar vid ca 12 % ehuru ackordspriserna under samma tid ökat med ca 25 %. Denna relativt selt gynnsamma utveckling kan nog till stor del gottskrivas rationaliseringstågärderna, ehuru även andra faktorer har medverkat, t. ex. ökad andel obarkat i massavedsleveranserna.

Kostnaderna i tablåen inbegriper icke flottning.

	Drivningskostnader i kr/m ³ sk.				
	1959	1960	1961	1962	1963
Norrland och Dalarna	26: 06	26: 00	27: 32	28: 50	29: 08
Övriga Sverige	20: 63	20: 47	21: 60	22: 94	23: 22
Hela riket	24: 40	24: 26	26: 65	26: 91	27: 30

IV. Priser på sågade trävaror och massa

Viss omläggning av Svenska Trävaruexportföreningens prisstatistik har föranlett att tabell AD något avviker från motsvarande sammanställning i tidigare årsböcker. Sålunda gäller prisnoteringarna fritt fartygs sida (fas) för sågade trävaror numera genomsnitt för Nederbottens skeppningsdistrikt mot tidigare Härnösands, och kvintapriserna har specificerats på furu och gran. Omräkningen har ej kunnat ske längre bakåt i tiden än t. o. m. 1960, varför tidigare års poster såsom ej helt jämförbara uteslutits.

De i tabellen angivna priserna uttrycker vad trävaror beträffar medeltal av de poster, som under respektive månader och år kontrakterats. Massaprisen

gäller däremot medeltal fob för utskeppad kvantitet under angiven tid, oavsett när prisavtalet ingåts.

År 1963

Avslutspriserna för trävaror på export visade under sista halvåret en markerad dragning uppåt särskilt i samband med kontraktering av kommande års leveranser. Den rubbning i balans mellan utbud och efterfrågan på världsmarknaden, som rått sedan 1961, hade börjat utjämna. Prisåterhämtningen hann dock ej höja medelvärdet för 1963 års totala utskeppning från fjsolärets nivå med mer än 17 kr till 1 013 kr/std.

Mekanisk massa steg i pris i början

År	Mek. massa	Sulficellulosa, blekt		Sulfatecellulosa		
		dissolv.	annan	oblekt	blekt	oblekt
1948	100	100	100	100	100	100
1954	100	122	112	104	112	104
1955	101	126	116	111	115	113
1956	113	126	116	115	117	115
1957	112	124	114	109	114	113
1958	102	119	108	102	108	103
1959	98	112	100	94	103	94
1960	97	114	103	99	103	101
1961	98	116	103	104	102	105
1962	97	106	93	94	94	94
1963	98	107	95	96	94	101
1964	96	115	102	103	102	110

Tabell AD. Exportpriser på sågade barrträvaror och på massa 1960—1964.
Export prices of coniferous sawnwood and of wood pulp in 1960—1964.

År Year	Sågade trävaror <i>Sawn timber</i>				Massa <i>Pulp</i>						
	Furu 2½" × 7" <i>Pine</i>		Gran 2½" × 7" <i>Spruce</i>		Mekanisk massa <i>Me- chan- ical</i>	Sulfit			Sulfat		
	o/s	V	o/s	V		blekt bleached		oblekt un- bleach- ed	blekt bleach- ed	oblekt un- bleach- ed	
						dissolv- ing ¹	annan other				
Kr pr std						Kr per ton torrfäntkt vikt <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>					
1960 ...	1 277	994	1 064	952	331	845	717	568	725	541	
1961 ...	1 273	974	1 084	933	333	860	714	596	713	563	
1962 ...	1 210	929	993	894	333	792	649	542	658	505	
1963 ...	1 227	963	1 025	923	334	797	657	549	665	538	
1964 ...	1 303	1 083	1 142	1 050	328	859	710	589	718	586	
1963 ...											
Jan. ...	1 215	945	1 005	905	336	787	644	532	633	501	
Febr. ...	1 210	945	1 010	910	349	795	643	544	652	546	
Mars ...	1 220	945	1 015	910	358	791	645	546	645	524	
April ...	1 220	950	1 015	910	344	792	652	546	647	520	
Maj ...	1 225	955	1 015	910	326	783	640	535	655	522	
Juni ...	1 225	955	1 015	910	329	788	653	518	650	529	
Juli ...	1 225	970	1 015	910	328	810	664	539	664	535	
Aug. ...	1 230	970	1 020	925	325	803	654	567	673	556	
Sept. ...	1 225	965	1 020	920	329	815	663	567	680	552	
Okt. ...	1 235	975	1 050	945	328	800	669	568	681	552	
Nov. ...	1 240	985	1 050	950	325	816	669	560	685	562	
Dec. ...	1 250	1 000	1 070	970	329	789	683	568	686	560	
1964 ...											
Jan. ...	1 260	1 015	1 070	975	326	843	689	572	693	567	
Febr. ...	1 265	1 030	1 090	1 000	327	844	711	586	702	592	
Mars ...	1 280	1 040	1 105	1 015	327	858	724	601	709	594	
April ...	1 235	1 050	1 105	1 015	331	842	708	583	712	588	
Maj ...	1 290	1 060	1 105	1 015	327	850	710	601	712	593	
Juni ...	1 285	1 065	1 105	1 015	318	854	712	590	726	597	
Juli ...	1 300	1 085	1 130	1 040	319	860	716	587	726	576	
Aug. ...	1 305	1 090	1 170	1 085	329	850	707	599	722	600	
Sept. ...	1 335	1 125	1 190	1 095	332	861	712	568	724	588	
Okt. ...	1 340	1 140	1 205	1 110	332	872	713	588	710	588	
Nov. ...	1 345	1 145	1 215	1 120	336	881	712	594	736	580	
Dec. ...	1 350	1 155	1 215	1 120	335	876	715	589	732	583	

¹ Inklusive sulfatdissolving.

av året men föll tillbaka, och slutresultatet för 1963 års leveranser blev nästan exakt samma svaga medelpris, som noterats årligen fr. o. m. 1959.

Dissolvingmassa undergick ej heller någon nämnvärd prisförbättring under

året. För papperscellulosa blev utvecklingen ändemot gynnsammare. Priserna steg sakta men säkert, markerande en tydlig konjunkturomsvängning från bottnenläget i slutet av 1962. Prisstegetingen var störst för oblekt sulfatcellulosa.

År 1964

Marknaden för sågade trävaror förblev under detta år mycket stabil med kontinuerlig prisstegring. Eftersom höstens höga avslutspriser mestadels inte hunnit påverka medelvärdet för 1964 års utskeppning, stannade detta vid ca 1 070 kr/std, vilket dock är 57 kr mer än 1963. För sågverksrörelsens ekonomi torde 1964 få betecknas som ett gott återhämtningens år efter många svaga.

Priset på mekanisk massa växlade under året inom rätt snäva gränser. Årsmedelpriset blev ett par procent lägre än 1963.

På cellulosisidan fortsatte försiktigt den uppåtgående priskonjunkturen som nu ingick även för dissolvingmassa. Prishöjningen blev väl ej — i procent räknad — så stark som för sågverkens produkter, men kombinerad med för-

bättrad efterfrågan ger den skäl till viss optimism för den närmaste framtiden.

Massaprisernas fluktuationer under en tid tillbaka framgår, förutom av tabell AD, av indextablén med 1948 som basår på sid. 99.

Massaindustriens produktpriser var 1964 för alla massaslag utom ett lägre än 10 år tidigare. Om man applicerar 1954 års prisläge på 1964 års produktion, hade denna varit värd i medeltal 3 à 4 % mer än den blev. Med samma förutsättning hade den erforderliga virkesrävaran varit 6 à 7 % billigare. Då därtill alla löner under tiden stigit med ca 50 %, inses lätt vilka krav som ställts på rationalisering för att vidmakthålla driftens lönsamhet. Och det är förståeligt, om detta ej varit i sin helhet möjligt.

E. ARBETARFÖRHÅLLANDE

I. Löner och avtal

Efter segslitna förhandlingar träffades uppgörelse den 26 november 1962 för tiden 1/10 1962—31/12 1963. Den översteg kostnadsramen i den centrala överenskommelsen för år 1963 mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen. Avtalet kom att medföra att den 31 december 1962 gällande tidslöner och ackordspriser höjdes med 4,25 % samt att den mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen den 29 mars 1962 träffade överenskommelsen om grnplivförsäkring, värderad till 0,75 %, jämte därtill överenskomna regler för försäkringens genomförande i Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag skulle äga giltighet.

Den 20 augusti 1963 träffades vidare uppgörelse mellan Domänverket och Svenska skogsarbetareförbundet rörande införande av ett nytt huggningsavtal i södra och mellersta Sverige, grundat på omfattande tidsstudier utförda av Mellan- och Sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier att tillämpas i mellersta Sverige fr.o.m. 1 januari 1965 och i södra Sverige fr.o.m. 1 april 1965.

De avtalsslutande parterna utgjordes på arbetsgivaresidan av Domänverket och Föreningen skogsbrukets arbetsgivare och Svenska lantarbetsgivareföreningen medan Svenska skogsarbetareförbundet, Riksförbundet Landsbygdens Folk samt lokala samorganisationer av Träindustridepartementet inom Sveriges arbetares centralorganisation ntgjort arbetstagarpart. I tabell 34, baserad på uppgifter från Domänverket, redovisas skogsarbetarnas genomsnittliga

dagsförtjänster länsvis under drivnings-säsongerna 1959/60—1963/64. Det bör påpekas att redovisningen avser vägda genomsnitt, vilket innebär att den vägda genomsnittslönen för »hela riket» blir högre än den ovägda, då avverkningarna varit större i norra Sverige samtidigt som förtjänstläget där varit högre. Enligt tabellen var för »hela riket» den genomsnittliga dagsförtjänsten för huggare 62 kr 1962/63 och 68 kr 1963/64 samt för körare (häst och karl) 96 respektive 102 kr. Dagsförtjänsten ökade således under avverkningssäsongen 1963/64 med 9,7 % för huggare och med 6,3 % för körare. Emedan denna redovisning endast omfattar Domänverket torde en viss försiktighet vara påkallad vid bedömandet av skogsarbetarkårens dagsförtjänster. Talen torde emellerlid ge en ungefärlig bild av lönenivåns förändringar år från år men endast en grov uppskattning av dess läge vid angiven tidpunkt. I detta sammanhang bör även påpekas att de tal, som redovisas i tabellerna 34 och AE (uppgifter inhämtade av Statistiska centralbyrån; beträff. skogsarbetare från Domänverket) samt i diagram I (från uppgifterna i tabell AE) ej hör omräknas till månadslöner genom multiplicering med antalet arbetsdagar per månad eftersom skogsarbetare, på grund av svåra väderleksförhållanden och dylikt, icke sällan är förhindrade att arbeta alla arbetsdagar i en månad. Ännu mindre bör sälunda erhållna månadslöner multipliceras med antalet månader per år för erhållande av årslös dä säs-

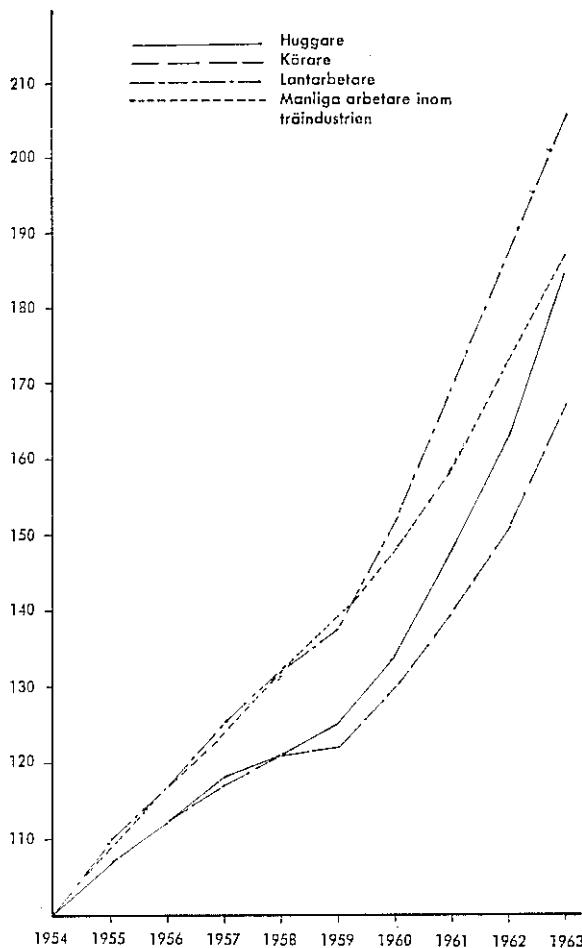

Diagram 1. Löneutvecklingen 1954—1963 för huggare, körare, lantarbeitare och manliga arbetare inom träindustriien.

songvariationer i avverkningarna nu gör att skogsarbetarna inte alltid kan erhålla arbete hela året. Samtidigt bör även uppmärksamas, vilket också framhållits i utredningen "Skogsbrukets arbetsmarknad" (SOU 1956:36), att utvecklingen rörande anställningsförhållandena inom storskogsbruket särskilt under de senaste decennierna gått i riktning mot en fastare bindning mellan arbetstagare och arbetsgivare. Detta gäller framförallt huggare, men i någon mån även körare. Enligt nyssnämnda utredning utgöres 80 % av skogsbrukets arbetare antingen av fasta årsarbetare eller av säsongsarbetare med minst 200 respektive 60 dagar per år

hos en och samma arbetsgivare, vidare ntgör den relativa andelen fasta årsarbetare (huvudsakligen huggare) ca 40 % av antalet skogsarbetare inom storskogsbruket. Som en aktuell illustration till ovan nämnda förhållanden kan nämnas att av Domänverkets totalt 2,6 milj. redovisade dagsverken 1963 ca 60 % utfördes av arbetstagare med mer än 200 dagsverken under året. 1962 beräknades motsvarande procentnella andel till 40 %.

Tabell 34 ger även belägg för det kända förhållandet, att såväl huggare som körare genomsnittligt har högre dagsförtjänster i norrlandslänen och Kopparbergs län än längre söderut.

Tabell AE. Löneutvecklingen 1954—1963 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien.

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1954—1963

År Year	Arbetare Workers					Kontorsperso- nal <i>Clerical person- nel</i>	
	Skogsbruk <i>Forestry</i>		Jordbruk <i>Agricul- ture</i>	Industri <i>Manufacturing</i>			
	huggare <i>fellers</i>	körare <i>hauliers (horse and dri- ver)</i>		trä <i>wood</i>	massa, papper, pappers- vara <i>pulp paper</i>		
	genomsnittlig dagsförtjänst, kr <i>earnings per day Sw. cr.</i>		genomsnittlig timlös, kr <i>average wages per hour Sw. cr.</i>		genomsnittlig månadslös, kr <i>average monthly salary, Sw. cr.</i>		
	Absoluta tal <i>Actual figures</i>						
1954	32,04	53,26	2,84	3,84	4,21	1 062	
1955	34,23	57,03	3,12	4,17	4,65	1 177	
1956	35,73	59,54	3,32	4,48	5,05	1 255	
1957	37,71	62,47	3,54	4,75	5,31	1 331	
1958	38,92	64,41	3,74	5,05	5,54	1 403	
1959	40,07	64,91	3,91	5,32	5,79	1 465	
1960	43,02	69,24	4,33	5,67	6,25	1 560	
1961	47,49	74,54	4,79	6,11	6,69	1 731	
1962	52,14	80,45	5,31	6,66	7,10	1 863	
1963	59,24	89,15	5,84	7,19	7,58	1 981	
	Indexantal <i>Index numbers</i> (1954 = 100)						
1955	107	107	110	109	110	111	
1956	112	112	117	117	120	118	
1957	118	117	125	124	126	125	
1958	121	121	132	132	132	132	
1959	125	122	138	139	138	138	
1960	134	130	152	148	148	147	
1961	148	140	169	159	159	163	
1962	163	151	187	173	169	175	
1963	185	167	206	187	180	187	

I tabell AE redovisas löneutvecklingen 1954—1963 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk, trä-, pappers-, pappersvara- och massaindustri samt för manlig kontorspersonal inom

den egentliga industrien. Enligt tabell AE har lönerna stigit i en jämn takt. Största ökningen har skett för lantarbetarna och minsta för skogsarbetarna (särskilt körarna). Skillnaden i löne-

ökning mellan skogsarbetare å ena sidan och övriga i tabellen redovisade grupper å den andra kan i någon mån förklaras av den olika lönenivån under basåret för de olika kategorierna. För körarna brukar alltid viss eftersläpning redovisas. Denna kategori kan vidare

ej direkt jämföras med övriga grupper, då begreppet "körare" inkluderar både häst och Karl. I diagram 1 åskådliggöres löneutvecklingen sedan 1954 för arbetare inom skogs- och jordbruk samt träindustri.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utföres huvudsakligen av två kategorier arbetare. Till den första kategorien hänföres de personer, som till den övervägande delen är sysselsatta inom jordbruket men tidvis, framförallt under vintern, arbetar inom skogsbruket. Till den andra hänföres de arbetare, som huvudsakligen är verksamma inom skogsbruket. Tidigare har man med stöd från företagna uppskattningar ansett att dessa båda arbetskategorier utför ungefär hälften vardera av skogsarbetet. Under de senaste decennierna har skogsarbetet, som tidigare mestadels hade karaktären av bisyssa, mer och mer blivit ett huvudyrke för sina utövare. Säväl inom storskogsbruket som inom privatskogsbruket¹ har antalet fast anställda skogsarbetare ökat samtidigt som säsongerna alltmer utjämnats. Inom privatskogsbruket har på senare år skogsbruksområden bildats, varvid fasta skogsarbetarlag uppstått för avverkning och skogsvårdsarbeten på medlemmars skogar, och härigenom har möjligheter öppnats även för arbetskraften på dessa skogar att få mer kontinuerlig sysselsättning, varjämte arbetet i större utsträckning knunnt mekaniseras. Som exempel på mekaniseringen kan nämnas, att enligt uppgift från 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för "övriga enskilda skogar", d.v.s. bondegodsskogar m. m. I tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har benämningen "bondeskogsbruk" användts.

Forsningstiftelsen SDA har t o m 1963 inom landet försålts ca 250 000 motorsågar. Andra uttryck för mekaniseringen finner man i det förhållandet att den manuella skogsarbarkningen till övervägande delen ersatts av maskinbarkning, varjämte virkets terrängtransport i allt större omfattning sker med traktor.

I tabellerna AE, AG och AH, sammaställda av uppgifter från 1960 års folkräkning, redovisas sysselsättningsförhållandet för den kategori arbetare, som huvudsakligen är verksam inom skogsbruket. Däremot ges inga upplysningar om det skogsarbete, som utförs av den kategori arbetare som till övervägande del är verksam med jordbruksarbete.

I tabell AF redovisas den förvärvsarbetande befolkningen dels inom samliga näringsgrenar och dels enbart inom skogsbruket. Avgörande för en persons näringsgrens tillhörighet har varit den huvudsakliga verksamheten vid det företag (arbetsställe), där vederbörande utfört sitt arbete under folkräkningsveckan 2—8 oktober 1960. Samtliga personer vid ett och samma företag (arbetsställe) har alltså hänförts till samma näringsgren oavsett arbetsuppgiften.

Enligt tabell AF uppgick den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 till 83 264 personer

Tabell AE. Löneutvecklingen 1954—1963 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien.

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1954—1963

År Year	Arbetare Workers					Kontorsperso- nal <i>Clerical person- nel</i>	
	Skogsbruk <i>Forestry</i>		Jordbruk <i>Agricul- ture</i>	Industri <i>Manufacturing</i>			
	huggare <i>fellers</i>	körare <i>hauliers (horse and dri- ver)</i>		trä <i>wood</i>	massa, papper, pappers- vara <i>pulp paper</i>		
	genomsnittlig dagsförtjänst, kr <i>earnings per day Sw. cr.</i>					genomsnittlig månadslön, kr <i>average monthly salary, Sw. cr.</i>	
	Absoluta tal <i>Actual figures</i>						
1954	32,04	53,26	2,84	3,84	4,21	1 062	
1955	34,23	57,03	3,12	4,17	4,65	1 177	
1956	35,73	59,54	3,32	4,48	5,05	1 255	
1957	37,71	62,47	3,54	4,75	5,31	1 331	
1958	38,92	64,41	3,74	5,05	5,54	1 403	
1959	40,07	64,91	3,91	5,32	5,79	1 465	
1960	48,02	69,24	4,33	5,67	6,25	1 560	
1961	47,49	74,54	4,79	6,11	6,69	1 731	
1962	52,14	80,45	5,31	6,66	7,10	1 863	
1963	59,24	89,15	5,84	7,19	7,58	1 981	
	Indexantal <i>Index numbers (1954 = 100)</i>						
1955	107	107	110	109	110	111	
1956	112	112	117	117	120	118	
1957	118	117	125	124	126	125	
1958	121	121	132	132	132	132	
1959	125	122	138	139	138	138	
1960	134	130	152	148	148	147	
1961	148	140	169	159	159	163	
1962	163	151	187	173	169	175	
1963	185	167	206	187	180	187	

I tabell AE redovisas löneutvecklingen 1954—1963 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk, trä-, pappers-, pappersvara- och massaindustri samt för manlig kontorspersonal inom

den egentliga industrien. Enligt tabell AE har lönerna stigit i en jämn takt. Största ökningen har skeut för lantarbetarna och minsta för skogsarbetarna (särskilt körarna). Skillnaden i löne-

ökning mellan skogsarbetare å ena sidan och övriga i tabellen redovisade grupper å den andra kan i någon mån förklaras av den olika lönenivån under basåret för de olika kategorierna. För körarna brukar alltid viss eftersläpning redovisas. Denna kategori kan vidare

ej direkt jämföras med övriga grupper, då begreppet "körare" inkluderar både häst och karl. I diagram 1 åskådliggöres löneutvecklingen sedan 1954 för arbetare inom skogs- och jordbruk samt träindustri.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utföres huvudsakligen av två kategorier arbetare. Till den första kategorien hänföres de personer, som till den övervägande delen är sysselsatta inom jordbruket men tidvis, framförallt under vintern, arbetar inom skogsbruket. Till den andra hänföres de arbetare, som huvudsakligen är verksamma inom skogsbruket. Tidigare har man med stöd från företagna uppskattningar ansett att dessa båda arbetskategorier utför ungefär hälften vardera av skogsarbetet. Under de senaste decennierna har skogsarbetet, som tidigare mestadels hade karaktären av bisyssa, mer och mer blivit ett huvudyrke för sina utövare. Säväl inom storskogsbruket som inom privatskogsbruket¹ har antalet fast anställda skogsarbetare ökat samtidigt som säsongerna alltmer utjämns. Inom privatskogsbruket har på senare år skogsbruksområden bildats, varvid fasta skogsarbetarlag upprättats för avverkning och skogsvårdsarbeten på medlemmars skogar, och härigenom har möjligheter öppnats även för arbetskraften på dessa skogar att få mer kontinuerlig sysselsättning, varjämte arbetet i större utsträckning kunnat mekaniseras. Som exempel på mekaniseringen kan nämnas, att enligt uppgift från 1 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för "övriga enskilda skogar", d.v.s. bonde-, godsskogar m. m. I tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har benämningen "bondeskogsbruk" använts.

Forskningsstiftelsen SDA har t o m 1963 inom landet försäldts ca 250 000 motorsågar. Andra uttryck för mekaniseringen finner man i det förhållandet att den manuella skogsarbarkningen till övervägande delen ersatts av maskinbarkning, varjämte virkets terrängtransport i allt större omfattning sker med traktor.

I tabellerna AE, AG och AH, sammanställda av uppgifter från 1960 års folkräkning, redovisas sysselsättningsförhållanden för den kategori arbetare, som huvudsakligen är verksam inom skogsbruket. Däremot ges inga upplysningar om det skogsarbete, som utförs av den kategori arbetare som till övervägande del är verksam med jordbruksarbete.

I tabell AF redovisas den förvärvsarbetande befolkningen dels inom samtliga näringsgrenar och dels enbart inom skogsbruket. Avgörande för en persons näringsgren tillhörighet har varit den huvudsakliga verksamheten vid det företag (arbetsställe), där vederbörande utfört sitt arbete under folkräkningsveckan 2—8 oktober 1960. Samtliga personer vid ett och samma företag (arbetsställe) har alltså hänförts till samma näringsgren oavsett arbetsuppgiften.

Enligt tabell AF uppgick den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 till 83 264 personer

Tabell AF. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk 1960.¹ Länsvis. Enligt folkräkningen 1960.

The economically active population in all industries and in forestry in 1960.¹ By counties. According to the 1960 Census of Population.

Län <i>County</i>	Förvärvsarbetande ² befolkning <i>Economically active population</i>			
	samtliga näringsgre- nar <i>all industries</i>	skogsbruk <i>forestry</i>	skogsbruk i % av sam- tliga näringsgrenar <i>forestry in % of all in- dustries</i>	1960
			1950 ³	
Nb	101 149	8 154	8,1	10,8
Vb	93 917	8 782	9,4	8,3
Jtl	56 522	7 304	12,9	11,9
Vnr	115 900	8 213	7,1	6,6
Gvl	120 310	8 065	6,7	6,7
Kbp	118 480	8 752	7,4	8,1
Vrm	122 946	9 664	7,9	7,2
Ör	113 044	3 850	3,0	2,4
Vstm	100 077	1 795	1,8	1,5
Ups	69 073	1 473	2,1	1,8
Sth	600 911	2 094	0,3	0,3
Sdm	96 576	1 547	1,6	1,5
Ög	150 919	2 270	1,5	1,3
Skb	103 712	1 275	1,2	0,7
Ähg	170 636	2 049	1,2	0,7
Jkp	121 929	1 390	1,1	0,8
Krb	66 428	1 599	2,4	1,8
Klm	95 394	2 148	2,3	2,0
Gtl	21 971	111	0,5	0,2
Gbg	275 547	577	0,2	0,1
Hl	72 298	547	0,8	0,6
Bl	59 571	467	0,8	0,6
Krs	109 789	1 023	0,9	0,8
Mlm	286 985	615	0,2	0,2
Riket	3 244 084	83 264	2,6	2,5
<i>Entire country</i>				
1950 ³	3 104 756	77 201	2,5	

¹ "Folkräkningsveckan" 2—8 oktober 1960. — *The Census-of-Population-week" October 2—8, 1960.*

² I den förvärvsarbetande befolkningen, som omfattar personer med minst halv normal arbetstid, ingår "medhjälpande", varmed avses familjemedlemmar, som biträtt annan person tillhörande samma hushåll i dennes verksamhet. — *The economically active population, comprising persons with at least half-time work, includes persons who have assisted a member of the same family in his economical activity (e.g. forestry, agriculture).*

³ 31 december 1950 enl. folkräkningen 1950. — *December 31, 1950 according to the 1950 Census of population.*

Tabell AG. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960¹ fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folkräkningen 1960.

The economically active population in forestry in 1960¹ by sub-group of industry and by status. According to the 1960 Census of Population.

Näringssgrupp <i>Industry group</i>	Företagare <i>Em-ployers</i>	Tjänstemän <i>Salaried em-ployers</i>	Arbetare <i>Workers</i>	Summa <i>Total</i>	Därav kvinnor <i>Thereof women</i>
Skogsvård	182	6 040	2 764	8 986	1 265
<i>Silviculture</i>					
Skogsavverkning mm	2 972	5 631	59 039	67 642	598
<i>Logging</i>					
Jakt och jaktvård	10	94	83	187	15
<i>Game shooting and game preserving</i>					
Flottning och virkesmätning	—	1 025	5 424	6 449	194
<i>Floating and timbermeasuring</i>					
Skogsbruk 1960	3 164	12 790	67 310	83 264	2 073
<i>Forestry</i>					
D:o 1950 ²	280	12 361	64 560	77 201	1 097

¹ 'Folkräkningsveckan' 2—8 oktober 1960. — *The "Census-of-Population-week" October 2—8, 1960.*

² 31 december 1950 enl. folkräkningen 1950. — *December 31, 1950 according to the 1950 Census of population.*

eller 2,6 % av den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar. I jämförelse med folkräkningen 1950 har nämnnda befolkning inom skogsbruket ökat mera än den gjort i genomsnitt för samtliga näringsgrenar. Procentuella ökningen 1950—1960 var 7,9 % för skogsbruket och 4,5 % för samtliga näringsgrenar. Skogsbrukets andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen uppgick till 2,6 % 1960 mot 2,5 % 1950 och 3,1 % 1945. Av skogsbrukets förvärvsarbetande befolkning var 71 % (75 % 1950) bosatta i norrländslänen, Kopparbergs och Värmlands län, där den sålunda utgjorde en ganska betydande del, 8,1 %, av den totala förvärvsarbetande befolkningen.

Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 redovisas förde-

lad efter detaljgrupp till näringsgren och efter yrkesställning i tabell AG.

Enligt tabell AG har antalet förvärvsarbetande kvinnor i skogsbruket nästan fördubblats under tiden mellan de två folkräkningarna 1950 och 1960, och tabellen visar även en avsevärd ökning av antalet företagare inom skogsbruket under samma tid. Denna senare ökning kan förklaras bl.a. av att under 1950-talet jordbruk lagts ned i snabb takt och att förutvarande lanthyrnare blivit skogsbrukare d.v.s. företagare inom skogsbruket och bl.a. av att tack vare mekaniseringen andra typer av företagare uppenbarat sig inom skogsbruket t.ex. sådana som åtagit sig avverkningsarbeten och andra som utför barkning med specialmaskiner.

Enligt tabell AG redovisas 67 310 personer av den förvärvsarbetande befolk-

Tabell AH. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1950 och 1960 fördelad efter tjänsteställning och ålder. Relativa tal

The economically active population in forestry in 1950 and 1960, by status and age. Relative figures.

Aldersklass	Företagare		Tjänstemän		Arbetare		Samtliga	
	1950	1960	1950	1960	1950	1960	1950	1960
—19	0,7	0,7	4,7	3,3	9,2	8,5	8,5	7,4
20—24	1,8	2,3	9,4	5,5	12,1	8,1	11,6	7,5
25—29	5,0	4,2	12,0	8,3	12,2	8,3	12,1	8,1
30—34	9,3	6,8	13,4	12,2	10,8	9,3	11,2	9,7
35—44	16,1	20,5	22,0	27,5	21,0	20,8	21,1	21,8
45—54	26,1	25,5	20,3	22,4	17,3	21,8	17,8	22,1
55—64	18,6	27,8	15,8	17,3	12,4	18,3	13,0	18,5
65—	22,5	12,2	2,4	3,4	4,9	4,9	4,6	4,9
—30	7,5	7,2	26,1	17,1	33,5	24,9	32,2	23,0
45—	67,2	65,5	38,5	43,1	34,6	45,0	35,4	45,5

ningen inom skogsbruket 1960 som arbetare. Enligt intledningen efter yrkestillhörighet i "Folkräkningen 1960" uppgick antalet personer med yrket "skogsarbete" d.v.s. huggare, körare, flottningsarbetare m.fl. till 67 086, och av dessa utgjordes 561 eller 0,8 % av kvinnor. Under huvudrubriken "Lantbruks-, skogs- och trädgårdsledning" redovisades i "Folkräkningen 1960" 9 060 personer (varav 9 kvinnor) med yrket "Skogsbefäl" till vilket räknas bl.a. förmän, skogsvaktare i enskild tjänst, stiftsskogsvaktare, domänverkets kronojägare men däremot icke skogsvårdssytelsernas länsskogsvaktare.

Av tabell AH, som baseras på folkräkningarna, framgår den procentuella åldersfördelningen inom skogsbruket 1950 och 1960, dels för företagare, tjänstemän och arbetare, dels för samtliga verksamma inom skogsbruket. Av tabellen framgår att andelen sysselsatta var betydligt högre i de övre åldersklasserna 1960 än 1950. Förskjutningen i åldersstrukturen var mest markant inom gruppen "arbetare", men samma tendens gjorde sig även gällande inom

tjänstemannagruppen. Förföringarna var däremot mindre och samtidigt mer oregelbundna inom gruppen "företagare".

En löpande statistik över sysselsättningen inom storskogsbruket sammansättades under åren 1951—1963 av arbetsmarknadstyrelsen. Från och med andra halvåret överfördes emellertid denna statistik till Statistiska Centralbyrån. Statistiken avser avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och anläggningsarbeten vid Domänverket och ursprungligen 54 större skogsbolags skogar. Till följd av fusioner och andra organisatoriska förändringar har antalet uppgiftslämmande enheter reducerats till 45 aktiebolag och en ekonomisk förening. I statistiken ingår även de i egen regi bedrivna avverkningsarbeten, som avser rotposter inköpta på hemmanskogar. Inom arbetsmarknadstyrelsen började man 1961 även sammanställa en kontinuerlig statistik över sysselsättningen inom privatskogsbruket, vilken från och med andra halvåret 1963 också den överförts till Statistiska Centralbyrån. Sysselsättningen inom stor-

skogsbruket 1963 och 1964, redovisas i tabell 35, vilken omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare, och sys-selsättningen inom privatskogsbruket belyses av tabellerna AI och AJ.

Om man betecknar totala antalet ar-betare sysselsatta med huggning (exkl.

körning) i storskogsbruket under fe-bruari 1955 med 100, kan utvecklingen av det manuella arbetet med avverkning under olika årstider perioden 1955—1964 i Domänverkets och de ursprung-lichen 54 större skogsbolagens skogar avläsas av nedanstående relativata.

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Domänverket										
februari	24	24	27	27	23	22	20	19	17	15
maj	12	14	13	13	10	10	10	11	8	8
augusti	7	9	9	7	8	8	8	8	7	7
november	17	20	20	15	17	17	16	14	14	13
Skogsbolagen										
februari	76	73	81	67	54	61	64	61	47	44
maj	53	58	51	42	35	40	46	43	30	28
augusti	42	48	47	37	38	40	43	40	33	32
november	67	70	63	50	54	55	58	48	40	39
Summa										
februari	100	97	108	94	77	83	84	80	64	59
maj	65	72	64	55	45	49	56	55	38	36
augusti	49	57	56	44	46	47	50	48	41	38
november	83	89	83	65	71	72	51	63	54	52

Tablån utvisar bl.a. att genomsnittliga antalet arbetare sysselsatta i huggnings-arbete höll sig på en något högre nivå i början av perioden än i slutet av den-samma. Det framgår också av tablån att de säsongsmässiga variationerna i sys-selsättningen minskat under senare år.

Från och med 1961 företas årligen, såsom ovan nämnts, fyra undersökningar — i februari, maj, augusti och no-vember¹ rörande sysselsättningsförän-dringsarna i privatskogsbruket med vil-ket förstaså gårdar (brukningsdelar), som tillhör andra enskilda skogsägare än aktiebolag.

Dessa undersökningar företas på ett urval taget ur RLF:s register över jord-bruksfastigheter och omfattande 1/28 eller ca 6 000 av samtliga brukningsde-lar med en produktiv skogsareal av

¹ Samma månader och även samma veckor som undersökningarna i storskogsbruket.

minst 10 ha i Götaland och Svealand och minst 25 ha i Norrland (ca 167 000). Enligt tidigare undersökningar (t. ex. "Jordbruks förstärkande med skog", SOU 1957:8) sysselsätter skogs-bruk under dessa storleksgränser en obetydlig del av den ur arbetsmark-nadssynpunkt viktiga kategorien av lejd arbetskraft. Urvalet har erhållits genom systematisk stratifierad sampling ur nämnda register och storleken på det-samma har ansetts kunna ge önskvärd precision beträffande förändringar i sysselsättningen mellan olika tidpunk-ter. Undersökningarna för denna fr.o.m. 1961 fortlöpande sysselsättningsstatistik för privatskogsbruket är förlagda så, att de sammanfaller i tiden med motsva-rande sysselsättningsundersökningar i storskogsbruket, varvid jämförelser kan göras mellan storskogsbruket och pri-vatskogsbruket i sysselsättningen. Den-

Tabell AI. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken¹ 1963 och 1964 fördelade på skogsägaren och dennes familjemedlemmar² resp. lejd arbetskraft. (Uppräknade tal.)

Evaluated number of day-works performed¹ during a week in farmers' according to the surveys of employment February 1963—November 1964. Owners with members² of their families and hired labour.

Anm: Uppgifterna avser antalet dagsverken den vecka i angiven månad då andra helgfria tisdagen infaller (jmf. tab. 35).

Note: The figures refer to the day-works during that week in the stated month when the second working Tuesday falls. (Cf. table 35).

Månad och år Month and year	1 000-tal dagsverken Number of day-works in 1 000			Procentuell fördelning In percent	
	totalt total	utförda av performed by		skogsägarna och deras familje- medlem- mar ² <i>owners and members of their families</i>	lejd arbets- kraft <i>hired labour</i>
		skogsägarna och deras familje- medlem- mar ² <i>owners and members of their families</i>	lejd arbets- kraft <i>hired labour</i>		
Febr. 1963	481	272	209	56,5	43,5
1964	537	326	211	60,7	39,3
Maj 1963	282	125	157	44,3	55,7
1964	254	122	132	48,2	51,8
Aug. 1963	181	106	75	58,4	41,4
1964	184	100	84	54,5	45,5
Nov. 1963	285	170	115	59,7	40,4
1964	325	184	141	56,7	43,3

¹ Arbete på rotposter ej medräknat. — *Forest work on account of buyers of standing timber is not included.*

² Familjemedlemmar över 15 år. — *Members of owners' families more than 15 years.*

na är emellertid för storskogsbruket uttryckt i antal sysselsätta vid avverkningsarbeten, skogsvårdsarbeten samt vid i skogsförvaltningarnas egen regi bedrivna anläggnings- och husbyggnadsarbeten andra helgfria tisdagen i februari, maj, augusti och november, medan den för privatskogsbruket är uttryckt i antal dagsverken under den vecka i ovannämnda månader, då andra helgfria tisdagen iufaller, för å ena si-

dan skogsägaren och dennes familjemedlemmar över 15 år och å andra sidan fast och tillfälligt lejd arbetskraft vid dels avverkningsarbete — arbete på rotposter redovisas icke — och dels skogsvårds- och andra skogsarbeten. Det bör även observeras att uppgifterna om sysselsättningen inom storskogsbruket är komna ur en totalundersökning, medan desamma om sysselsättningen inom privatskogsbruket är uppräknade från

Tabell AJ. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken¹ 1963 och 1964 fördelade efter landsdel.² (uppräknat tal.)

Evaluated number of day-works performed¹ a week in farmers' forests according to the surveys of employment Februari 1963—November 1964. By main part of country

Anm: Se tabell AJ

Note: See table AJ

Månad och år Month and year	1 000-tal dagsverken Number of day-works in 1 000				Procent dagsverken utförda av lejd arbetskraft Number of day-works in %, performed by hired labour			
	Landsdel Main part of country							
	Göta- land	Svea- land	Norr- land	Hela riket <i>Entire country</i>	Göta- land	Svea- land	Norr- land	Hela riket <i>Entire country</i>
Febr. 1963	194	151	136	481	38	55	39	43
1964	247	158	132	537	34	52	34	39
Maj 1963	128	72	82	282	59	67	40	56
1964	208	71	76	254	54	63	38	52
Aug. 1963	77	48	56	181	39	60	30	41
1964	74	55	56	184	42	62	34	46
Nov. 1963	108	73	104	285	44	55	28	40
1964	113	89	123	325	43	58	33	43

¹ Se not 1 tab. AI. — See note 1 table AI.

² Götaland omfattar produktionsområdena 1—4, Svealand områdena 5—6 och Norrland områdena 7—8 enligt den områdesindelning som lantbruksstyrelsen begagnar vid den jordbruksekonomiska undersökningen.

en urvalsundersökning med en dyliskt brister beträffande bl.a. mätsäkerhet och svarsbortfall¹.

I tabellerna AI och AJ — baserade på uppgifter från Statistiska Meddelanden Am 1965:5, utgiven av Statistiska Centralbyrån — redovisas resultaten från undersökningarna 1963 och 1964. Sysselsättningsvolymen är som ovan sagts utfryckt i dagsverken i dessa tabeller och det är närmast förändringarna i denna volym som bör uppmärksammas. Enligt tabell AI ökade andelen lejd arbetskraft under augusti och no-

vember 1964 jämfört med 1963, medan förhållandet var omvänt för februari och maj. Av tabellen framgår också att sysselsättningsvolymen varit något högre 1964 än 1963.

I tabell AJ redovisas i privatskogsbruket utförda dagsverken fördelade på landsdel, och enligt tabellen var den lejda arbetskraftens arbetsinsats i privatskogsbruket störst i Svealand och minst i Norrland.

En jämförelse av sysselsättningsförändringarna 1963—1964 inom privatskogsbruket enligt tabellerna AI och AJ med desamma inom storskogsbruket enligt tabell 37 visar att medan privat-

¹ Samma månader och även samma veckor som undersökningarna i storskogsbruket.

Registrerad arbetslöshet iuom skogsbruket 1962/63—1963/64

	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Genomsnitt
1962/63													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	664	925	965	1 239	1 785	1 594	1 716	1 123	1 060	2 994	1 950	1 039	1 4
Icke " "	162	230	269	363	572	399	550	379	340	537	494	374	3
S:a	826	1 155	1 234	1 602	2 357	1 993	2 266	1 502	1 400	3 531	2 444	1 413	1 8
1963/64													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	741	1 128	1 100	1 157	1 354	1 391	1 327	805	948	2 373	3 042	1 287	1 3
Icke " "	203	383	348	465	492	259	421	273	282	505	536	322	3
S:a	944	1 511	1 448	1 622	1 846	1 650	1 748	1 078	1 230	2 878	3 578	1 609	1 7

skogsbrukets sysselsättning 1964 ökat något jämfört med 1963, motsatsen varit fallet med storskogsbrukets sysselsättning.

Såsom framgår av tabell 11 ökade avverkningarna under 1963/64 jämfört med 1962/63. Efterfrågan på arbetskraft ökade, vilket medförde en mindre omfattning av beredskapsröjningarna 1963/64 (39 200 ha) än 1962/63 (46 600 ha). Under budgetåret 1963/64 ställdes emellertid till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för igångsättande av beredskapsarbeten i arbetslösheitsbekämpande syfte 41,4 milj. kr (f. å. 32,9 milj. kr) varav 31,1 milj. kr (f. å. 28,0 milj. kr)

för skogsvårdsåtgärder. Som framgår av tablån här ovan minskade också antalet registrerade arbetslösa 1963/64 något jämfört med 1962/63.

De arbetare, som under våren och sommaren friställts från avverkningsarbeten o d, ägnar sig i Norrland, Dalarna och Värmland ofta under denna tid åt flottningsarbeten. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten redovisas särskilt i tabell 36.

I nedanstående tablå, baserad på tabell 36, redovisas sysselsättningen inom flottningsverksamheten som indextal för åren 1959—1963, där antalet sysselsatta den 15 maj 1959 sätts lika med 100.

Sysselsättningen inom flottningsverksamheten

	Flottning o d					Skiljning o d				
	1959	1960	1961	1962	1963	1959	1960	1961	1962	1963
Omkring 15 maj ...	100	77	70	50	60	10	10	11	7	6
» 1 juli ...	49	49	44	46	37	36	35	36	34	28
» 15 aug	19	19	15	16	16	25	24	32	32	25

Antalet sysselsatta i flötningsarbete per den 15 maj under åren 1959—1963 var resp 11 842, 9 166, 8 314, 5 966 och 7 076. Sammanlagt åtgick 835 000 (få 947 000) dagsverken för 1963 års flötning. Av dessa kom 65 % på flötningsarbete och 35 % på skiljningsarbete.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över detta för 1962—1964 återfinnes i tabell 37. Såsom framhålls i not till tabellen ingår däri även flötningspersonal. Enligt tabellen var antalet lediga platser mindre 1964 än 1963 och mindre 1963 än 1962, vilket också var fallet beträffande antalet tillsatta platser. Under 1962—1964 tillsattes i genom-

snitt respektive 81, 79 och 77 platser per 100 ledigförklarade. Beträffande tabell 37 må emellertid framhållas att endast en ringa del av skogsbrukets arbetskraft tillsätttes via arbetsförmedlingarna. Enligt en av arbetsmarknadstyrelsen företagen undersökning skulle endast 4 % av den inom privatskogsbruket ledda arbetskraften ha tillsatts via arbetsförmedlingen. Icke heller domänverkets skogsarbetare torde anvisas av arbetsförmedlingen i större utsträckning, dels därför att domänverket bl a har fast anställda skogsarbetare med arbetsgarantier dels därför att reviren har tillgång till sådana arbetare som regelnässigt återkommer för avverkningsarbeten m.m.

III. Olycksfall och arbetarskydd

Den 1 januari 1955 trädde lagen den 14 maj 1954 om yrkesskadeförsäkring i kraft. Till följd av samordning med den samtidigt ikraftträdda lagen om allmän sjukförsäkring utges vid yrkes-skada sjukersättning under den s. k. samordningstiden (i regel de 90 första dagarna efter den då skadan inträffade) av de allmänna sjukassorna och icke av yrkesskadeförsäkringsinrättningarna.

Den obligatoriska yrkesskadeförsäkringen omfattar i stort sett alla arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, d. v. s. alla, som är fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare. I yrkeskadeförsäkringslagen har arbetstagarbegreppet, liksom i sjukförsäkringslagen, samma innebörd som inom civilrättslig lagstiftning på andra områden.

Riksforesäkringsverket, som sammanställer och publicerar yrkesskadestati-

stik fr. o. m. 1955 i publikationen »Yrkesskador», redovisar i sin statistik tre skadetyper, nämligen färdolycksfall, arbetsolycksfall, vilka utgör huvudparten, samt yrkessjukdomar, varmed avses alla yrkesskador som uppkommit på annat sätt än genom olycksfall. Uppgifterna i tabellerna 38, 39 och AK avser endast arbetsolycksfall som inträffat under 1961.

Näringsgrensindelningen i denna yrkesskadestatistik är i princip en indelning efter företagens art, medan i allmänhet hänsyn ej tagits till de anställdas individualyrken. Fr. o. m. 1960 redovisas ett företag endast inom en näringsgren, den huvudsakliga, och därmed också arbetstimmarna, utförda av samtliga anställda, t. ex. såväl kontorsfolk som skogshuggare, och arbetsolycksfallen. Näringsgrensindelningen är dessutom fr. o. m. 1960 något för-

enklad, varför för skogsbrukets del redovisning sker endast på två undergrupper mot fem 1959 och tidigare. Fr. o. m. 1955 redovisas arbetsmängden genomgående i 1 000-tal arbetstimmar. Därest detta antal ej varit känt, har en under hela året sysselsatt arbetsstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med femdagars arbetsvecka. I riks-försäkringsverkets yrkesskadestatistik särredovisas fr. o. m. 1960 endast två arbetsgivarekategorier nämligen å ena sidan staten och å andra sidan samtliga övriga arbetsgivare. I Skogsstatistisk årsbok 1960 och tidigare årsböcker redovisades endast yrkesskadestatistiken för större arbetsgivare (exkl. staten). I och med årsboken 1961 redovisas samtliga arbetsgivare (inkl. staten, bl. a. domänverket). Riks-försäkringsverket indelar yrkesskadorna i tre svårighetsklasser, övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall samt graderar sjukligheten efter antal dagar — sammanfattningsvis benämnda sjukersättningsdagar — för vilka sjukpenning eller hempenning utgått. Dagar med halv sjukpenning har medräknats med halva antalet. Som invaliditetsfall har räknats alla fall med invalidränta. Dessa har indelats efter invaliditetsgraden vid lindräntans början, varvid fall med s. k. anpassningsförhöjning medräknats med den normala invaliditetsgraden d. v. s. utan hänsyn till förhöjningen. Om därvid den normala invaliditetsgraden understiger 10 %, i vilket fall den icke närmare fastställts vid skaderegleringen, har den antagits utgöra 5 %. Yrkessador, som föranlett invalidlivränta och senare haft dödlig utgång, har icke medräknats som dödsfall.

En viss uppfattning om yrkesskade-

riskens storlek inom olika näringsgrenar eller för olika grupper av arbetsstagare får man av de frekvenskvoter, som anger antal arbetsolycksfall och antal yrkessjukdomsfall per en miljon arbetstimmar. Dessa kvoter är dock icke helt tillfredsställande som riskmått, enär de påverkas lika mycket av obetydliga skadefall som av svåra fall. Man bör därför jämsides med antalet skadefall betrakta antalet däribland förekommande invaliditets- och dödsfall. Mest rationellt torde vara att låta den sammanlagda arbetstid, som till följd av skadorna går förlorad genom sjukdom, invaliditet eller död, vara ett uttryck för riskens storlek. Det riskmått, som under benämningen svårhetstal användes i yrkesskadestatistiken fr. o. m. 1955, motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda arbetstimmar. (I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare redovisades antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare.) Vid konstruktionen av detta riskmått förutsattes en sjuktid av 365 dagar innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. I svårhetstalen ingående antalet sjukdagar omfattar förutom antalet sjukersättningsdagar, beräknat enligt ovan, ytterligare två dagar för varje skada, motsvarande två karensdagar efter dagen för yrkesskadans inträffande, för vilka sjukpenning icke skall utgå. Slutligen skall nämnas att i den statistiska bearbetningen icke medtagits sådana fall, för vilka anmälningsskyldighet enligt yrkesskadeförsäkringslagen icke förelagts, d. v. s. skador, som kunnat slutregleras av sjukkassa utan att kassan behövt utgiva sjuk- eller hempenning enligt sjukförsäkringslagen och som alltså

varit lättare skador, vilka icke föranlett sjukskrivning efter utgången av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

Sedan 1955 gäller samma definitioner av begreppen olycksfall och sjukersättningsdag. Såsom ovan nämnts redovisas dock fr. o. m. 1960 års yrkesskaderstatistik en arbetsgivare endast inom en näringsgren, medan han 1959 och tidigare kunde redovisas inom två och ibland även flera näringsgrenar. Den förändrade redovisningsprincipen har emellertid medfört ett ökat antal företagare inom skogsbruket i yrkesskaderstatistiken fr. o. m. 1960 jämfört med tidigare år till följd av medtagandet av mindre företagare. Enligt tabell 38 uppgick antalet olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1961 till 6 977. Motsvarande antal 1955—1960 var 8 426, 8 879, 8 775, 7 181, 6 792 och 6 428. Antalet arbetstimmar i dessa arbeten 1955—1961 uppgick till 149,0, 151,0, 148,0, 131,9, 116,8, 113,8 och 117,4 milj. timmar och antalet sjukersättningsdagar till 176 695, 176 756, 183 220, 157 429, 143 922, 134 974 och 145 804 dagar. Den genomsnittliga invaliditetsprocenten var åren 1955—1961 för skogs- och flottningsarbeten 17,2, 18,0, 16,2, 18,5, 18,6, 18,0 och 20,4 mot 20,5, 21,0, 20,0, 19,4, 20,2, 20,0 och 19,9 för samtliga näringsgrenar, vilket visar något gynnsammare förhållanden i detta hänseende inom skogsbruket än inom stora delar av det övriga näringsslivet.

Yrkesskaderiskens storlek inom olika arbetsområden framgår av uppgiften om »Antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar» i tabell 39. Detta antal uppgick för skogs- och flottningsarbeten åren 1955—1961 till 56,5, 58,8, 59,3, 54,5, 59,7, 56,5 och 59,4 och för samtliga näringsgrenar samma år till 24,5, 24,2, 23,0, 21,9, 22,2, 21,4 och 22,3. En-

ligt dessa relationstal är olycksfallsrisken betydande för skogsarbetare jämfört med övriga yrkesutövare. Antalet förlorade arbetsdagar per olycksfall var dock mindre inom skogs- och flottningsarbeten än genomsnittligt inom övriga näringsgrenar. Dessa relationstal hade följande värden 1955—1961: skogs- och flottningsarbeten 45, 45, 51, 55, 46, 58 och 49 och samtliga näringsgrenar 69, 67, 67, 68, 68, 71 och 68. I tabell 39 redovisas även svårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker inom skogs- och flottningsarbeten å ena sidan samt samtliga näringsgrenar å andra sidan. Till olycksfallsorsakerna i kolumn 10 (»övriga») har härförts hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Enligt tabell 39 är olycksfallsrisken för skogsarbetare uttryckt i svårhetstal större än den i genomsnitt är för arbetare inom samtliga näringsgrenar. Skillnaden är dock här inte så stor som då risken uttrycks i antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar. Detta senare riskmått påverkas lika mycket av övergående fall som av invaliditetsfall och dödsfall, medan dock svårhetstalet, såsom redan påpekats, innefattar all genomsnittlig skador förlorad arbetstid och sålunda är ett bättre uttryck för riskens storlek. Enligt tabell 39 uppgick svårhetstalet totalt för skogs- och flottningsarbeten 1961 till 2,90 och delsvårighets-talen härrörande från sjukdom, invaliditet och död till 1,12, 1,15 och 0,64. Motsvarande svårhetstal för samtliga näringsgrenar 1961 var 1,51, 0,46, 0,54 och 0,51. Totala svårhetstalet för skogs- och flottningsarbeten är avgjort större än detsamma i medeltal för samtliga näringsgrenar. Emellertid är flera yrkes-

Yrkesskador 1963 anmeldta till skogssyrkesinspektionen

Arbetsområde	Vuxna	Minderåriga	Totalt	Därav dödsfall
skogsvård	555	56	611	—
skogsavverkning	8 127	536	8 663	14
flottning	222	10	232	5
milkolning	1	—	1	—
flottledsbryggnad m.m.	161	3	164	—
Summa	9 066	605	9 671	19
yrkessjukdom ¹	50	3	53	—
Totalt	9 116	608	9 724	19
olycksfall på väg till och från arbetet	268	10	278	3

¹ I Skogsstatistisk årsbok 1957 och tidigare årsböcker har ej dessa fall, som nästan uteslutande avser senskideinflammation, särredovisats.

kategorier utsatta för allvarligare olycksfallsrisker än skogsarbetare och detta gäller bland annat stuveriarbetare, personal inom sjöfart, gruvarbetare och väg- och anläggningsarbetare.

I tabell 39 redovisas också delsvårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker. De vanligaste 1961 i skogs- och flottningsarbeten var »Handverktyg och redskap» med 0,84, »Fordon m. m.» med 0,71, »Motorer m. m.» med 0,40 och »Fallande föremål, ras» med 0,39. I genomsnitt för samtliga näringsgrenar var de vanligaste olycksfallsorsakerna 1961 följande: »Motorer m. m.» med 0,38, »Fall, halkning» med 0,33 och »Fordon m. m.» med 0,34.

I tabell AK redovisas arbetsolycksfall i procent samt per 1 milj. arbets-timmar fördelade efter skadad kropps-del. Av alla olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1961 var de oftast före-kommmande sådana som resulterat i höft-leds-, knä- och benskador med 32,8 % (f. å. 32,2 %) i fotleds- och fotskador med 20,3 % (21,3 %) samt i handleds- och handskador med 19,7 % (19,1 %). Genomsnittligt för alla näringsgrenar

var sådana olycksfall vanligast 1961 liksom även tidigare år som resulterat i handleds- och handskador med 36,8 % (f. å. 37,4 %), fotleds- och fotskador med 20,4 % (19,8 %) samt höftleds-, knä- och benskador med 13,3 % (13,1 %) av alla av olycksfall orsakade skador.

I syfte att nedbringa olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket och att öka arbetssäkerheten för dess personal pågår såväl vid statliga myndigheter som inom enskilda organisationer arbeten för förbättring av verktyg och arbets-metoder. Statens verksamhet på detta område handhas främst av skogssyrkes-inspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen. Även genom domänverket och skogsforskningsinstitutet bedriver staten forskning och upplysning avseende ökad säkerhet för arbetarna i skogen. Bland enskilda organisationer som verkar för rationalisering av arbetsredskap och maskiner m. m. märkes de skogs-arbetsstudieorganisationer, vilkas verksamhet behandlas på sid. 140.

Enligt arbetarskyddsstyrelsens berät-telse för 1963 hade, som framgår av

Tabell AK. Arbetsolycksfall 1961, i procent samt per 1 milj. arbетstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1961. All employers (incl. public service)

Skadad kroppsdel <i>Injured part of body</i>	Skogsvård och kolning <i>Planting and conservation of forests</i>		Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>		Skogs- o. flottningsarbeten totalt <i>Total forestry and floating</i>		Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	
	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%
Huvud utom öga, hals <i>Head except eye, neck</i>	1,0	5,7	3,3	5,3	3,2	5,3	1,6	7,4
Öga ..... <i>Eye</i>	0,2	1,1	1,7	2,7	1,6	2,7	0,7	3,0
Axel, arm ..... <i>Shoulder, arm</i>	1,8	10,3	3,2	5,3	3,1	5,3	1,7	7,7
Handled, hand ..... <i>Wrist, hand</i>	4,3	25,3	12,0	19,6	11,7	19,7	8,2	36,8
Bäl utom rygg ..... <i>Trunk, except back</i>	1,9	11,5	5,5	9,0	5,4	9,0	1,5	6,6
Rygg, ryggrad ..... <i>Back, spine</i>	0,8	4,6	2,9	4,7	2,8	4,7	1,0	4,4
Höftled, knä, ben ... <i>Hip-joint, knee, leg</i>	4,7	27,6	20,2	32,9	19,5	32,8	3,0	13,3
Fotled, fot ..... <i>Ankle-joint, foot</i>	2,3	13,8	12,5	20,4	12,0	20,3	4,5	20,4
Kroppen i sin helhet <i>The entire body</i>	—	—	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Summa <i>Total</i>	17,0	100,0	61,4	100,0	59,4	100,0	22,3	100,0

tablån å sid. 116 under året 9 724 yrkesskadefall anmälts till skogsyrkesinspektionen mot 11 094 året före, vilket innebär en minskning med ca 12 %. Antalet dödsfall uppgick 1963 till 19 mot 28 året före och antalet olycksfall på väg till och från arbetet 278 år 1963 mot 310 året före.

I ovan redovisade statistik ingår olycksfall hos såväl större som mindre arbetsgivare (inkl. staten), vilket även är fallet fr. o. m. 1960 med riksförsäkringsverkets yrkesskadestatistik redovisad i tabellerna 38 och 39. Emellertid omfattar skogsyrkesinspektionens yr-

kesskadestatistik även de kortvariga fallen på högst tre dagar, varför den icke är helt jämförbar med riksförsäkringsverkets statistik i tabellerna 38 och 39. Dessa tabeller avser dessutom år 1961 i föreliggande årsbok.

Arbetskyddsstyrelsens skogsyrkesinspektion har under 1963, bl. a. med anledning av den nya skogsförläggningsslagens bestämmelser behandlat olika förslag till personalvagnar och raststugor och gått arbetsgivare tillhanda med förslag till ombyggnad av skogsförläggningar.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Länsjaktvårdsföreningarna inger varje verksamhetsår rapporter till Svenska jägareförbundet angående såväl uppskattad vilttillgång som avskjutning av villebråd. Det ligger i sakens natur, att dessa uppgifter blir synnerligen osäkra, även om åtgärder på senare år vidtagits för att förbättra viltstatistiken.

Ur jägareförbundets verksamhetsberättelse för tiden 1/7 1963—30/6 1964 har följande sammandrag gjorts av redogörelse för vildnadsförhållanden 1/3 1963—28/2 1964.

Våren 1963 blev efter en något sen start relativt gynnsam för föryngringen. Maj månad blev sálunda mycket varm och även torr. Betingelserna för sena kullar blev dock mindre goda på ett flertal håll, då sommarvädret icke blev det bästa. Speciellt eftersommaren var regnig och kall. Detta synes i första hand ha drabbat fälvtillet. Vinterns väderleksförhållanden var emellertid över hela landet mycket gynnsamma. Snödjupet var i allmänhet mindre än normalt och skare förekom endast i mindre omfattning. I vissa delar av Norrlands inland var emellertid snödjupet stort redan i november, men då skare ej förekom, synes några större svårigheter därigenom icke ha uppstått. Snötillgången orsakade under vintern ej hundförbud inom någon del av landet. Antalet fall av rådjursrivningar visade i förhållande till föregående år en glädjande minskning.

Tillgången på älg ansågs vara över medelgod i Hallands och Kopparbergs län, i det förstnämnda länet noterades därtill ökning i tillgången. I Östergötland, norra delen av Kalmar län, Skåne och Norrbotten betecknades älgstammen

såsom under medelgod. Endast i Södermanlands län rapporterades älgstammen ha minskat medan den rapporterades ha ökat förutom i Hallands län även i Uppsala och Kronobergs län. I övriga delar av riket — utom Gotland där älg saknas — rapporterades älgförekomsten vara oförändrad och medelgod.

Den legala höstjakten 1963 gav enligt domänstyrelsens statistik 31 241 älgar mot 31 298 föregående höst. Under årets jakt fälldes 52,9 % under den allmänna jakten, medan 47,1 % fälldes under licensjakten. Avskjutningen motsvarar för hela landet ca 0,8 skjuten älg per ha skogsmark och »övrig mark». Största avskjutningen per nämnda ytenhet hade Södermanlands län med 2,4, Västmanlands län med 2,3, Värmlands län med 2,2 och Örebro län med 2,1.

Utöver antalet vid legal jakt fällda älgar kommer antalet olaga och/eller olovligt fällda älgar samt sådana som dödats vid krockar med motorfordon och tåg. Någon utredning i denna fråga har under året icke företagits av jägareförbundet, men sammanlagda antalet älgar dödade av nämnda orsaker kan uppskattas till 2 000—3 000.

Vidtagna försök med s. k. viltspeglar har hitintills visat sig ha god effekt och antalet sammanstötningar har avsevärt minskat utefter vägsträckor, där sådana speglar uppsätts.

Älgens skadegörelse på plant- och ungskog hade under året normal omfattning. Inom vissa lokala områden var dock skadorna omfattande. Skadorna på växande eller avmejad men ej bärgräd gröda uppgavs som normala i samtliga län utom i Kronobergs, Hallands och Älvsborgs län, där skador av större om-

fattning förekommit. De av länsstyrelserna godkända skadeståndskraven uppgick till ungefär 850 000 kronor. Inom Kronobergs, Hallands, Älvborgs och Örebro län täckte ej behållningen i respektive länsälgskadefond de godkända skadeståndsanspråken, varför Kungl. Maj:t anvisade sammaulagt 139 000 kronor ur älgskaderegleringsfonden för att täcka uppkomna brister.

Den lilla stammen *kronhjort* i Skåne ansågs vara oförändrad. Under året fälldes 31 djur i Skåne och 2 djur i Västmanlands län. Förutom i ovan nämnda län rapporterades sporadiska förekomster på skilda håll i landet.

De lokala stammarna av *dovhjort* har enligt rapporterna ökat i Kronobergs län och minskat i Stockholms och Uppsala län. I övriga län har inga förändringar inträtt i förekomsten. Sammanlagt fälldes under jaktåret omkring 1 100 djur (f.å. 1 260). Den största avskjutningen skedde i Östergötlands län och Skåne med vardera 300 djur.

Rådjursstammen betecknades i allmänhet som medelgod. Från Stockholms, Östergötlands, Kronobergs, Hallands och Norra Älvborgs län samt alla norrländslänen rapporterades ökning av tillgången. Från intet län rapporterades minskning av tillgången. Flera länsjaktvårdsföreningar i de sydliga länen betecknade tillgången som över medelgod. Rådjursjakten beräknades ha avkastat 46 775 djur (f.å. 44 400).

Enligt rapporterna var tillgången på *skogshare* ungefär densamma som föregående år d.v.s. medelgod. Från Södermanlands, Östergötlands, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län rapporterades ökad tillgång, medan man i södra Kalmar län, Skånelänen och Göteborgs- och Bohus län uppgav att stammen minskat. Under jaktåret beräknades 118 300 skogsharar ha fälts mot

109 000 föregående år. Under året fälldes 68 100 skogsharar i Norrland och 17 850 i Småland. I de fyra nordligaste länen saknas *fälthare*. I övriga län betecknades tillgången i allmänhet som under medelgod och endast på Gotland ansågs tillgången vara över medelgod. Omkring 58 000 fältharar beräknades ha fälts under året, varav Skånelänen, Hallands, Gotlands och Kronobergs län svarade för omkring hälften.

Virussjukdomen myxomatosis har gått förödande fram bland *vildkaninerna* i Skåne och angränsande delar av Halland och Blekinge. På Gotland upptäcktes det första fallet av myxomatosis i oktober 1962, varefter spridda fall förekom under vintern 1962/63. Vid midsommartiden 1963 rapporterades dock sjukdomen ha fått en snabb spridning. Den totala avskjutningen 1963 uppgick till 278 000 (f.å. 468 000) varav 253 000 på Gotland och 17 000 i Skåne och Blekinge.

Tillgången på *rödråv* ansågs liksom föregående år vara god. Omkring 78 000 (f.å. 75 000) rävar beräknades ha avlivats. Avskjutningen var tämligen jämnt fördelad över hela riket.

Grävling förekommer i hela riket utom i Norrbottens län och på Gotland. Dess förekomst har inte förändrats nämnvärt sedan föregående år och avskjutningen var ungefär densamma (8 200).

Endast Norrbottens och Skaraborgs län ansåg att tillgången på *utter* var medelgod, medan övriga länsjaktvårdsföreningar rapporterade mindre god tillgång. I Norrbottens län ansågs förekomsten också ha ökat. Omkring 400 (f.å. 500) uttrar sköts under jaktåret 1963/64.

Förekomsten av *mård* ökade under året i tio län och betecknades som över medelgod i fyra län och medelgod i åtta

län. Med tanke på småviltet ansågs mårdstammen vara för stor i Norrland, Småland, Östergötland och Blekinge, varför ytterligare ökad jakttid för att nedbringa stammen föreslagits för kommande jaktår. Avskjutningen beräknades till omkring 2 700 (f.å. 1 900) varav 1 925 i Norrland. Av ovan angivna skäl ansågs även förekomsten på *vildmink* vara alltför stor och betecknades i allmänhet som oförändrad eller ökad jämfört med föregående år. Propaganda för ökad minkfångst har förts och kanske till följd av denna ökade avskjutningen av vildmink från 16 000 jaktåret 1962/63 till nära 20 000 året 1963/64.

En ökning av tillgången på *tjäder* ansågs föreligga i Norrland. I övriga delar av riket redovisades oförändrad förekomst. Avskjutningen i de län där tjäderjakt varit tillåten beräknades till 26 500 (f.å. 27 000), varav i Norrbottens län mer än 16 000. Tillgången på *orre* betecknades av länsjaktvårdsföreningarna i allmänhet som under medelgod och i stort sett som oförändrad. Omkring 17 600 orrar (f.å. 15 800) fälldes i de län där jakt varit tillåten. Den övervägande delen, eller ca 15 600, sköts i de fyra nordligaste länen.

I Norrbottens län rapporterades förekomsten av *järpe* vara över medelgod, i Östergötlands, Kopparbergs, Gävleborgs och Jämtlands län medelgod. I övriga län — utom Blekinge, Kristianstads och Malmöhns län, där järpe saknas — var tillgången under medelgod. I stort sett ansågs tillgången oförändrad från föregående år. Jakten efter järpe, som var tillåten i Norrländslänen samt Värmlands, Örebro och Kopparbergs län, avkastade omkring 12 300 fåglar (f.å. 16 800), av vilka de flesta fälts i Norrland.

Dalripa förekom under året endast i Norrland samt i Kopparbergs län och

tillfälligt i Värmlands län. Förekomsten betecknades som över medelgod i Norrbottens län, som medelgod i Kopparbergs, Jämtlands och Västerbottens län. Ökning av förekomsten rapporterades från Jämtlands och Norrbottens län. Omkring 43 000 (f.å. 43 000) dalripor beräknades ha skjutits eller snarats under året varav ca 40 000 i de två nordligaste länen. *Fjällripans* förekomst rapporterades vara medelgod i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt under medelgod i Kopparbergs och Gävleborgs län. Tillgången på fjällripa ansågs ha ökat i Gävleborgs, Jämtlands och Norrbottens län. De tre nordligaste länen svarade för hela avskjutningen som nppgick till ca 23 800 (f.å. 12 500).

Enligt länsjaktvårdsföreningarnas rapporter var tillgången på *rapphöns* 1963/64 i samtliga län — utom Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län, där rapphöns helt saknades — under medelgod eller tillfällig. Tillgången betecknades i stort sett som oförändrad dock med någon tendens att minska jämfört med föregående år. Endast i Stockholms län ansågs tillgången ha ökat. Årets jaktavkastning uppgick till 7 000 (f.å. 12 300), varav Öland, Gotland och Skåne svarade för 5 000. För jaktåret 1961/62 rapporterades en bestämd återhämtning av *fasanstammen*. Denna avbröts emellertid 1962/63 då en påtaglig stagnation rapporterades av de flesta länsjaktvårdsföreningarna. I stort sett fortsatte denna stagnation under 1963/64. Femton län rapporterade oförändrad tillgång, fem län ökad och fem län minskad tillgång. Antalet fällda fasaner beräknades till omkring 83 000 (f.å. 72 000). På Gotland och i Skåne sköts omkring 50 000 fasaner.

Tillgången på *gräsänder* ansågs i allmänhet vara oförändrad. Endast från Gävleborgs län rapporterades ökning. I

Östergötlands, Kronobergs, norra Kalmar, Gotlands och Kopparbergs län ansågs tillgången ha minskat. I 11 län rapporterades medelgod förekomst, i övriga län under medelgod. Avskjutningen beräknades till omkring 80 000. De övriga *simänderna* — krickan, årtan, blåsan- den, stjärtanden, skedanden m. fl. — visade i allmänhet samma tendens till ökning eller minskning som gräsanden även om tillgången på dessa änder i regel är svagare än gräsandens. Sammanlagt sköts av dessa änder ca 27 600 fåglar varav omkring 14 000 krickor.

Förekomsten av *dykänder* 1963/64 ansågs i stort sett vara oförändrad från föregående år, då tillgången betecknades som under medelgod till medelgod. Tillgången på *ejder* vid den mellersta och södra Östersjökusten betecknades som över medelgod resp. medelgod. Kustlän- nen vid Bottniska viken rapporterade däremot att förekomsten var under normal. Ejderjakten avkastade omkring 19 000 fåglar, varav något mer än hälften sköts vid Kalmar-kusten. Tillgången på *vigg* ansågs i stort sett oförändrad. Sammanlagt fälldes ca 10 300 (f.å. 10 400) av dessa fåglar. I Norrland — med undantag för Gävleborgs län — rapporterades medelgod och ökande förekomst av *knipa*. Även Jönköpings, Kalmar, Blekinge, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs och Kopparbergs län ansåg att tillgången var medelgod, medan övriga län rapporterade under normal eller tillfällig förekomst. Avskjutning uppgick till ea 11 300, varav något mindre än hälften i de tre nordligaste kustlänna. Tillgången på *alfågel* ansågs vara normal utmed de svenska Östersjökusterna och under jaktåret fälldes omkring 12 000 fåglar varav 9 600 utmed Östergötlands och Kalmar läns kuster. Av övriga dykänder sköts under jaktåret 1963/64 omkring 4 200 (f.å. 4 200) *svärtor*,

3 600 (f.å. 3 000) *brunänder*, 3 200 (f.å. 3 000) *sjöorrar*, 3 500 (f.å. 4 200) *storskrakar* och 5 400 (f.å. 6 400) *småskräkar*.

Ringduvan fortsatte att öka sin stam. Sålunda rapporterade 10 länsjaktvårdsföreningar att tillgången ökat. Endast i Skåne, Dalarna och i Kronobergs län ansågs tillgången ha minskat. Avskjutningen uppskattades till 62 200 (f.å. 62 600), varav Skåne svarade för 25 000. Den totalfredade *skogsduvans* stam torde alltjämt visa en klen stam över hela riket.

En jämn och medelgod stam av *morkulla* rapporterades från hela riket. 12 läns länsjaktvårdsföreningar ansåg att tillgången ökat. I intet län hade förekomsten minskat från föregående år. Den ofullständigt rapporterade avskjutningen uppgick till 3 400 (f.å. 3 800) morkullor. Tillgången på *enkelbeckasin* ansågs däremot vara under normal, och årets avskjutning var mindre än föregående års och uppgick till 2 700 enkelbeckasiner, en synnerligen approximativ uppgift troligen i underkant.

Detaljerade uppgifter om avskjutningen av olika slag av villebråd perioderna 1946—1950, 1951—1955 och 1956—1960 samt åren 1960, 1961, 1962 och 1963 återfinns i tabell 41. I enlighet med jaktstadgan utbetalas staten skottpengar för dödade rovdjur. Innevarande jaktår har skottpengar utgått med totalt 6 740 kronor varav den övervägande delen var skottpengar för säl.

Jaktens avkastning (handelsvärde) under jakttiden 1/3 1963—28/2 1964 har beräknats sålunda:

Älg, kron- och dovvilt, rådjur	26,0 milj. kr.
Pälsvilt	2,1 » »
Småvilt	4,8 » »
	Summa 32,9 milj. kr.

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess olika lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning av de olika skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen och dess lokalförvaltningar)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nn gällande instruktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (SFS nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedanmera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande lokala skogs- och jordbruksförvaltningar.

Domänstyrelsen åligger att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruksegendomar,

att handha tillämpningen av gällande förfatningar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar,

att i allmänhet verka för en ändamålsenlig skogshushållning och jaktvård i riket, samt

att omhändra värden och förvalt-

ningen av rikets nationalparker samt fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom souschef vid verket samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen är anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogs-tekniska byrån, jordbruksbyrån, kame-ralbyrån och personalbyrån. Dessutom finns ett särskilt domänfiskalskontor. Under 1962 har även inrättats en avdelning för naturvård och fritidsverksamhet.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid uppdelat i 11 överjägmästaredistrikts, vardera med en överjägmästare samt i regel en biträdande överjägmästare och en biträdande jägmästare. Varje överjägmästaredistrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 7 och 12. Vid 1963 års utgång fanns 108 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta reviren är dessutom anställd en biträdande jägmästare. Reviren är i sin

tur uppdelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet ordinarie bevakningstrakter var vid 1963 års utgång 465. Utöver de ordinarie kronojägarna är ca 242 biträdande kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare viss teknisk personal samt kontorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän är sammanförd till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal vid utgången av 1963 uppgick till 11.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handha tillsynen över kronans jordbruksdomäner samt att handlägga ärenden rörande dessa, såsom arrenden, syner och byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgöres av fem domänintendenter. Jordbruksdomänernas antal uttryckt i antal avtal om upplåtelser utgjorde vid 1963 års utgång ca 1 059 med en areal av ca 53 400 ha, varav 42 300 ha åker.

Domänverkets sammanlagda personal vid 1963 års utgång uppgick i fråga om tjänstemännen till ca 1 819. Därtill kommer bl. a. ca 300 skogsförmän anställda enligt kollektivavtal mellan domänverket och Civila statsförvaltningens tjänstemannaförbund (CST). Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer; i februari 1963 sysselsattes t. ex. 11 600 manliga arbetare, i maj endast 8 400. Här till kommer de arbetare, som sysslar med avverkning av försällda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den 28 juni 1962 (SFS nr 427). Enligt denna har skogsstyrelsen till uppgift att leda de statliga åtgärderna för främjande av det enskilda skogsbruket, att

vara centralmyndighet för yrkesutbildningen på skogsbrukets område, att vara ledande, samordnande och rådgivande organ för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, att meddela erforderliga föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning samt att i övrigt verka för det enskilda skogsbrukets och skognäringens utveckling.

För fullgörandet av sina åligganden har skogsstyrelsen att nära samarbeta med skogsvårdsstyrelserna. Ämbetsverket äger infördra yttranden från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar för behandling av olika frågor.

Skogsstyrelsen utgörs av en generaldirektör och chef samt fem ledamöter.

Hos styrelsen är anställda tjänstemän enligt särskild personalförtreckning samt dessutom annan personal i mån av behov och tillgång på medel. Enligt bestämmelserna i instruktionen kan skogsstyrelsen förordna annan tjänstemän hos skogsvårdsstyrelse än länsjägnästare att tillfälligt tjänstgöra hos ämbetsverket. Skogsstyrelsen äger dessutom, om medel finns tillgängliga, att för utredningsuppgifter anlita experter eller sakkunniga, som inte är anställda hos styrelsen.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån), en särskild utbildningsavdelning samt en administrativ byrå. Dessutom finns en avdelning för ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

Skogsstyrelsen, som även tidigare handhaft ledningen av den i skogsvårdsstyrelsernas regi bedrivna skogliga yrkesutbildningen, har fr. o. m. den 1 juli 1963 erhållit överinseendet över statens skogsmästarskola samt har fr. o. m. den 1 oktober 1963 övertagit

huvudmannaskapet för statens skogs-skolor. De senare har förut stått under domänstyrelsens tillsyn. Se närmare här om i kapitel G II, sid. 131.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Knngl. Maj:ts förordning den 3 jnni 1960 (SFS nr 267) angående skogsvårdsstyrelser skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att främja och stödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet på de enskilda skogarna inom styrelsens verksamhetsområde bedrivs på ett planmässigt sätt. Därjämte skall skogsvårdsstyrelse utöva den uppsikt och vidta de åtgärder, som enligt gällande skogsvårds-, natnrskydds- och andra författningsankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelse har att till fullgörande av sin uppgift

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift vid skogens vård och skötsel i övrigt;

verka för att sammanslutningar av skogsägare bildas samt bistå dylika sammanslutningar i deras verksamhet för skogsvården;

medverka vid åtgärder i syfte att främja ytter rationalisering av skogbärande fastigheter;

bevilja bidrag och lån till det enskilda skogsbrukets främjande;

svara för att inom verksamhetsområdet såvitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och skogsplantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaffenhet;

bedriva skoglig yrkesutbildning och upplysning samt verka för samordning med liknande verksamhet som anordnas av annan huvudman samt

vidta åtgärder i övrigt ägnade att befördra en förbättrad skogsunderhållning.

Skogsvårdsstyrelse äger att med tillämpning av de föreskrifter, skogsstyrelsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen lämnar biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt. Skogsvårdsstyrelse skall på begäran tillhandagå andra myndigheter med de upplysningar och det biträde som styrelsen kan lämna. Av andra myndigheter äger styrelsen påkalla de upplysningar och det biträde som erfordras för dess ämbetsutövning och av myndigheterna kan lämnas.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författnings och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Beträffande finansieringssystemet må nämnas att skogsvårdsstyrelsernas uppgifter av uppenbart offentlig natur i princip bekostas av staten, medan uppdrag av servicekaraktär finansieras av biträdesinkomster, som grundar sig på taxor utformade enligt självkostnadsprincipen. Vid taxornas avvägning beraktas storleken av inflytande skogsvårdsavgifter. Den av styrelsen bedrivna frö- och plantproduktionen drivs enligt affärsmässiga grunder, skild från verksamheten i övrigt.

Skogsvårdsstyrelserna, 24 till antalet, utgöres av sju ledamöter, varav tre utses av Kungl. Maj:t för en tid av fyra år. Kungl. Maj:t förordnar en av dessa ledamöter att vara ordförande samt utsätta suppleant för en var av dem. Tre ledamöter jämte suppleanter utses av landsstinget eller, om inom styrelsens verksamhetsområde finns fler än ett landssting, av dessa gemensamt för samma tid som de av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna. Såsom självskriven ledamot ingår

länsjägmästaren hos skogsvårdsstyrelsen. Landshövdingen i länet äger, ändå att han icke är ledamot av styrelsen, närvara vid dess sammanträden och delta i överläggningarna. Detsamma gäller landssekreteraren eller annan av länsstyrelsen därtill förordnad tjänstemän.

Hos skogsvårdsstyrelserna är anställda tjänstemän i enlighet med personalförteckning fastställd av Kungl. Maj:t, som därjämte fastställt organisationsplan och sektionsindelning för styrelserna. Sektionsindelningen vid de större skogsvårdsstyrelserna är följande: en administrativ sektion, en eller flera skogsvärdssektioner, en återväxtsektion, en skogsteknisk sektion samt slutligen en undervisningssektion. Vid övriga skogsvårdsstyrelser utom de två minsta, som saknar fast sektionsindelning, är antalet sektioner i allmänhet begränsat till tre. Chef för personalen är länsjägmästaren. Under denne tjänstgör ett antal jägmästare, bl. a. såsom chefer för de olika sektionerna, skogsvärdskonsulenter såsom föreståndare för distrikt m. m., undervisningspersonal av olika kategorier m. fl. Antalet tjänstemän på personalförtecknade tjänster utgjorde under året 810 fördelade på följande sätt:

Jägmästarpersonal inklusive assistenter utan jägmästarexamen	123
Kanslipersonal	131
Skogsvärdskonsulenter och vägmästarpersonal	468
Undervisningspersonal	88

Annan personal är sådan, som finns uppförd på personalförteckning, anställes i mån av behov och tillgång på medel. Under året har på icke personalförtecknade tjänster i runt tal varit anställda 50 jägmästare och assistenter, 150 skogsvärdskonsulenter och vägmästare, däri inberäknade biträdande skogsvärdskonsulenter samt 95 respektive 130 tjänstemän tillhörande kategorierna kanslipersonal och undervisningspersonal. Vidare har förmän varit anställda till ett genomsnittligt antal av 650. Vid bestämmande av anställningsvillkor för denna personal har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av skogsstyrelsen.

Skogsvårdsstyrelserna har tillgång till egna fastigheter för bedrivande av undervisning (skogshruksskolor) samt för plantskoleverksamhet. För detta ändamål disponeras även — i viss utsträckning — förhyrda (arrenderade) fastigheter och lokaliteter.

II. Skoglig utbildning

Skogshögskolan

Sedan den 1 juli 1962 är förutvarande kungl. skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut sammansörda i en gemensam organisation, benämnd skogshögskolan. Denna har till uppgift att genom vetenskaplig forskning främja skogsbrukets utveckling samt att meddela på vetenskaplig och praktisk

grund vilande undervisning i skogshushållning. Vid högskolans institutioner bedrivs skogsvetenskapliga undersökningar över skogens produktion och föryngring, skogsteknologiska frågor, skogsskötselns naturvetenskapliga grundvalar, skogens och virkets skadainsekter och skadesvampar m. m. En av institutionerna handhar riksskogstaxe-

ringen. Vidare finns ett för högskolan gemensamt kansli. Till högskolan hör också skogsbiblioteket.

Institutioner

Skoglig marklära
Skogsbotanik
Skogsekologi
Skogsgenetik
Skogszoologi
Skogsentomologi
Skoglig matematisk statistik
Skogsöryngring
Skogsproduktion
Skogsuppskattning och skogsindelning
Skogstaxering
Skogsteknik I
Skogsteknik II
Virkeslära
Skogsekonomi
Skogsskötsel

Skogshögskolan har en avdelning i Garpenberg samt försöksparkar och försöksytor i olika delar av landet. För närvarande finns fem försöksparkar med en sammanlagd areal av ungefär 4 700 ha skogsmark. Dessutom kommer ett område om totalt ca 3 500 ha av kronoparken Råneträsk i Norrbotten att avsättas till försökspark.

Försöksparkar

Bogesund, Stockholms län
Tönnersjöheden, Hallands län
Siljansfors, Kopparbergs län
Kulbäcksliden, Västerbottens län
Svartberget, Västerbottens län

Till skogshögskolan antages 2/3 av eleverna på grundval studentbetyg och eventuell skogspraktik (ej obligatoriskt) inedan 1/3 av dem dessutom få tillgodoräkna sig akademiska betyg och militärtjänst. Vid skolan avläggs civiljägmästarexamen efter en studietid av ca

Antal studerande och avlagda examina

	1963	1964
Sökande	109	54
Antagna	36	¹ 36
Utexaminerade	37	30
Licentiatexamen	3	8
Doktorsgrad	3	1

¹ Dessutom antogs 17 sökande, vilka beviljades anstånd till hösten 1965.

4 år samt, efter mer specialiserade studier, skogsvetenskaplig licentiatexamen och doktorsgrad.

Skogshögskolan utger numera följande vetenskapliga publikationsserier, nämligen "Studia Forestalia Suecia" samt "Rapporter och uppsatser", den sistnämnda institutionsvis.

Statens skogsmästarskola

Skogsmästarskolan, belägen i Skinnarbecksberg i Västmanlands län, har till uppgift att meddela sådana kunskaper i skogshantering, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och trädgårdslag, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomgången skogsskola med goda betyg, realskola (eller motsvarande) samt därtill studentexamensbetyg i vissa ämnen, eller aunan än skoglig fackutbildning såsom jordbruksutbildning, teknisk utbildning eller handelsutbildning. För de icke skogsskoleutbildade krävs dessutom minst två års skogspraktik samt 4 månaders preparandekurs, vilken är förlagd till skogsmästarskolan. Vid skolan avläggs skogsmästarexamen efter en studietid av ca 15 månader.

Tabell AL. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1963/64

Professional training in forestry in the year 1963/64

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kurstyp <i>Type of course</i>	Domänverket <i>The State Forest Service</i>			Bolag, skogsägareförs., lantbrukskolor m. fl. <i>Companies, associations, farmschools etc.</i>			Skogsvårdsstyrelsen <i>County Forestry Board</i>		
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>
1. Grundutbildning <i>Basic training</i>									
11. Årskurs 1 <i>First year's course</i>									
skolskeden (<i>theoretical</i>) ...	3	36	3 060	2	16	2 376	166	1 007	115 507
praktikscheden (<i>practical</i>) ...	—	—	6 300	—	—	960	—	—	103 468
12. Årskurs 2 <i>Second year's course</i>									
skogshushållning <i>forest management</i>									
skolskeden (<i>theoretical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	10	81	5 671
praktikscheden (<i>practical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	6 656
hästköring, hauling, horse skolskeden (<i>theoretical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	1	4	120
praktikscheden (<i>practical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	188
maskinteknik, machine <i>technics</i>									
skolskeden (<i>theoretical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	9	86	5 586
praktikscheden (<i>practical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	6 321
allmänteknik, general <i>technics</i>									
skolskeden (<i>theoretical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	7	53	3 620
praktikscheden (<i>practical</i>) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	4 795
2. Vidareutbildning <i>Continuation courses</i>									
21. Drivning <i>Felling and hauling</i>									
21.1 Allmän General									
≤ 5 dagar ...	1	23	115	47	261	1 118	77	1 078	3 598
6–12 » ...	—	—	—	3	43	258	17	194	1 338
13 » ...	—	—	—	4	60	1 080	27	313	6 476
21.2 Motorsågning <i>Motorsawing</i>									
≤ 5 dagar ...	59	716	716	65	768	899	53	433	1 429
6–12 » ...	—	—	—	6	71	426	73	655	4 118
21.3 Körning, häst <i>Hauling, horse</i>									
≤ 5 dagar ...	1	15	60	—	—	—	—	—	—
6–12 » ...	—	—	—	—	—	—	1	9	54
13 » ...	—	—	—	—	—	—	1	7	98
21.4 Körning, traktor <i>Hauling, tractor</i>									
≤ 5 dagar ...	2	15	30	4	80	181	1	9	25
6–12 » ...	10	107	1 284	2	27	258	25	275	2 235
13 » ...	2	18	1 512	1	17	459	69	87	2 391

¹ 1 kurs finansierad med medel från omskolningsanslaget.² 1 kurs finansierad med medel från omskolningsanslaget.³ 23 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.5 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning ... <i>Courses with written and oral instruction</i>	—	—	—	—	—	—	14	127	825
21.6 Maskinteknik <i>Machine technics</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	1	12	48	—	38	276
6—12 »	—	—	—	—	—	—	4	6 520	7 123
21.7 Instruktionsverksamhet <i>Instruction-days</i>	33	202	202	38	1 579	1 548	736		
21.8 Övriga kurser	18	161	706	7	67	154	64	19	826
22. Skogsproduktion <i>Forest management</i>									
22.1 Allmän General									
≤ 5 dagar	—	—	—	13	670	670	24	268	707
6—12 »	—	—	—	—	—	—	4	58	416
13 »	—	—	—	—	—	—	4	36	476
22.2 Ekonomi <i>Economy</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	—	—	—	26	322	961
6—12 »	—	—	—	—	—	—	1	15	90
22.3 Beståndsanläggning <i>Formation of a stand</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	22	365	610	2	16	40
6—12 »	—	—	—	6	62	558	1	11	66
22.4 Beståndsvård <i>Tending of a stand</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	15	141	173	28	260	753
6—12 »	—	—	—	2	27	162	12	120	748
13 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22.5 Skogsmätning <i>Forest measuring</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	81	1 856	1 935	48	476	1 700
6—12 »	—	—	—	—	—	—	27	269	1 681
22.6 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning ... <i>Courses with written and oral instruction</i>	—	—	—	—	—	—	171	1 546	6 153
22.7 Övriga kurser	—	—	—	3	37	65	—	—	—
3. Förmansutbildning <i>Courses for foremen</i>									
31. allmän General	2	40	720	—	—	—	2	24	1 800
32. Fortbildning	1	19	95	20	272	1 455	7	67	357
Further training									
4. Skogsbetonade fortsättningsskolor <i>Continuation schools with emphasis on forestry</i>	—	—	—	12	183	7 656	54	619	19 456
5. Övriga kurser	—	—	—	17	368	1 004	—	—	—
6. Skogsundervisning vid lantbrukskolor <i>Silvicultural instructions at farm schools</i>									
61. Skogslinje 300—450 tim skog	—	—	—	12	203	—	—	—	—
62. Praktisk teoretisk kurs 75 tim skog	—	—	—	17	304	—	—	—	—
63. Jordbrukslinje 25 tim skog ...	—	—	—	38	1 179	—	—	—	—

⁴ 9 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.⁵ 8 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.⁶ Rehabiliteringskurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

Skogsvårdsstyrelsernas skogsbrukskolor 1963/64

Län	Skola	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser	Län	Skola	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser
Nb	Björkfors ¹	1 419	24	Vstm	Västsura	617	30
	Tärndö	238	36				
	Tväråselet ¹		18	Ups	Frossarbo	166	16
	Arvidsjaur		40				
Vb	Vallnäs	22	40	Sth	Ladvik	1563	24
	Bäcksjö	570	16		Forsmarks ¹	5 300	16
	Åsele	229	14	Sdm	Vallmotorp	246	34
	Småbacka	93	14				
	Vägnäs ¹	184	16	Ög	Västerby	258	32
Jtl	Haläsen	342	30	Skb	Sparresäter	250	32
	Persåsen ¹		16				
	Vägdalen ¹	200	26	Äbg	Dals Ed	318	38
	Härjedalens		2		Råddegård ¹	170	16
Vnr	Ljungaskog	263	18	Jkp	Trollebo	348	24
	Skedom	421	38				
	Viken	240	26				
Gvl	Kratte Masugn	338	42	Krb	Asa ¹	380	36
	Friggesund centr. sk. ¹		30	Klm	Helgesbo	196	32
					Lidhem	335	28
Kpb	Rankhyttan	420	32	Gtl	Hejdes	240	20
	Dådran ¹		16				
	Opsaheden ¹		12	Gbg	Hensbacka	220	40
	Särna ¹		12				
	Östäng ¹		16	Hl	Plönninge		32
Vrm	Södra viken	330	30	B1	Sjöarp	184	18
	Lundsholm ¹		14				
	Geijersholm ¹		18	Krs	Breanäs	89	24
	Stöllet ¹		16				
Ör	Ö. Bohr ¹		40	Mlm	Hörby lant- brukskola ¹		60

¹ Annan ägare än skogsvårdsstyrelse.² Ej eget internat.

Antal studerande och utexaminerade elever

Kurs	1963			1964		
	sökande	antagna	utexaminerade	sökande	antagna	utexaminerade
Huvudkurs	70	30	28	58	30	30
Preparandkurs	22	8	—	12	9	—

Statens skogsskolor

De åtta¹ skogsskolorna (varav sju är statliga och står under skogsstyrelsens tillsyn) har som uppgift att meddela kunskaper i skogshanteringen i den utsträckning, som fordras för tjänster såsom kronojägare, skogsvårdskonsulenter, skogvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvbyn, Hällnäs, Bispgården, Bjurfors, Bjärka-Säby, Östad och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (privat). Kurserna är ettåriga. För inträde vid skogsskola er-

fordras genomgång av årskurs 1 vid skogsbruksskola, minst 20 månaders skogspraktik samt 4 månaders kompletteringskurs. Sistnämnda kurs anordnades 1963 vid fyra härför avsedda skolor. Av dessa drevs två, Bispgården och Skinnskatteberg, av domänverket, (fr. o. m. 1/10 1963 av skogsstyrelsen) och en, Araby, av skogsstyrelsen i samarbete med skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län; den fjärde, Gammelkroppa, var privat. Vid varje kursplats anordnades en höstkurs och en vårkurs.

Antalet studerande

Skola	1963			1964		
	sökande	antagna	utexaminerade	sökande	antagna	utexaminerade
Skogsskolorna	497	164	164	449	155	161
Kompl. kurserna	449	156	156	330	128	128

Yrkesutbildning

Huvudparten av den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning. Verksamheten genomförs i nära samråd med skogsbrukets olika företrädare och är i allmänhet förslagd till styrelsernas skogsbruks-skolor.

Yrkesutbildningen bedrivs i form av grundutbildning och vuxenutbildning, (fortbildning/vidareutbildning) och rik-

tar sig till såväl skogsarbetare som skogsbrukare. Med grundutbildning förstas den undervisning av grundläggande natur som meddelas personer med ingen eller ringa yrkeserfarenhet, företrädesvis ungdom i ålder 15–25 år. Vuxenutbildning avser att bibringa redan yrkesverksamma ökade kunskaper inom ett eller flera skogliga ämnen.

Grundutbildning

Den allmänna grundutbildningen i skogligt yrkesarbete meddelas i års-

¹ En skola nedlagd 1/10 1964.

kurs 1. Enär utbildningsmålet på detta stadium är detsamma för blivande skogsarbetare, skogsbrukare och aspiranter till skogsskola bedrivs undervisningen vid dessa kurser gemensamt för nämnda grupper. Första årskursen utgör en kombination mellan skolmässig undervisning uppdelad på terminer (skolskeden) samt yrkesarbete under sammahängande perioder utanför skolan och under fackmans ledning (praktikseden). Under de senaste åren har bedrivits försöksverksamhet med årskurs 2. Dessa kurser har specialinriktats på skilda linjer. Under 1963/64 anordnades dylika kurser i skogshushållning, hästköring, allmänteknik och maskinteknik. Även denna utbildning uppdelas på skol- och praktiskseden.

Vuxenutbildning

Utbildningen uppdelas på drivning (omfattande motorsågning, traktorkörning och hästköring m. m.) och på skogsproduktion, (omfattande beståndsanläggning, beståndsvård, driftplanläggning m. m.) av värde framförallt för den som avser att bli skogsbrukare. En särskild utbildning meddelas vid för-

manskurser, vars längd brukar variera från några dagar för vissa specialkurser till två eller flera månader för allmänna kurser. Den fortgående rationaliseringen inom skogsbruket har resulterat i ett överskott på skogliga arbetsledare varför behovet av formansutbildning för tillfället är litet.

Övrig skoglig utbildning

Utöver ovanstående utbildningsverksamhet, för vilken medel anvisas under särskilt statsanslag, medverkar skogs-vårdsstyrelserna i stor utsträckning vid anordnande av skogsbetonade fortsättningsskolor och i skogsundervisningen vid flertalet lantbrukskolor.

En omfattande upplysnings- och instruktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogsdagar, utställningar, föredrag, ambulerande instruktörer) förbereder och kompletterar den kursinrässiga undervisningen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket samt av vissa skogsbolag och skogsägareföreningar m. fl.

Den skogliga yrkesutbildningen läsåret 1963/64 redovisas i tabell AL.

III. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden kännas här nedan en översikt. Samma systematisering i ordningsföljden som i föregående årsböcker har bibehållits; särskilda behandlas först ideella föreningar, där efter föreningar för skoglig växtförädling, ekonomiska intresseföreningar, ar-

betsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

I. Ideella föreningar

Skogssällskapet, bildat i Göteborg 1912, är en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften, med ändamål — enligt av Knngl. Maj:t fastställda stadgar — att främja skogshushållningen och

naturvården, huvudsakligen genom praktisk verksamhet. I samarbete med kommuner och andra medparter av offentlig natur söker sällskapet uppnå ett ur sociala och ekonomiska synpunkter optimalt utnyttjande av deras marker. I syfte att skapa goda föredömen i bygderna och att på bästa sätt tillvarataga sällskapets resurser ifråga om förvaltningspersonal, yrkesutbildad arbetskraft, tekniska hjälpmödel, affärsförbindelser m.m. lämnas biträde med skötsel och förvaltning av skogsegen- domar jämväl åt andra menigheter och institutioner samt åt samägare av olika slag och enskilda personer, vilka ej själva eller genom egen personal kan förvalta sin egendom. På naturvårdens område kan sällskapet dels åtaga sig förvaltningsuppgifter dels ingripa ekonomiskt för bevarande av områden med märklig eller för landskapets karaktär värdefull växtlighet.

Under 1963 tog sällskapet befattnings med 532 olika förvaltningsenheter om sammanlagt 244 000 ha samt under 1964 med 554 förvaltningsenheter omfattande sammanlagt 252 000 ha. Sällskapets personal bestod av ett 100-tal personer, därav 13 jägmästare och 52 skogsvaktare.

Svenska skogsvårdsföreningens (sammanslås med Norrlands skogsvårdsförbund 1/1 1966) syfte är att verka för skogsvårdens främjande främst genom anordnande av möten, överläggningar och exkursioner samt utgivande av publikationer. Föreningen ägnar också sin uppmärksamhet åt naturskydd, landskapsvård samt jaktvård. Antalet medlemmar i föreningen var vid 1963 års utgång 9 911. Förutom tidskrifterna "Skogen" och "Svenska skogsvårdsföreningens tidskrift" utges från föreningen diverse upplysningskrifter, en skogskalender m.m.

Stiftelsen Skogsveckans uppgift är att under benämningen "Skogsveckan" organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogshand och skogsindustrier, för att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skognäringens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skognäringen betydelsefulla frågor. 55 organisationer är anslutna.

Norrlands skogsvårdsförbund (sammanslås med Svenska skogsvårdsföreningen 1/1 1966), som stiftades 1883, har till syfte att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivande av "Norrlands skogsvårdsförbunds tidskrift" och fr. o. m. 1960 tideningen "Skogs Norrland". Förbundet har från eget förlag utgivit diverse skogliga handböcker såsom "Praktisk skogshandbok", "Handledning i skogshushållning", "Den nordsvenska skogsmarken" och "Skogsbrukets transporter". Dessutom utges nu en serie populära upplysningskrifter.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund, som bildades 1895, avsåg ursprungligen att sammanföra skogligt intresserade personer till diskussion och meningsutbyten samt att verka för skogsodling inom de vidsträckta kalmarksområden, som av ålder funnits inom Västsverige. Sedermore utvidgades förbundets program i det att man under 1940-talet började arbeta även för åstadkommande av bättre beståndsvård, främst ungskogsröjning.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen inom Älvborgs, Göteborgs och Bohus

samt Hallands län. Förbundet söker intressera skogsägarna att bilda skogs-vårdsföreningar eller skapa skogsbruksområden i avsikt att få till stånd intensivare skogsvård och understödjer även genom lämnande av bidrag bildande av sådana sammanslutningar. Dessutom anordnas diskussionsmöten och exkursioner.

Förbundet utger regelbundet en års-skrift med redogörelser för årets verksamhet och med inlägg i skogliga frågor. På förbundets initiativ och med dess ekonomiska stöd startades Östads skogsskola i november 1958.

Sveriges skogsägareförbund (upphör med utgången av år 1965) utgör en sammanslutning av större enskilda skogsägare i landet, främst skogsbolagen men även i viss omfattning andra större enskilda skogsägare. Vissa skogsägande samfälligheter och stiftelser tillhör även förbundet. Dettas uppgift är att i ärenden av skogs-, jord- och skattepolitisk natur representera storskogsbruks intressen inför statsmakterna och allmänheten. I detta syfte verkställer förbundet utredningar och avger yttranden till regering och riksdagsutskott, ämbetsverk och andra myndigheter i lagstiftnings- och övriga frågor, som berör skogsbruk, jordganderätt, social jordlagstiftning, skogsbeskattning, skogligt transportväsende, skogsundervisning och skogsforskning m. m. Förbundet bedriver vidare upplysnings-, propaganda- och pressverksamhet inom dessa ämnesområden till hävdande av det större enskilda skogsbruks intressen. Till medlemmarnas tjänst utövas även viss service- och informationsverksamhet. Förbundets medlemmar representerar en sammanlagd areal av ca 5,6 milj. ha produktiv skogsmark.

Virkesmätningsrådet, med säte i

Stockholm, är en sammanslutning för landets virkesmätningsföreningar. Dess ändamål är att tillvarataga och främja medlemmarnas gemensamma intressen samt att verka för en rättvis, praktisk, ekonomisk och i övrigt ändamålsenlig virkesmätning med tillgodoseende av bl. a. kraven på god virkesvård. Rådet företräder sina medlemmar i förhållande till organisationer och myndigheter i frågor som berör virkesmätningen samt utgör remissorgan för sina medlemmar. Rådet insamlar även vissa statistiska data om virkesmätningen och verkställer vid behov utredningar och undersökningar. Samtliga tolv virkesmätningsföreningar i riket är anslutna till virkesmätningsrådet.

Till ledamöter i rådet utses varje medlemsförening en köpar- och en säljarrepresentant med personliga ersättare. Bland ledamöterna i rådet utses för en tid av tre år ett arbetsutskott, som har till uppgift att bereda förekommande ärenden samt att verkställa rådets beslut.

Sveriges häradssallmänningförbund, i vilket samtliga 60 häradssallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riklinjer och därvid tillvarataga allmänningarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet är ett samarbetsorgan för de svenska flottningsföreningarna och de enskilda personer som är intresserade av svensk flottning. Förbundet skall främja flottningens utveckling och samarbetar med motsvarande organisationer i Finland, Norge

och Kanada. Förbundet verkar bl.a. genom årsmötesföreläsningar under Skogsveckan, studieresor, utredningar och framställningar till myndigheter. Svenska flottledsförbundets årsbok har utgivits från 1912 och serien Flottnings-information från 1962. Även upplyningstjänst och utbildning ingår i verksamheten.

I styrelsen ingår representanter för både skogsbruk och flottnings. Förbundet har ca 350 personliga och 20 stödjande ledamöter (flottningsföreningar).

Svenska jägareförbundet, som stiftades 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvärdfonden. Under förbundet sorteras tjugofem länsjaktvårdsföreningar, till vilka omkring 2 200 lokalgorganisationer varit anslutna under 1963 och 1964. Antalet aktiva medlemmar var angivna år 72 350 respektive 72 970 och antalet passiva 116 600 respektive 120 700. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl.a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften "Svensk jakt" (upplaga omkring 83 000 ex.).

2. Föreningar för skoglig växtförädling

Föreningen Skogsträdsförädling började sin verksamhet den 1/4 1959 genom sammanslagning av Föreningen för växtförädling av skogsträd och Sällskapet för praktisk skogsförädling. Till föreningen är som stödjande medlemmar anslutna domänstyrelsen, samtliga skogsvårdsstyrelser, samtliga skogsägarföreningar och stiftsnämnder samt huvudparten av svenska skogsbolag och en del allmänningsskogar. Föreningen har till syfte att bedriva praktisk, ser-

vicebetonad skoglig växtförädling och föryngringsforsknings av betydelse för denna serviceverksamhet samt att utöva konsulterande verksamhet för medlemmarnas räkning och medverka till att gjorda erfarenheter och uppnådda resultat omsättas i praktiken. Föreningens verksamhetsområde omfattar hela landet, som indelats i fyra distrikts, nämligen norra distriktet med Sundmo försöksstation, mellersta distriktet med Uppsala som huvudort, sydvästra distriktet med Brunsbergs försöksstation samt sydöstra distriktet med Ekebo försöksstation.

Föreningen utger årligen berättelse över verksamheten sami årsbok vari redogörelser lämnats för de olika distriktsens forskning och service. Förutom genom medlemmarnas avgifter har verksamheten bekostats av anslag från Fonden för skoglig forskning samt av avkastning från egna fonder och genom försäljning av ympar m.m.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik är dels ett forum för vetenskapliga programdiskussioner på den skogliga växtförädlingen och skogsgeuetikens område och dels ett samordnande orgau för den skogliga fröplantageverksamheten.

Nämnden är sammansatt av representanter för skoglig forskning och administration samt för det praktiska skogsbruket. Den sorterar i administrativt hänseende under skogsstyrelsen. I samarbetet med de skogliga förädlingsorganen i Sverige har nämnden under anläggning 91,5 ha egna forskningsplantager, lika fördelade på Syd-, Mellan- och Nordsverige. Dessa plantager har fr.o.m. 1 juli 1963 enligt en tidigare plan fördelats på domänverket och ett antal skogsvårdsstyrelser vilka ägare sålunda från denna dag svarar för sköt-

seln m.fl kostnader. Allt eftersom forskningsplantagerna realiseras och erfarenheter rörande plantagernas anläggning och skötsel vunnits, har domänverket och skogsvårdsstyrelserna i större omfattning börjat anlägga skogsfröplantager, s. k. *allmänna planter*.

Av planerade 585 ha allmänna planter — forskningsplantagerna inkluderade — har t. o. m. år 1963 ca 380 ha färdigställts vad npprätsättningen beträffar. Anläggningen av dessa planter sker under samverkan mellan nämnden, institutionen för skogsgenetik vid skogshögskolan och Föreningen Skogsträdsskötsel. Förutom de allmänna planterna har ca 300 ha planter tillhörande skogsbolagen planlagts och av dessa har hittills drygt 200 ha färdigställts.

3. Ekonomiska intresseföreningar

Skogsägareföreningarna, som under 1920- och 1930-talet bildades i olika delar av landet, var antingen ideella, med huvudsyfte att verka för ökat intresse för skogsvård och därmed för ökad och förbättrad skogsproduktion, eller ekonomiska föreningar vars arbetsnäringar även omfattade försäljning av medlemmarnas skogsprodukter. Under 1930-talet upptog samtliga ideella föreningar försäljningsverksamhet på sitt arbetsprogram och ombildades därvid till ekonomiska föreningar, 1932 bildades föreningarnas centralorgan, numera Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (SSR), med uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl.a. genom att föra deras talan inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för skogsvårdsarbetet samt att

upprätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbruksorganisationer.

Följande uppgifter om SSR:s och föreningarnas verksamhet avser slutet av 1964 och motsvarande tal för 1963 sättes inom parentes.

Antalet skogsägareföreningar har minskat till 20 i och med att den under 1963 beslutade fusionen mellan Sydöstra Sveriges Skogsägares Förbund och skogsägareföreningarna i Jönköpings, Hallands och Älvborgs län trätt i funktion under 1964.

Medlemsantalet i de till SSR anslutna skogsägareföreningarna var vid 1964 års slut 132 819 (132 802) med en produktiv skogsmarksareal av 6 871 949 ha (6 844 440).

Jämsides med merkantil och industriell verksamhet bedriver föreningarna en rådgivande och upplysande verksamhet av väsentlig omfattning. Medlemmarna informeras såväl om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, som skogligt tekniska och ekonomiska spörsmål och organisationsfrågor m.m. Detta sker medelst skogsdagar, kortare kurser i olika ämnen, genom medverkan vid skogsbruksskolorna samt föredrag i organizatoriska, tekniska och ekonomiska ämnen och anordnande av studiecirklar m.m.

Genom av föreningarna organiserade fasta arbetslag eller på annat sätt har skogsvård, planläggning, skogstekniska arbeten, avverkning m.m. för medlemmarnas räkning och även taxeringar, skogsbruksplaner utförts. Under år 1964 utförde föreningarnas arbetskraft 1 046 500 dagsverken (853 200) i medlemmarnas skogsbruk.

Ett fastare frivilligt samarbete bedrivs emellan enskilda skogsägare i

form av skogsbruksområden. Genom personliga avtal ansluter sig skogsägarna för viss tid, t. ex. 3 år, till området. Skogsägareföreningen lämnar i mån av behov sakkunnigt biträde i allt som rör fastighetens skogsbruk, anskaffar erforderliga maskiner och redskap, samordnar verksamheten inom området samt kan även utföra skogsvårdsåtgärder och avverkningar. Kostnaden för utförda uppdrag regleras enligt självkostnadsprincipen.

Denna verksamhet började 1955 i Jämtland och vid utgången av år 1964 var 252 (204) skogsbruksområden i verksamhet med ca 16 000 (12 100) skogsägare och 1 053 000 (808 000) ha produktiv skogsmark. Antalet under skogsvårdsstyrelsernas ledning bildade samverkansområden, som samarbetar med skogsägareföreningarna uppgick till 128 (119) med en ansluten areal av 306 700 (305 000) ha.

Den totala omsättningen hos skogsägareföreningarna under det 1964 avslutade verksamhetsåret uppgick till 783,3 (633,8) milj. kronor.

Den till skogsägarerörelsen hörande industrien omfattar halvkemisk fabrik spånskivefabriker, sulfitfabriker, pappersbruk och sulfatfabriker samt dessutom en trälhusfabrik, 54 sågverk, 6 impregningsverk samt ett antal brädgårdar och snickerifabriker.

Det av skogsägareföreningarna i Värmland, Dalsland, Bohuslän, Skaraborg och Örebro län bildade Otterbäckens Industri AB har förvärvat ett av Statens Skogsindustrier tidigare ägt industriområde i Otterbäcken intill Vänern, där en ny sågverksanläggning eventuellt i kombination med annan tillverkning beslutats uppföras.

Skogsägarnas Cellulosa AB:s fabrik i Mönsterås tog under året i bruk den

stora tillbyggnad, som beräknas fördubbla fabrikens produktion.

Under året genomförde NCB förvärvet av Forss AB med dess industrianställningar i Köpmansholmen, kraftstationen i Nätraälven och ca 40 000 ha produktiv skogsmark.

Riksförbundet svarar för föreningarnas räkning för all export av rundvirke samt en del av föreningarnas eller dessas dotterbolags export av sågat virke. Denna verksamhet hade under år 1964 ett sammanlagt värde av 45,3 (21) milj. kr. Riksförbundets totala omsättning uppgick till 60,9 (38,0) milj. kr.

Riksförbundets facktidskrift "Skogsägaren" har utkommit i 12 ordinarie nummer.

Jordbrukarnas Föreningsblad har genom samprenumeration utgått till organisationens samtliga medlemmar. I denna tidning lämnas fortlöpande information om aktuella föreningsangelägenheter och skogliga spörsmål.

Genom sitt dotterbolag, Skogs- & Flöttningsmateriel AB tillhaudahåller Riksförbundet skogsbruket ändamålsenliga maskiner och redskap. Bolagets omsättning uppgick 1964 till 2,3 milj. kr.

Svenska sågverksföreningars riksförbund är en sammanslutning av ca 750 inlandssågverk med en sammanlagd produktion av ca 600 000 stds. Dess syfte är att tillvara faga medlemmarnas intressen i fråga om annat än arbetsavtal. Genom dotterföretaget AB Sågverksintressenter, ABSI, åsyftas att tillvarata dess delägares gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. Genom regionala kontor föres förhandlingar med olika säljarparter. Inom de områden där iulandets sågverksdrivande skogsindustrier icke är sammanslutna i regioner av ABSI

(viss del av mellansverige och mellan-norrland) tjänar lokalföreningar inom Svenska sågverksföreningars riksförbund ungefär samma syftemål. Praktiskt taget samliga privatägda, större inlandssågverk deltar i detta samarbete.

För förhandlingar om och försäljning av sågverkens biprodukter är de större privatägda sågverken i Götaland delägare i AB Sågverkens biprodukter, SABI, med säte i Jönköping.

Riksförbundet utger facktidskriften **SÄGVERKEN** och bedriver genom AB Sågverkens konsultbyrå teknisk och ekonomisk service för sågverksföretagen.

Nordsvenska virkesföreningen, Helsinglands virkesförening samt Västsvenska och Sydsvenska virkesföreningarna har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. För detta ändamål föres bl. a. förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsågareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Västsvenska virkesföreningen omhänderhar även flottningarna i Upperudsälvens flodsystem (Dalslands kanal). Inom de områden där skogsindustrierna icke sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna med ungefär ena-handa syftemål. Praktiskt taget samtliga större skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningarna eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagts.

4. Arbetsmarknadens föreningar

I "Svensk Trävarutidning — Svensk pappersnassetidning" nr 20/1962 redogjordes i en artikel för skogsbrukets arbetsmarknadsorganisationer och dessas avtalsförhållanden. Det framhölls i ar-

tikeln att skogsbruket är uppdelat på ett flertal arbetsgivaresammanslutningar, vilket förhållande delvis har utvecklingshistorisk bakgrund men främst är beläget av skogsbrukets skiftande struktur och driftsformer. Dessa skiftingar medför i sin tur nyanser i uppfattningarna om skogsbrukets arbetsmarknadsfrågor. För bonde- och godsskogsbruket i södra och mellersta Sverige ter sig dessa annorlunda än för exempelvis storskogsbruket i Norrland.

De fyra största grupperna på arbetsgivaresiden är domänverket, Föreningen Skogsarbeten, Värmlands och Västra Bergslagens Skogsarbetsgivareförening samt Svenska Lantarbetsgivareföreningen. Till dessa fyra kommer ett antal lokala sammanslutningar för mindre industrier eller allmänningar i Norrland och Dalarna, som medverkar i avtalsfrågorna, och dessa är följande: Inlandsverkens skogsarbetsgivareförening (Dalarna), Besparingsskogarnas skogsarbetsgivareförening (Dalarna), Virkesproducentföreningen (Arvidsjaur), Skellefteå distrikts trävaruhandlarförening och Luleå älvdals sågägareförening.

Domänverket, som i egenskap av affärsdrivande verk förvaltar statens skogar, samarbetar med skogsbruket i övrigt i avtals- och därmed sammanhängande frågor. Inom Norrland och Dalarna har domänverket och Föreningen Skogsarbeten jämte ovannämnda lokala arbetsgivaresammanslutningar gemensamt träffade, regionalt avgränsade kollektivavtal.

Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare, fr. o. m. den 1 januari 1963 en sammanslagning av Föreningen Skogsarbeten samt Värmlands och Västra Bergslagens Skogsarbetsgivareförening, utgör arbetsgivareorganisation för bolags-skogsbruket, flottningen samt virkes-

mätningen i norra Sverige (från Ölandsån och norrut), Värmland jämte angränsande delar av Älvborgs, Örebro och Kopparbergs län.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm, och verksamhetsområdet är uppdelat på åtta distrikts. Föreningens ändamål är att tillvarataga medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsfråsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. Flertalet större skogsbolag samt flottningsföreningar och samtliga virkesmätningsföreningar inom verksamhetsområdet är medlemmar i föreningen.

Föreningen står tillsammans med domänverket och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen som stiftare av Forskningsstiftelsen SSA, som började sin verksamhet den 1 januari 1964.

*Skogs- och lantarbetsgivareföreningen*¹ (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruks- och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas intressen i alla viktigare arbetsmarknadsfrågor bl. a. genom att förhandla om kollektivavtalsfrågor, genom yttranden i lagstiftningsfrågor och genom att befrämja arbetsstudieverksamhet.

Föreningen hade vid utgången av 1963 ca 8 900 medlemmar representerande bl. a. ca 595 000 ha inägor och 1 060 000 ha produktiv skogsmark. Vid 1964 års utgång var medlemsantalet ca 8 600 med ett markinnehav av ca 582 000

¹ Fr. o. m. mars 1964. Tidigare Svenska Lantarbetsgivareföreningen.

ha inägor och 1 060 000 ha produktiv skogsmark.

De tre södra virkesmätningsföreningarna bildar en särskild grupp inom föreningens skogssektion. Vidare finns en grupp omfattande ett trettio-tal skogsplantskolor och i den allmänna sektionen ingick 1963 bl. a. 78 sågverk. Under 1964 nedgick detta antal till 73.

Sedan den 1 januari 1964 är föreningen intressent i den då nybildade Forskningsstiftelsen Skogsarbeten. Fr. o. m. samma tidpunkt har föreningen även en avdelning för arbetsstudie- och rationaliseringssverksamhet på skogsbrukets område, Skogsbyrån i Katrineholm.

Föreningen utger Skogs- och Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift.

Domänverket och de två ovannämnda skogsarbetsgivareföreningarna omsluter något mer än hälften av skogsarbetsmarknaden räknat i antal årsarbetare.

Arbetstagaresidan likaväl som arbetsgivaresidan är uppdelad på olika organisationer. Uppdelningen har i viss mån samband med skogsarbeteskraftens rekrytering ur olika befolkningsgrupper. Bortsett från smärre lokala grupper med annan organisationshemvist företrädes skogsarbetarna av Svenska skogsarbetarförbundet, Riksförbundet Landsbygdens folk och Sveriges Arbetares Centralorganisation genom dess trävaruindustridepartement.

Dessa tre organisationer arbetar i avtalsrörelserna parallellt och utan organiserad samverkan.

Svenska skogsarbetarförbundet är anslutet till Landsorganisationen och förhandlar om löner och anställningsförhållanden för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare, virkesmätere jämte övriga arbetstagaregrupper inom skogsbruket.

Svenska Skogsarbetarförbundet har, tillsammans med svenska träindustriarbetarförbundet och svenska pappersindustriarbetarförbundet, sedan lång tid tillbaka bedrivit samarbete i ekonomiska och organizatoriska frågor. De tre förbunden ingår i "Samverkande Träfacken", vilket är skogs- och träförädlings samarbetetsorgan på arbetsstagnesidan. Gemensamt utges facktidskriften *Skogsindustriarbetaren* (SIA). Från och med år 1963 har de tre förbunden tillsatt en gemensam utredningsavdelning: Träfackens Utredningsavdelning (TUA).

Svenska Skogsarbetarförbundet tillhör även internationella arbetareorganisationer. Dels är förbundet anslutet till Nordiska Byggnads- och Träarbetarfederationen och dels till IBTU (Internationella Byggnads- och Träarbeta-reunionen).

Förbundet, som 1963 har ca 35 000 medlemmar (34 000 år 1964), har sitt säte i Gävle och omspänner med sin verksamhet hela riket.

Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF), som är en bondeorganisation omfattande hela landet, har ca 186 000 medlemmar. Förbundet förhandlar bl. a. om löner för skogskörningsarbete och andra arbeten inom skogsbruket. Ca 35 000–40 000 av medlemskåren berörs av dessa förhandlingar. Skogsarbetet utföres i huvudsak såsom binäring till det ofullständiga jordbruket.

Sveriges Arbetares Centralorganisation uppträder i avtalssammanhang inom vissa områden och företräder därvid främst huggnings- och flottningsarbetarkraft. Verksam inom skogsbruket redovisar organisationen ca 6 000 medlemmar varav 4 500 i Norrland och Dalarna.

Sveriges Jägmästares och Forstmästers Riksförbund, anslutet till SACO, har till uppgift att stärka samhörighetskänslan bland skogsmän med högre skoglig utbildning, att tillvara åtaga medlemmarnas intresse i frågor angående löne- och anställningsförhållanden, att bevakar rekryteringen till yrket och söka främja den högre skogsundervisningens utveckling samt att verka för medlemmarnas förkovran inom yrket.

Förbundet förhandlar via SACOs kanslikartell om lönerna för den statliga och kommunala sektorns jägmästare och forstmästare.

Förbundet hade 1964 drygt 900 medlemmar.

Sveriges Länsskogsvaktarförbund hade vid utgången av år 1964 476 aktiva medlemmar jämte 112 passiva.

5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering

Forskningsstiftelsen SKOGSARBETEN började sin verksamhet vid årsskiftet 1963–1964. Namnet var under en övergångstid Forskningsstiftelsen SSA. Beslut fattades 1963 om en sammanslagning av de då verksamma tre skogliga arbetsstudieorganisationerna SDA, MSA och VSA.

SDA:s verksamhet har under 1963 präglats av slutredovisningar av gjorda undersökningar inom den konventionella drivningstekniken. Redovisning har skett inom sådana områden som huggning, traktorkörning och maskinbarkning m. m. Ökat intresse har ägnats åt att pröva förutsättningarna för högmekaniserade drivningsmetoder.

MSA har slutfört omfattande huggningsundersökningar och resultatet därav har tjänat till ledning för nytt huggningsavtal. Fortlöpande granskning av traktorutrustningar och mekaniserad terrängtransport har utförts.

VSA har under 1963 bearbetat studiematerial över huggning med motorsåg, vilket resulterat i avtalsförslag. Maskinharkning på permanenta avlägg, terrängtransport med traktor, vinschning av virke över kortare avstånd samt stamlunning med en amerikansk, för ändamålet byggd skogshjultraktor, har studerats.

Under senaste decenniet har rationaliseringssfrågorna kommit att bli alltmera dominerande och av generell natur. Detta har ökat kravet på sannordning och intressenterna har bedömt det som effektivare med en enda gemensam arbetsstudieorganisation.

Den nya, sammanslagna Forskningsstiftelsen Skogsarbeten har enligt stadgarna till syfte att genom forskning och försök främja skogsbruks utveckling vad gäller redskap, maskiner och arbetsmetoder. Man skall också utföra undersökningar och arbetsstudier som syftar till att skapa rätvisa grunder för bedömning av arbetssvårigheten hos till skogsbruket hörande arbeten.

Skogsarbeten har under 1964 i huvudsak koncentrerat forsknings- och utvecklingsarbetet till sådana problem som berör stamvis hantering av virke, mekaniserad upparbetning samt prisättning av traktorarbeten.

Huggning och terrängtransport av stammar och träd har tidstuderats i fält och resulterat i prestationsdiagram, olika former för fällning och terrängtransport av stammar samt manuell upparbetning av dessa vid bilväg har studerats och sammanstälts, informationsdagar om stam- och trädhantering har anordnats, traktorprovningar har utförts för att få jämförelse av olika maskintyperns framkomlighet. De ekonomiska möjligheterna för maskinell sammanföring av virke från stubben till

stickväg har utrefts och aktiv del har tagits genom utredningar, statistikbehandling och fältexkursioner i det arbete som pågår för att ändra den tekniska uppbyggnaden av huggningsavtalen i mellersta Sverige.

Forskningsresultaten har förmedlats dels genom utgivning av olika publikationer och dels genom kursverksamhet. Den snabbaste publiceringen sker genom en serie vars nummer kallas Nytt, Teknik och Ekonomi. Nytt har karaktären av flygblad och vill i första hand ge köpande information om verksamheten inom Skogsarbeten. Teknik och Ekonomi ger kortfattad information om de rön som är resultat av verksamheten. I serien Meddelanden lämnas sammanfattande och uttömmande redovisningar av större ämnesavsnitt eller serier av undersökningar.

Handböcker, Handledningar, Instruktioner m.m. skrivs och ges ut för instruktions- och undervisningsändamål. Från egna bildarkiv uthyres foton och ljudbilder och filmer.

Kursverksamheten har 1964 främst ägnats åt kurser i prissättning vid traktorkörning. Kalkylkurser har vidare utformats och prövats under året för att bjudas ut på bred front påföljande år.

Nämnden för skoglig flygbildsteknik trädde i funktion den 1 juli 1963 och är en fortsättning på den tidigare verksamma nämnden för skoglig fotogrammetri. Nämndens styrelse består av tio ledamöter, representerande domänstyrelsen, skogsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, lantmäteristyransen, kartverket, tekniska högskolan, skogshögskolau, Sveriges skogsägareförbund, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund samt skogsindustriernas samarbetsutskott. Anslagstekniskt och personalmässigt är nämnden anknuten till skogsstyrelsen

men är i övrigt självständig i sin verksamhet. Nämndens uppgift är att i fråga om användning av flygbildteknik i skogliga sammanhang bedriva upplysnings- och kursverksamhet, serviceverksamhet samt viss praktisk försöksverk-

samhet. Till nämndens uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det flygbildstekniska området samt att i mån av behov fungera som samarbetsorgan för hithörande frågor inom skogsbruket.

IV. Anslag för skogsvårdande ändamål

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under tider av arbetslösitet.

Bland ifrågavarande skogliga åtgärder märks skogsodling, dikning, skogsvägbyggnad m. m. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsansvar efter avverkning, och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, utgår statsbidrag endast i undantagsfall. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt efter avverkning, t. ex. tidigare åker- och betesmarker.

För budgetåret 1963/64 har av riksdagen anvisats under anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo, norrländska skogsproduktionsanslaget samt statens skogsförbättringsanslag sammantaget 23,0 milj. kr. De för berörda skogsvårdssanslag gällande bidragsbestämmelserna är sammanfattade i tablån å sidorna

Förutom de ovan nämnda anslagen finns vissa andra äldre anslag, under vilka medel icke anvisats under året.

Tabell AM utvisar de belopp, som av riksdagen anvisats under de olika anslagen alltsedan tillkomsten.

Utnyttjandet under budgetåret 1963/64 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret har från skogsvägsanslaget beviljats bidrag med 10,1 milj. kr.

Från skogsförbättringsanslaget beviljades 5,9 milj. kr varav 5,0 milj. kr för återväxtåtgärder och röjningsgallring, 0,2 milj. kr för skogslikning och 0,7 milj. kr på diverse mindre företag. Ur norrländska skogsproduktionsanslaget beviljades totalt 2,7 milj. kr varav samverkansområdena tilldelats 1,0 milj. kr och skogsvårdsonområdena 1,6 milj. kr.

Förutom från ovan nämnda ordinarie anslag har medel ställts till förfogande i arbetslösheitsbekämpande syfte. Säulunda har skogsvårdsstyrelserna förbrukat sammantaget 41,4 milj. kr (f. å. 32,9 milj. kr) av beredskapsmedel för bedrivande av vissa statliga beredskapsarbeten inom det skogliga området. Härav har 33,1 milj. kr tagits i anspråk för skogsvårdsåtgärder, huvudsakligen röjning, och 8,3 milj. kr för skogsvägsbyggnad. Av tablån sid. 144 framgår omfattningen av

Tabell AM. Av riksdagen anvisade¹ medel under de särskilda skogsvårds-
anslagen

Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament

Mättenhet: 1 000 kr
Unit of measurement: 1 000 kr

Budgetår <i>Budget-year</i>	Statens skogsut- diknings- anslag ² <i>Forest draining grants</i>	Statens skogsod- lingsan- slag <i>Reforest- ation grants</i>	Tillfäl- liga skogs- vårdsan- slaget <i>Tempora- ry grants for silvi- cultural purposes</i>	Anslaget till väg- o. flott- ledsbyggn- nader ³ <i>Road- building grants</i>	Norr- länderna skogs- produktionsan- slaget <i>Forest produc- tion grants for Norr- land</i>	Vedutsy- ningsan- slaget <i>Grants for marking etc.</i>	Anslag till om- kostna- der i samband m. inköp och lösen av ved <i>Grants for pur- chases of fuel wood</i>	Statens skogsför- bätt- ringsan- slag <i>Forest improve- ment grants</i>	Summa <i>Total</i>
	Reservationsanslag				Förslagsanslag				
1927/28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928/29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929/30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930/31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931/32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932/33	1 000	340	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933/34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934/35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935/36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936/37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937/38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938/39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 610
1939/40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940/41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941/42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942/43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943/44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944/45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945/46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946/47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947/48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948/49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	350	2 875
1949/50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	1 000	3 625
1950/51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	1 000	4 400
1951/52	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 260	4 160
1952/53	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 200	4 100
1953/54	—	—	—	⁴ 1 800	1 200	—	—	1 700	⁴ 4 700
1954/55	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 700	4 600
1955/56	—	—	—	2 500	1 500	—	—	2 100	6 100
1956/57	—	—	—	2 800	1 600	—	—	2 300	6 700
1957/58	—	—	—	7 500	1 700	—	—	2 500	11 720
1958/59	—	—	—	7 700	1 700	—	—	2 600	12 000
1959/60	—	—	—	7 700	1 700	—	—	3 600	13 000
1960/61	—	—	—	7 700	2 600	—	—	3 600	13 900
1961/62	—	—	—	7 700	4 300	—	—	4 300	16 300
1962/63	—	—	—	8 000	5 300	—	—	6 000	19 300
1963/64	—	—	—	10 000	6 500	—	—	6 500	23 000

¹ Av de angivna summorna har Kungl. Maj:t i vissa fall spärrat delbelopp, som i allmänhet ställts till förfogande under senare budgetår.

² T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximierad dispositionsrätt.

³ Fr. o. m. den 1/7 1957 har det tidigare anslaget uppdelats i två, ett för vägbyggnad och ett för flottledsbyggnad m. m. Fortsättningsvis redovisas enbart väganslaget.

⁴ Därav 100 000 kr på tillägesstat för särskilda vägar i samband med stormfällningen.

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna m. m.

Anslag	Tillämpningområde	Bidragskvalificerade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 324/1960 med ändring nr 109/1961).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradsmännen.	Ej reproduktionspliktiga återväxt åtgärder och skogsdikning.
Anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo (»Skogsvägsanslaget» kungörelse nr 142/1957 med ändring 325/1960).	Skogar under skogsvårdslagen.	Byggande av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förbättring av annan enskild väg.
Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m.m. (»Norrländska skogsproduktionsanslagets» kungörelse nr 599/1940 med ändringar samt Kungl. Maj:ts regleringsbrev den 3.6.1960).	Skogar under skogsvårdslagen inom de 4 nordligaste länen.	Samma åtgärder, som kan stödjas med bidrag från skogsförbättrings- och skogsvägsanslagen, samt röjning i plant- och ungskog.

¹ Bidrag beviljas juridisk person (bolag, kommun, allmänning m.fl.) huvudsakligen endast i sådana fall där denne ingår som delägare i företag, vilket med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas.

² I vissa fall kan juridisk person ha det dominerande intresset i en väg, som med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas. I sådana fall bör bidrag till juridisk person utgå med 25 % oavsett om det gäller stamväg eller annan skogsväg.

³ Höjd från 25 % till 40 % jan. 1964.

för de särskilda skogsvårdsanslagen under budgetåret 1963/64.

Vissa bestämmelser	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m. m.										
Bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarligen otillfredsställande skogstillstånd (skogsvårdslagen § 17).	<i>Återväxt-åtgärder:</i> 50 %¹ <i>Större skogsväg:</i> (stamväg) 50 %²	Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet. Maximiprocent är 60.										
Vid beviljande av bidrag till vägbyggnadsföretag skall företräde giwas åt företag, där delägarna är många eller där behovet av bidrag med hänsyn till delägarnas ekonomiska ställning är särskilt stort.	<i>Skogs-likning:</i> 25 %¹ <i>Mindre skogsväg:</i> 40 %²	Högre bidragsprocent än 50 för stamväg och 40 för annan skogsväg kan beviljas endast efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall. Maximiprocent är 75.										
<i>Inom huvudsakligen lappmarkerna och svåröryngrade skogar i Jämtlands län:</i> S. k. skogsvårdsområde bildas. Markägarna förbinder sig att utföra alla i en regional skogsvårdssplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år).	<i>Lappmarkerna och svåröryngrade skogar i Jämtlands län:</i> 60 % (Den angivna procentsatsen gäller dock ej för väganläggning.)	Inom lappmarkerna och svåröryngrade skogar i Jämtlands län kan någon nybildning av områden på grund av medelsknapphet för närvarande ej ske. Bidrag för skogslikning utgår här endast i undantagsfall även som bidrag till juridisk person oavsett slag av åtgärder.										
<i>Inom området i övrigt:</i> En regional skogsvårdssplan omfattande en femårsperiod upprättas och ett s. k. skogligt samverkansområde bildas. Markägarna förbinde sig till viss skoglig samverkan.	<i>Området i övrigt:</i> <table> <tr> <td>Återväxtåtgärder .....</td> <td>50 %</td> </tr> <tr> <td>Skogslikning .....</td> <td>40 »</td> </tr> <tr> <td>Röjning .....</td> <td>40 »³</td> </tr> <tr> <td>Större skogsväg .....</td> <td>50 »</td> </tr> <tr> <td>Mindre skogsväg .....</td> <td>40 »</td> </tr> </table>	Återväxtåtgärder	50 %	Skogslikning	40 »	Röjning	40 » ³	Större skogsväg	50 »	Mindre skogsväg	40 »	
Återväxtåtgärder	50 %											
Skogslikning	40 »											
Röjning	40 » ³											
Större skogsväg	50 »											
Mindre skogsväg	40 »											

i skogsvårdsstyrelsernas regi såsom beredskapsarbete utförd röjning i ha under budgetåren 1961/62—1963/64.

Av tablån framgår att beredskapsrötningarna haft större omfattning åren 1961/62—1963/64 i Norrland, Dalarna och Värmland än i övriga delar av riket. Detta sammanhänger med den arbetskraftssituation som uppstått, främst i de stora skogslänen, i samband med avvecklingen av mindre jordbruk, övergången till heltidsanställda skogsarbetare, effektiviseringen av avverkningarna m. m.

I många syd- och mellansvenska län har däremot efterfrågan på arbetskraft varit stor och av tablån framgår också att beredskapsrötningarna i många län minskat under budgetåren 1961/62—1963/64.

Län	1961/62	1962/63	1963/64
Nb	5 900	10 838	8 719
Vb	3 086	14 527	12 312
Jtl	296	1 451	638
Vnr	807	4 054	4 176
Gvl	552	3 274	3 249
Kpb	583	1 657	2 168
Vrm	567	2 225	1 757
Ör	180	834	953
Vstm	361	413	223
Ups	737	583	368
Sth	253	686	182
Sdm	178	308	193
Ög	163	355	456
Skb	382	102	266
Äbg	799	650	499
Jkp	451	408	214
Krb	311	301	165
Klm	1 078	1 165	808
GtI	66	75	57
Gbg	1 010	796	834
Hl	70	53	53
B1	593	1 015	581
Krs	376	712	271
Mlm	146	80	46
Riket	18 945	46 562	39 188

V. Investeringar och underhåll i skogsbruket

Modernt och långsiktigt skogsbruk är förenat med flera utgifter än de omedelbara för virkets avverkning och transport. Betydande kostnader tillkommer årligen för produktionsapparaten vidmakthållande och förbättring, såsom hyggesrensning, markberedning, skogsödling, röjning och dikning. Vidare har utbyggnad av skogsbyvägnät blivit allt angelägnare för att via förkortning av drivningsvägarna motverka arbetslönernas successiva stebring.

Omfattningen i areal eller längd av nämnda arbeten har redovisats i skogssociologisk årsbok (tab. nr 6, 9 och 10) alltsedan 1951. Vilka kostnader de representerat, har varit föremål för under-

sökningar genom skogsstyrelsen och relaterats i årsböckerna för 1955, 1960 och 1962, där jämväl uppskattade kostnader angivits för löpande, årligt underhåll av diken och vägar.

Tillsförlitligheten i dessa kostnadsuppgifter får ses mot bakgrunden av källmaterialet för undersökningarna. Domänverket, en del andra allmänna skogar samt de större skogsbolagen har lämnat på bokföring stödda uppgifter om såväl nyinvestering som underhållskostnader. För privatskogsbrukets del har förelegat nöjaktiga arealuppgifter om ntförda skogsvårdsåtgärder, som sedan kostnadsberäknats med ledning av motsvarande, kända arealkostnad inom

Tabell AN. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket
1951—1963. Hela riket

Investments and maintenance costs in forestry in 1951—1963. Entire country

1	2	3	4	5	6
Åtgärdskategori <i>Silvicultural measure</i>	Årsmedeltal <i>Yearly average</i> 1951/55	Årsmedeltal <i>Yearly average</i> 1956/60	1961	1962	1963
Hyggesrensning <i>Removal of waste from cut areas</i>					
areal i 1 000 ha	154	205	187	202	210
kostnad i 1 000 kr	9 816	14 786	14 489	15 749	16 048
kr/ha i medeltal	64	72	77	78	76
average, Sw. kr./ha					
Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>					
areal i 1 000 ha	53	72	67	63	94
kostnad i 1 000 kr	5 612	8 527	8 222	8 235	10 886
kr/ha i medeltal	107	118	123	131	116
average, Sw. kr./ha					
Skogsodling (sädd och plantering) <i>Planting and sowing</i>					
areal i 1 000 ha	58	103	115	119	116
kostnad i 1 000 kr	19 437	38 879	48 557	51 796	49 009
kr/ha i medeltal	333	377	422	435	422
average, Sw. kr./ha					
Röjning i plant-, ung- och stavaskog (underhållskostnad) <i>Thinning in seedlings and young stands</i>					
areal i 1 000 ha	135	223	194	235	239
kostnad i 1 000 kr	12 725	23 736	21 213	25 345	31 506
kr/ha i medeltal	94	106	109	108	132
average, Sw. kr./ha					
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan <i>Total</i>					
areal i 1 000 ha	400	603	563	619	659
kostnad i 1 000 kr	47 590	85 928	92 481	101 125	107 449
kr/ha i medeltal	119	143	163	163	163
average, Sw. kr./ha					
Skogsdiken <i>Draining ditches</i>					
nydikning i km	2 082	3 005	3 180	3 518	316
completed km					
kostnad i 1 000 kr	3 400	5 036	5 440	6 149	4 435
kr/meter i medeltal	1,63	1,67	1,71	1,75	1,42
average, Sw. kr./ha					
underhåll i 1 000 kr	2 346	3 667	4 291	4 937	4 100
maintenance i 1 000 Sw. kr.					
Skogsbilvägar <i>Forest roads</i>					
nybyggnad i km	2 294	2 863	3 768	3 585	3 328
completed km					
kostnad i 1 000 kr	35 863	50 378	60 975	66 191	57 549
kr/meter i medeltal	15,63	17,60	16,19	18,46	17,30
average, Sw. kr./m					
underhåll i 1 000 kr	18 681	29 531	43 373	44 573	38 374
maintenance i 1 000 Sw. kr.					
Samliga investerings- och underhållskostnader enligt ovan <i>Sum total of investments and maintenance costs</i>					
i milj. kr	107,8	174,5	206,6	223,0	211,9
i kr/ha total skogsmark (räknad som 22,9 milj. ha)	4,70	7,62	9,02	9,74	9,25

storskogsbruket. Dikning och vägbyggnad inom privatkogsbruket har för det mesta kostnadsberäknats av skogsvårdsstyrelserna för statsbidragets skull. Löpande underhållskostnader för diken och vägar har däremot ej kunnat med statistik beläggas i vad avser privatkogsbruket. De har uppskattats efter grunder, som förutsätter tämligen bred felmarginal.

Även om viss osäkerhet sålunda vidlåder de kostnadsangivelser, som varit möjliga prestera, torde de ha sitt värde som belysande för åtminstone storleksordningen och utvecklingen på området. Önskemål har också från flera håll framförts, att beräkningarna finge förlöpande redovisas i varje utgåva av årsboken.

I tabell AN har alltså sammanställts femårsmedeltal för 1951—1960 och tillfogats motsvarande beräkningar för 1961, 1962 och 1963. Årsvisa uppgifter om 1950-talet återfinns i årsböckerna

för 1955 och 1960. Man kan beträffande respektive åtgärders areal- eller längdmässiga omfattning konstatera, att dena uppnått sitt maximum 1958 med 232 000 ha för hyggesrensning, markberedning 1963 med 94 000 ha, röjning 1959 med 260 000 ha, skogsodling 1962 med 119 000 ha, dikning 1962 med 3 518 km samt vägbyggnad 1961 med 3 768 km. Om man ser till vilken kostnad dessa arbeten betingat blir det en gradvis stegring för nästan alla slags åtgärder t. o. m. 1962. Sammanlagda investerings- och underhållskostnader steg då, som framgår av tabell AN, till 223 milj. kr, men föll 1963 till 211,9 milj. kr. Utgående statsbidrag är inräknade.

Av källmaterialiet till denna redovisning framgår också, hur kostnaderna fördelar sig på olika skogsägarkategorier. För åren 1961, 1962 och 1963 sammantagna var denna fördelning i procent räknad följande:

Kostnader för	Krono-skogar	Övr. allm. skogar	Bolags-skogar	Övr. ensk. skogar
Hyggesrensning	31	8	35	26
Markberedning	40	6	39	15
Skogsodling	17	8	39	36
Röjning	22	8	32	38
Dikesarbeten	10	8	42	40
Vägarbeten	15	10	30	45
Samtl. arbeten	18	9	34	39

VI. Årsavverkningarnas penningvärde

De årliga virkesuttagens storlek beräknas, som näruare berörts i kapitel C, dels av skogshögskolan på basis av stubbinsventeringen och dels av skogsstyrelsen med ledning av virkesförbrukning, lagerförändringar och utrikeshandeln. Den av skogsstyrelsen tillämpade metoden möjliggör uppdelning av virkesuttagen på huvudsortiment och beräkningsresultaten redovisas för var och ett drivningsår i tabell 11 av denna publikation. På det hela taget har års-

avverkningarna ökat i omfång under jämförelsetiden, ehuru konjunkturavmattning vissa år brutit trenden. Minskade brännvedsuttag har mer än väl uppvägts av industri sortimentens ökning.

Virkesuttagens ekonomiska effekt för skogsägarnas vidkommande har däremot inte genomsnittligt utvecklats i förmånlig riktning sedan mitten av 1950-talet. Med ledning av den pris- och kostnadsstatistik, som årligen inhämtas

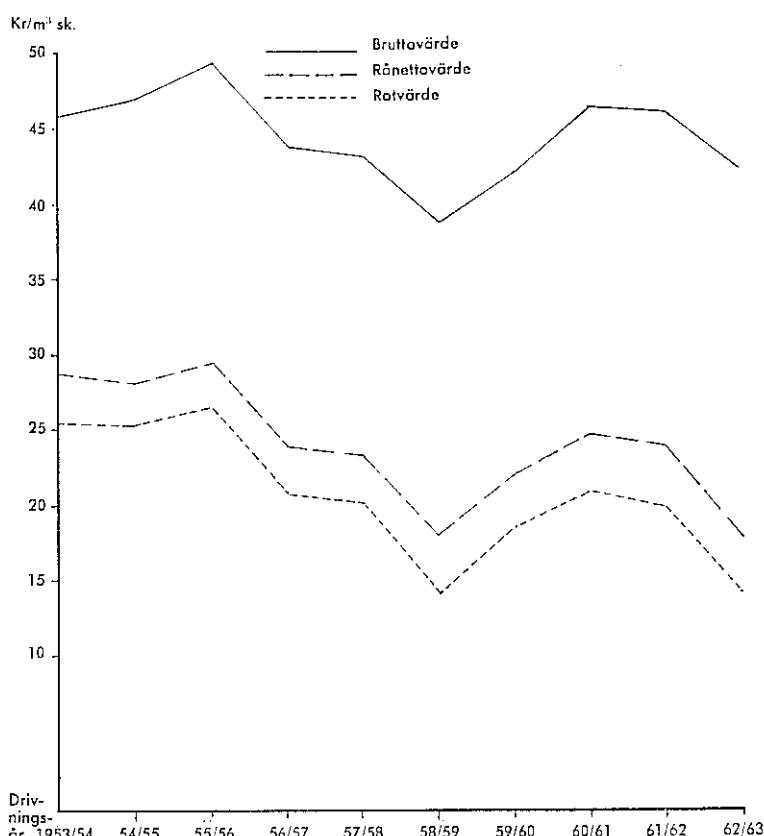

Diagram 2. Den svenska totalavverkningens beräknade värde per m^3 under de senaste tio åren.

Tabell AO. Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1951—1963

Estimated volume of annual fellings in Sweden in 1951—1963

	Drivningsår <i>Felling season</i>				
	Medeltal <i>average</i>	Medeltal <i>average</i>	1960/61	1961/62	1962/63
	1950/51 —1954/55	1955/56 —1959/60			
A. Avverkning, milj. m ³ sk	48,6	50,8	55,3	56,1	54,0
<i>Felling</i>					
B. Bruttovärde, milj. kr	2 350,0	2 209,0	2 577,0	2 607,0	2 278,0
<i>Gross value</i>					
C. Rånettvärde, milj. kr	1 543,0	1 198,0	1 367,0	1 343,0	984,0
<i>Stumpage value</i>					
D. Kostnader, milj. kr, för					
<i>Costs for</i>					
a) återväxtätgärder (hyggesrensn. markberedn. skogsodl.)	34,8	62,2	71,3	75,8	75,9
<i>regeneration (removal of waste, scarification, planting and sowing)</i>					
b) underhåll av vägar och diken samt röjning	33,7	56,9	68,9	74,9	74,0
<i>maintenance of roads and ditches, cleaning</i>					
c) nyinvestering i vägar och diken	39,2	55,4	66,4	72,3	62,0
<i>investments (roads and ditches)</i>					
Summa kostnader D	107,8	174,5	206,6	223,0	211,9
<i>Total costs D</i>					
E. Aterstående värde (C minus D), milj. kr	1 435,2	1 023,5	1 160,4	1 120,0	772,1
<i>Remaining value</i>					
<i>Kr/m³ sk.</i>					
B. Bruttovärde	48,36	43,50	46,60	46,47	42,18
<i>Gross value</i>					
C. Rånettvärde	31,75	23,60	24,72	23,94	18,23
<i>Stumpage value</i>					
D. Kostnader ¹	2,22	3,44	3,74	3,98	3,92
<i>Costs</i>					
E. Aterstående värde	29,53	20,16	20,98	19,96	14,31
<i>Remaining value</i>					
% av bruttvärdet	61	46	45	43	34
% of gross value					

¹ Avser det kalenderår, då drivningsåret slutar.

av skogsstyrelsen låter sig avverkningarnas bruto- och nettvärden åtminstone i grova drag beräknas. Resultat av sådana beräkningar för 1951—1960 har redovisats i årsboken för 1960

och kompletteras nu i tabell AO med åren 1961, 1962 och 1963.

Årsavverkningarnas storlek upptages enligt tabell 11 i Skogsstatistisk årsbok. Riksmedelpriserna per m³ sk. har fram-

vägts med beaktande av såväl sortimentsblandning som uttagens regionala fördelning. De i samtliga årsböcker sedan 1953, tab. 31—33, redovisade bruttopriserna och drivningskostnaderna har varit grundvalen, dock har i vissa fall någon mindre rättelse funnits be fogad. I tabell AO angivet rånettvärde (C) är resten av bruttvärdet (B), sedan huggnings-, körnings- och s. k. gemensamma drivningskostnaderna frånräknats.

Detta rånettvärde reduceras i sin tur ytterligare med vissa kostnader (D), som skogsägaren nedlagt i investeringar och underhåll för sitt skogsbruk, närm

mare relaterade i föregående textavsnitt. Återstående värde (E) är hans inkomst av avverkningen, dock utan att sådana allmänna omkostnader frånräknats som för förvaltning, bevakning, hyggnader, skatter etc.

I diagram 2 belyses grafiskt den ekonomiska utvecklingen under tio år. Bortsett från årsvisa variationer kvarstår inttrycket, att virkets bruttopriser i stort sett behållit sin nivå, medan nettvärdena genomsnittligt haft en sjunkande trend. Det skall uppmärksamas, att denna utveckling realiter är så mycket mer ogynnsam för skogsägaren, som penningvärdet under tiden försämrats.

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal, 13 178 milj. ha, täcks omkring en tredjedel eller 4 405 milj. ha av skog och endast en tredjedel av denna senare areal täcks av skog som för närvarande utnyttjas. I nedanstående tablå, som baseras på uppgifter från FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1964, redovisas dels den absoluta och relativa fördelningen av skogsmarksarealen på olika geografiska huvudområden, dels den procentuella andelen skogsmark som utnyttjas för närvarande inom respektive regioner.

Region	Total skogs- marks- areal milj. ha	Utnyttjad skogs- marks- areal milj. ha	% av total
Europa (utom SSSR)			
SSSR	141	3,2	135
SSSR	1 131	25,7	459
Nordamerika	733	16,6	400
Central-amerika	74	1,7	12
Sydamerika	957	21,7	70
Afrika	753	17,1	95
Asien (utom SSSR)			
SSSR	520	11,8	201
Oceanien	96	2,2	20
Hela världen	4 405	100,6	1 392
			32

Uppgifter om den tillgängliga skogsmarksarealen redovisas icke längre i den internationella skogsstatistiken från och med FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1964. Även om statistiken över utnyttjad areal får betraktas som lämlingen osäker, kan det ändå konstateras så mycket, att icke utnyttjad skogsmarksareal knappast existerar i Europa, medan stora arealer finnes outnyttjade i Ryssland, Afrika och Sydame-

rika. Ovanstående uppgifter, som baseras på 1958 års världsskogstaxering, torde komma att revideras när resultaten från 1963 års världsskogstaxering blir tillgängliga. I detta sammanhang må även påpekas att FAO:s uppgifter avseende visst år ofta ändras i efterföljande årsbok.

I tabell 43 redovisas den totala skogsmarksarealen i vissa länder där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, Brasilien, Canada och USA har de största skogsmarksarealerna. Inom Europa intar Sverige och Finland i detta avseende en särställning. I förhållande till den totala arealen har Burma, Brasilien, Finland, Japan och Colombia de största skogsmarksarealerna, och sett i relation till folkmängden är Canada, Kongo, Brasilien och Peru de skogrikaste.

Världens virkestillgångar och deras årliga tillväxt undersöktes 1958 för tredje gången inom FAO, och resultaten från denna undersökning publicerades 1960 i »World Forest Inventory 1958». I »Skogsstatistisk årsbok 1960» redogjordes kortfattat för de viktigaste resultaten från denna undersökning. Enligt FAO:s beräkningar, som får anses relativt osäkra, enär de delvis bygger på bristfälliga eller otillräckliga uppgifter från flera länder och territorier, uppgick det totala virkesförrådet inom alla världens skogar, som utnyttjas för närvarande, till 156 000 milj. m³ på bark, varav 65 % barrträd. (Enligt en av FAO gissningsvis gjord uppskattning av världens aktuella totala virkestillgångar skulle dessa uppgå till 320 000 milj. m³, om tillgängliga ej exploaterade skogar

samt för exploatering oåtkomliga skogar inräknades.) Virkesförrådet per ha beräknades enligt inventeringen till 145 m³ för barrskog, 80 m³ för lövskog och 110 m³ för alla kategorier och enligt beräkningarna i samma inventering uppnick den årliga tillväxten i de år 1958 utnyttjade skogarna totalt till 2 800 milj. m³ på bark, varav 1 430 milj. m³ eller 51 % kom på barrträd. Tillväxten per ha beräknades till 2,2 m³ för barrskog, 2,0 m³ för lövskog och 2,1 m³ för alla kategorier.

Enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1964 uppskattades avverkningarna 1963 för hela världen till 1 802 milj. m³f.ub. mot 1 794 milj. m³f. ub. 1962. Omfattningen av avverkningarna 1963 i de olika »världsdelarna» (enligt FAO:s benämning) framgår av nedanstående tablå, i vilken uppgifterna delvis är uppskattade. Avverkningarna i länder med betydande skogsavverkning framgår av tabell 44.

Region	milj. m ³ f.ub.	
	totalt	därav till industrien
Europa (utom SSSR)	315	218
SSSR	360	263
Nordamerika	395	358
Centralamerika	36	8
Sydamerika	199	23
Afrika	190	20
Asien (utom SSSR)	282	122
Oceanien	25	16
Hela världen	1 802	1 028

Bland »världsdelarna» var avverkningen störst i Nordamerika, Sovjetunionen och Europa och bland länderna störst i Sovjetunionen, USA, Brasilien och Canada. Den totala avverkningens procentuella fördelning på olika sortiment 1963 framgår av nedanstående tablå, som dock får tolkas med en viss försiktighet enär brännved och annat s. k. husbehovsvirke regelmässigt avverkas över hela världen utan att redovisas i officiell statistik.

Region	Sågtimmer, fanertimmer och timmer till slipers	Massaved, props	Annat in- dustriellt virke	Brännved	Summa
	i % av total avverkning				
Europa (utom SSSR)	38	24	7	31	100
SSSR	48	11	14	27	100
Nordamerika	59	29	3	9	100
Centralamerika	16	3	2	79	100
Sydamerika	9	2	1	88	100
Afrika	6	1	3	90	100
Asien (utom SSSR) ...	29	8	6	57	100
Oceanien	49	11	3	37	100
Hela världen	36	15	6	43	100

Enligt tablån utgör brännveden fortfarande en betydande del av det avverkade virket i områden, där den industriella utvecklingen är lägst. Andelen har dock nedgått, vilket sammanhänger med att man även i dessa områden bör-

jat använda sig av andra energikällor såsom olja och elektricitet. Kategorien »sågtimmer, fanertimmer och timmer till slipers» utgör fortfarande den viktigaste industriella användningen av rundvirke.

I FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1963 redogjordes för utvecklingstendenserna beträffande avverkningarna inom det globala skogsbruket från 1950 till 1960. En sammanfattning härav var intagen i Skogsstatistisk årsbok 1962 (sid. 153—156). Enligt nämnda redogörelse hade den totala avverkningen ökat från 1 442 milj. m³f. ub. till 1 810 milj. eller med ca 25 %. De största absoluta ökningarna upptäcktes av Sovjetunionen med 95 milj. m³f. ub., Asien med 89 milj. m³f. ub. och Afrika med 85 milj. m³f. ub.

I FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1964 ingår en redogörelse för utvecklingstendenserna beträffande produktionen av och handeln med sågat virke, fanérskivor, fiber- och spänplattor under perioden 1950—1960 (1963).

Världsproduktionen av sågat virke steg under perioden med 38 % från 245 milj. m³f. 1950 till 336 milj. m³f. 1960. Ungefär 80 % av produktionen utgjordes av barrträvirke. En betydligt kraftigare ökning har under ifrågavarande period skett med produktionen av på trä baserade skivor och plattor. Produktionen av plywood ökade med mer än 150 % från 6,0 milj. m³f. 1950 till 15,7 milj. m³f. 1960 och av byggnadsplattor med mer än 100 % från 2,0 milj. ton 1950 till 4,3 milj. ton 1960. Spänplattor började tillverkas först i början av 50-talet och 1955 var produktionen omkring 0,3 milj. ton och 1960 omkring 1,8 milj. ton.

Produktionen av sågat virke under åren 1950, 1955 och 1960 redovisas i nedanstående tablå.

Region	Barrträ			Lövträ			Totalt ¹		
	milj. m ³ f.								
	1950	1955	1960	1950	1955	1960	1950	1955	1960
Europa (utom SSSR) ...	48,86	53,11	54,35	9,47	10,78	13,03	61,31	67,37	70,09
SSSR	42,02	62,66	88,92	7,41	11,06	15,70	54,92	78,62	109,32
Nordamerika	83,80	88,92	83,28	17,76	18,84	15,63	102,06	108,22	99,21
Centralamerika	1,50	1,33	1,54	0,67	0,69	0,60	2,43	2,39	2,36
Sydamerika	3,09	3,89	3,53	0,25	6,49	5,65	8,84	11,02	9,92
Afrika	0,44	0,53	0,74	0,85	1,32	1,62	1,40	2,02	2,53
Asien (utom SSSR)	13,19	20,47	31,08	5,96	9,28	15,73	20,45	31,10	48,18
Oceanien	1,64	2,05	2,26	2,65	2,67	2,67	4,46	5,04	5,32
Hela världen	194,53	232,96	265,71	50,00	61,13	70,62	255,88	305,77	346,92

¹ inkl. slipers

Produktionen av sågat virke av barrträ ökade med 37 % från 1950 till 1960. 1950 hade Nordamerika den största produktionen med 43 % av världsproduktionen, närmast Europa med 25 %, SSSR med 22 % och Asien. 1960 hade SSSR distanserat Nordamerika och svarade nu för 33 % av världsproduktionen, följt av Nordamerika med 31 %, Europa med 20 % och Asien med 12 %. Produktionsen av sågat virket av lövträ ökade med

41 % under perioden 1950—1960. Nordamerika svarade 1950 för 35 % av världsproduktionen följt av Europa med 19 %, SSSR med 15 % och Asien med 12 % av världsproduktionen. Fram till 1960 hade stora förändringar inträtt och Asien hade blivit ledande världsdel i produktionen av sågat virke av lövträ med mer än 15,7 milj. m³f. och 22 % av världsproduktionen följt av SSSR med nästan 15,7 milj. m³f. och likaså

22 % och Nordamerika med 15,6 milj. m³f. och likaså 22 % och så Europa med 13,0 milj. m³f. och 18 %.

I nedanstående tablå redovisas produktionen av på trä baserade skivor och plattor åren 1950, 1955 och 1960.

Region	Plywood			Spänplattor			Byggnadsplattor		
	1 000 m ³ f.			1 000 ton					
	1950	1955	1960	1950	1955	1960	1950	1955	1960
Europa (utom SSSR) ...	1 377	1 942	2 586	—	246	1 217	703	1 186	1 747
SSSR	666	1 065	1 410	—	—	110	20	58	219
Nordamerika	3 488	6 072	9 138	—	68	371	1 148	1 628	1 883
Centralamerika	8	33	58	—	—	1	4	8	22
Sydamerika	122	173	235	—	4	24	5	25	74
Afrika	32	100	127	—	4	11	10	53	66
Asien (utom SSSR)	248	895	1 989	—	7	79	19	41	145
Oceanien	80	112	152	—	—	7	54	109	142
Hela världen	5 981	10 392	15 695	—	329	1 820	1 963	3 108	4 298

Plywoodproduktionen ökade avsevärt under perioden 1950—1960. I olikhet med produktionen av sågat virke förändrade sig produktionsmönstret föga under perioden för plywood. Nordamerika var störste producent såväl i början som i slutet av perioden. Asien däremot avancerade under perioden från fjärde till tredje plats. Produktionen av spänplattor, den nyaste av träprodukterna, sköt stark fart mot slutet av 1950-talet och uppnådde 1,8 milj. ton 1960 efter att 1955 uppgått till endast 0,3 milj. ton. Tillverkningen av byggnadsplattor, egentligen en massaproduct, ökade också kraftigt under 1950-talet och uppgick 1960 till 4,3 milj. ton mot 2,0 milj. ton 1950 och 3,1 milj. ton 1955. Huvudproducenter är här Nordamerika, framförallt USA, med 44 % (58 % 1950) och Europa med 41 % (36 % 1950) av världsproduktionen 1960.

Produktionen år 1963 av viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer redovisas i tabell 46. Enligt denna tabell uppgick produktionen av de såväl volym- som värdemässigt viktigaste förädlade skogsproduk-

terna nämligen sågat virke totalt till 348 milj. m³f. d.v.s. knappt 2 % mer än föregående år. Av dessa 348 milj. m³f. kom 271 milj. m³f. (f.å. 268 milj.) på sågade varor av barrträ och 77 milj. m³f. (f.å. 74 milj.) på sågade varor av lövträ. Sovjetunionen hade den största produktionen av sågade trävaror bland länderna 1963 med 89,3 milj. m³f. sågat virke av barrträ och 15,8 milj. m³f. sågat virke av lövträ följt av USA med 65,2 milj. m³f. respektive 16,5 milj. m³f. Andra betydande producentländer av sågade varor av barrträ är Japan, Canada, Sverige, Finland och Västtyskland. Andra betydande producentländer av sågade varor av lövträ är Japan, Brasilien, Frankrike, Australien, Rumänien och Malacka.

Den totala produktionen av plywood ökade 1963 med 8 % jämfört med föregående år och uppgick till 19,8 milj. m³. Enligt ovan har det framgått att plywoodproduktionen 1960 uppgick till 15,7 milj. m³. Ökningen 1960—1963 uppgick alltså till 26 %. Största plywoodproducent 1963 liksom tidigare år USA med 10,5 milj. m³, d.v.s. 53 % av världs-

produktionen. I Sovjetunionen uppgick tillverkningen till 1,5 milj. m³ och i Canada till 1,3 milj. m³. I Japan hade 1962 1,7 milj. m³ plywood tillverkats. Den snabbt ökande produktionen av spänplattor uppgick till 3,4 milj. ton 1963, vilket innebär en ökning från 1962 med 22 % och från 1960 med 86 %. Främsta producenter av spänplattor 1963 var Västtyskland med 0,73 milj. ton, USA med 0,57 milj. ton, Frankrike med 0,29 milj. ton och Sovjetunionen med 0,28 milj. ton. Den totala produktionen av byggnadsplattor (fibreboard) uppgick 1963 till 5,2 milj. ton, jämfört med 1962 ökade denna produktion 1963 med 8 % och jämfört med 1960 med 21 %. Största producenter av byggnadsplat-

tor var USA med 1,91 milj. ton, Sverige med 0,66 milj. ton och Sovjetunionen med 0,35 milj. ton. Världsproduktionen av trämassa steg avsevärt snabbare 1963 än den gjort 1962 huvudsakligen till följd av den hastiga ökningen i produktion av kemisk massa.

Totala produktionen av trämassa ökade i förhållande till 1962 med 5,9 % till 68,9 milj. ton 1963. Nordamerika och Europa, de två ledande regionerna vid tillverkningen av trämassa, ökade sin produktion med 4,5 % resp. 7,2 % jämfört med 1962. Av nedanstående tabell framgår respektive regioners andel av världsproduktionen av trämassa 1948—1963.

Region	Trämasseproduktionen i %					
	1948	1952	1956	1960	1962	1963
Europa (utom SSSR)	28,6	26,7	27,4	28,8	28,2	28,5
SSSR	3,5	5,3	5,3	5,4	5,7	5,7
Nordamerika	65,3	62,6	59,9	56,4	55,8	55,1
Centralamerika	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Sydamerika	0,3	0,5	0,5	0,7	0,9	1,0
Afrika	—	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3
Asien (utom SSSR)	1,6	4,0	5,5	7,1	7,8	8,0
Oceanien	0,5	0,6	1,0	1,0	1,0	1,1
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Såsom framgår av tablén har Nordamerikas andel minskat under perioden medan Europas andel varit nästan konstant. Övriga regioner, framför allt Asien, har därför ökat sin andel av den totala massaproduktionen. De mest betydande producentländerna 1963 var USA med 39 % av världsproduktionen, Canada med 16 %, Sverige med 8 %, Finland med 7 %, Japan med 7 % och Sovjetunionen med 6 %.

Tillverkningen av mekanisk massa behåller i stort sett den omfattning den haft under senare år och dess relativt andel av den totala produktionen 1963 uppgick till 28 %. En anledning här till

varför vara den betydelse mekanisk massa har vid produktionen av papper till tidningar och böcker m. m. samt den snabba expansionen inom fiberplattindustrien.

Produktionen av kemisk (inkl. halvkemisk) trämassa ökade 1963 jämfört med 1962 inom samtliga regioner och totalt blev denna ökning ca 8 %.

Produktionen av »annan fibermassa» (av bambu, espartogräs, bomull, lin, halm m. m.) ökade 1963 med ca 4 % till 4,3 milj. ton. Av den totala produktionen svarade Asien för 50 % och Europa för 28 % av världsproduktionen.

Värdet av världens totala produktion av skogsprodukter, i 1 000 milj. USA-dollars för perioden 1950 till 1960 samt för år 1963 enligt FAO:s beräkningar redovisas i nedanstående tablå. Samtliga produktionsvärden är omräknade till 1953 års prisnivå och uppgifterna för 1950, 1955 och 1960 baseras liksom tidigare på treårsmedeltal.

	1950	1955	1960	1963
	1 000 milj. USA-dollar			
Sågtimmer, lådämnen, slipers	11,3	13,5	15,4	16,1
Plywood, fiberplattor, spänplattor	1,0	1,8	2,8	3,6
Papper och papp	8,5	11,4	15,1	17,4
Övriga träprodukter	5,0	5,8	5,2	5,4
Totalt	25,8	32,5	38,5	42,5

Värdet av världens skogsproduktion nppnådde 1963 42,5 miljarder USA-dollars, en ökning med ca 65 % sedan 1950.

I denna översikt har hittills redovisats uppgifter över avverkning och produktion. Avverkningarna är internationellt sett av sekundär betydelse, då i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna konsumeras inom respektive länder. Som mätare på ländernas betydelse på världsmarknaden är därför

uppgifter om handeln viktigare. Totala exporten i världen av rundvirke uppgick 1963 till 42,4 milj. m³f.ub. (f. å. 39,6 milj.). Handeln med rundvirke i de olika regionerna frångår av nedanstående tablå, i vilken redovisas nettohandelsbalanser för de olika regionerna 1962 och 1963 (export +, import —).

Region	Nettobalans, 1 000 m ³ f.ub.	
	Rundvirke	
	1962	1963
Europa (utom SSSR)	-9 805	-10 165
SSSR	+7 114	+ 7 799
Nordamerika	+ 548	+ 2 486
Centralamerika	+ 296	+ 232
Sydamerika	+ 133	+ 112
Afrika	+3 651	+ 4 329
Asien (utom SSSR)	-5 590	- 7 874
Oceanien	+ 149	+ 134

Det dominerande intrycket av tablån är den stora nettoimporten till Europa och Asien resp. nettoexporten från Sovjetunionen och Afrika. För Asiens del svarar främst Japan för en mycket stor nettoimport.

Världshandeln med sågade trävaror och plywood under åren 1950 och 1960 enligt ovannämnda redogörelse i FAO:s årsbok 1964 redovisas i nedanstående tablå över nettohandeln (export +, import —).

Region	Nettohandel, milj. m ³				Nettohandel, 1 000 m ³	
	Sågade trävaror				Plywood	
	Barrvirke		Lövvirke		1950	1960
	1950	1960	1950	1960		
Europa (utom SSSR)	+0,67	-4,35	-0,42	-0,53	-30	-180
SSSR	—	+4,62	-0,05	-0,24	+48	+101
Nordamerika	+3,17	-3,02	-0,06	-0,35	+ 8	-405
Centralamerika	+0,25	—	+0,05	-0,06	- 2	- 13
Sydamerika	+0,02	+0,22	+0,16	+0,05	+17	+ 10
Afrika	-1,62	-1,25	-0,08	+0,10	-28	- 2
Asien (utom SSSR)	-0,55	-1,24	+0,37	+1,09	- 7	+513
Oceanien	-0,69	-0,60	—	-0,17	-12	- 10

Anm. Nettohandel med spänplattor och fiberplattor har ej medtagits enär uppgifterna var ofullständiga och kvantiteterna relativt obetydliga.

Konsumtionen av träindustriprodukter
per 1 000 invånare åren 1950 och 1960

enligt redogörelsen i FAO:s årsbok 1964
redovisas i nedanstående tablå.

Region	Konsumtion, m ³ per 1 000 invånare						Konsumtion, ton per 1 000 inv.				
	Sågade trävaror						Plywood		Spän-plat-tor	Fiber-plattor	
	Barrvirke		Lövvirke		Totalt ¹		1950	1960		1950	1960
	1950	1960	1950	1960	1950	1960	1950	1960	1960	1950	1960
Europa (utom SSSR)	123	138	25	32	157	177	3,5	6,5	2,8	1,6	3,4
SSSR	260	410	41	74	304	489	3,4	6,1	0,5	0,1	1,0
Nordamerika	486	404	107	80	595	486	21,0	48,1	1,9	6,9	9,9
Centralamerika	25	24	12	10	42	37	0,2	1,1	—	0,1	0,4
Sydamerika	28	24	46	41	78	70	0,9	1,6	0,1	0,2	0,6
Afrika	10	8	5	6	15	14	0,3	0,5	0,4	0,1	0,2
Asien (utom SSSR)	10	19	4	9	15	29	0,2	0,9	0,5	—	0,1
Oceanien	190	185	216	184	421	392	7,5	11,0	0,7	5,2	8,9
Hela världen	78	89	20	24	103	116	2,4	5,2	0,6	0,8	1,4

¹ Inkl. slipers

Av världsproduktionen av sågade trävaror av barrvirke inträdde 12 % i internationell handel 1950, 12,5 % 1955 och 13 % 1960 d.v.s. en ganska liten förändring från 1950 till 1960. Icke desto mindre förändrades ganska betydligt nettohandeln i vissa regioner. Sovjetunionen, som 1950 importerade lika mycket som det exporterade, blev 1960 världens främsta exportör av sågade trävaror av barrvirke huvudsakligen 90 %, till Europa. Europa, som 1950 hade en nettoexport på 0,6 milj. m³, blev 1960 världens främste importör av sågade trävaror av virke. Förbrukningen per invånare av nu nämnda sortiment uppvisade också vissa förändringar under tiden 1950—1960. I Nordamerika förbrukades 0,49 m³ per inv. 1950, i Sovjetunionen 0,26 m³, i Oceanien 0,19 m³ och i Europa 0,12 m³, 1960 hade Sovjetunionens förbrukning ökat till 0,41 m³ per inv., Nordamerikas hade däremot avtagit till 0,40 m³. Oceaniens förbrukning detta år uppgick till 0,18 m³ per inv., Europas till 0,14 m³ medan i övriga regioner förbrukningen per inv. fortfarande var relativt liten.

Endast 5 % av världsproduktionen av sågade trävaror av lövvirke kom ut i internationell handel 1950 och 6 % 1960, vilket innebär en ytterst obetydlig ökning under 1950-talet. Icke heller förändrades nettohandeln i de olika regionerna i större utsträckning. 1960 var Asien främste exportör av sågade trävaror av lövvirke, medan Europa, Nordamerika och Sovjetunionen uppvisade största importöverskottet samma år. Den totala förbrukningen av sågade trävaror av lövvirke ökade från 50 milj. m³ 1950 till 71 milj. m³ 1960. Ökningen hänsätter sig framför allt till Asien och Sovjetunionen. Största förbrukning per invånare hade Oceanien såväl 1950 med 0,22 m³ per inv. som 1960 med 0,18 m³. Efter Oceanien följde Nordamerika såväl 1950 med 0,11 m³ per inv. som 1960 med 0,08 m³ och Sydamerika 1950 med 0,05 m³ per inv. och Sovjetunionen 1960 med 0,07 m³.

Under perioden 1950—1960 ökade plywoodproduktionen högst väsentligt och detta återspeglas även i export- och importsstatistiken. 1960 uppvisade Nordamerika och Europa betydliga import-

överskott och Asien, d.v.s. framför allt Japan, lika betydande exportöverskott. Förbrukningen av plywood är störst i Nordamerika med 0,02 m³ per inv. 1950 och 0,05 m³ 1960. Förbrukningen av spänplattor var störst 1960 i Europa med 2,8 ton per 1 000 invånare, och närmast i Nordamerika med 1,9 ton. Förbrukningen av fiberplattor har ökat betydligt, liksom densamma av plywood och spänplattor, under 50-talet, och främste förbrukare av dessa plattor var

säväl 1950 som 1960 främst Nordamerika med 6,9 ton per 1 000 inv. resp. 9,9 ton och närmast Oceanien med 5,2 ton per 1 000 inv. resp. 8,9 ton.

Efter ovanstående tio-årsöversikt lämnas uppgifter om världshandeln med sågade trävaror 1963 och 1962. Denna var i stort densamma de två åren, vilket även framgår av nedanstående tabell över nettohandeln (export +, import -).

Region	Nettohandel, 1 000 m ³			
	Sågade trävaror av barrvirke		Sågade trävaror av lövvirke	
	1962	1963	1962	1963
Europa (utom SSSR)	-6 056	-7 064	-416	- 623
SSSR	+5 838	+6 414	-274	- 243
Nordamerika	+3 351	+4 571	-369	- 377
Centralamerika	- 291	- 135	+ 54	+ 45
Sydamerika	+ 190	+ 225	+ 80	+ 105
Afrika	-1 210	-1 341	+290	+ 273
Asien (utom SSSR)	-1 350	-1 497	+679	+1 038
Oceanien	- 511	- 497	-108	- 145

Världshandeln med sågade trävaror ökade 1963 jämfört med 1962 med nästan 8 % till 45,8 milj. m³. Ökningen gällde framförallt barrvirket. För lövvirket var ökningen betydligt mindre eller ungefärlig 3 %. Europa ökade 1963 sin nettoimport av sågade trävaror av barrvirke, medan Nordamerika och Sovjetunionen näremot ökade nettoexporten. Europa hade såväl 1963 som 1962 största exporten av sågade trävaror av lövvirke, men importen var än större varför Europa blev främsta nettoimporterande världsdel. Främste nettoexporterande världsdel 1963 och 1962 var Asien.

Handeln med sågade trävaror av barrvirke domineras av Europa, Nordamerika och Sovjetunionen som 1963 svarade för resp. 41 %, 40 % och 16 % av världshandeln med sågade trävaror. I tabell 47 har sammanställts uppgifter om handeln

med träindustriprodukter 1963 i vissa länder med betydande sådan handel. Liksom tidigare hade Canada största exporten av barrträvaror 14,9 milj. m³ (f. å. 13,0 milj.) och ca 36 % av världsexporten av sågade barrträvaror. Efter Canada följde Sovjetunionen med 6,5 milj. m³ (f. å. 6,0 milj.) och 16 % av världsexporten. Sverige med 4,9 milj. m³ (f. å. 4,6 milj.) och 12 % och Finland med 4,6 milj. (f. å. 4,7 milj.) och 11 % av världsexporten. De mest betydande importländerna av sågade varor av barrträ var liksom tidigare USA och Storbritannien. Dessa länder svarade för 29 % resp. 19 % av världens totala import. 99 % (f. å. 95 %) av USA:s import kom från Canada medan huvuddelen av Storbritanniens import kom från Sovjetunionen (26 %), Finland (24 %), Canada (20 %) och Sverige (16 %).

Omkring 10 % av den totala exporten av sågade trävaror utgjordes av lövvirke. Exportvolymen uppgick till 4,4 milj. m³ (f. å. 4,3 milj.) och den blygsamma ökningen härförde sig huvudsakligen till Asien. De mest betydande exportländerna av sågat lövvirke var 1963 Rumäniens med 628 000 m³, Malacka med 488 000 m³, Jugoslavien med 396 000 m³, Canada med 367 000 m³ och Frankrike med 317 000 m³. De största importörerna av sågat lövvirke var England med 790 000 m³ och USA med 716 000 m³, vilka tillsammans svarade för 35 % av världens totala import av sågat lövvirke. Andra betydande importörer var Italien, Canada, Sovjetunionen och Västtyskland. Världens totala export av plywood uppgick 1963 till 2,0 milj. m³ (f. å. 1,8 milj.). De största exportörerna var Finland med 383 000 m³, Japan med 342 000 m³, Canada 194 000 m³ och Sovjetunionen med 145 000 m³, Finland och Japan svarade tillsammans för ca 37 % (f. å. 40 %) av världens totala plywoodexport, medan Storbritannien och USA, de största importörerna, mot tog 68 % (f. å. 67 %) av världens totala import.

Den totala exporten av trämassa ökade 1963 med nästan 11 % till 11,29 milj. ton. Denna ökning härförde sig framförallt till den kemiska massan, som ökade med något mer än 11 % och för första gången översteg 10 milj. ton me-

dan exporten av mekanisk massa ökade med 5 %. Mest betydande exportländer 1963 var Sverige med 3,21 milj. ton (f. å. 2,84 milj.), Canada med 3,03 milj. ton (f. å. 2,76 milj.), Finland med 1,93 milj. ton (f. å. 1,71 milj.) och USA med 1,29 milj. ton (f. å. 1,08 milj.). Dessa länder, som tillsammans svarade för ca 84 % av världens totala massaexport, redovisade sälunda samtliga en ökning av exporten. De största massaimportörerna var liksom föregående år Storbritannien och USA med 2,68 milj. ton resp. 2,52 milj. ton, vilket tillsammans utgjorde ca 46 % (f. å. 37 %) av den totala importen av massa. Av Storbritanniens import kom 73 % (f. å. 73 %) från Sverige, Finland och Norge medan 91 % (f. å. 95 %) av USA:s massaimport kom från Canada.

Världshandeln med skogsprodukter är, som framgått av redogörelsen, mycket betydande. För vissa länder, inte minst Sverige, är denna handel av utomordentlig betydelse för ekonomin.

I nedanstående tablå redovisas import- resp. exportvärdena uttryckta i milj. USA-dollars för rundvirke, bearbetat virke samt massa och produkter därav i de olika regionerna. Tablån ger även en inblick i hur betalningsbalansen mellan de olika regionerna påverkats genom handeln med skogsprodukter.

Region	1963 (värde i milj. USA-dollars)					
	Rundvirke		Bearbetat virke		Massa och produkter därav	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export
Europa (utom SSSR)	551,2	172,7	1 522,3	887,7	1 944,4	1 888,4
SSSR	0,3	103,2	36,3	256,8	50,2	49,2
Nordamerika	53,5	116,6	547,4	614,2	1 121,7	1 553,4
Centralamerika	1,8	5,5	26,7	16,8	68,9	0,5
Sydamerika	6,7	8,7	33,5	50,5	155,2	6,7
Afrika	11,9	137,7	99,5	62,1	124,1	31,1
Asien (utom SSSR)	437,7	192,3	114,3	200,3	304,2	54,4
Oceanien	3,8	4,9	39,4	10,9	116,9	27,7
Hela världen	1 066,9	741,5	2 419,4	2 099,3	3 885,6	3 611,4

I. SUMMARY

Forest Land and Forest Capital

According to the Swedish National Forest Survey, forests cover about 22,8 million hectares (ha), i.e. 55 % of Sweden's total land area. As is shown in table 1 there are 3,0 ha of forest land per caput and 5,4 ha of forest land per ha of agricultural land.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry. Besides, other State authorities and Diocesan boards administer small forest areas (table 2 and 3). About one quarter of Sweden's forests is publicly owned, another quarter belongs to companies, and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers (table A). Publicly owned forests are mainly located to Northern Sweden. Tables B and C intend to show the combination of forestry and farming in economic units owned by farmers in different parts of the country. In 1962—64 there were 264 000 such units with forest land owned by farmers, 65 000 of which, however, without crop land. 30 % of these 200 000 units with crop land possess forest land less than 10 ha and 56 % of the same units possess forest land less than 25 ha. To these 200 000 units belong about 8,4 million ha of forest land. However, the number of agricultural units in Sweden is decreasing considerably which is shown in the tableaus at page 26. In table D figures are given concerning the forest areas of river basins in Northern Sweden. The only other tables where river basins appear are those relating to floating activity (tables 17—19 and 36).

In table E is shown the age-class distribution, i.e. the proportion of the forest area occupied by trees of different ages. Furthermore comparative figures from three different national surveys are presented in this table. Some remarkable changes are easily noticed.

Table F, shows the ideal production capacity of the soil (site quality) expressed in m^3 per annum and ha by which is

meant the average optimum of sustained yield provided the best possible management. The figures illustrate the very marked difference between northern and southern parts of Sweden due to climatic conditions.

Detailed figures concerning the growing stock in different counties are presented in tables 4 a "Growing stock incl. bark on all ground by species, sizegroups and counties according to the National Forest Survey 1953—1962", 4 b "Growing stock per ha forest land, by age-groups and owner-groups" and table 5 "Annual growth (incl. bark) by species and counties on forest land according to the National Forest Survey 1953—1962".

According to the now completed third Survey the growing stock in the country amounts to 2 223 million m^3 sk. as compared to 1 915 million m^3 sk. in the second Forest Survey (table G). The composition of the total growing stock in respect to species has changed very little since the second Survey and it is made up to 45 % of spruce, 40 % of pine and 15 % of broad-leaved species. (The second Survey: spruce 44 %, pine 40 % and hardwoods 16 %). The composition of the total growing stock in respect to sizegroups shows the following figures; 32 % large-sized stock (25 cm DBH and more) 40 % medium-sized stock (15—24,9 cm DBH) and 28 % small-sized stock (less than 15 cm DBH). (The second Survey: respectively 28 %, 41 % and 31 %).

The annual growth (incl. bark) preliminary figures — according to the third Forest Survey is shown in table H (cf table 5) and amounts to 78 million m^3 sk. i.e. 3,4 m^3 sk. per ha. The rate of increment increases from 3,2 % in the northern parts of Sweden to 4,4 % in the southern parts. The average growing stock per ha of forest land has increased from 80 m^3 sk. per ha according to the second Forest Survey to 97 m^3 sk. per ha according to the third Survey.

According to the figures available from the General Real Property Assessment 1957 performed for the purpose of property

taxation, the total value of Swedish forests (in rural areas) in 1957 was estimated at 10 043 millions Sw. cr. or approximately 2 000 millions US \$ (table I). This means an increase from the previous General Property Assessment in 1952 by 96 % due to rises in timber prices and logging costs, changes in assessment methods and increases of the growing stock. The partvalues show, however, different percentage increases, which to some degree are due to changes in assessment methods. In 1952 a greater part of the total value was attributed to the ground value than was done in the Property Assessment 1957. According to the table I the value of the growing stock was subject to an increase of 116 % from 1952 to 1957, whereas the value of the forest ground increased only by 10 % during the same period. The total value and its changes (table J) are, however, more important. This total value amounted to 460 Sw. cr. per ha forest land in 1957 and during the period 1938—1957 its value at the beginning of the period (93 Sw. cr. per ha forest land) was quadrupled. According to the table K diocesan forests and forests in region IV have the greatest value per ha in the country.

The County Forestry Boards and, for the State forests, the State Forest Service are responsible for the supply of seed and seedlings (table L). However, several big companies are collecting seed and managing nurseries for their own supply. Seedlings are also to some extent produced in private enterprises.

In 1963 the production of pine seed was rather insignificant and amounted to only 800 kg. The production of spruce seed was somewhat larger, about 2 350 kg. During 1963 the number of seedlings used for artificial regeneration amounted to about 300 million, 18 million of which were imported (table M), mainly from the Federal Republic of Germany and Denmark. In recent years the production of seedlings has been intensified, and in 1963 the nurseries owned by the County Forestry Boards covered an area of 802 ha (124 ha in 1945). The total area of all nurseries in the country was estimated in 1963 at about 1 350 ha. Table 6 shows the extent of silvicultural measures carried out in 1963; according to the table planting and sowing

have been subject to a slight decrease in 1963; while removal of waste, scarification and thinning in seedlings and young stands increased during the year in comparison with 1962. The silvicultural measures accounted for in table 6 involve some reduplications in cases where the same area is treated more than once by different methods, e.g. preparation by removal of waste from a clear cut area and then sowing. Planting and sowing per 1 000 ha forest land within forests belonging to different owner categories are computed in table N. The development of the regeneration work etc. during the period 1942—1963 is accounted for in the table O. Investigations have been made in 1956 by the National Forest Survey about the condition of the forests in the country and the need for regeneration work. According to the results of these investigations 151 000 ha ought to be artificially reforested annually, 44 % of which by sowing and 56 % by planting. Soil fertilizing of forest land have during the last years attracted a growing interest. In 1964 12 500 ha were fertilized and in 1965 37 000 ha were planned to be fertilized. Total costs of fertilizing amounted in 1964 to about 100 Sw. cr. per ha.

The tables 7 a—b, 8 a—b and R and Q show detailed information about forest fires in 1963 and 1964. According to the tables, 1963 may be regarded as a normal year with respect to forest fires whereas the frequency of forest fires in 1964 was greater and so was the burnt area. About 70 % of the fires are quenched before 0.1 ha of forest land have been damaged and besides 40—60 % of all fires are in fact grass-fires to a great extent located in and around Stockholm and Gothenburg. The average area damaged per fire amounted to 1.8 ha in 1963 and 1.6 ha in 1964. The corresponding areas in 1961 and 1962 were 0.8 and 0.6 ha. In general, the number of fires has its peak in April and the area damaged has the same in June. In 1963, however, most of the fires occurred in May (table Q) and in 1964 the largest area damaged occurred in May.

As regards the causes of the fires these conform for the years 1963 and 1964 rather closely to the pattern of previous years. Children cause a good deal of the fires as

is shown in table 8 a and b. Presumably many of the fires with unknown causes have their origin in children's play with matches. Due to bad thunderstorms in 1963 fires caused by lightning were numerous that year. Other ordinarily big fires are those which have sprung up in connection with broadcasting burning. Watch-towers for forest fire protection are nowadays considered to be too expensive and too ineffective. From 1964 onwards airborne patrolling have taken over all forest fire protection.

No damage worth mentioning by frost, snow or storms occurred in 1963.

The damage caused by elk was insignificant in the southern parts of the country in 1963, whereas in the northern and the middle parts of the country slight increases in some regions alternate with slight decreases in other regions. In certain northern counties a further reduction of the stock of elks seems to be eligible. — On the island of Gotland the stock of wild rabbits have in 1963 been reduced to 5—10 % its previous size because of the rabbit-disease myxomatosis.

Thanks to the humid weather in 1963 damage by insect attacks were rather insignificant that year.

The damage by fungi was however considerable in many parts of the country in 1963 because of the humid weather.

Technical Activities

A widespread network of transport roads makes possible a mechanization of the transport work thereby involving lower costs for hauling and silvicultural measures. The most important type of forest road is the permanent motor road. In addition, there are nonpermanent roads to be used only when the soil is either well dried-up or well frozen.

During the last two decades the activity of forest road building has increased in spite of decreases in 1958, 1962 and 1963. During 1963 3 328 kms were completed as against 3 585 kms in 1962 (tables 9 and V). Forest road building expressed in metres per 1 000 hectares forest land was most extensive in 1963 in companies' forests with 211 metres per 1 000 ha forest land.

In "other public forests" 194 metres per 1 000 ha forest land were completed during the year, in state forests 150 metres and in "other private forests" 106 metres.

The state grants certain sums for forest road building, 8,0 million Sw. cr. being allocated for the budget-year 1962/63 and 10,7 million Sw. cr. for the budget-year 1963/64. In order to reduce the unemployment the Government grants subsidies among other things for forest road building.

Data from the Road Inventory of the third National Forest Survey showing the extent of the network of the roads in Sweden during the period 1957—1963, are given in tables R—U, X and Y. According to these tables the total length of the private permanent motorroads of direct consequence for forest products transports amounted to about 165 000 kms and the corresponding public roads to about 66 000. The length per ha forest land of such private permanent motorroads and public roads, to which timber can directly be transported from the forest for piling at roadside was calculated to about 4,3 metres in Northern Sweden and about 15,6 metres in Southern Sweden and to 6,6 metres respectively 21,4 metres, seasonal truck roads (about 102 000 kms) included. The average hauling distances from stump to road was estimated for Northern Sweden to 1,5 kms and for Southern Sweden to 0,5 kms.

In 1961 and 1962 the total length of completed draining ditches increased after a decrease during the preceding three years. In 1963 ditch-draining decreased again and the number of kilometres of completed ditches amounted this year to 3 116 kms (3 518 kms in 1962). The 1963 number of kms means that about 18 700 ha of forest area were drained during the year, 55 % of which referred to companies' forests, 34 % to "other private forests", 5 % to state forests, and 6 % to "other public forests" (tables 10 and V).

In 1962 the total length of floatways was about 31 200 kms (table 17). Except some routine repairs and building of flumes in connection with the construction of powergenerating stations etc., no constructional work on floatable watercourses was carried out. On the contrary

some ancillary floatways are given up every year.

Aerial photographies are used to an ever increasing extent in Swedish forestry both for planning purposes and for the daily routine work.

Utilization of the Forest Capital

One important task belonging to the County Forestry Boards is to assist forest owners (mainly farmers) in marking trees for felling. It is estimated that in general one fourth of the total annual cut in forests owned by farmers is marked by the assistance of the County Forestry Boards.

According to estimates made within the Road of Private Forestry and reported in table 11, the total cut for the season 1962/63, amounted to 54,0 million m³ solid volume incl. bark i.e. about 3,7 % lower than the total volume in the previous year. For the season 1963/64, however, the total cut increased to 59,0 million m³ solid volume. The forest industry's part of the annual cut may now be estimated at 85 à 90 %. Specific information on annual fellings is available for public forests and companies' forests only (tables 12 and 13). In 1963 the total cut per ha of forest land was on an average for all categories 2,37 m³ solid volume incl. bark.

However, in addition to the figures given in the above-mentioned tables other statistics concerning total fellings are also available namely those based upon the stump enumeration by the National Forest Survey during the felling-seasons 1954/55—1963/64 as presented in table Z. Total fellings during the five last seasons according to the stump enumeration amounted to 55,3 million m³ solid volume incl. bark on a yearly average and to 55,9 million m³ according to the estimations made within the Board of Private Forestry.

About 70 % of the logs for processing in Sweden and also a considerable part of the roundwood exports are measured by authorized timber measures. The tables 14—16 give detailed information on the activities of the timber measuring associations.

In Northern Sweden most timber is floated, and floating is by law exclusively

reserved for authorized floating associations. An account of their activities is given in tables 17—19.

The quantity floated in 1963 amounted to 10,0 million m³ solid volume excl. bark i.e. 10 % less than in 1962 when 11,3 million m³ were floated.

The quantity of roundwood transported by rail decreased by 5 % in 1963 as compared with 1962; as is shown in the tableau on page 79, about 1,1 million tons or roughly about 1,6 million m³ solid volume excl. bark were transported in 1963, about 82 % of which consisted of pulpwood. The tables 20 and 21 have for administrative reasons been eliminated in this year-book.

Continuous statistical information worthy of publication about transport of unprocessed wood by lorries is virtually non-existent. For 1954/55 and 1962/63, however, a special committee set up to study transportation of forest products has published certain results which can be studied in table Å. These results give a clear picture of the development of the transports of roundwood by lorries during the period between the two investigations and the extent to which lorries today are used in transporting forest products.

Shipping is of little importance in transporting roundwood within the country. Table Å shows the insall quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours and loading quays in 1963.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. The figures now published by the Central Bureau of Statistics show that roundwood amounting to 7,7 million m³ solid volume excl. bark was transported in 1963 by sea-rafts; of this volume, however, 3,4 million m³ referred to rafting within the rivermountains.

Most Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. Table 24 shows the consumption of roundwood by forest industries during the last four years 1960—1963. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees, i.e. only 16 % of the total number of sawmills but 80 % of the total production. The production of sawn and planed wood etc. is shown in the table 25 both in enterprises above the size mentio-

ned and — as an estimation — in all commercial sawmills. In table 8 data are given from the 1958 Census of sawmills undertaken by the Board of Trade, which show the total number of sawmills (commercial sawmills as well as sawmills for household use), the roundwood consumption, and the production in 1958. However, it has been possible to estimate the total production of coniferous sawngoods in 1963, to 1,78 million standards or 3,7 % more than in 1962 and the corresponding roundwood consumption to 15,6 million m³ solid volume excl. bark, or about 2,6 % more than in the previous year. According to the table 24 about 176 000 m³ solid volume of timber were utilized by the Swedish veneer and plywood factories in 1963 i.e. about 14 % more than in 1962. There was also a corresponding increase in the production of veneer and plywood in this year.

The quantity of roundwood consumed in 1962 by the pulp mills amounted to 22,4 million m³ solid volume, i.e. 12 % more than in 1962. During the last decade the production of pulp has been subject to an almost continuous and rather considerable increase owing to technical and organizational improvements. Above all the sulphate sector has been favoured by a noteworthy increase in production and the bleached pulp has during the period increased its percentage of the output of wood pulp. In 1962, however, there had been a slackness in the demand for pulp, which ceased at the beginning of 1963. The Swedish producers had in spite of this not been able to make full use of the production capacity. The pulp production in 1963 increased nevertheless to 5,7 million tons dry weight, about 11 % more than in 1962, and 22 % of the production consisted of mechanical pulp (incl. fibre pulp), 32 % of sulphite pulp and 46 % of sulphate pulp. Fibreboard production has expanded on a proportionately larger scale than pulp production during the period 1954—1963; the capacity has been nearly doubled. In 1963 the production of fibreboard amounted to 664 000 tons (table 26), i.e. 2 % more than in 1962 and the consumption of roundwood by the fibreboard factories to 795 000 m³ solid volume excl. bark (table 24) i.e. an increase by 8 % as compared

with the previous year. However, sawmill waste is now being used to an ever increasing extent in this processing. In 1962 chips amounting to 750 000 m³ solid volume, waste edgings and slabs amounting to 260 000 m³ piled volume and small quantities of mechanical pulp were consumed in the fibreboard factories. The production of particle board is rapidly increasing and it amounted to 70 000 tons in 1963 as compared with 63 000 tons in 1962. Pulpwood in small dimensions is mainly used in the production of particle board and the consumption of this assortment amounted to about 150 000 m³ solid volume in 1963 but sawmill waste and waste from plywood production are also used by the particle board factories.

In general a very small proportion of Swedish roundwood is exported but the yearly variations may be rather important (table 27). In 1963 exports of unprocessed wood amounted to 1,3 million m³ solid volume excl. bark, i.e. 2,7 % of the total cut. In 1963 as well as in the preceding years most of the unprocessed wood exported consisted of pulpwood. The exports of pitprops was as insignificant in 1963 as in the previous years and only pulpwood among the unprocessed wood showed any increase of the exports in 1963. In 1964, for which preliminary figures are available, the exports of unprocessed wood increased to 1,7 million m³ solid volume, i.e. with 30 % in comparison with 1963. This increase refers mainly to sawlogs and pulpwood. The principal importing countries of Swedish unprocessed wood 1963 and 1964 were Norway and the Federal Republic of Germany (table 29).

In spite of her own large resources Sweden imports rather considerable quantities of unprocessed wood particularly logs and pulpwood, from exclusively Finland and Norway (tables 28 and 29). Since 1961, however, there has been a tendency to diminishing imports which resulted in a 55 % decrease from 1962 to 1963 and a 40 % decrease from 1963 to 1964. The exports of sawngoods increased to 1,05 million standards, i.e. with 6 % in 1963 and with 16 % to 1,21 million standards in 1964. The major part of these exports consists of unplanned wood, of which the United Kingdom, The Netherlands and The

Federal Republic of Germany are the greatest importers.

Pulp is Sweden's most important export product; in 1963 the exports amounted to 3,21 million tons (dry weight), i.e. an increase by 13 % since 1962. During 1963 the exports of fibreboard were the same as those of the previous year and amounted to 421 000 tons.

In 1964 the demand for pulp increased and the exports rose to a new record level, 3,49 million tons (dry weight). The exports of fibreboard increased with 4 % to 439 000 tons.

Very long ago, wood tar was a very remunerative export product for Swedish forestry, but nowadays it is insignificant amounting to no more than 3 400 tons in 1963 and 3 900 tons in 1964. 35 200 m³ of charcoal (stacked volume) in 1963 and 29 300 m³ in 1964 were exported the most of which went to the chemical industries in the United Kingdom and Norway.

Timber Prices and Production Costs

Every autumn, except 1958, and 1959, standing timber in the State Forests is sold by auction by the State Forest Service. The prices obtained at these auctions (table AL) are considered to indicate the trend of the prices for standing timber for sale in the farmers' forests during the coming season. The prices of standing timber in private forests which are shown in table AB, have been obtained by means of a sample survey undertaken with the aid of the County Forestry Boards. On an average for the whole country prices for wood sold on root increased by 3,4 % during the season 1963/64 as compared with the season 1962/63. The price reduction from the previous season amounted to about 6 %. In table 30 are shown the net values of the wood (all kinds: wood sold on root, roundwood etc.) from the State Forests in 1954—1963.

The prices for the seasons 1962/63 and 1963/64 referring to timber are shown in tables 31 a and b, to pulpwood in tables 32 a and b and to fuelwood in tables 33 a and b. In order to illustrate the development of the prices of timber and pulpwood during the last ten years these prices (timber and sulphite wood) are

expressed as index numbers (base year 1948=100) as follows:

		timber	pulpwood
Autumn	1955	215	177
	1956	180	161
	1957	184	144
	1958	161	130
	1959	179	140
	1960	198	158
	1961	198	158
	1962	193	145
	1963	205	152
	1964	220	161

According to these index numbers the prices of timber and pulpwood increased in 1963 and 1964 when the market conditions for sawnwood and pulp grew more propitious.

The costs of logging incl. common costs are also shown in tables 31—33. Owing to wide variations, the data presented are, in several cases, estimated averages.

After a strong price reduction in 1961, the price for sawnwood stabilized during 1962 and increased slightly in 1963. The prices amounted this year to 1227 Sw. er. per std for pine (u/s 2½"×7") and to 1025 Sw. er. per std for spruce wood (u/s 2½"×7"). In 1964 there was a considerable increase in the export prices of coniferous sawn wood. The prices amounted this year to 1303 Sw. cr. per std for pine (u/s 2½"×7") and to 1142 Sw. er. per std for spruce wood (u/s 2½"×7") (table AD). In the beginning of 1964 the prices of wood pulp were at a standstill but gradually there was a rather slow upward trend especially for sulphate and sulphite pulp. In 1964 the prices of wood pulp except mechanical pulp continued to rise more decidedly than in 1963.

Labour Market Conditions

In the autumn 1962 a new wage-agreement was signed for the period 1/10 1962—31/12 1963 involving a 5 % increase during 1963.

In table AE comparisons are made between the wages of adult male workers in forestry, agriculture and in the wood, pulp, and paper manufacturing industries and the salaries of male clerical personnel in the whole industry during the period 1954

—1963. In diagram 1 only fellers, hauliers, agricultural workers and workers in the wood manufacturing industry are compared. According to the table wages or salaries have increased during the period by about 80—85 % for all categories recorded in the table except for hauliers and agricultural workers. The increase of the hauliers' wages amounted to 67 % and the same of the agricultural workers' wages to 106 %. Some lagging behind is as usual noted for the hauliers (horse and driver). The fellers' and hauliers' wages in various counties are shown in table 34; as these statistics, however, refer only to conditions in the State Forests, they are incomplete. It is worth remarking here that fellers and hauliers seldom work on every work-day in the month and egnally seldom all twelve months in the year.

It has been estimated that forest work is done to equal degrees by on the one hand agricultural workers employed in forest work during the winter and on the other hand actual forest workers. Forest work is becoming the main occupation for more and more forest workers both in the State Forests, the companies' forests and in the farmers' forests. In the tables AF and AG is shown the economically active population in forestry in 1960 according to the 1960 Census of Population. The first category of the two mentioned above is obviously not included in this population, which seems to have increased more than most other occupational groups during the period 1950—1960. According to table AH, there has been an upward change in the age-distribution during the period 1950—1960, especially for wage-earners.

Current statistics on employment in forestry are beginning to be more complete; table 35 shows the number of workers employed in the State Forests and in the companies' forests while table 36 shows the number of persons occupied in floating and the tables AI and AJ show the number of dayworks performed in the farmers' forests.

Thanks to sample surveys some facts about employment in the farmers' forests are now available. Pilot surveys were undertaken by the Labour Market Board in the years 1957—1960 and these resulted in a schema for continuous statistics about

employment in farmers' forests, which schema implies four sample surveys each year — in February, May, August and November — from 1961 on. In the tables AI and AJ are shown the dayworks performed in the farmers' forests during a week and these statistics are principally intended to show changes in employment volume. According to the tables the number of dayworks performed by the hired labour increased relatively i August and November in 1964 as compared with 1963 but increased relatively in February and May. Besides hired labour is less important in Northern Sweden than in other parts of the country. The unemployment figures in forestry illustrate to a certain extent the situation in the labour market and these figures are shown on page 112.

Statistical information about industrial accidents lags behind because of the time required to settle finally the benefits. For inclusion in this yearbook only accidents in 1961 have accordingly been available. According to the table 38 the number of accidents in forest work (excl. agricultural labourers employed with forest work) and floating amounted to 6 977 in 1961 (6 428 in 1960). The number of hours worked in forest work and floating was 117,4 million in 1961 (113,8 million in 1960) and the number of sickness benefit days was 146 000 the same year (135 000 in 1960). Table 39 reports "severity rates" for accidents in forest work by cause of accident. A "severity rate" is a measure of the accident risk and it is computed in accordance with the recommendations of the Sixth International Conference of Labour Statisticians arranged in 1947. The "severity rate" corresponds in principle to the number of working-days lost by accident per 1 000 actual working-hours. The average severity rate in forest work and floating amounted to 2,90 in 1961 (3,29 in 1960). The corresponding rate in all branches of industry was 1,51 (1,57 in 1960). However, there are several branches of industry with very high severity rates and among these may be mentioned stevedoring, water transport and ore mining. In table AL the accidents in per cent and per 1 million working-hours are shown distributed according to injured part of body.

In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are made by the Board of Labour Protection among others by means of improving tools and working methods.

Wild Animals and Game Shooting

Sweden's most important game is elk. The number of elk shot in 1963 amounted to 31 241 i.e. a very slight decrease since 1961 (table 40). The total number of elk shot in 1963 was equivalent to 1,4 elk per ha forest area or 0,8 elk per 1 000 ha total land area. The shooting of other game of importance is accounted for in table 41. The shooting of hazel-hen, capercailzie and black grouse was allowed in some parts of the country during certain periods of the year. The Government pays bounties for killing certain animals such as wolves, gluttons and seals.

Other Matters Relating to Forestry

I. Administration

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry.

The National Board of Crown Forests and Lands administers the State Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board deriving revenue from selling timber, leasing land to tenants etc. It has a large staff of foresters in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administrations or supervision.

The National Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its objects are to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the County Forestry Boards, one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The County Forestry Boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and in-

formation on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies towards financing silvicultural measures etc.

II. Forestry Education and Training

From July 1st 1962 onward the Forest Research Institute and the Royal College of Forestry are united into a common organization under the name of the Royal College of Forestry. Its two main tasks are to further the progress of forestry by scientific research and to give a scientific and practical instruction in forestry. The highest standard of forestry education is thus provided at the Royal College of Forestry near Stockholm. The students usually graduate after 4 years of studies. Lately it has also been possible to obtain a Doctor's Degree at this college. In 1963 37 students graduated and in 1964 30.

Basic training in forestry is given in one-year preparatory courses supplemented with four-months courses in four schools established for this purpose. The number of pupils in 1963 was 156 and 1964 128. These courses are compulsory for all those who wish to enter one of the three types of schools for lower or higher forestry education.

There are seven Forest Ranger Schools providing one-year courses. There were 164 pupils in 1963 and 161 in 1964.

A special State School gives a 15-months course for students who aim at forestry positions higher than those open to pupils with only forest ranger training. In 1963 28 students passed this course and in 1964 30.

In addition to these permanent schools, numerous courses, varying in duration from a few days to two or three months are arranged by County Forestry Boards, associations and private companies. These courses aim at training of forest workers and forest owners in the techniques of forest work and elementary silviculture. In recent years forestry has been widely introduced as a special subject in the final class of the primary schools.

The extent of the professional training provided by the County Forestry Boards, by the State Forest Service and by com-

panies and organizations is shown in table AL. The training given by the county Forestry Boards takes place to a large extent in special Forestry Training Schools belonging to the respective boards. A list of these schools is given on page 130.

III. Associations and Organizations

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among those aiming at promoting forestry and silviculture Svenska skogsvärdsföreningen (The Swedish Silvicultural Society) and Norrlands skogsvärdsförbund (The Silvicultural Society of Norrland) may be mentioned. These two societies are to be amalgamated into one society from 1966 onwards. The existing organizations for forest tree breeding are now combined in one organization, Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik (The Committee for Forest Genetics and Tree-breeding). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interest of the smaller forest owners. They are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in Sveriges skogsägaresföreningars riksförbund (National Federation of Swedish Forest Owners Associations) representing (in 1964) 6,9 million ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations the largest being: Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare (The Association of Forestry Employers) and Svenska lantarbetsgivareföreningen (The Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers and Svenska skogsarbetarförbundet (The Swedish Association of Workers in Forestry) and Riksförbundet Landsbygdens Folk, RLF (The Swedish Farmer's Unions) for the workers.

Up to 1963 there were three organizations for the rationalization of forestry all aiming at greater efficiency and safety in working methods and working in close collaboration. In 1964 these organizations were amalgamated into one organization, named Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (Logging Research Foundation).

IV. State Subsidies for Silviculture

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operation. The amounts allocated in different years are shown in table AM. The use made of these funds which are actually in operation, during the budget-year 1963/64 is shown in table 42.

V. Investments and Maintenance Costs in Forestry

In table 6, 9 and 10 annual figures are given which show the extent to which silvicultural measures have been carried out, and how many kilometers of forest roads and draining ditches have been completed during the year. In table AN in this Yearbook are shown the amounts of money, which have been spent on forest investments or maintenances during the periods 1951/55 and 1956/60 and also for the years 1961, 1962 and 1963. In comparison with the annual averages of the period 1951/55 the corresponding averages of the period 1956/60 show increases both in extent and in value. Planting and sowing and roadbuilding increased during the whole period 1951/60, whereas ditch draining and other silvicultural measures than planting and sowing, however, decreased after a peak reached in one of the years 1957—1959. More than 1 400 million Sw. kr. were spent in investments and maintenance costs in Swedish forests during the period 1951—1960 and almost half of the sum went to roadbuilding and road maintenance.

After a slight upward trend for the values of most of the investment and maintenance items up to 1962, there was a five per cent decrease in 1963.

VI. Value of annual cuts

The annual cuts show on the whole an increasing trend during the period 1951—1963 (table AO) mainly due to an accelerated demand by the pulp mill industry. Fuelwood consumption decreased at the same time and consequently a change to more valuable assortments occurred during the period. Apart from annual variations

gross values seem to have kept the same or a slightly downward trend during the last ten years while net values have suffered a marked negative trend; the values of standing timber (rootvalues) have for instance decreased from 30 Sw. cr. per m³ solid volume on an average for the five years 1951--1955 to 14 Sw. cr. in 1963. The negative trend is still more unfavour-

able if due regard is taken to the impaired value of money during the period.

International Review

The tables 43—47 present an international statistical review, the material of which is extracted from FAO-statistics.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur de här nedan angivna källorna hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogstatistik årsbok, utan att detta särskilt omnämnts i förteckningen.

Tab. A. Skogstatistik årsbok, huvudtabeller 2 o. 3.

Tab. B o. C. Statistiska centralbyrån: SM nr J 1964:31, jordbruks skogsmarksinnehav.

Tab. D. Skogsforskningsinstitutet: Biksskogstaxeringarna 1938—1952.

Tab. E. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringarna 1923—1929, 1938—1952 och 1953—1957.

Tab. F. Skogshögskolan: Riksskogstaxeringarna 1953—1962.

Tab. G—H. Skogstatistik årsbok, huvudtabeller 4 a, 4 b och 5.

Tab. I—K. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighetstaxering (S.O.U. 1963:14).

Tab. L. SOS, Domänverket 1959—1963, Skogsvårdsstyrelsernas berättelser 1959/60—1963/64, tab. 5.

Tab. M. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. N. Huvudtabellerna 2, 3 och 6 i Skogstatistik årsbok.

Tab. O. SOS Domänverket 1942—1950, SOS, Det enskilda skogsbruket 1942—1950 samt Skogstatistik årsbok, 1951—1963, huvudtabell 6.

Tab. P o. Q. Statens brandinspektion: Meddelande 1965:5.

Tab. R—U, X—Y. Skogshögskolan, Rapport nr 8, 1965: Skogsbrukets vä-

gar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963.

Tab. V. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabellerna 3, 9 och 10.

Tab. Z. Skogshögskolan: Riksskogstaxeringens stubbainventering 1954/55—1963/64.

Tab. Å. Skogsbrukets motortransportkommitté: "Biltransportstudier 1963".

Tab. Ä. Primäruppgifter hos statistiska centralbyrån.

Tab. Ö. Kommerskollegii sågverksinventering 1958, Kommersiella Meddelanden 1962: 10—11.

Tab. AA. Primäruppgifter hos statistiska centralbyrån.

Tab. AB. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. AC. SOS, Domänverket 1959—1963.

Tab. AD. Statistiska centralbyrån: Allmän mänadsstatistik.

Tab. AE. Statistiska centralbyrån: SM nr 1964:38, 40 och 1965:6, 15.

Tab. AF—AH. Statistiska centralbyrån: Folkräkningen 1960.

Tab. AI—AJ. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr AM 1965:5.

Tab. AK. SOS, Yrkesskador år 1961.

Tab. AL o. AM. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. AN o. AO. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 1. Riksskogtaxeringarna 1953—1962, Jordbruksräkningen 1961 samt statistisk årsbok för Sverige 1964 (tab. 8 o. 61).

Tab. 2. SOS, Domänverket 1963 (tab. 17 A, 17 B) samt till skogsstyrelsen.

- från olika myndigheter insända uppgifter.
- Tab. 3. Riksskogstaxeringarna 1953—1962 samt till skogsstyrelsen från skogsvårdsstyrelserna och Skogssällskapet insända uppgifter.
- Tab. 4 och 5. Riksskogstaxeringarna 1953—1962.
- Tab. 6, 9 och 10. Uppgifter från domänenstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogssällskapet, Sveriges Skogsägareförbund samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelsens kännedom).
- Tab. 7 och 8. Statens brandinspektion: Meddelande 1965:5.
- Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.
- Tab. 12 och 13. Uppgifter från domänenstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradssallmänningförbund, Sveriges skogsägareförbund, sockenallmänningarnas förvaltningar, städernas skogsförvaltning m.fl.
- Tab. 14—16. Uppgifter från virkesmätningsföreningarna.
- Tab. 17—19. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1964:15. Primärmaterial: från flottningsföreningarna till skogsstyrelsen insända årsrapporter.
- Tab. 24—26. SOS, Industri, berättelser åren 1960—1963 (ur primärmaterial).
- Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelse för åren 1960—1964 (huvudsakligen ur primärmaterial).
- Tab. 30. Domänverket 1954—1963 (tab. 2).
- Tab. 31—33. Sammanställda från primärmaterial insamlat av skogsstyrelsen.
- Tab. 34. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr Am 1964:40.
- Tab. 35. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr Am 1964:47.
- Tab. 36. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1964:15.
- Tab. 37. Uppgifter sammanställda inom arbetsmarknadsstyrelsen.
- Tab. 38 och 39. SOS, Yrkesskador år 1961.
- Tab. 40. SOS, Domänverket 1963 (tab. 15).
- Tab. 41. Svenska Jägarförbundets redogörelse för jaktåren 1947/48—1963/64 samt SOS, Domänverket 1946—1963 (tab. 16).
- Tab. 42. Sammanställd från administrativa uppgifter inom skogsstyrelsen.
- Tab. 43. Statistisk årsbok för Sverige 1964 (tab. 444) samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO 1964 (tab. M 3).
- Tab. 44—47. Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1964.

TABELLER

Tabell 1. Rikets areal vid 1963 års slut fördelad på produktiv skogsmark, inägor, impediment och vatten. Produktiv skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis

Productive forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1963. Productive forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp ¹ <i>County and major region (group of counties)</i>	Areal (1 000 ha) <i>Area</i>					Produktiv skogsmark i % av totalt areal <i>Productive forest area in % of total area</i>	Areal produktiv skogsmark (ha) <i>Productive forest area</i>	
	Produktiv skogsmark <i>Productive forest land</i>	Inägor ^{2,3} <i>Other productive land</i>	Impediment och övrig mark <i>Unproductive and other land</i>	Vatten ⁴ <i>Water</i>	Summa ⁴ <i>Total</i>		per inv. <i>per inhabitant</i>	per ha inägomark ³ <i>per ha cultivated land</i>
Nb	3 966,0	86,8	5 838,2	696,7	10 587,7	37,5	15,1	45,7
Vb	3 203,0	132,2	2 204,4	374,4	5 914,0	54,2	13,5	24,2
Jtl	2 549,0	69,7	2 132,1	404,0	5 154,8	49,4	18,8	36,6
Vnr	1 898,0	100,0	414,4	158,0	2 570,4	73,8	6,7	19,0
Gvl	1 454,0	102,9	262,2	153,1	1 972,2	73,7	4,9	14,1
Kpb	2 031,0	86,5	717,4	201,2	3 036,1	66,9	7,1	23,5
Vrm	1 271,0	166,6	322,9	181,2	1 941,7	65,5	4,4	7,6
Ör	"535,0	145,4	154,4	70,0	904,8	59,1	2,0	3,7
Vstm	371,0	163,7	110,0	32,5	677,2	54,8	1,6	2,3
Ups	293,0	153,1	79,2	14,5	539,8	51,3	1,7	1,9
Sth ⁵	"402,0	144,1	217,7	31,2	795,0	50,6	0,3	2,8
Sdm	338,0	179,7	114,5	52,9	685,1	49,3	1,5	1,9
Ög	552,0	279,6	174,2	102,2	1 108,0	49,8	1,5	2,0
Skb	351,0	328,1	128,0	37,9	845,0	41,5	1,4	1,1
Äbg	648,0	218,1	304,9	105,4	1 276,4	50,8	1,7	3,0
Jkp	666,0	162,3	230,7	89,9	1 148,9	58,0	2,3	4,1
Krb	607,0	106,7	184,0	93,6	991,3	61,2	3,8	5,7
Klm	689,0	203,6	217,2	52,4	1 162,2	59,3	2,9	3,4
Gtl	"140,0	92,7	81,3	3,3	317,3	44,1	2,6	1,5
Gbg	151,0	94,6	250,0	18,8	514,4	29,4	0,2	1,6
Hl	198,0	148,3	129,1	17,6	493,0	40,2	1,1	1,3
Bl	173,0	57,7	60,2	13,0	303,9	56,9	1,2	3,0
Krs	265,0	243,4	107,2	26,3	641,9	41,3	1,0	1,1
Mlm	64,0	341,3	69,9	11,3	486,5	13,2	0,1	0,2
I	7 169,0	219,0	8 042,6	1 071,1	16 501,7	43,4	14,3	32,7
II	4 447,0	169,7	2 546,5	562,0	7 725,2	57,6	10,7	26,2
III	3 485,0	189,4	979,6	354,3	5 008,3	69,6	6,0	18,4
IV	6 728,0	2 251,1	2 237,4	863,7	12 075,2	55,7	1,6	3,0
V	991,0	978,0	697,7	90,2	2 756,9	35,9	0,5	1,0
Riket <i>Entire country</i>	22 815,0	3 807,2	14 503,6	2 941,4	44 067,2	51,8	3,0	6,0
1962	22 815,0	3 807,2	14 503,6	2 941,4	44 067,2	51,8	3,0	6,0

¹ Betr. länsgrupperna, se förkortningar på sid. 00 och karta på sid. 00.

Concerning groups of counties (major regions) see abbreviations on page 16 and map on page 18.

² Åker, kultiverad betesmark och naturlig betesmark (enl. 1961 års jordbruksräkning). *Arable land, pastures and grassed land (according to the Census of Agriculture 1961).*

³ Exklusive 45 160 ha åker, 2 330 ha kultiverad betesmark och 11 830 ha naturlig betesmark på jordbruk med mindre än 2 ha åker. *Excluding 45 160 hectares arable land, 2 330 hectares pastures and 11 830 hectares grassed land on farms with less than 2 hectares of arable land.*

⁴ Exklusive sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren, vilkas sammansatta areal uppgår till 912,1 tusen ha. *Excluding the lakes Vänern, Vättern, Mälaren and Hjälmaren (total area 912,1 thousand hectares).*

⁵ Inklusive Stockholms stad. *Including the city of Stockholm.*

⁶ Inklusive skogsmark inom områdena otaxerade vid 3:e riksskogstaxeringen. *Including forest land within regions unassessed by the third National Forest Survey.*

Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika
Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län och länsgrupp <i>County</i>	Domänverket <i>State Forest Service</i>											
	Kronoskogar		a) Bergverks- skogar b) Renbotes- fjäll		Krono- allmänningar		Allmänna inrättningar samt natio- nalparker		Ecklesiastika skogar		Summa <i>Total</i>	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	¹ 2 123,4	¹ 1 368,8	—	—	1,0	0,3	² 9,1	² 13,3	0,5	0,3	2 134,0	1 382,7
Vb	¹ 1 083,6	¹ 438,7	—	—	2,0	5,5	0,1	0,2	—	—	1 083,7	444,4
Jtl	¹ 127,6	¹ 82,3	³ b 65,5	³ b 226,3	0,2	0,0	—	—	—	—	193,3	308,6
Vnr	135,7	27,5	—	—	—	—	—	—	—	—	135,7	27,5
Gvl	86,9	20,4	a 0,3	a 0,0	—	—	² 0,0	² 0,0	—	—	87,2	20,4
Kpb	1270,0	¹ 119,9	a 1,7	a 0,2	—	—	² 0,9	² 0,1	—	—	272,6	120,2
Vrm	28,5	5,5	a 1,3	a 0,4	—	—	—	—	—	—	29,8	5,9
Ör	81,4	19,0	a 3,0	a 0,4	—	—	² 0,1	² 0,0	—	—	84,5	19,4
Vstm	46,1	11,2	—	—	—	—	0,1	0,0	0,0	0,0	46,3	11,2
Ups	7,7	1,0	a 1,4	a 0,2	—	—	—	—	—	—	9,1	1,2
Sth	23,3	6,4	—	—	—	—	² 0,1	—	—	—	23,3	6,4
Sdm	22,7	5,2	—	—	1,1	0,6	0,1	0,0	0,2	0,1	24,1	5,9
Ög	42,8	7,2	—	—	—	—	—	—	—	—	42,8	7,2
Skb	40,3	8,5	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	40,3	8,5
Äbg	29,5	11,2	—	—	1,0	0,1	—	—	—	—	30,5	11,3
Jkp	32,1	7,7	—	—	0,1	0,0	—	—	—	—	32,2	7,7
Krb	30,9	6,1	—	—	—	—	—	—	0,4	0,0	31,3	6,1
Klm	65,8	10,5	—	—	—	—	² 0,0	² 0,1	—	—	65,8	10,6
Gtl	4,9	1,5	—	—	—	—	² 3,0	² 0,6	—	—	7,9	2,1
Gbg	10,5	8,9	—	—	—	—	—	—	—	—	10,5	8,9
Hl	11,3	3,9	—	—	—	—	—	—	—	—	11,3	3,9
B1	4,7	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	4,7	0,3
Krs	18,0	2,2	—	—	—	—	—	—	—	—	18,0	2,2
Mlm	4,3	0,3	—	—	—	—	² 0,0	—	0,0	—	4,4	0,3
I	3 157,0	¹ 807,5	—	—	3,0	5,8	9,2	13,4	0,5	0,3	3 169,7	1 827,1
II	263,3	109,8	65,5	² 226,3	0,2	0,0	—	—	—	—	328,9	336,2
III	356,9	140,3	2,0	0,2	—	—	0,9	0,1	—	—	359,7	140,7
IV	451,1	99,5	5,7	1,0	2,1	0,8	0,4	0,1	0,6	0,1	460,0	101,5
V	53,8	17,1	—	—	—	—	3,1	0,6	0,0	—	56,8	17,6
Riket	⁴ 4 282,0	2 174,2	73,1	227,6	5,3	6,6	⁵ 13,6	⁶ 14,2	1,1	0,4	4 375,2	2 423,1
Entire country												
1962	4 276,2	2 175,7	73,2	227,5	5,4	6,6	10,9	13,7	1,1	0,4	4 367,0	2 423,9

¹ Här ingår vissa områden, som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringvärd. Deras sammanlagda areal uppgår till ca 165 900 ha skogsmark (Nb 131 100, Vb 15 600, Jtl 9 300 och Kpb 9 900 ha) och uppskattningsvis 492 200 ha impediment (Nb 382 300 ha, Vb 57 000, Jtl 41 900 och Kpb 11 000 ha).

² Nationalparker.

statliga myndigheter vid 1963 års slut. Länsvis

at the end of 1963. By counties

Mättenhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Stiftsnämnder	Annan statlig myndighet										
Diocesan Board	Other State Authority										
Summa Total	Fortifikations- förvaltningen			Vattenfalls- styrelsen		Lantbruks- styrelsen		Sjöfartsstyrelsen		Summa Total	
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
15,0	15,5	9,2	2,1	0,8	0,6	15,5	7,1	0,5	0,5	26,0	10,4
14,3	5,9	1,0	0,2	0,1	0,0	8,1	3,1	0,2	0,1	9,4	3,4
37,6	13,5	3,1	2,5	0,3	0,0	10,4	5,0	—	—	13,9	7,5
23,9	4,0	0,7	0,7	0,1	0,0	12,2	2,2	—	—	12,9	2,9
20,1	2,7	0,5	0,6	—	—	5,7	0,7	—	—	6,2	1,3
18,9	4,7	0,7	0,1	0,0	—	6,6	0,9	—	—	7,3	1,0
30,0	5,6	0,8	0,2	0,0	—	3,3	0,3	—	—	4,1	0,5
6,6	0,9	4,5	3,7	0,1	—	0,4	0,0	—	—	5,0	3,7
8,4	1,7	0,3	0,3	0,1	—	1,1	0,2	—	—	1,4	0,6
7,3	1,1	1,1	1,1	—	—	1,4	0,1	—	—	2,5	1,2
8,3	1,6	6,3	4,1	—	—	1,1	0,3	—	—	7,4	4,5
6,1	0,9	1,7	0,5	—	—	1,5	0,1	—	—	3,2	0,7
9,9	1,3	3,9	1,7	0,0	—	1,5	0,2	—	—	5,4	1,9
11,1	1,9	2,0	1,6	0,0	—	0,8	0,1	—	—	2,8	1,8
14,1	3,2	0,8	0,8	0,1	—	2,1	0,6	—	—	3,0	1,4
18,3	5,4	2,4	1,7	—	—	1,7	0,4	—	—	4,1	2,1
17,3	4,6	0,5	0,3	—	—	2,3	0,5	—	—	2,8	0,8
11,6	1,4	0,3	0,3	—	—	1,5	0,1	—	—	1,7	0,4
5,8	1,3	1,6	2,1	—	—	0,5	0,2	—	—	2,1	2,3
3,0	2,6	1,2	1,9	0,0	—	1,2	0,3	—	—	2,4	2,1
4,6	1,3	0,2	0,3	—	—	0,4	0,2	—	—	0,6	0,6
2,0	0,2	0,2	0,3	—	—	0,5	—	—	—	0,7	0,3
5,3	0,7	2,0	3,6	—	—	0,2	—	—	—	2,3	3,6
1,4	0,1	0,4	1,4	0,0	—	0,0	—	—	—	0,4	1,4
29,3	21,5	10,2	2,3	0,8	0,7	23,7	10,2	0,7	0,6	35,4	13,8
61,4	17,6	3,8	3,2	0,4	0,0	22,6	7,2	—	—	26,8	10,4
39,1	7,4	1,1	0,8	0,0	—	12,3	1,6	—	—	13,5	2,4
148,9	29,5	24,7	16,3	0,2	—	18,6	3,2	—	—	43,5	19,5
22,0	6,2	5,5	9,7	0,0	—	2,8	0,7	—	—	8,4	10,4
300,8	82,1	45,3	32,3	1,5	0,7	80,1	22,9	0,7	0,6	127,6	56,5
296,4	81,5	45,7	31,7	1,7	0,7	70,7	20,5	0,7	0,6	117,9	52,9

³ Enligt riksskogstaxeringens bonitering. Domänverket redovisar 125 500 ha prod. skogsmark och 136 300 ha impediment.

⁴ Därav f. n. avskilda från skogsbruk ca 586 400 ha ovanför skogsodlingsgränsen, varav Nb ca 422 200, Vb ca 123 500, Jtl ca 2 600 och Kpb ca 38 100 ha.

⁵ Därav nationalparker ca 13 200 ha prod. skogsmark och ca 14 000 ha impediment.

Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn sammanställd.
Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp <i>County</i>	Skogar tillhörande <i>Forests owned by</i>									
	Landsting, skogsvårdsst. m. fl. <i>Counties etc.</i>	Häradsallm. och allmänningssk. i Norrland och Dalarna <i>Common forests</i>	Städer <i>Towns</i>		Övriga primär- kommuner <i>Other Communities</i>		Allm. inrätt- ningar <i>Public institu-</i> <i>tions</i>			
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nh	3,4	0,8	214,4	88,9	6,5	1,8	9,1	3,4	—	—
Vb	3,5	2,4	102,1	30,8	2,6	0,3	13,8	6,2	—	—
Jtl	1,7	0,5	—	—	0,8	—	17,4	5,6	0,7	0,6
Vnr	2,0	0,3	—	—	4,1	0,6	12,4	2,1	—	—
Gvl	1,2	0,2	36,8	11,0	9,3	1,4	7,9	1,5	—	—
Kpb	1,0	0,1	167,0	74,9	1,8	0,2	22,3	5,9	1,3	0,1
Vrm	1,4	0,2	—	—	3,9	0,8	10,7	2,0	—	—
Ör	0,6	0,0	11,0	2,0	2,5	0,1	5,7	0,4	2,2	0,5
Vstm	1,3	0,1	11,5	2,0	5,8	1,0	0,7	0,1	13,4	2,8
Ups	0,8	0,1	17,3	3,3	1,8	0,2	0,4	0,0	12,1	1,2
Sth	1,2	0,3	3,0	0,8	20,2	5,7	5,2	1,4	6,0	0,7
Sdm	0,9	0,1	20,4	4,6	4,3	1,1	2,2	0,2	—	—
Ög	0,8	0,1	27,5	6,5	1,4	0,3	2,0	0,3	1,6	0,3
Skb	1,9	0,2	6,6	1,4	2,4	0,2	0,8	0,1	1,2	0,1
Ähg	2,2	0,3	1,8	0,5	4,4	0,9	5,3	1,5	0,2	0,0
Jkp	1,8	0,3	1,4	0,1	3,1	0,3	4,8	1,0	0,2	0,1
Krb	2,6	1,3	—	—	1,6	0,1	7,4	1,0	0,1	0,0
Klm	2,7	0,2	0,3	0,0	4,4	0,6	6,6	0,8	0,8	0,5
Gtl	2,3	0,5	—	—	0,2	0,0	0,2	0,0	—	—
Gbg	1,5	1,3	—	—	5,6	3,9	2,4	0,5	0,1	—
HI	4,1	2,3	—	—	1,0	0,2	2,9	0,9	0,5	1,2
B1	0,5	0,1	—	—	1,6	0,4	2,2	0,2	—	—
Krs	1,1	0,2	—	—	0,6	0,1	1,8	0,2	0,1	—
Mlm	2,1	0,1	—	—	1,8	0,0	0,1	0,0	—	—
I	6,9	3,2	316,5	119,7	9,1	2,1	22,9	9,6	—	—
II	3,7	0,8	—	—	4,9	0,6	29,8	7,7	0,7	0,6
III	2,2	0,3	203,3	85,9	11,1	1,6	30,2	7,4	1,3	0,1
IV	18,3	3,2	100,8	20,7	55,9	11,2	51,9	8,7	37,8	6,0
V	11,7	4,5	—	—	10,8	4,7	9,6	1,8	0,8	1,2
Riket	42,8	12,0	621,0	226,8	91,8	20,1	144,5	35,1	40,6	7,9
Entire country										
1962	43,8	26,1	626,0	237,3	90,0	19,9	139,0	31,3	40,4	8,2

¹ Of which protective forests and forests on poor soil.² Skyddsskogar.³ Därav svår föryngrade skogar 120 800 ha.

total skogsmarksareal vid 1963 års slut. Länsvis

at the end of 1963. By counties

 Mått enhet: 1 000 ha
 Unit of measurement: 1 000 ha

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
				Summa Total			Därav svår- föryngrade skogar och skydds- skogar ¹	Samtliga skogar (tah. 2 och 3) <i>All forests</i>		
Aktiebolag Companies	Övriga enskilda Other private owners									
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Summa	Summa	Prod. sk.	Imp.	Summa
386,0	191,0	1 171,7	545,5	1 791,1	831,4	2 622,5	391,2	3 966,0	2 240,0	6 206,0
781,0	288,0	1 240,5	388,6	2 143,5	716,2	2 859,7	551,6	3 203,0	1 170,0	4 373,0
1 185,0	397,0	1 098,6	327,7	2 304,2	731,4	3 035,6	587,0	2 549,0	1 061,0	3 610,0
843,0	146,0	864,1	169,5	1 725,6	318,5	2 044,1	—	1 898,0	353,0	2 251,0
610,0	88,0	675,3	79,5	1 340,5	181,5	1 522,0	42,3	1 454,0	206,0	1 660,0
667,0	139,0	871,7	188,8	1 732,2	409,0	2 141,2	—	2 031,0	535,0	2 566,0
480,0	96,0	711,1	130,9	1 207,1	229,9	1 437,0	—	1 271,0	242,0	1 513,0
148,0	28,0	269,0	29,0	438,9	59,9	498,8	—	535,0	84,0	619,0
90,0	14,0	192,1	26,7	314,9	46,6	361,5	—	371,0	60,0	431,0
104,0	11,0	137,7	14,6	274,1	30,4	304,5	—	293,0	34,0	327,0
45,0	6,0	282,4	63,3	362,9	77,6	440,5	—	402,0	90,0	492,0
22,0	5,0	254,7	40,4	304,5	51,5	356,0	—	338,0	59,0	397,0
79,0	12,0	381,5	70,2	493,9	89,6	583,5	—	552,0	100,0	652,0
25,0	3,0	258,9	37,8	296,9	42,8	339,7	—	351,0	55,0	406,0
40,0	8,0	546,4	162,8	600,4	174,0	774,4	—	648,0	190,0	838,0
34,0	9,0	566,2	125,1	611,4	135,8	747,2	—	666,0	151,0	817,0
72,0	12,0	471,9	103,0	555,6	117,5	673,1	—	607,0	129,0	736,0
43,0	4,0	552,0	107,6	609,9	113,6	723,5	7,7	689,0	126,0	815,0
6,0	5,0	115,5	36,7	124,3	42,3	166,6	³ 122,6	140,0	48,0	188,0
3,0	2,0	122,4	160,6	135,1	168,3	303,4	—	151,0	182,0	333,0
5,0	2,0	167,9	70,6	181,5	77,2	258,7	² 7,0	198,0	83,0	281,0
6,0	0,0	155,3	21,5	165,7	22,2	187,9	² 12,0	173,0	23,0	196,0
7,0	1,0	228,9	36,1	239,4	36,5	275,9	² 12,7	265,0	43,0	308,0
1,0	0,0	52,8	4,1	57,8	4,1	61,9	² 5,9	64,0	6,0	70,0
1 167,0	479,0	2 412,1	934,1	3 934,5	1 547,6	5 482,1	942,8	7 169,0	3 410,0	10 579,0
2 028,0	543,0	1 962,7	497,2	4 029,8	1 049,9	5 079,7	587,0	4 447,0	1 414,0	5 861,0
1 277,0	227,0	1 547,0	268,3	3 072,7	590,5	3 663,2	42,3	3 485,0	741,0	4 226,0
1 182,0	208,0	4 623,9	911,7	6 070,5	1 169,5	7 240,0	7,7	6 723,0	1 320,0	8 043,0
28,0	10,0	842,8	328,7	903,7	350,8	³ 1 254,5	160,2	991,0	385,0	1 376,0
5 682,0	1 467,0	11 388,6	2 939,9	18 011,3	4 708,2	22 719,5	1 740,0	22 815,0	7 270,0	30 085,0
5 641,0	1 434,5	11 452,4	2 954,0	18 033,1	4 710,8	22 743,9	1 740,0	22 815,0	7 270,0	30 085,0

Tabell 4 a. Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diametergrupper (brösthöjd) enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga ägoslag och ägare. Länsvis milj m³sk.

Growing stock incl. bark on all ground by species, size-groups and counties according to the National Forest Survey 1953—1962

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diametergrupper (cm på bark) <i>Size-groups (cm upon bark)</i>					% av samt- liga träd- slag <i>Per cent of total</i>
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25 +	Summa	
Nb	tall	11,6	18,4	57,2	44,0	131,2	54
	gran	10,3	14,9	26,2	13,0	64,4	26
	björk	18,0	13,5	10,9	1,6	44,0	18
	övr. löv	1,5	0,9	1,3	0,7	4,4	2
	S:a	41,4	47,7	95,6	59,3	244,0	100
	torrskog	1,4	2,2	4,0	3,8	11,4	—
Därav lappm.	tall	4,7	7,5	24,9	26,4	63,6	53
	gran	4,2	6,9	15,2	9,4	35,8	30
	björk	9,0	6,2	4,3	0,5	19,8	16
	övr. löv	0,3	0,2	0,8	0,2	1,0	1
	S:a	18,2	20,8	44,7	36,5	120,2	100
	torrskog	0,8	1,3	2,5	3,1	7,7	—
Därav kustland	tall	6,8	10,9	32,3	17,6	67,7	55
	gran	6,1	7,9	11,0	3,6	28,6	23
	björk	9,1	7,3	6,6	1,2	24,2	19
	övr. löv	1,3	0,7	1,0	0,5	3,4	3
	S:a	23,3	26,8	50,9	22,9	123,8	100
	torrskog	0,6	0,9	1,5	0,7	3,7	—
Vb	tall	7,9	13,3	43,8	33,1	98,1	41
	gran	14,1	20,8	42,0	25,5	102,4	43
	björk	11,5	10,8	9,8	1,9	34,1	14
	övr. löv	1,2	0,8	1,0	0,7	3,7	2
	S:a	34,7	45,6	96,7	61,2	238,2	100
	torrskog	1,2	1,6	2,8	2,6	8,1	—
Därav lappm.	tall	3,7	6,3	20,5	18,6	49,1	35
	gran	8,1	12,2	26,5	20,4	67,1	48
	björk	7,4	7,7	6,9	1,2	23,3	16
	övr. löv	0,4	0,4	0,6	0,5	2,0	1
	S:a	19,6	26,6	54,5	40,6	141,4	100
	torrskog	0,9	1,3	2,3	2,4	6,8	—
Därav kustland	tall	4,3	7,0	23,3	14,5	49,0	51
	gran	6,0	8,6	15,6	5,1	35,3	36
	björk	4,1	3,1	2,9	0,7	10,8	11
	övr. löv	0,8	0,4	0,4	0,2	1,7	2
	S:a	15,2	19,0	42,1	20,5	96,8	100
	torrskog	0,3	0,4	0,5	0,2	1,3	—
Jtl	tall	6,3	12,6	34,7	21,0	75,1	34
	gran	17,0	23,9	48,4	26,0	115,3	51
	björk	8,8	8,5	9,7	2,4	29,4	13
	övr. löv	1,1	1,0	1,2	0,9	4,2	2
	S:a	33,2	46,0	94,1	50,7	224,0	100
	torrskog	1,0	1,3	2,2	1,7	6,2	—

Tabel 4 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Därav Jämtland	tall	3,4	7,0	21,2	14,7	46,3	26
	gran	14,7	21,0	43,1	22,8	101,7	58
	björk	6,9	6,9	8,4	2,2	24,3	14
	övr. löv	1,0	0,9	1,1	0,8	3,8	2
	S:a	26,0	35,8	73,8	40,5	176,1	100
Därav Härjedalen	torrskog	0,8	1,1	1,8	1,4	5,1	—
	tall	2,9	5,6	13,5	6,8	28,8	60
	gran	2,2	2,9	5,3	3,1	13,6	28
	björk	2,0	1,6	1,3	0,2	5,1	11
	övr. löv	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1
Vnr	S:a	7,3	10,2	20,3	10,2	48,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,4	0,2	1,0	—
	tall	3,8	7,1	25,6	24,7	61,3	30
	gran	17,7	25,4	51,4	25,1	119,7	58
	björk	4,9	5,4	7,2	2,5	20,0	9
Därav Ångermanl.	övr. löv	2,0	1,5	1,9	1,0	6,3	3
	S:a	28,4	39,4	86,1	53,3	207,3	100
	torrskog	1,0	0,9	1,4	1,1	4,5	—
	tall	2,5	4,7	17,2	15,6	39,9	29
	gran	12,1	17,2	34,1	14,8	78,2	58
Därav Medelpad	björk	3,4	3,6	4,6	1,5	13,1	10
	övr. löv	1,3	0,8	1,2	0,6	3,9	3
	S:a	19,3	26,3	57,1	32,5	135,2	100
	torrskog	0,6	0,6	1,0	0,8	3,1	—
	tall	1,4	2,5	8,4	9,1	21,4	30
Gvl	gran	5,6	8,2	17,3	10,4	41,4	57
	björk	1,5	1,8	2,6	1,0	6,9	10
	övr. löv	0,7	0,6	0,7	0,4	2,4	3
	S:a	9,1	13,1	29,0	20,8	72,1	100
	torrskog	0,3	0,3	0,4	0,4	1,4	—
Därav Hälsingland	tall	4,4	7,7	28,2	30,1	70,5	43
	gran	10,9	14,9	31,9	15,9	73,6	45
	björk	3,7	4,2	6,2	2,0	16,1	10
	övr. löv	1,4	1,0	1,2	0,7	4,3	2
	S:a	20,4	27,8	67,6	48,8	164,5	100
Därav Gästrikland	torrskog	0,7	0,6	0,8	0,4	2,6	—
	tall	3,5	6,2	21,7	22,8	54,3	42
	gran	8,6	11,9	25,1	12,8	58,4	46
	björk	2,7	2,9	4,4	1,6	11,6	9
	övr. löv	1,1	0,7	0,9	0,6	3,3	3
Kpb	S:a	15,9	21,8	52,0	37,8	127,5	100
	torrskog	0,5	0,5	0,5	0,3	1,8	—
	tall	0,9	1,5	6,6	7,3	16,3	44
	gran	2,3	3,0	6,8	3,0	15,2	41
	björk	1,0	1,2	1,9	0,5	4,6	12
S:a	övr. löv	0,3	0,2	0,3	0,1	1,0	3
	torrskog	0,2	0,1	0,3	0,1	0,8	—
	tall	5,9	12,8	45,2	42,2	106,1	51
	gran	10,7	16,6	38,5	17,4	63,3	40
	björk	3,9	4,0	5,4	1,6	14,9	7
torrskog	övr. löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,7	2
	S:a	21,4	34,0	89,9	61,7	206,9	100
	torrskog	0,8	1,0	1,0	0,9	3,8	—

Tabell 4 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Därv Särna-Idre	tall	0,6	1,1	3,8	4,6	10,1	67
	gran	0,4	0,6	1,6	1,2	3,8	25
	björk	0,5	0,4	0,3	0,0	1,2	8
	övr. löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	S:a	1,5	2,1	5,7	5,8	15,1	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	—
Därv länet i övr.	tall	5,3	11,7	41,5	37,6	96,0	30
	gran	10,3	16,0	37,0	16,2	79,5	42
	björk	3,4	3,6	5,1	1,6	13,7	7
	övr. löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,6	1
	S:a	19,9	31,9	84,2	55,8	191,8	100
	torrskog	0,8	0,9	0,9	0,6	3,1	—
Vrm	tall	2,5	5,2	20,6	18,3	46,6	32
	gran	7,7	12,9	37,1	24,6	82,4	57
	björk	2,4	3,1	4,8	2,0	12,4	9
	ek	—	—	—	—	—	—
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,9	0,9	1,0	0,5	3,3	2
Ör	S:a	13,5	22,1	63,6	45,5	144,7	100
	torrskog	0,4	0,4	0,4	0,2	1,4	—
	tall	1,1	2,6	11,7	12,9	28,3	40
	gran	3,3	5,6	15,8	9,5	34,2	48
	björk	1,1	1,5	2,9	1,3	6,8	9
	ek	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0
Vstm	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,5	0,5	0,7	0,4	2,1	3
	S:a	6,0	10,2	31,2	24,1	71,5	100
	torrskog	0,2	0,2	0,3	0,1	0,8	—
	tall	1,0	2,2	9,1	9,0	21,2	44
	gran	2,1	3,3	9,4	5,6	20,3	43
Ups	björk	0,8	1,2	2,3	0,7	5,0	10
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	3
	S:a	4,1	6,9	21,3	15,6	48,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,4	0,2	1,1	—
Sth	tall	0,8	1,6	5,8	7,8	16,0	43
	gran	1,4	2,3	6,5	5,4	15,5	42
	björk	0,8	1,1	1,4	0,6	3,9	11
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0
	bok	—	—	0,0	—	0,0	—
	övr. löv	0,3	0,4	0,5	0,3	1,5	4
Sth	S:a	3,3	5,4	14,2	14,1	37,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	—

Tabel 4 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Sdm	tall	0,9	1,6	6,0	9,9	18,4	44
	gran	1,5	2,3	6,4	6,3	16,5	40
	björk	0,7	0,9	1,6	0,8	4,0	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,4	0,4	0,8	0,5	2,2	5
	S:a	3,5	5,3	14,8	17,8	41,4	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,0	0,4	—
Ög	tall	1,1	2,2	10,4	21,0	34,6	47
	gran	2,1	3,5	10,8	13,5	29,9	40
	björk	1,0	1,2	2,4	1,4	6,0	8
	ek	0,1	0,1	0,2	0,7	1,0	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,5	4
	S:a	4,8	7,4	24,8	37,1	74,1	100
	torrskog	0,1	0,2	0,3	0,2	0,7	—
Skb	tall	0,7	1,4	6,4	11,4	19,9	46
	gran	1,2	1,8	6,1	5,7	14,8	34
	björk	1,1	1,3	2,3	1,2	5,9	14
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,4	0,4	0,7	0,5	2,0	5
	S:a	3,4	5,0	15,6	19,0	43,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	—
Äbg	tall	1,0	2,4	10,2	12,0	25,6	33
	gran	3,0	5,2	18,3	19,5	46,1	55
	björk	1,6	2,1	3,4	2,0	9,0	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,2	1
	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr. löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,4	3
	S:a	6,2	10,4	33,2	34,6	84,3	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,8	—
Därv Dalsland	tall	0,3	0,7	3,7	3,6	8,2	32
	gran	0,8	1,6	6,0	5,5	13,8	54
	björk	0,4	0,6	0,9	0,6	2,6	10
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,2	0,2	0,3	0,2	0,9	3
	S:a	1,7	3,2	11,0	9,8	25,6	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,0	0,3	—
Därv Västergötl.	tall	0,8	1,6	6,5	8,4	17,3	29
	gran	2,2	3,7	12,4	14,0	32,2	55
	björk	1,2	1,5	2,4	1,4	6,5	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,1	2
	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr. löv	0,3	0,3	0,6	0,3	1,5	3
	S:a	4,5	7,2	22,2	24,7	58,7	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
Jkp	tall	1,2	2,7	9,9	16,0	29,8	35
	gran	3,4	5,6	17,5	16,6	43,1	51
	björk	1,5	1,8	3,1	1,7	8,1	10
	ek	0,1	0,0	0,1	0,3	0,4	1
	bok	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0
	övr. löv	0,4	0,4	1,0	0,6	2,4	3
	S:a	6,7	10,4	31,5	35,3	84,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	—

Tab. 4 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Krb	tall	1,1	2,2	9,2	11,8	24,4	34
	gran	3,4	5,1	14,7	14,6	37,8	52
	björk	1,6	1,6	2,6	1,1	6,8	10
	ek	0,1	0,1	0,2	0,5	1,0	1
	bok	0,0	0,0	0,2	0,4	0,6	1
	övr. löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	2
	S:a	6,6	9,3	27,4	28,7	72,0	100
Klm	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
	tall	1,3	2,5	12,0	21,5	37,2	46
	gran	2,7	4,0	12,9	11,4	31,0	38
	björk	1,3	1,6	3,1	1,4	7,3	9
	ek	0,4	0,2	0,6	1,5	2,8	3
	bok	0,0	—	—	—	0,0	0
	övr. löv	0,7	0,6	1,1	0,8	3,2	4
Gtl	S:a	6,3	8,9	29,7	36,7	81,6	100
	torrskog	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	—
	tall	0,4	0,7	3,3	4,1	8,5	74
	gran	0,2	0,4	1,1	0,7	2,4	21
	björk	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	3
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	1
	bok	—	—	—	—	—	—
Gbg	övr. löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1
	S:a	0,7	1,2	4,6	5,0	11,6	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—
	tall	0,3	0,6	2,4	1,9	5,2	31
	gran	0,6	0,9	3,2	3,0	7,6	45
	björk	0,4	0,5	1,0	0,5	2,4	14
	ek	0,1	0,1	0,2	0,2	0,7	4
Hl	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1
	övr. löv	0,2	0,2	0,3	0,1	0,9	5
	S:a	1,6	2,4	7,2	5,8	16,9	100
	torrskog	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	—
	tall	0,6	1,0	2,8	3,4	7,7	34
	gran	0,7	1,2	3,2	3,6	8,7	38
	björk	0,5	0,6	1,3	1,0	3,4	15
B1	ek	0,1	0,1	0,4	0,4	1,0	4
	bok	0,1	0,1	0,4	0,7	1,3	6
	övr. löv	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	3
	S:a	2,1	3,1	8,3	9,2	22,7	100
	torrskog	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	—
	tall	0,1	0,2	1,0	2,2	3,6	19
	gran	0,9	1,2	3,4	4,1	9,6	50

1	2	3	4	5	6	7	8
Krs	tall	0,4	0,6	2,2	4,1	7,3	23
	gran	0,9	1,5	4,0	4,7	11,2	36
	björk	0,6	0,7	1,7	1,2	4,2	13
	ek	0,2	0,2	0,4	0,8	1,6	5
	bok	0,3	0,4	1,2	3,3	5,2	17
	övr. löv	0,3	0,4	0,9	0,4	2,0	6
	S:a	2,7	3,9	10,5	14,4	31,5	100
	torrskog	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	
Mlm	tall	0,0	0,1	0,2	0,3	0,6	6
	gran	0,2	0,4	1,1	1,2	2,9	34
	björk	0,1	0,1	0,3	0,3	0,8	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,5	0,7	8
	bok	0,1	0,1	0,4	2,2	2,9	33
	övr. löv	0,1	0,1	0,3	0,2	0,8	9
	S:a	0,5	0,8	2,5	4,8	8,7	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, ek — oak, bok — beech, övr. löv — other broadleaved, summa — total, torrskog — dead standing trees.

² Inkl. bjälk-, sparr- och sliperämmen samt fanérvirke. — Incl. wood for beams, rafters total, torrskog — dead standing trees.

forts. på sid. 188

Tabell 4 b. Virkesförråd (på bark) per hektar skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga trädslag exkl. torrskog och vindfällen. Länsvis

Growing stock (incl. bark) per ha forest land by age-groups and owner groups according to the National Forest Survey 1953—1962. All species excl. dead standing trees and windfalls. By counties

Län <i>County</i>	Ägar- kategori ¹ <i>Owner group¹</i>	Åldersklass ^{2, 3} <i>Age-group^{2, 3}</i>									
		Kalm.	I	II	III	IV	V	VI	VII— VIII	IX—	Sam
		m ³ sk. per ha									
Nb	Kronoskog	13	6	24	38	56	74	74	66	72	54
	Övr. allm.	14	7	21	42	58	73	65	61	74	55
	Aktiebolag	17	7	30	47	69	84	88	77	67	62
	Övr. ensk.	14	12	31	50	69	87	82	72	63	61
	Samtl.	14	8	27	44	63	80	78	62	71	57
	»	15	7	22	36	50	67	64	59	68	50
Vb	»	12	9	32	51	74	90	90	84	84	66
	Kronoskog	12	8	31	54	67	91	98	89	102	71
	Övr. allm.	13	9	26	54	68	82	79	82	99	72
	Aktiebolag	9	4	30	56	78	98	98	102	102	69
	Övr. ensk.	13	9	36	62	80	97	95	88	107	72
	Samtl.	12	7	33	58	76	95	96	91	103	71
Jtl	därav lappmarken	»	12	6	30	51	68	88	90	85	101
	»	»	12	9	35	64	85	105	108	107	111
	kustlandet	»	12	9	35	64	85	105	108	107	111
	Allmänna	17	17	46	62	82	103	96	99	94	88
	Aktiebolag	14	10	40	57	90	107	104	94	90	88
	Övr. ensk.	15	13	40	69	90	107	99	92	86	81
Vnr	Samtl.	15	12	41	68	89	107	101	94	90	82
	därav Jämtland	»	15	12	40	70	93	111	104	98	92
	»	»	15	12	44	57	78	93	89	82	70
	Härjedalen	»	15	12	44	57	78	93	89	82	70
	Allmänna	12	14	41	76	118	124	140	127	137	108
	Aktiebolag	13	10	50	81	109	138	141	134	108	102
Gvl	Övr. ensk.	16	16	55	89	126	153	145	132	134	111
	Samtl.	14	13	52	84	119	144	142	132	124	100
	därav Ångermanland	»	13	13	50	80	113	134	136	122	126
	»	»	18	12	59	96	130	161	160	153	118
	Medelpad	»	18	12	59	96	130	161	160	153	124
	Allmänna	32	16	62	83	115	124	183	139	136	100
Kpb	Aktiebolag	19	15	68	103	138	154	168	174	153	116
	Övr. ensk.	22	24	69	111	136	155	160	158	161	109
	Samtl.	22	20	68	105	135	151	167	160	149	111
	därav Hälsingland	»	19	20	65	100	133	149	167	156	148
	»	»	29	19	78	118	142	161	166	192	164
	Gästrikland	»	29	19	78	118	142	161	166	192	164
Vrm	Allmänna	20	19	44	72	101	100	107	100	101	82
	Aktiebolag	16	19	55	97	129	141	138	134	101	105
	Övr. ensk.	23	20	59	100	126	128	128	124	108	102
	Samtl.	20	19	55	95	122	128	126	120	103	98
	därav Särna-Idre	»	20	7	23	36	67	64	84	75	87
	»	»	20	20	57	98	125	132	130	114	104
Ör	Allmänna	11	11	76	144	153	169	170	162	—	118
	Aktiebolag	12	16	78	127	148	152	153	146	139	109
	Övr. ensk.	23	23	79	135	148	144	139	130	129	112
	Samtl.	18	19	79	132	148	148	146	138	132	112
	Allmänna	14	36	85	141	171	172	168*	—	135	
	Aktiebolag	22	22	89	138	158	172	177*	—	129	102
	Övr. ensk.	24	27	92	144	163	189	207*	—	132	102
	Samtl.	22	28	90	142	164	180	185*	—	132	102

Tab. 4 b (forts.)

Län	Ägarkategori	Aldersklass								Samtl.
		Kalm.	I	II	III	IV	V	VI +		
		m³sk. per ha								
Vstm	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	22 24 23	29 29 29	90 80 84	143 133 138	161 163 162	172 176 174	146 169 157	130 124 127	
Ups	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	12 19 15	22 23 23	87 81 84	144 128 136	174 163 169	193 174 183	187 181 185	125 123 124	
Sth	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	24 24 24	21 29 26	71 72 72	137 115 121	155 146 149	162 156 157	153 148 150	114 113 113	
Sdm	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	11 27 25	23 30 29	88 95 94	141 138 138	168 163 164	171 158 160	169 182 177	123 118 119	
Ög	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	20 22 22	29 31 31	90 87 87	142 142 142	166 177 174	197 199 199	187 192 190	135 128 130	
Skb	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	15 21 20	24 24 24	94 91 92	138 134 134	179 162 165	165 197 188	185 193 190	129 120 122	
Äbg	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	20 27 26	23 23 23	99 91 92	126 136 134	177 163 166	168 176 175	197 168 175	128 125 126	
därav Dalsland » Väster- götland	»	16	18	84	140	163	150	152	127	
Jkp	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	12 18 17	24 27 26	98 87 88	139 136 136	163 168 167	183 182 182	165 198 188	123 123 123	
Krb	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	18 16 16	19 29 26	89 88 88	138 126 128	174 169 170	197 182 186	184 196 190	120 114 116	
Klm	Allm. och ab Övr. ensk. Samtl.	20 18 19	31 31 31	80 82 82	124 124 124	172 152 156	175 156 161	182 170 174	124 112 114	
Gtl	»	21	20	54	76	96	99	105	82	
Gbg	»	19	24	87	124	128	140	132	101	
Hl	»	20	30	98	141	165	191	203	110	
Bl	»	17	32	89	135	163	181	152	108	
Krs	»	16	29	94	138	167	194	197	116	
Mlm	»	18	30	116	161	215	212	224	134	
Riket	Samtliga	—	—	—	—	—	—	—	97	
<i>Entire country</i>										

¹ Kronoskogar — state forests, övr. allm. skogar — other public forests, aktiebolags-skogar — companies' forests, övr. enskilda skogar — other private forests, samtliga — total.

² Kalnark — reproduction area and waste land — I 1—20 år years, II 21—40, III 41—60, IV 61—80, V 81—100, VI 101—120, VII—VIII 121—160, IX+ 161 år och däröver, years and more.

³ För Örebro och följande län är högsta Aldersklass VI+ dvs 101 år och däröver. The highest age-group for the county of Örebro and the following countries i VI+ i.e. 101 years and more.

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp	Trädslag	Diametergrupper (cm på bark)					% av samtliga trädslag
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25 +	Summa	
I	tall	19,5	31,7	101,0	77,1	229,3	47
	gran	24,4	35,7	68,2	38,5	166,8	35
	björk	29,5	24,3	20,7	3,5	78,1	16
	övr. löv	2,7	1,7	2,3	1,4	8,1	2
	S:a	76,1	93,3	192,3	120,5	482,2	100
	torrskog	2,6	3,8	6,8	6,4	19,5	
II	tall	10,1	19,7	60,3	46,2	136,4	32
	gran	34,7	49,3	99,8	51,1	235,0	55
	björk	13,7	13,9	16,9	4,9	49,4	11
	övr. löv	3,1	2,5	3,1	1,9	10,5	2
	S:a	61,6	85,4	180,2	104,0	431,3	100
	torrskog	2,0	2,2	3,6	2,8	10,7	
III	tall	10,3	20,5	73,4	72,3	176,6	48
	gran	21,6	31,5	70,4	33,3	156,9	42
	björk	7,6	8,2	11,6	3,6	31,0	8
	övr. löv	2,4	1,6	1,9	1,1	7,0	2
	S:a	41,8	61,8	157,5	110,5	371,4	100
	torrskog	1,5	1,6	1,8	1,3	6,4	
IV	tall	13,4	28,2	118,3	162,2	321,9	39
	gran	33,2	54,3	163,6	138,9	390,0	47
	björk	14,7	18,5	31,8	15,1	79,9	10
	ek	0,8	0,5	1,7	4,3	7,9	1
	bok	0,0	0,0	0,3	0,5	0,9	0
	övr. löv	5,7	5,8	9,8	5,8	27,2	3
V	S:a	67,9	107,4	325,4	327,0	827,8	100
	torrskog	2,0	2,0	2,8	1,4	8,4	
	tall	1,8	3,2	11,9	16,0	32,9	30
	gran	3,5	5,6	16,0	17,3	42,4	38
	björk	2,0	2,7	5,5	3,6	13,6	12
	ek	0,6	0,5	1,5	2,7	5,5	5
Hela riket <i>Entire country</i>	hok	0,7	0,8	2,4	6,8	11,0	10
	övr. löv	0,8	1,0	2,0	1,0	5,3	5
	S:a	9,5	13,8	39,8	47,5	110,7	100
	torrskog	0,0	0,2	0,2	0,0	0,7	
	tall	55,2	103,4	364,9	373,7	897,1	40,4
	gran	117,4	176,5	418,2	279,1	991,2	44,6
	björk	67,4	67,3	86,4	30,9	252,0	11,3
	ek	1,5	1,2	3,3	7,2	13,3	0,6
	bok	0,8	0,9	2,6	7,4	11,8	0,5
	övr. löv	15,0	12,5	19,3	11,1	58,0	2,6
	S:a	257,3	361,8	894,9	709,4	2 228,4	100
	torrskog	8,4	10,0	15,4	12,0	45,8	

Tabell 5. Total årlig tillväxt (på bark) fördelad på olika trädsdrag enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark. Länsvis.

Total annual growth (incl. bark) by species according to the National Forest Survey 1953—1962. Forest land. By counties

1	2	3	4	5	6	7
Län och länsgrupp	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Löv <i>Broadleaved</i>	Summa <i>Total</i>	m³sk. per ha	Tillväxt % (disk) <i>Growth in per cent</i>
	Milj. m³sk.					
Nb Lappmarken	1,49	0,67	0,46	2,62	1,2	2,4
kustlandet	1,93	0,76	0,84	3,53	2,0	3,0
Vb Lappmarken	1,34	1,58	0,62	3,54	1,8	2,6
kustlandet	1,50	1,18	0,58	3,21	2,6	3,4
Jtl	2,19	3,59	0,86	6,64	2,6	3,2
Vnr	1,85	4,43	0,98	7,26	3,8	3,6
Gvl	2,24	2,70	0,83	5,77	4,0	3,6
Kpb	3,00	2,77	0,66	6,43	3,2	3,2
Vrm	1,50	3,35	0,72	5,57	4,4	3,9
Ör	0,97	1,40	0,42	2,79	5,2	4,0
Vstm	0,71	0,82	0,29	1,82	4,9	3,9
Ups	0,58	0,67	0,26	1,51	5,2	4,2
Sth	0,62	0,73	0,34	1,69	4,3	3,8
Sdm	0,62	0,82	0,32	1,76	5,2	4,4
Ög	1,07	1,35	0,44	2,86	5,2	4,0
Skb	0,74	0,74	0,38	1,86	5,3	4,3
Äbg	0,86	1,96	0,52	3,34	5,2	4,1
Jkp	1,01	2,02	0,48	3,51	5,3	4,3
Krb	0,93	1,90	0,43	3,26	5,4	4,6
Klm	1,26	1,63	0,61	3,50	5,1	4,4
Gtl	0,25	0,08	0,03	0,36	2,7	3,3
Gbg	0,19	0,37	0,18	0,74	4,9	4,8
Hl	0,35	0,54	0,28	1,17	5,8	5,3
B1	0,15	0,56	0,29	1,00	5,8	5,3
Krs	0,31	0,65	0,57	1,53	5,8	5,0
Mlm	0,02	0,17	0,20	0,39	6,2	4,6
I	6,26	4,19	2,45	12,90	1,8	—
II	4,04	8,02	1,84	13,90	3,1	—
III	5,24	5,47	1,49	12,20	3,5	—
IV	10,87	17,39	5,21	33,47	5,0	—
V	1,27	2,37	1,55	5,19	5,2	—
Hela riket	27,68	37,44	12,54	77,66	3,4	3,6
<i>Entire country</i>						

Tabell 6. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1963, fördelade
aktiebolagsskogar² = III och övriga enskilda skogar³ = IV). Länsvis

Silvicultural measures taken in 1963, by forest-owner groups (State forests = I, other

Anm.: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källförteckning sid. 171 med delvis
förfölje de olika ägargrupperna emellan. Se även texten sid. 43–53.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp <i>County</i>	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>					Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb	33 315	4 914	4 275	11 025	58 529	13 534	846	1 831	1 153	17 364
Vb	13 352	1 984	14 194	8 761	38 291	11 392	592	7 449	1 285	20 718
Jtl	1 218	876	12 756	5 131	19 981	1 500	475	11 103	1 218	14 296
Vnr	1 211	580	12 781	4 023	18 595	1 971	98	7 056	213	9 338
Gvl	1 172	1 305	8 813	2 563	13 853	667	469	3 533	189	4 808
Kpb	2 180	2 684	8 152	2 205	15 221	1 724	543	5 400	534	8 201
Vrm	325	569	2 563	2 002	5 459	343	209	945	483	1 980
Ör	939	310	7 404	467	9 120	589	43	2 381	248	3 261
Vstm	465	385	1 254	927	3 031	231	60	641	125	1 057
Ups	116	517	216	125	974	141	239	166	129	675
Sth	309	422	698	759	2 188	153	169	303	162	787
Sdm	241	395	614	1 643	2 893	62	101	138	680	981
Ög	563	543	1 130	705	2 941	390	145	194	258	987
Skb	766	292	411	1 767	3 236	329	91	116	591	1 127
Äbg	1 080	472	510	3 237	5 299	150	20	90	59	319
Jkp	411	289	560	1 940	3 150	354	120	286	3 563	4 323
Krb	406	231	408	2 505	3 550	369	60	220	370	1 019
Klm	851	228	760	3 175	5 009	781	44	450	391	1 666
Gtl	—	68	—	281	349	—	4	—	138	142
Gbg	30	134	240	252	656	—	5	10	2	17
H1	93	86	48	600	827	1	3	9	26	39
B1	72	4	253	478	807	3	18	60	23	104
Krs	292	74	35	687	1 088	55	70	18	488	631
Mlm	58	36	—	134	228	52	71	9	370	502
I	46 667	6 898	18 469	19 786	91 820	24 926	1 438	9 280	2 438	38 082
II	2 429	1 456	25 537	9 154	38 576	3 471	573	18 159	1 431	23 634
III	3 352	3 989	16 465	4 768	28 574	2 891	1 012	8 983	673	13 009
IV	6 472	4 598	16 528	19 252	46 850	3 892	1 301	5 980	7 059	18 177
V	545	402	576	2 432	3 955	111	171	106	1 047	1 435
Riket	59 465	17 343	77 575	55 392	209 775	34 791	4 495	42 408	12 648	94 342
Entire country										
1962	58 185	15 575	77 144	51 218	202 122	20 878	3 985	30 670	7 641	63 174

¹ Ecklesiastika skogar, häradss- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges Skogsägareförbund (ca 92 % av samtliga bolagsskogars areal) samt vissa andra bolagsskogar.

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

⁴ Utfört på skogsbruksområden 443 ha

⁵ » » » 391 »

⁶ » » » 492 »

⁷ » » » 500 »

All skogsägargrupper (kronoskogar = I, övriga allmänna skogar¹ = II,

public forests = II, companies' forests = III and other private forests = IV). By counties

vilaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttagas vid jämförande.

Mättenhet: ha
Unit of measurement: ha

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Skogsodling Planting and sowing					Röjning i plant-, ungs- och stavaskog Thinning in seedlings and young stands				
	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
5 364	518	761	1 519	8 157	20 437	2 805	4 195	12 317	39 754
5 087	560	5 419	3 194	14 260	15 848	1 416	8 801	18 083	44 148
793	519	7 158	1 874	10 344	1 465	512	9 887	1 871	18 685
641	98	4 875	665	6 279	2 031	1 280	10 929	4 347	18 587
569	374	3 673	708	5 324	1 718	1 396	12 310	5 120	20 544
752	636	5 195	1 705	8 288	2 815	5 730	10 892	1 632	20 569
302	480	2 391	2 079	5 252	375	587	2 432	3 440	6 834
633	143	7 087	682	8 545	931	518	7 122	1 488	10 059
253	338	1 596	611	2 798	464	655	4 052	725	5 896
74	515	274	290	1 153	30	2 353	667	629	3 679
313	326	738	721	2 098	198	812	1 923	1 040	3 973
263	312	558	1 421	2 554	410	925	459	2 146	3 940
535	380	1 026	4 266	6 207	606	578	894	740	2 818
601	353	407	2 329	3 690	719	503	519	1 641	3 382
872	644	514	3 117	5 147	1 181	1 342	527	9 490	12 540
479	369	688	4 016	5 552	956	625	992	1 256	3 829
421	305	488	3 787	5 001	456	678	825	4 931	6 890
940	177	904	62 730	4 751	993	429	1 353	72 021	4 796
7	39	10	317	373	5	7	30	116	158
35	153	64	559	811	36	459	95	1 567	2 157
109	206	95	1 531	1 941	187	471	191	965	1 814
80	48	316	1 402	1 846	156	124	703	2 304	3 287
324	237	71	3 318	3 950	474	546	190	3 063	4 273
148	139	20	1 220	1 527	157	256	26	1 116	1 555
10 451	1 073	6 180	4 713	22 417	36 285	4 221	12 996	30 400	83 902
1 434	617	12 033	2 539	16 623	3 496	1 792	20 766	6 218	32 272
1 821	1 010	8 868	2 413	13 612	4 033	7 126	23 202	6 752	41 113
5 686	4 342	16 671	26 049	52 748	7 319	10 005	21 765	29 547	68 636
703	822	576	8 347	10 448	1 015	1 863	1 235	9 181	13 244
19 595	7 864	44 328	44 061	115 848	52 148	25 007	79 964	82 048	239 167
20 469	8 802	43 869	46 073	119 213	53 269	16 799	84 609	79 892	234 569

**Tabell 7 a. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m.
1963. Länsvis**

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1963. By counties.

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

1 Län County	2 Antal bränder No. of fires	3 Bränd areal ¹ ha Burnt area ¹ hectares	4 Brand- skada på växande skog ² , kr Damage on grow- ing for- est ² , sw. cr.	5 Statens andel i släck- nings- kostna- derna The public's part of the ex- tingui- shing costs	6 Antal förbrukade arbetsstim- mar för släck- ning No. of working hours for extin- guishing fires	7	8
	totalt total	tillbud under 0,1 ha less than 0,1 ha burnt	skogs- mark produc- tive forest	impedi- ment unprod. forest			
Nb	127	53	268,8	44,4	108 700	197 652	15 502
Vb	148	85	560,5	131,5	252 600	66 284	12 073
Jtl	71	32	292,5	163,1	140 900	44 199	7 485
Vnr	171	118	252,1	100,4	180 200	58 924	13 880
Gvl	170	120	589,2	13,3	610 000	168 198	9 044
Kpb	82	46	71,3	56,8	90 900	14 005	2 754
Vrm	21	11	1,6	110,6	2 100	17 295	1 700
Ör	69	53	2,0	282,6	3 200	4 549	1 225
Vstm	32	20	20,4	20,0	31 200	27 773	2 560
Ups	59	44	17,5	14,4	25 800	14 011	2 112
Sth	404	317	65,7	69,1	86 300	25 892	11 939
Sdm	72	59	16,5	18,7	24 800	9 429	2 393
Ög	62	42	13,1	12,0	22 100	30 222	2 706
Skb	45	32	1,6	8,8	2 900	4 239	700
Äbg	29	18	2,6	2,5	2 500	13 552	929
Jkp	44	32	6,4	2,4	11 400	705	1 747
Krb	56	45	62,0	14,0	101 500	39 725	2 659
Klm	52	39	8,8	5,7	13 200	40 384	2 309
Gtl	19	15	7,1	0,1	4 100	18 237	2 613
Gbg	70	37	0,2	64,5	300	6 704	1 328
Hl	21	16	0,7	2,8	1 200	2 084	340
B1	43	23	8,3	11,1	13 800	24 552	1 348
Krs	35	31	0,3	0,6	600	7 757	994
Mlm	2	2	0,0	0,0	—	—	16
I	275	138	829,3	175,9	361 300	263 936	27 575
II	242	150	474,6	263,5	321 100	103 123	21 365
III	252	166	660,5	70,1	700 900	182 203	11 798
IV	945	712	218,2	560,8	327 000	227 776	32 979
V	190	124	16,6	79,1	20 000	59 334	6 639
Riket	1 904	1 290	2 199,2	1 149,4	1 730 300	836 372	100 356
<i>Entire country</i>							
1961	1 254	887	400,6	323,0	352 000	291 659	26 802

¹ Exkl. tillbudens areal. — Excl. area of fires less than 0,1 ha burnt.

² Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan. — According to a pattern made at the Royal College of Forestry.

³ Exkl. tillbud under 0,1 ha inom Göteborgs stad. — Excl. fires less than 0,1 ha in Gothenburg.

**Tabell 7 b. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m.
1964. Länsvis**

*Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1964.
By counties*

Anm.: Till statens brandinspekitions kännedom komna brandtillbud.

1 Län <i>County</i>	2 Antal bränder <i>No. of fires</i>	3 Bränd areal ¹ ha <i>Burnt area¹ hectares</i>	4 Brand-skada på växande skog ² , kr <i>Damage on grow- ing for- est², Sw. cr.</i>	5 Statens andel i släck- nings- kostna- den <i>The public's part of the ex- tingui- shing costs Sw. cr.</i>	6 Antal förbru- kade ar- betstim- mar för släck- ning <i>No. of working hours for extin- guishing fires</i>	7 Antal tillbud under 0,1 ha <i>less than 0,1 ha burnt</i>	8
	totalt <i>total</i>	skogs- mark <i>produc- tive forest</i>	impedi- ment <i>unprod. forest</i>				
Nb	42	22	97,2	59,4	37 900	40 910	2 907
Vb	32	19	18,3	10,5	10 800	13 730	1 225
Jtl	49	30	635,0	219,8	294 700	148 410	26 970
Vnr	76	60	70,3	48,7	53 800	68 930	2 734
Gvl	169	145	176,4	312,6	201 100	76 210	9 170
Kpb	36	18	8,9	110,8	7 900	46 470	742
Vrm	52	34	13,0	10,0	17 000	7 430	1 189
Ör	123	99	22,1	20,0	34 400	17 560	3 115
Vstm	27	16	19,0	5,8	29 000	11 680	1 474
Ups	48	41	16,0	4,7	23 600	35 280	1 671
Sth	523	368	213,9	105,8	283 400	107 630	13 971
Sdm	199	143	62,5	105,2	93 700	41 710	5 495
Ög	161	99	83,0	124,5	139 600	76 600	6 541
Skb	159	100	38,6	152,4	68 200	28 470	3 480
Äbg	147	100	29,2	93,1	44 300	12 260	3 283
Jkp	154	93	62,5	101,6	110 600	67 490	5 397
Krb	163	107	131,7	366,3	215 600	105 600	8 984
Klm	177	106	143,6	73,2	215 000	311 340	21 820
Gtl	50	45	4,0	0,9	2 300	16 400	1 725
Gbg ³	275	152	84,7	453,3	100 000	96 000	11 840
Hl	162	79	109,8	120,0	181 100	36 300	4 008
Bl	103	68	36,1	50,4	59 900	58 810	3 231
Krs	160	126	169,1	243,6	302 400	10 470	3 430
Mlm	12	4	0,5	4,5	1 100	—	229
I	74	41	115,5	69,9	48 700	54 640	4 132
II	125	90	705,3	268,5	348 500	217 340	29 704
III	205	163	185,3	428,4	209 000	122 680	9 912
IV	1 933	1 306	835,1	1 162,1	1 274 400	823 050	76 420
V	762	474	404,2	872,7	646 800	217 980	24 463
Riket	3 099	2 074	2 245,4	2 796,6	2 527 400	1 435 690	144 631
<i>Entire country</i>							
1963	1 904	1 290	2 199,2	1 149,4	1 730 300	836 372	26 802

¹ Exkl. tillbuden arealet. — *Excl. area of fires less than 0,1 ha burnt.*

² Enligt schablonmetod nppgjord vid skogshögskolan. — *According to a pattern made at the Royal College of Forestry.*

³ Exkl. bränder inom Göteborgs stad. — *Excl. forest fires in Gothenburg.*

Tabell 8 a. Antal skogsbränder och bränd areal 1963, fördelade efter brandorsak. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed in 1963, by causes. By counties

Anm.: Till statens brandinspektionens kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Askslag Lighting	Järnväg Railway	Landsvägs- trafik Road traffic	Eldar uppgjorda av yrkesfolk Fires lit by forest workers	Camping- eldar Camping fires	Minder- årigas lek By children	Tobaks- räkning Smoking	Annan känd anledning ² Other known cause	Okänd anledning Unknown cause											
	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
Nb	14	12,8	11	8,3	—	—	8	6,5	13	10,9	22	40,9	9	2,6	3	0,0	15	59,2	32	172,0
Vb	5	4,8	6	33,0	1	0,0	22	177,0	27	53,5	11	5,6	13	3,0	7	22,4	42	211,4	14	181,3
Jtl	6	18,4	19	34,0	—	—	16	267,9	11	57,2	2	5,0	2	0,0	1	0,0	7	0,8	7	2,3
Vnr	3	5,0	9	21,4	—	—	21	185,3	24	5,9	6	8,6	25	11,5	9	55,5	17	40,7	57	18,6
Gvl	8	1,2	21	480,2	—	—	9	48,5	10	2,1	10	1,2	24	23,0	8	3,6	15	7,3	41	36,0
Kph	11	9,8	4	8,6	—	—	4	7,0	10	7,5	3	0,7	14	59,6	1	0,0	17	4,2	18	30,7
Vrm	9	1,0	1	0,0	1	0,0	—	—	—	—	—	—	3	0,0	—	—	3	19,5	4	91,7
Ör	11	1,2	8	0,0	1	0,0	—	—	15	3,7	1	0,0	7	0,0	—	—	14	278,9	12	0,8
Vstm	3	1,2	8	15,7	—	—	—	—	5	11,5	—	—	2	0,0	—	—	5	5,0	9	7,0
Ups	3	1,4	4	0,0	—	—	3	10,4	21	4,8	4	0,7	4	0,7	1	0,0	12	8,0	7	5,9
Sth	15	10,1	6	1,4	—	—	7	17,0	35	7,6	12	2,2	33	1,1	14	0,3	36	15,9	246	79,4
Sdm	9	3,8	3	0,0	—	—	1	7,5	10	0,0	3	0,0	11	0,0	4	0,3	18	23,1	13	0,5
Ög	17	13,2	4	0,4	—	—	3	3,4	5	1,5	1	0,5	8	9,8	5	1,1	7	3,8	12	0,4
Skb	5	0,0	5	0,3	—	—	—	—	13	2,7	—	—	7	3,7	1	0,0	7	3,0	7	0,7
Äbg	6	2,7	1	0,0	—	—	—	—	3	0,5	1	0,0	8	0,5	—	—	5	0,7	5	0,7
Jkp	5	2,5	3	0,0	—	—	—	—	6	0,4	1	0,8	11	0,8	2	0,0	6	1,1	10	3,2
Krb	12	36,7	6	12,5	—	—	—	—	5	0,0	—	—	15	0,0	1	0,0	7	21,5	10	5,3
Klm	23	9,1	—	—	1	0,0	2	1,4	8	2,4	—	—	4	0,0	2	0,0	5	0,0	7	1,6
Gtl	5	3,7	—	—	—	—	—	—	3	0,0	—	—	5	0,0	—	—	4	0,0	2	3,5
Gbg	2	20,0	4	0,5	—	—	—	—	10	0,8	—	—	24	1,7	1	0,3	4	0,0	25	41,4
H1	1	0,0	1	0,0	1	0,0	1	0,0	1	0,0	3	0,5	4	2,6	1	0,0	2	0,0	6	0,4
BI	3	0,6	—	—	2	0,1	—	—	6	4,1	2	1,2	12	0,5	2	0,0	8	6,5	8	6,4
Krs	2	0,0	5	0,0	—	—	—	—	5	0,0	—	—	5	0,2	3	0,0	8	0,4	7	0,3
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,0	—	—	1	0,0	—	—
I	19	17,6	17	41,3	1	0,0	30	183,5	40	64,4	33	46,5	22	5,6	10	22,4	57	270,6	46	353,3
II	9	23,4	28	55,4	—	—	37	453,2	35	63,1	8	18,6	27	11,5	10	55,5	24	41,5	64	20,9
III	19	11,0	25	488,8	—	—	13	55,5	20	9,6	13	1,9	38	82,6	9	3,0	32	11,5	59	66,7
IV	118	82,9	49	30,3	3	0,0	16	39,7	126	35,1	23	4,2	113	16,6	30	1,7	125	380,5	342	197,2
V	13	24,3	10	0,5	3	0,1	1	0,0	25	4,9	5	1,7	51	5,0	7	0,3	27	6,9	48	52,0
Riket	178	159,2	129	616,3	7	0,1	97	731,9	246	177,1	82	67,9	251	121,3	66	82,9	265	711,0	583	690,1
1962	10	10,8	81	17,2	7	2,8	51	217,5	186	50,9	18	10,2	312	31,6	32	35,0	165	142,2	364	238,7

1 Inkl. kolning och tjärbränning. 2 Annan känd anledning innefattar bl. a. följande orsaker: ammunition, sprängämnen, fyrverkeri, brinande byggnad samt uppsätflig anläggning.

Tabell 8 b. Antal skogsbränder och bränd areal 1964, fördelade efter brandorsak. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed in 1964, by causes. By counties

Anm.: Till statens brandinspektionens kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Län County	Askslag Lighting	Järnväg Railway	Eldar uppgjorda av yrkesfolk <i>Fires lit by forest workers</i>					Camping- eldar <i>Camping fires</i>		Minder- årigas lek <i>By children</i>		Tobaks- rökning <i>Smoking</i>		Annan känd anledning ² <i>Other known cause</i>		Okänd anledning <i>Unknown cause</i>		
			Hygges- bränning <i>Broadcast burning</i>		Andra ar- betseldar ¹ <i>Other work- ing fires</i>													
			antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
Nb	1	2,0	—	—	3	2,2	7	41,0	8	54,5	1	0,0	3	15,6	9	38,9	10	2,4
Vb	2	3,9	2	0,0	1	3,0	5	9,5	1	0,0	2	0,0	1	0,0	7	3,6	11	8,8
Jtl	2	0,5	4	0,8	13	114,0	8	19,0	—	—	4	0,0	1	0,0	12	3,5	5	717,0
Vnr	3	0,0	4	0,0	3	65,0	7	6,3	3	4,2	19	0,0	4	11,3	8	4,5	25	27,7
Gvl	2	0,0	10	93,7	3	352,0	31	26,8	4	0,5	55	0,4	7	4,2	22	9,4	35	2,0
Kpb	—	—	—	—	2	105,5	3	5,6	1	1,2	10	3,4	2	1,4	11	1,3	7	1,3
Vrm	1	0,8	3	0,1	—	—	13	0,8	—	—	15	0,7	3	13,6	10	2,0	7	5,0
Ör	3	6,1	12	0,4	1	12,0	29	16,8	1	0,0	27	0,5	2	0,3	23	1,5	25	4,5
Vstm	1	0,7	1	1,2	—	—	7	9,9	—	—	4	8,3	3	0,3	5	1,9	6	2,0
Ups	—	—	8	0,0	2	6,5	17	11,2	4	2,2	2	0,5	2	0,0	9	0,3	4	0,0
Sth	9	14,9	8	1,4	19	16,8	30	18,2	15	4,7	30	10,5	13	13,6	60	26,4	339	213,2
Sdm	7	21,5	2	0,0	2	0,0	44	18,0	4	0,8	25	8,2	11	4,6	63	104,3	41	10,3
Ög	14	22,5	9	0,2	9	1,2	56	65,2	6	1,2	23	7,0	7	10,0	20	74,2	17	26,0
Skb	1	0,0	4	0,0	1	0,0	51	20,5	2	2,0	21	8,8	7	1,6	42	53,0	30	105,1
Äbg	—	—	7	0,0	—	—	30	82,9	1	2,0	49	12,6	3	4,5	44	18,6	13	1,7
Jkp	9	11,0	8	0,0	9	1,5	34	59,6	2	3,6	27	3,1	7	7,9	19	20,4	39	57,0
Krb	13	14,9	7	81,0	—	—	54	145,4	—	—	19	0,7	9	4,0	37	212,3	24	39,7
Klm	47	77,7	8	2,4	1	1,8	9	2,6	4	0,2	25	1,7	8	4,2	43	56,3	32	69,9
Gtl	2	0,0	—	—	2	0,0	13	0,0	2	0,0	8	0,4	3	0,1	4	0,3	16	4,1
Gbg	4	84,1	5	0,0	—	—	57	157,9	—	—	72	54,8	2	3,2	87	120,6	48	117,4
Hl	—	—	3	0,0	—	—	20	20,2	2	0,0	21	7,6	4	31,8	95	157,9	17	12,3
Bl	1	0,0	0	0,0	1	0,0	27	37,0	—	—	21	5,1	1	0,0	31	26,5	21	17,9
Krs	3	0,3	9	0,0	2	1,6	54	30,1	1	0,0	19	0,5	3	24,0	39	99,7	30	256,5
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,0	—	—	1	0,2	8	4,8	2	0,0
I	3	5,9	2	0,0	4	5,2	12	50,5	9	54,5	3	0,0	4	15,6	16	42,5	21	11,2
II	5	0,5	8	0,8	16	179,0	15	25,3	3	4,2	23	0,0	5	11,3	20	8,0	30	744,7
III	2	0,0	10	93,7	5	457,5	34	32,4	5	1,7	65	3,8	9	5,6	33	10,7	42	3,3
IV	105	170,1	77	86,7	44	39,8	374	451,1	39	16,7	267	62,6	75	64,6	375	571,2	577	584,4
V	10	84,4	17	0,0	5	1,6	171	245,2	6	0,0	141	68,4	14	59,3	264	409,8	134	408,2
Riket	125	260,9	114	181,2	74	683,1	606	804,5	62	77,1	499	134,8	107	156,4	708	1 042,2	804	1 701,8
1963	178	159,2	129	616,3	97	731,9	246	177,1	82	67,9	251	121,3	66	82,9	265	711,0	583	690,1

¹ Inkl. kolning och tjärbränning. ² 30-tal olika brandorsaker. De största för A-bränder är gräsbränning och svedjning (redovisas också ofta under »Andra arbetseldar»), soptippar, skräpeldning, luntning, risbränning och traktorer. B-bränder under denna grupp specificeras sällan; där detta gjorts är landsvägstrafik den vanligaste orsaken.

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1963, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1963, by forest-owner groups. By counties

Måttenhet: km
Se anmärkning till tab. 6!
Unit of measurement: km

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	213,6	14,0	54,9	73,2	355,7
Vb	175,9	1,0	173,7	100,5	451,1
Jtl	38,8	6,5	204,3	117,6	367,2
Vnr	69,6	12,2	219,0	77,5	378,3
Gvl	12,3	10,9	83,8	79,2	186,2
Kpb	42,9	49,3	111,0	63,8	267,0
Vrm	5,4	7,2	44,3	27,4	84,3
Ör	6,2	16,0	140,5	29,4	192,0
Vstm	4,5	8,2	15,6	19,3	47,7
Ups	1,1	14,7	1,8	1,9	19,5
Sth	2,4	14,1	5,2	9,9	31,6
Sdm	10,6	6,1	6,3	34,6	57,6
Ög	12,8	21,9	12,9	14,2	61,8
Skb	2,5	12,1	14,8	62,0	91,4
Äbg	6,6	20,1	20,8	193,6	241,0
Jkp	1,8	17,2	21,6	5,7	46,3
Krb	10,1	15,3	22,6	136,3	184,3
Klm	13,4	5,0	35,6	32,7	86,7
Gtl	1,9	3,6	—	14,1	19,6
Gbg	0,4	12,0	5,0	9,1	26,5
HI	—	11,3	0,8	12,9	24,9
Bl	—	—	0,9	15,5	16,4
Krs	5,4	1,9	3,1	59,3	69,6
Mlm	3,4	3,4	—	15,0	21,8
I	389,5	15,0	228,6	173,7	806,7
II	108,4	18,7	423,3	195,1	745,4
III	55,2	60,2	194,8	143,0	453,2
IV	77,4	157,7	341,9	566,9	1 144,0
V	11,1	32,1	9,7	125,8	178,8
Riket	641,6	283,7	1 198,3	1 204,5	3 328,1
1962	529,6	398,5	1 149,7	1 507,0	3 584,8

¹ Se noterna 1—3 tabell 6!

² Utfört på skogsbruksområden 18,0 km.

Tabell 10. Under 1963 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1963, by forest-owner groups. By counties

	1	2	3	4	5	Mått enhet: km	
						Kronoskogar <i>State forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>
Län och länsgrupp <i>County</i>				Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>		
Nb	80,3	4,1	237,2	50,5	372,2		
Vb	31,3	15,3	186,8	171,7	405,1		
Jtl	0,6	7,8	272,7	235,9	517,0		
Vnr	2,3	1,1	614,4	31,1	648,9		
Gvl	1,6	7,5	63,5	10,9	83,5		
Kph	8,8	32,9	68,4	37,2	147,2		
Vrm	—	7,9	40,6	53,9	102,4		
Ör	11,1	15,7	128,8	22,5	178,1		
Vstm	6,2	14,4	19,6	35,8	76,0		
Ups	0,6	14,1	3,1	2,2	19,9		
Sth	3,4	1,1	9,4	3,2	17,1		
Sdm	1,3	0,6	8,2	34,4	44,4		
Ög	8,3	3,8	17,0	10,3	39,3		
Skh	2,9	10,1	6,3	12,4	31,7		
Äbg	2,5	10,2	5,3	97,6	115,6		
Jkp	—	9,2	8,1	46,2	63,5		
Krb	2,3	5,4	6,8	98,3	112,8		
Klm	0,8	1,1	12,3	219,6	33,8		
Gtl	—	1,1	—	8,4	9,5		
Ghg	2,3	2,5	0,1	5,4	10,8		
Hl	0,7	6,0	1,3	21,3	29,3		
Bl	0,3	—	0,5	9,3	10,1		
Krs	1,4	1,9	1,1	28,3	32,6		
Mlm	0,6	0,2	—	15,1	15,9		
I	111,6	19,4	424,0	222,2	777,3		
II	2,9	8,9	887,1	267,0	1 165,9		
III	10,4	40,4	181,9	48,1	230,8		
IV	39,4	93,5	265,4	486,8	834,6		
V	5,3	11,7	3,0	87,8	107,8		
Riket	169,6	174,0	1 711,4	1 061,4	3 116,4		
Entire country							
1962	171,4	197,4	1 945,7	1 203,5	3 518,0		

¹ Se noterna 1—3 tabell 6!

² Utfört på skogsbruksområden 11,8 km.

Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåret 1954/55—1963/64.

Estimated annual fellings, by assortments, in the felling-seasons 1954/55—1963/64.

Mättenhet:
Unit of measurement: milj. m³f. ub.¹

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sortiment <i>Assortment</i>	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1959 /60	1960 /61	1961 /62	1962 /63	1963 /64
Sågtimmer av barrträd ²	15,5	14,2	14,2	15,5	13,5	17,5	16,0	15,8	16,6	19,0
<i>Coniferous timber</i>										
Massaved av barr- o. lövträd	18,3	20,3	20,2	18,4	16,7	20,8	23,0	24,2	22,0	24,0
<i>Pulpwood</i>										
Brännved ³	5,8	5,6	5,4	5,2	5,0	4,8	4,6	4,4	4,2	4,0
<i>Fuel wood</i>										
Övrigt virke ⁴	2,0	1,8	1,9	1,8	1,7	1,7	1,4	1,2	1,1	1,0
<i>All other wood</i>										
S:a i milj. m ³ f. ub.	41,6	41,9	41,7	40,9	36,9	44,8	45,0	45,6	43,9	48,0
Total i milj. m ³ sk.	51,2	51,5	51,3	50,5	45,4	55,1	55,3	56,1	54,0	59,0

¹ Summaraden är dessutom omräknad till m³sk., varvid summan m³f. ub. ökats med 23 %. — *In addition, the total is given in forest cubic metres (m³sk.), i.e. increased by 23 %.*

² Inkl. bjälk-, sparr- och sliperämnen samt fanérvirke. — *Incl. wood for beams, rafters sleepers and veneer.*

³ Långved, kastved (även ved för husbehov). — *Long logs and billets (also for housing use).*

⁴ Props, stolpar, kolved, såg-, fanér- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom o. dyl. samt div. virke i jordbrukselvet exkl. timmer. — *Minetimber, poles, charcoal wood, sawn wood and other industrial hardwoods and miscellaneous assortments for domestic use, etc.*

Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1954—1963.

Felling in State forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, totals and per ha in the years 1954—1963.

År Year	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Samtliga skogar <i>All forests</i>		Därav <i>Of which</i>								
	Summa av- verkn per ha ¹	Avg- verkn per ha ¹	Kronoskogar <i>State forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övr. allm. skogar <i>Other pub- lic forests</i>		Bolagsskogar <i>Companies' forests</i>		
	Total fell- ing per ha	Fell- ing per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	
	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	
1954	51,0	2,22	6,46	1,59	0,94	3,25	2,45	2,17	12,68	2,27	
1955	51,2	2,20	6,17	1,52	0,83	2,85	2,00	1,78	13,00	2,33	
1956	51,5	2,25	5,72	1,41	0,82	2,82	1,77	1,55	12,44	2,24	
1957	51,3	2,24	6,68	1,64	0,91	3,11	1,92	1,67	12,93	2,38	
1958	50,5	2,20	6,36	1,56	0,75	2,57	1,71	1,48	13,20	2,38	
1959	45,4	1,98	6,51	1,59	0,89	3,04	2,00	1,73	12,31	2,22	
1960	55,1	2,40	7,12	1,74	0,96	3,25	2,13	1,83	13,70	2,43	
1961	55,3	2,41	6,80	1,66	0,90	3,03	2,09	1,92	14,30	2,54	
1962	56,1	2,46	6,89	1,68	0,87	2,94	1,95	1,83	14,72	2,61	
1963	54,0	2,37	7,49	1,82	0,95	3,17	2,17	1,94	15,74	2,77	
Genomsnitt för angivna år	52,1	2,27	6,62	1,62	0,88	3,00	2,02	1,79	13,50	2,41	
<i>Yearly average</i>											

Anm.: I avverkningskvantiteterna ingår skog som sålts på rot under året oavsett när den avverkades.

¹ Beräknat på hela den produktiva skogsinarksarealen.

Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1963. Länsvis

Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1963. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>	Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>	Övriga allmänna skogar <i>Other public forests</i>		S:a allm. skogar <i>Total public forests</i>			
	Summa avverkn. <i>Total fell-ing per ha</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell-ing</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell-ing</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell-ing</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>
	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.
Nb	1 986	1,00	25	1,66	263	1,02	2 274	1,00
Vb	1 594	1,56	27	1,91	119	0,91	1 740	1,50
Jtl	348	2,94	65	1,72	91	1,13	504	2,13
Vnr	267	1,97	59	2,49	50	1,60	376	1,97
Gvl	288	3,32	70	3,50	120	1,95	478	2,84
Kph	472	1,82	61	3,23	323	1,60	856	1,78
Vrm	146	5,07	133	4,42	59	2,76	338	4,25
Ör	390	4,80	26	3,95	124	4,13	540	4,57
Vstm	226	4,92	29	3,41	141	4,12	396	4,50
Ups	35	4,88	25	3,46	131	3,62	191	3,72
Sth	79	3,39	23	2,77	97	2,26	199	2,67
Sdm	92	4,04	24	3,89	110	3,55	226	3,78
Ög	207	4,97	39	3,97	168	4,35	414	4,53
Skb	278	6,95	39	3,52	56	3,55	373	5,52
Äbg	177	6,08	49	3,51	54	3,18	280	4,28
Jkp	167	5,30	71	3,86	55	3,58	293	4,47
Krb	157	5,22	75	4,36	41	2,83	273	4,35
Klm	310	4,94	38	3,32	55	3,32	403	4,30
GtL	6	0,85	12	2,06	7	1,46	25	1,62
Gbg	67	6,43	11	3,65	22	1,84	100	3,93
Hl	54	4,91	18	3,93	28	3,04	100	4,00
B1	21	4,46	10	5,00	16	3,20	47	4,02
Krs	88	5,04	20	3,78	22	3,85	130	4,50
Mlm	34	8,17	5	3,35	19	4,32	58	5,74
I	3 580	1,17	52	1,77	382	0,98	4 014	1,17
II	615	2,42	124	2,05	141	1,26	880	2,05
III	760	2,19	131	3,35	443	1,68	1 334	2,08
IV	2 264	5,02	571	3,84	1 091	3,49	3 926	4,30
V	270	5,02	76	3,45	114	2,77	460	3,94
Riket	7 489	1,82	954	3,17	2 171	1,94	10 614	1,92
Entire country 1962	6 885	1,68	872	2,94	1 947	1,83	9 705	1,78

Tab. 14. Av virkesmätningsföreningarna eller under deras tillsyn innmätta virkeskvantiteter säsongerna 1961/62—1963/64.

Volume of timber measured either by timber measurement associations or under their supervision by forest industries during the felling-seasons 1961/62—1963/64

Mättenhet: 1 000 m³f.
Unit of measurement: 1 000 m³f.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Virkesmätningsförening <i>Association</i>	Sågtimmer o. dyl. <i>Timber etc.</i>			Massaved o. dyl. <i>Pulpwood etc.</i>			Övrigt virke <i>Other wood</i>			Summa <i>Total</i>		
	1961/62	1962/63	1963/64	1961/62	1962/63	1963/64	1961/62	1962/63	1963/64	1961/62	1962/63	1963/64
Norbottens ...	749	686	853	2 264	2 139	1 900	7	50	—	3 020	2 875	2 753
Skellefteå	495	415	324	760	773	670	111	133	—	1 366	1 321	994
Umeå	385	383	475	886	889	975	—	—	—	1 271	1 272	1 450
Örnsköldsviks ...	299	304	271	1 273	1 190	1 495	85	99	162	1 657	1 593	1 926
Angermanälvens	369	388	485	1 461	1 368	1 764	—	1	—	1 830	1 757	2 249
Sundsvalls	619	765	1 187	2 575	2 565	3 237	8	28	8	3 202	3 358	4 432
Summa <i>Total</i>	2 916	2 941	3 595	9 219	8 924	10 041	211	311	170	12 346	12 176	13 806
Ljusnans	397	410	480	1 089	991	1 175	28	27	24	1 514	1 428	1 679
Dalälvarnas ...	647	688	718	2 956	2 632	3 103	256	258	287	3 859	3 578	4 108
Wermåndska ...	986	1 031	1 189	2 649	1 988	2 482	4	18	31	3 639	2 987	3 702
Summa <i>Total</i>	2 030	2 129	2 387	6 694	5 561	6 760	288	303	342	9 012	7 993	9 489
Sydv. Sveriges	467	514	575	1 506	916	1 703	180	114	72	2 153	1 544	2 350
Mellansvenska	1 038	1 124	1 000	2 775	1 941	3 131	45	49	107	3 858	3 114	4 238
Sydö. Sveriges	520	748	746	1 515	819	1 918	377	417	465	2 412	1 984	3 129
Summa <i>Total</i>	2 025	2 386	2 321	5 796	3 676	6 752	602	580	644	8 423	6 642	9 717
Hela riket	6 971	7 456	8 303	21 709	18 161	23 553	1 101	1 194	1 156	29 781	26 811	33 012
Entire country												

Anm.: I olikhet mot tidigare år har i denna tabell genomgående inräknats sådan innmätning, som sker genom industriernas egen personal men står under viss tillsyn och redovisning av virkesmätningsföreningar. Gruppen »övrigt virke» består till största delen av sågverksavfall. Exportrundvirke ingår även i »övrigt virke» samt, chnrū i mycket ringa mängd, brännyved och sågade trävaror. De i tidigare årsböcker intagna småtabellerna för diverse sortiment utgår härligenom. För sågtimmer angivs volym under bark, däremot är ej bark fränräknad för obarkad massaved som innmäts i travat mätt och ej heller för obarkat sågverksavfall.

Tabell 15. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmätningssföreningarna under drivningsåren 1962/63 och 1963/64.

Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1962/63 and 1963/64.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Virkesmätningssförening Association	Volymenhet Unit used	1962/63							1963/64					
		Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		Allt in- mätt virke <i>All wood</i>	Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		Allt in- mätt virke <i>All wood</i>	
		tall pine	gran spruce	tall + gran both	tall pine	gran spruce		tall pine	gran spruce	tall + gran both	tall pine	gran spruce		
Norrbottens	f ³ tr.	6,47	6,61	6,48	2,49	2,18	3,04	6,00	5,92	5,99	2,52	2,24	3,19	
Skellefteå	»	6,46	6,34	6,44	2,37	2,09	2,99	6,24	6,16	6,22	2,39	2,33	3,26	
Umeå	»	6,77	6,38	6,67	2,46	2,12	3,02	6,22	5,80	6,10	2,31	2,21	2,98	
Örnsköldsviks	»	7,22	7,19	7,21	2,36	2,01	2,97	6,66	6,33	6,50	2,23	2,00	2,96	
Ängermanälvens	»	7,14	6,39	6,70	2,58	2,40	2,95	7,16	6,69	6,85	2,68	2,50	3,04	
Sundsvalls	»	7,37	7,05	7,20	2,73	2,68	3,23	..	..	6,78	2,87	2,69	3,10	
Ljusnans	f ³ fl. el. f ³ mi. ¹	7,55	7,41	7,50	1,68	1,59	3,20	7,38	7,36	7,37	1,75	1,64	3,83	
Dalälvarnas	f ³ to.	5,71	5,53	5,64	..	..	..	5,79	5,69	5,75	..	..	..	
Wärmländska	f ³ to. el. f ³ mi. ¹	5,50	5,52	5,51	2,58	2,20	3,35	5,48	5,49	5,49	2,45	2,22	3,82	
Sydvästra Sveriges	»	»	5,82	5,76	5,57	2,22	1,98	4,22	5,44	5,85	5,67	2,01	2,15	4,57
Mellansvenska	»	»	..	..	5,94	1,55	1,37	7,26	..	..	6,23	1,94	2,14	7,64
Sydöstra Sveriges	f ³ to.	..	..	5,18	..	..	..	..	..	..	5,41	..	..	

¹ För »Massaved» och »Allt inmätt virke» är volymenheten f³mi.

² Exkl. sparrämnen.

Tabell 16. Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke drivningsåren 1959/60—1963/64.

*Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-
seasons 1959/60—1963/64.*

Anm.: Kostnader för virkesredovisning ej medräknade, däremot andra serviceuppdrag, som förekommer i olika omfattning inom skilda föreningar, såsom tillsyn vid skogsmätning, stukmärkning m.m. Angivna kostnader avser sedanligt mätningssätt, icke stickprovsmätning vid fabrik eller upplag. Se f.o. textavdelningen sid. 75.

Mättenhet: öre per volymenhet
Unit of measurement: öre per volymenhet

1	2	3	4	5	6	7
Virkesmätnings- förening <i>Association</i>	Sortiment och enhet <i>Assortments and units</i>	Driftningsårsong <i>Felling season</i>				
		1959/60	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64
Norrbottens ...	rundvirke	f ³ tr.	5,0	5,0	5,1	5,1
	»	m ³ t.	26,9	23,7	25,6	29,1
Skellefteå	»	f ³ tr.	3,8	3,9	4,1	4,3
	»	m ³ t.	20,9	24,0	27,7	21,4
Umeå	»	f ³ tr.	4,2	4,4	4,5	4,5
	»	m ³ t.	21,9	32,6	..	23,0
Örnsköldsviks ...	»	f ³ tr.	4,4	4,3	4,6	5,9
	»	m ³ t.	17,9	..	..	15,6
Ångermanälvens	»	f ³ tr.	4,7	5,3	5,5	5,4
	»	m ³ t.	36,9	28,7	29,4	25,8
Sundsvalls	»	f ³ tr.	3,5	3,8	4,1	4,6
	»	m ³ t.	25,5	29,4	34,5	29,4
Ljusnans	sågt., f ³ fl., massav., f ³ mi. massaved	f ³ mi. m ³ t.	2,7 31,7	2,8 33,4	2,9 36,2	3,8 37,1
Dalälvarnas ...	sågtimmer massaved	f ³ to. m ³ t.	4,4 33,5	4,8 36,9	5,0 38,2	5,8 42,8
Wermländska ...	sågtim. o. massaved	f ³ mi. m ³ t.	4,5 54,4	4,5 56,8	4,7 55,1	4,8 62,9
Sydvästra Sveriges	sågtimmer massaved	f ³ to. f ³ mi. m ³ t.	5,0 6,1 61,9	4,9 6,4 56,9	4,9 6,3 58,8	5,6 7,0 60,2
Mellan Svenska	sågtimmer, barr fanér o. lövtimmer massaved	f ³ to. f ³ mi. m ³ t.	3,8 5,5 34,9	4,0 6,5 38,6	4,1 6,7 41,2	4,8 7,3 43,0
Sydöstra Sveriges	brännyved	m ³ t.	34,9	38,6	39,8	41,9
	sågtimmer, barr sågtimmer, löv massaved	f ³ to. f ³ mi. m ³ t.	5,6 11,3 55,6	5,5 11,2 55,2	5,5 11,0 49,9	5,9 12,4 51,6
						58,7

Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder 1963

Floating associations and floatways in 1963

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Vattendom- stols- och flodområden River basins	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- enig- ar ¹ No. of asso- cia- tions	Antal flot- tan- de ² Float- ing mem- bers	Vattendom- stols- och flodområden River basins	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- enig- ar ¹ No. of asso- cia- tions	Antal flot- tan- de ² Float- ing mem- bers	
	Total längd <i>Length</i> km	Under Året tra- fikerad längd <i>Used length</i> km				Total längd <i>Length</i> km	Under Året tra- fikerad längd <i>Used length</i> km			
Övre Norrbygden	6 150	2 907	6	47	Österbygden	...	5 991	4 075	12	39
Torneälven	915	671	2	21	Ljusnan	2 133	1 508	10	31	
Kalixälven	1 894	943	1	10	Testeboån	194	61	1	1	
Råneälven	600	—	1	—	Dalälven	3 469	2 506	1	7	
Luleälven	1 248	703	1	7	Olandsån	77	—	—	—	
Piteälven	1 054	590	1	9	Övriga Other ...	118	—	—	—	
Övriga Other ...	439	—	—	—	Söderbygden ...	419	40	—	1	
Nedre Norrbyg- den	8 745	4 595	9	52	Västerbygden ..	3 162	2 470	15	68	
Aby och Byske älvarna	876	500	1	9	Nissan	203	107	1	3	
Skellefteälven	1 492	838	1	11	Klarälven ³ ...	1 161	1 077	1	7	
Umeälven	2 756	2 348	1	10	Norsälven	567	567	1	13	
Öreälven	649	444	1	6	Byälven	478	408	6	26	
Lögdeälven ...	327	316	1	3	Upperudsälven	333	227	3	11	
Gideälven m. fl.	1 620	1	1	2	Örekilsälven ...	160	45	1	1	
Nätra älvar ...	209	103	1	6	Övriga Other ...	260	39	2	7	
Övriga Other ...	886	45	2	5	Riket 1963	31 196	18 910	68	252	
Mellanbygden	6 729	4 823	26	45	Entire country					
Ångermanälven	3 275	2 283	2	15	1962	31 927	20 231	79	257	
Indalsälven ...	2 068	1 530	9	11						
Ljungan	1 000	696	13	15						
Harmångersån	127	113	1	1						
Delångersån ...	233	201	1	3						
Övriga Other ...	26	—	—	—						

¹ Föreningar som under året bedrivit flottning. —Associations which have had floating during the year.

² Det bör beaktas att samma intressent kan floffa inom flera flodområden. — The same member may float in two or more river basins.

³ Exklusive inom norskt område. — Excl. Norwegian part of the river.

Tabell 18. Flottat och levererat virke 1963

Wood floated and delivered in 1963

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden River basins	Under året tillsläppt flottgods Wood admitted during the year					Redovisat flottgods Wood accounted for				
	Sågtimmer o. d. Saw-logs etc.	Sulfit-ved Wood for sul- phite pulp	Sulfat-ved Wood for sul- phate pulp	Övrigt virke Other timber	Summa Total		Avlämnat till ägarna Delivered to the owners	Tillvara- taget sjunk- virke Collected sunken logs	Kvarlig- gande i flott- lederna Remaining in the float- ways	
		1 000 m ³ f. ub.			Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Vol- ume m ³ f. ub.	Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f. ub.	Volym Volume 1 000 m ³ f. ub.	Volym Volume 1 000 m ³ f. ub.
Övre Norrbygden ...	404	324	693	1	17 762	1 422	17 891	1 421	2	23
Torneälven ¹	100	69	118	—	4 034	287	4 026	281	—	—
Kalixälven	132	146	204	1	5 761	483	5 507	465	2	16
Råneälven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luleälven	106	65	194	—	4 606	365	5 031	391	0	2
Piteälven	67	44	177	—	3 361	287	3 327	285	—	4
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden ...	370	530	674	1	19 382	1 575	18 811	1 530	0	36
Aby o. Byske älvarna	25	39	71	—	1 652	134	1 264	102	—	31
Skellefteälven	79	99	136	—	3 738	314	3 695	312	—	—
Umeälven	202	243	392	1	10 185	836	10 065	826	0	5
Öreälven	36	100	39	1	2 251	175	2 250	175	0	—
Lögdeälven	22	41	29	—	1 220	93	1 226	93	—	—
Gideälven m.fl.	—	0	—	0	0	0	0	0	—	—
Nätra älvar	5	8	6	—	298	19	272	18	—	—
Övriga Other	1	1	0	—	39	3	39	3	—	—
Mellanbygden	740	2 073	844	8	44 537	3 665	43 616	3 592	15	6
Ångermanälven	265	887	304	—	17 780	1 456	17 494	1 434	—	2
Indalsälven	155	633	237	3	12 023	1 028	12 668	1 009	8	1
Ljungan	164	413	271	5	9 716	852	9 399	826	6	2
Harmångersån	48	34	4	—	1 003	86	980	85	1	—
Delångersån	107	105	29	—	3 115	241	3 075	238	—	1
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	533	650	740	—	33 095	1 922	33 465	1 940	4	—
Ljusnan	151	222	292	—	12 269	665	12 206	658	—	—
Testeboån	19	6	12	—	552	37	552	37	—	—
Dalälven	363	422	435	—	20 274	1 220	20 707	1 245	4	—
Olandsån	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	—	5	—	1	118	6	118	6	—	—
Västerbygden	410	651	316	11	18 332	1 388	18 388	1 388	5	35
Nissan	11	2	—	—	107	14	271	23	—	0
Klarälven	242	302	213	—	9 457	757	9 288	745	4	10
Norsälven	135	131	63	—	3 490	330	3 524	332	2	—
Byälven	10	33	24	2	1 048	69	1 002	66	—	4
Upperudsälven	2	15	5	1	316	23	313	23	—	0
Örekilsälven	—	99	—	—	1 757	99	1 832	104	—	21
Övriga Other	9	68	10	9	2 158	95	2 163	96	0	—
Riket 1963	2 457	4 233	3 267	22	133 226	9 978	132 289	9 878	26	99
Entire country										
1962	2 528	4 919	3 799	35	153 549	11 280	151 475	11 126	35	139

1 I redovisningen ingår finskt virke med ca 37 %. — Timber from Finland is included to some 37 %.

Tabell 19. Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. 1963

Floating and sorting costs etc. in 1963

 Mättenhet:
 Unit of measurement: 1 000 kr

1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Vattendomstols- och flodområden River basins	Utflottnings- kostnader Floating expenses		Skiljnings-, buntnings- och förläggningeskostnader Expenses for sorting etc.			Förvalt- nings- kostn. (löner, pensi- oner, ränt- or etc.) Administrative expenses	Summa- gemen- samma kostn. Total common expenses	Kostna- der för separat- flottning Expenses for pri- vate floating			
	Totalt Total	därav arbets- kostn. of which working costs	Totalt Total	därav arbetskostn. of which working costs							
				skiljn. sorting	buntn. o. d. bundling						
Övre Norrbygden ...	7 655	5 379	4 235	2 043	878	1 278	13 168	634			
Torneälven	1 488	1 237	1 237	560	169	394	3 119	241			
Kalixälven	2 789	1 948	1 197	621	263	315	4 301	124			
Råneälven	—	—	—	—	—	—	—	—			
Luleälven	1 723	1 020	864	468	230	265	2 853	109			
Piteälven	1 655	1 174	936	394	216	304	2 895	160			
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—			
Nedre Norrbygden ...	7 897	5 102	3 353	2 082	548	1 522	12 271	391			
Aby o. Byske älvarna	695	518	221	181	—	96	1 013	117			
Skellefteälven	1 458	956	811	563	—	266	2 536	166			
Umeälven	3 887	2 762	1 938	1 033	548	938	6 763	—			
Öreälven	676	385	203	159	—	125	1 004	49			
Lögdeälven	407	262	156	124	—	67	631	1			
Gideälven m.fl.	0	0	—	—	—	—	0	59			
Nätra älvarna	273	219	22	22	—	18	313	—			
Övriga Other	0	0	—	—	—	11	11	—			
Mellanbygden	12 918	8 175	7 410	4 002	1 596	3 387	23 714	1 655			
Ångermanälven	4 882	3 690	3 792	2 111	908	1 487	10 160	240			
Indalsälven	3 621	1 830	2 030	1 117	397	839	6 490	920			
Ljungan	3 211	1 875	1 397	601	292	730	5 338	438			
Harmångersån	406	248	—	—	—	—	406	26			
Delångersån	799	532	191	173	—	331	1 321	35			
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—			
Österbygden	6 967	4 039	4 763	2 087	250	2 390	14 120	708			
Ljusnan	2 943	1 695	1 802	766	250	1 118	5 863	125			
Testeboån	162	118	18	17	—	27	206	72			
Dalälven	3 862	2 225	2 943	1 305	—	1 240	8 045	511			
Olandsån	—	—	—	—	—	—	—	—			
Övriga Other	1	—	—	—	—	5	6	—			
Söderbygden	0	—	—	—	—	0	0	35			
Västerbygden	2 996	1 962	1 887	900	368	807	5 690	1 354			
Nissan	4	—	0	—	—	4	7	—			
Klarälven	2 009	1 282	1 276	543	322	413	3 697	1 039			
Norsälven	665	432	549	345	—	271	1 485	252			
Byälven	57	41	1	—	—	79	137	—			
Upperudsälven	72	54	61	11	47	21	155	64			
Örekilsälven	83	78	—	—	—	16	99	—			
Övriga Other	106	75	—	—	—	3	108	—			
Riket 1963	37 933	24 657	21 647	11 114	3 640	9 384	68 964	4 777			
Entire country											
1962	40 618	24 694	23 288	12 242	3 750	9 477	73 333	6 427			

* Ingår i »Arbetskostnad vid skiljningen». — Included in col. 5.

Tabell 24.* Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1960—1964

Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1960—1964

Anm.: Redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). *Only enterprises which usually have at least five workers engaged.*

Mattenhet: 1 000 m³f.ub.
Unit of measurement:

	1	2	3	4	5	6
Industrigen och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>		1960	1961	1962	1963	1964*
Sågverk <i>Saw mills</i>	13 281	13 363	13 569	14 080		
Sågtimmer och fanér- stock av furu » gran » lövträ	<i>Timber etc.</i> <i>of pine</i> <i>» spruce</i> <i>» broadleaved wood</i>	7 457 5 570 254	7 559 5 541 263	7 624 5 651 294	7 803 6 005 272	
Fanér- o. plywoodfabr. <i>Veneer and plywood factories</i>	182	185	155	176		
Sågtimmer och fanér- stock av furu » gran » lövträ	<i>Timber etc.</i> <i>of pine</i> <i>» spruce</i> <i>» broadleaved wood</i>	99 14 69	105 14 66	84 11 60	90 21 65	
Wallboardfabriker ¹	<i>Fibreboard factories¹</i>	665	649	739	795	683
Massaved av furu » gran » lövträ ej spec.	<i>Pulpwood</i> <i>of pine</i> <i>» spruce</i> <i>» broadleaved wood</i> <i>unspecified</i>	284 119 22 240	333 53 6 257	307 48 2 382	311 31 7 446	251 52 2 378
Massafabriker ¹	<i>Pulp mills¹</i>	19 900	20 850	20 040	22 432	24 920
Massaved av furu » gran » asp » björk ej spec.	<i>Pulpwood</i> <i>of pine</i> <i>» spruce</i> <i>» aspen</i> <i>» birch</i> <i>unspecified</i>	6 798 11 238 144 1 493 227	7 317 11 353 159 1 850 171	7 149 10 393 137 2 162 199	8 779 10 714 132 2 628 179	9 146 12 080 140 3 317 287

¹ Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.
Consumption of sawmill waste is dealt with in chapter C. II.

* Tabellerna 20 och 21 har utgått fr.o.m. 1961 och tabellerna 22 och 23 fr.o.m. 1959.

Tabell 25. Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1963.
Länsvis

Production of sawn and planed goods in 1963. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp <i>County</i>	Sågade trävaror av barrträ ¹ <i>Coniferous sawn-wood</i>	Sågade trävaror av lövträ ² <i>Bradleaved sawn-wood</i>	Hyllade trävaror ³ <i>Planed sawnwood</i>	Hack och flis för försäljning ^{4 5} <i>Chips and waste edgings for sale</i>			
	vid i industristatistikken ingående arbetsställen <i>only enterprises with at least five workers employed</i>	vid samtliga avsalusågar (beräkn.) <i>all commercial sawmills (estim.)</i>	vid i industristatistikken ingående arbetsställen <i>only enterprises with at least five workers employed</i>	vid samtliga avsalusågar (beräkn.) <i>all commercial sawmills (estim.)</i>	vid i industristatistikken ingående arbetsställen <i>only enterprises with at least five workers employed</i>	för bränsle-ändamål <i>for fuel purposes</i>	för massatillverkning o. d. <i>for pulp production etc.</i>
	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 m ³	1 000 m ³
Nb	107,4	121,1	0,0	0,0	8,4	0,4	744,8
Vb	96,6	109,7	0,0	0,0	13,8	11,1	558,8
Jtl	16,9	25,2	—	—	5,7	—	101,2
Vnr	144,7	153,3	—	—	7,8	60,1	1 096,6
Gvl	173,6	183,1	2,2	6,4	21,6	20,8	1 193,6
Kpb	114,7	119,4	0,1	0,1	30,6	44,5	452,2
Vrm	147,6	154,8	1,7	2,5	12,3	33,8	839,9
Ör	81,8	87,0	0,7	1,4	8,8	46,6	487,1
Vstm	52,5	54,9	0,7	1,5	12,5	4,4	241,6
Ups	41,8	44,9	0,7	0,8	5,7	—	317,4
Sth	26,4	31,1	0,1	0,1	21,2	—	139,8
Sdm	46,2	50,6	0,2	0,6	13,4	1,1	239,0
Ög	55,0	63,5	1,0	1,5	10,2	21,4	175,4
Skb	39,4	50,6	1,1	1,9	9,7	6,6	187,1
Äbg	44,0	63,9	0,4	1,5	12,5	16,0	174,7
Jkp	97,3	152,9	3,4	7,4	47,9	48,0	363,5
Krb	93,1	113,6	1,2	2,1	18,2	6,4	254,3
Klm	109,2	134,2	5,4	8,1	28,9	16,3	259,5
Gtl	2,0	4,2	—	—	0,7	0,6	—
Gbg	4,6	12,2	0,9	1,1	10,1	0,9	20,7
Hl	18,4	29,7	0,5	0,7	1,9	12,8	26,0
Bl	17,3	25,0	0,2	0,6	3,9	—	45,4
Krs	28,2	39,8	4,0	5,7	15,5	3,8	57,5
Mlm	5,3	7,0	3,5	3,8	1,9	9,2	—
I	204,0	230,8	0,0	0,0	22,2	11,5	1 303,6
II	161,6	178,5	—	—	13,5	60,1	1 197,8
III	288,3	302,5	2,3	6,5	52,2	65,3	1 645,8
IV	834,3	1 002,0	16,6	29,4	201,3	200,6	3 679,3
V	75,8	117,9	9,1	11,9	34,0	27,3	149,6
Riket	1 564,0	1 831,7	28,0	47,8	323,2	364,8	7 976,1
Entire country							
1962	1 489,5	1 778,6	29,8	50,1	300,0	429,1	7 447,6

¹ Stat. nr 44.05.111/309, 44.07.001. ² 44.05.410/999, 44. ³ 44.13. ⁴ 44.01.900.4, 44.09.001.

⁵ Vid i industristatistikken ingående arbetsställen. Only enterprises with at least five workers employed.

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1963. Länsvis

Pulp and fibreboard production in 1963. By counties.

Produktion i 1 000 ton torrvikt
(dry weight)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>County</i>	Massa <i>Pulp</i>						Wallboard <i>Fibreboard</i>	
	Mekanisk ¹		Sulfit		Sulfat		Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>
	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>		
Nb	—	—	—	—	3	321	1	53
Vb	3	182	1	69	1	101	2	83
Jtl	2	29	1	20	—	—	1	22
Vnr	3	207	9	516	7	708	5	147
Gvl	2	28	7	315	5	413	2	52
Kpb	2	157	3	83	1	28	—	—
Vrm	5	99	7	293	5	352	1	47
Ör	3	32	1	25	2	110	1	12
Vstm	—	—	1	5	—	—	1	87
Ups	—	—	1	50	1	121	1	91
Sth	2	212	1	48	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	45
Ög	2	73	2	54	1	115	—	—
Skb	1	19	1	27	—	—	1	25
Äbg	5	81	5	108	2	43	—	—
Jkp	—	—	4	72	1	54	—	—
Krb	2	27	3	56	1	35	—	—
Klm	3	10	1	12	2	104	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	2	28	1	20	—	—	—	—
Hl	1	3	1	24	—	—	—	—
Bl	1	14	—	—	1	85	—	—
Krs	1	34	1	52	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
I	3	182	1	69	4	422	3	136
II	5	236	10	536	7	708	6	169
III	4	185	10	398	6	441	2	52
IV	23	553	27	750	15	934	6	307
V	5	79	3	96	1	85	—	—
Riket	40	1 235	51	1 849	33	2 590	17	664
<i>Entire country</i>								
1962	41	1 175	51	1 793	32	2 158	17	650

¹ Därav halvkemisk massa 94 000 ton.

Tabell 27. Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1960—1964.

Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp 1960—1964.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SITC- Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Mätten- het <i>Unit of measure- ment</i>	1960	1961	1962	1963	1964*	1960	1961	1962	1963	1964*
		Kvantitet² Quantity										Värde: 1 000 kr <i>Value: 1 000 Sw. cr.</i>
241.1	Brännyved och träavfall inkl. sågspän <i>Fuel wood incl. sawdust and wood waste</i> därav: <i>thereof:</i>	m ³ l.	49 262	127 334	167 658	202 836	245 799	710	1 325	2 015	2 761	3 870
241.2	brännyved, <i>fuelwood</i>	—»—	21 202	17 819	16 197	27 993	36 637	461	404	457	668	1 257
241	Träkol <i>Charcoal</i>	—»—	33 909	32 628	26 030	35 171	29 258	2 369	2 407	2 009	2 690	2 293
241	Brännyved och träkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	—»—	83 171	159 962	193 688	238 007	275 057	3 079	3 732	4 024	5 450	6 163
242.1	Massaved, <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³ f.	407,0	527,9	653,1	1 011,3	1 308,4	25 878	36 145	46 311	68 627	92 985
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barträd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	—»—	206,3	212,4	202,9	143,1	223,2	28 311	31 011	23 301	15 207	25 131
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	—»—	21,8	12,2	10,7	10,6	11,0	1 706	966	1 196	1 441	1 420
242.4	Gruvstolpar, <i>Pitprops</i>	—»—	18,0	14,5	6,4	11,2	22,7	1 267	1 469	709	905	1 807
242.9	Pälar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstol- par <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	—»—	123,0	124,3	156,9	128,2	130,1	14 546	13 980	19 630	16 069	16 956
242	Rndvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round or roughly squared</i>	—»—	776,1	891,3	1 030,0	1 304,4	1 695,4	71 708	83 571	91 147	102 249	138 298
243.1	Järnvägs- och spårvägs- sliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	2,7	2,7	2,8	2,0	0,9	1 994	2 149	2 397	1 628	753

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. coniferous</i> därav: <i>thereof:</i> bjälkar och sparrar, <i>rafters, joists</i>	1 000 stds	1 086,0	969,6	981,6	1 039,3	1 202,1	1 084 083	1 014 715	977 420	1 052 202	1 284 267
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. non-coniferous</i>	—»— 1 000 m ³ f.	42,7 11,5	43,6 12,7	51,6 11,5	42,9 12,8	53,0 14,6	29 565 4 169	30 985 4 630	38 641 3 732	32 183 4 252	40 454 4 522
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	—»—	5 097,4	4 555,4	4 610,8	4 878,1	5 635,4	1 090 246	1 021 494	983 550	1 058 082	1 289 542
632.1 (del,part)	Lädämnener, <i>Boxboards</i>	1 000 stds	10,7	11,7	9,6	9,0	6,4	15 883	18 452	14 854	13 833	10 259
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	3 019	2 842	2 413	2 148	1 710	9 406	9 421	8 454	7 868	6 477
631.2	Kryssfanér (plywood) o. fanerat trä <i>Plywood, including wood faced with veneer sheets</i>	—»—	5 786	5 076	4 022	4 057	4 253	6 904	6 347	4 960	4 995	5 436
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres</i> därav: <i>thereof:</i> hårda träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i>	—»— 417 641	415 732	420 620	420 593	438 950	181 074	173 582	175 675	179 983	192 407	
	porösa träfiberplattor <i>non-compressed (insulating fibreboard of wood)</i>	—»— 37 259	43 178	41 123	39 755	44 772	22 540	25 179	23 066	22 494	25 367	
631.4 (del, part)	Spänplattor <i>Particle board (chip-board)</i>	—»— 12 076	17 168	20 393	20 714	22 296	7 412	11 296	13 033	12 705	13 424	

Tab. 27 forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	413,4	413,1	358,9	396,5	439,7	137 770	136 945	118 974	131 813	147 026
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	—»— ³	—	0,0	0,0	—	—	—	2	9	—	—
251.6	Dissolvingmassa <i>Dissolving grades</i>	—»— ³	415,7	371,1	340,5	388,8	392,2	354 316	319 056	270 008	305 951	336 735
251.7	Sulfatmassa exkl. dis- solvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dis- solving grades</i>	—»— ³	1 201,2	1 091,0	1 279,3	1 481,3	1 637,4	752 617	700 630	759 742	914 303	1 102 041
	därav: <i>thereof:</i>											
251.8	blekt, <i>bleached</i>	—»— ³	584,9	574,1	755,3	926,7	1 075,0	419 205	409 562	496 717	615 191	771 613
	Sulfitmassa exkl. dis- solvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dis- solving grades</i>	—»— ³	901,3	853,8	859,7	941,8	1 010,7	582 763	563 901	517 799	580 142	672 103
	därav: <i>thereof:</i>											
251.9	blekt, <i>bleached</i>	—»— ³	475,4	467,5	509,4	579,9	633,5	311 077	333 884	327 862	381 628	449 905
	Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	—»— ³	0,0	2,0	2,5	5,4	10,1	5	898	893	2 226	5 286
251 ⁴	Pappersmassa, <i>Pulp</i>	—»— ³	2 931,6	2 731,0	2 841,1	3 213,8	3 490,0	1 827 470	1 721 433	1 667 425	1 934 484	2 263 191

¹ Förenta Nationernas reviderade varunomenklatur Standard International Trade Classification Revised (SITC-Rev.) — The Revised Standard International Trade Classification (SITC-Rev.) drawn up by the United Nations. ² 1 std motsvarar 4,672 m³f. — One standard equals 4,672 m³f. ³ Torrtänkt vikt. — Air dry weight. ⁴ Exkl. 251.1. Pappersavfall och pappersmakulatur. — Excl. 251.1. Paper waste and old paper.

Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1960—1964.
Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp 1960—1964.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SITC- Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Mätten- het <i>Unit of measure- ment</i>	1960	1961	1962	1963	1964*	1960	1961	1962	1963	1964*
			Kvantitet ² <i>Quantity</i>					Värde: 1 000 kr <i>Value: 1 000 Sw. cr.</i>				
241.1	Brännved och träävfall inkl. sågspän <i>Fuel wood incl. sawdust and wood waste</i>	m ³ l	48 316	48 169	46 615	39 631	18 806	897	847	992	741	317
	därav: thereof: brännved fuelwood	—»—	20 339	22 303	23 734	15 888	3 892	458	604	670	488	106
241.2	Träkol <i>Charcoal</i>	—»—	275	685	510	756	1 023	72	89	78	93	107
241	Brännved och träkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	—»—	48 591	48 854	47 125	40 387	19 829	968	936	1 070	833	423
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³ f.	603,3	1 224,0	894,1	456,4	258,8	34 553	69 765	52 303	27 985	17 085
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barrträd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	—»—	308,4	234,4	126,8	90,4	45,9	25 791	21 022	10 347	7 446	4 686
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	—»—	44,4	32,5	42,0	37,7	42,4	23 549	13 683	17 392	20 012	19 519
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	—»—	—	2,1	—	—	—	—	100	—	—	—
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	—»—	0,4	0,4	2,8	1,8	1,3	70	90	343	368	266
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round or roughly squared</i>	—»—	956,5	1 493,4	1 065,7	586,3	348,3	83 963	104 660	80 384	55 812	41 556
243.1	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	0,9	1,9	1,0	0,3	0,3	694	1 162	888	246	248

Tab. 28 forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber sawn, planed, grooved tongued etc., coniferous</i>	1 000 stds	36,1	36,2	27,1	31,1	29,0	28 974	31 127	22 703	26 334	27 718
	därav: <i>thereof:</i> bjälkar och sparrar <i>balks</i>	—»—	0,2	0,0	0,1	0,0	0,3	176	7	66	35	61
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	1 000 m ³ f.	84,8	75,0	69,6	87,5	85,9	47 494	47 834	44 271	55 682	58 999
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	—»—	257,7	252,8	201,1	234,1	222,6	77 162	80 124	67 862	82 263	86 965
632.1 (del,part)	Lådämnen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	309	229	64	90	44
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneers sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	3 922	3 422	4 089	4 516	5 232	21 473	19 918	23 307	26 638	29 469
631.2	Kryssfanér (plywood) och fanerat trä <i>Plywood including wood faced with veneer sheets</i>	—»—	10 046	12 201	13 937	17 423	22 470	13 119	16 238	17 559	22 918	31 160
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres</i>	—»—	853	637	591	671	1 045	1 019	781	634	792	1 178
	därav: <i>thereof:</i> hårda träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i>	—»—	375	302	263	211	478	446	316	232	249	378
	porösa träfiberplattor <i>non-compressed (insulating) fibreboard of wood</i>	—»—	39	32	34	36	105	66	92	28	40	196
631.4 (del,part)	Spänplattor <i>Particle board (chipboard)</i>	—»—	6 387	4 569	5 499	5 695	9 077	4 261	3 091	3 651	4 045	6 279
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	—	0,4	—	—	0,0	—	173	—	—	6

Tab. 28 forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	1 000 ton ³	0,3	0,5	0,3	0,4	0,6	586	913	689	791	961
251.6	Dissolving massa <i>Dissolving grades</i>	—»— ³	1,1	1,0	0,0	0,2	0,1	1 183	1 081	32	196	130
251.7	Sulfatmassa exkl. dissolvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades</i>	—»— ³	8,2	3,0	2,4	3,2	2,0	5 598	2 118	1 639	2 182	1 210
	därav: <i>thereof:</i> blekt <i>bleached</i>	—»— ³	7,8	3,0	2,3	3,1	1,1	5 466	2 114	1 623	2 140	812
251.8	Sulfitmassa exkl. dissolvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades</i>	—»— ³	0,0	0,3	0,2	3,5	0,3	26	236	68	2 449	151
	därav: <i>thereof:</i> blekt <i>bleached</i>	—»— ³	0,0	0,3	0,0	3,4	0,3	23	231	23	2 430	150
251.9	Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	—»— ³	—	0,0	—	0,0	0,2	—	8	—	16	65
251 ⁴	Pappersmassa <i>Pulp</i>	—»— ³	9,7	5,3	3,0	7,2	3,2	7 383	4 529	2 428	5 634	2 523

¹ Se tab. 27, noterna 1—4. — See notes 1—4, table 27.

Tabell 29. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp. importländer 1963 och 1964.
Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by countries of destination and origin in 1963 and 1964.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
SITC- Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Export- resp. importland <i>Importing or exporting country</i>	Mätt- enhet <i>Unit of measure- ment</i>	Export				Import				
				kvantitet <i>quantity</i>		värde 1 000 kr <i>value</i> 1 000 Sw. cr.		kvantitet <i>quantity</i>		värde 1 000 kr <i>value</i> 1 000 Sw. cr.		
				1963	1964*	1963	1964*	1963	1964*	1963	1964*	
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	Norge	1 000 m ³ f.	925,1	1 174,2	63 029	83 002	153,8	183,3	10 243	9 332	
		Finland	»	20,8	29,8	1 367	2 045	301,9	123,9	17 674	7 657	
		Förbundsrepubl.	Tyskland	»	54,6	102,6	3 652	7 805	—	—	—	—
		Övriga	»	10,8	1,8	579	133	0,7	1,6	68	96	
		Samtliga	»	1 011,3	1 308,4	68 627	92 985	456,4	258,8	27 985	17 085	
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barrträ <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	Norge	»	45,5	82,7	3 645	6 668	44,7	32,7	3 755	3 014	
		Finland	»	5,9	21,1	482	2 191	45,7	13,1	3 679	1 620	
		Förbundsrepubl.	Tyskland	»	80,3	100,8	9 946	14 112	—	—	—	—
		Italien	»	7,4	11,1	685	1 196	—	—	—	—	
		Övriga	»	4,0	7,5	449	964	0,0	0,1	12	52	
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträ <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	Danmark	»	7,9	8,5	678	893	1,0	2,0	201	336	
		Förbundsrepubl.	Tyskland	»	2,1	0,9	696	326	0,1	0,0	62	2
		Burma	»	—	—	—	—	7,1	5,8	9 273	6 351	
		USA	»	—	—	—	—	0,8	0,8	724	659	
		Elfenbenskusten	»	—	—	—	—	6,5	7,8	2 315	3 159	
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	Ghana	»	—	—	—	—	1,2	2,5	435	1 072	
		Nigeria	»	—	—	—	—	8,5	10,2	2 098	2 778	
		Kamerun	»	—	—	—	—	3,1	2,0	1 051	679	
		Gabon	»	—	—	—	—	5,6	8,3	1 710	2 471	
		Övriga	»	0,6	1,6	67	201	3,8	3,0	2 143	2 012	
242.9	Pålar, stolpar och annat rund- virke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round ex- cept pitprops</i>	Samtliga	»	10,6	11,0	1 441	1 420	37,7	42,4	20 012	19 519	
		Danmark	»	1,6	0,9	194	131	—	—	—	—	
		Förbundsrepubl.	Tyskland	»	8,3	20,9	566	1 595	—	—	—	—
		Övriga	»	1,2	0,9	145	81	—	—	—	—	
		Samtliga	»	11,2	22,7	905	1 807	—	—	—	—	

(Forts. på nästa sida)

abel 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
13.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	Norge	1 000 m ³ f.	124,4	110,9	28 664	28 160	1,2	9,0	249	2 185	
		Danmark	»	539,3	716,7	113 890	157 891	0,0	0,0	23	23	
		Finland	»	0,1	0,8	46	179	141,7	122,9	24 663	23 231	
	Förbundsrepubl.											
	Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous	Tyskland	»	864,3	885,1	208 838	229 880	0,3	0,3	304	337	
		Nederlanderna	»	956,4	1 148,5	193 452	248 490	—	—	—	—	
		Belgien	»	160,7	130,0	36 678	31 659	—	—	—	—	
		Storbritannien	»	1 209,4	1 451,0	254 383	321 469	—	0,0	—	12	
		Irland	»	37,5	43,5	8 286	9 891	0,0	0,0	10	15	
		Frankrike	»	331,5	430,0	73 405	100 848	—	—	—	—	
		Spanien	»	309,5	352,6	61 968	75 660	—	—	—	—	
		Italien	»	23,3	21,1	6 735	6 289	—	—	—	—	
		Schweiz	»	28,7	33,0	7 202	8 286	0,0	—	1	—	
		Grekland	»	92,2	97,5	18 799	20 572	—	—	—	—	
		Saudi-Arabien	»	21,3	28,9	4 635	6 497	—	—	—	—	
		USA	»	—	0,0	—	—	2	1,0	2,2	618	
		Sudan	»	27,1	29,8	5 379	5 848	—	—	—	—	
		Övriga	»	130,1	137,0	29 842	32 646	1,0	1,1	466	437	
		Samtliga	»	4 856,8	5 616,4	1 052 202	1 284 267	145,2	135,5	26 334	27 718	
13.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ	Norge	»	5,8	7,8	1 558	1 676	0,0	0,0	5	28	
		Danmark	»	1,3	1,4	489	585	8,4	10,7	4 483	6 006	
		Finland	»	0,7	0,5	606	498	1,8	1,8	679	521	
	Förbundsrepubl.											
	Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous	Tyskland	»	0,2	0,3	137	288	2,6	3,3	1 484	1 834	
		Polen	»	—	—	—	—	12,0	15,7	6 120	8 060	
		Storbritannien	»	3,1	3,4	1 046	1 236	0,1	0,0	41	28	
		Frankrike	»	—	—	—	—	2,2	1,6	1 332	1 038	
		Jugoslavien	»	—	—	—	—	5,4	5,0	2 668	2 435	
		Burma	»	—	—	—	—	14,8	16,0	15 875	17 714	
		Thailand	»	—	—	—	—	4,9	3,1	4 405	3 760	
		Japan	»	—	—	—	—	19,5	10,3	9 103	5 697	
		USA	»	0,0	0,0	16	7	2,1	3,0	1 968	2 915	
		Övriga	»	1,7	1,2	400	232	13,7	15,4	7 519	8 963	
		Samtliga	»	12,8	14,6	4 252	4 522	87,5	85,9	55 682	58 999	
32.1	Lådämmen (del. part)	Boxboards	Storbritannien	»	40,7	29,4	13 427	10 051	—	—	—	
		Övriga	»	1,3	0,7	407	209	0,1	0,1	90	44	
		Samtliga	»	42,0	30,1	13 834	10 260	0,1	0,1	90	44	
31.1	Fanér, kryssfanér (plywood) och fänerat trä	Norge	ton	581	427	2 257	1 879	84	149	144	366	
31.2	Veneer sheets and plywood incl. wood faced with veneer sheets	Danmark	»	1 388	1 772	2 141	2 886	2 382	3 305	8 446	11 110	
		Finland	»	241	319	1 373	1 474	14 027	18 625	16 108	23 433	
	Förbundsrepubl.											
	Tyskland	»	1 189	942	3 096	2 449	2 912	2 992	11 573	13 407		
	Nederlanderna	»	73	68	148	126	151	121	457	446		
	Storbritannien	»	404	401	732	456	18	34	119	288		
	Frankrike	»	10	74	36	252	895	756	6 102	5 837		
	Italien	»	2	0	3	3	443	287	3 825	2 487		
	Österrike	»	46	28	64	51	200	209	501	601		
	Israel	»	—	—	—	—	349	363	840	834		
	Irak	»	354	255	481	363	—	—	—	—		
	Ceylon	»	547	270	553	266	—	—	—	—		
	Kenya	»	339	425	335	426	—	—	—	—		
	Övriga	»	1 031	982	1 644	1 282	478	861	1 442	1 820		
		Samtliga	»	6 205	5 963	12 863	11 913	21 939	27 702	49 557	60 629	
31.4	Spänplattor (del. part)	Particle board (Chipboard)	Norge	»	2 936	3 260	2 079	2 324	649	1 743	1 036	2 214
		Danmark	»	4 237	8 108	2 334	4 453	47	23	30	16	
		Finland	»	0	10	1	6	2 627	4 148	1 455	2 364	

(Forts. på nästa sida)

Tabell 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
631.4 (forts.)		Förbundsrepubl. Tyskland	ton	7 484	4 879	4 457	2 781	1 415	1 572	1 072		
		Polen	»	—	—	—	—	916	1 290	427		
		Nederländerna	»	3 480	3 585	2 133	2 145	15	31	9		
		Begien	»	589	416	350	260	8	4	6		
		Storbritannien	»	656	787	414	486	—	—	—		
		Övriga	»	1 332	1 251	937	969	18	266	10		
		Samtliga	»	20 714	22 296	12 705	13 424	5 695	9 077	4 045	6	
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer	Danmark	»	26 499	36 513	10 770	15 400	1	21	1		
		Förbundsrepubl. Tyskland	»	43 654	45 670	20 323	21 661	7	28	21		
		Nederländerna	»	50 574	60 579	21 889	27 630	0	—	0		
		Belgien	»	8 003	8 926	4 103	4 773	—	—	—		
		Storbritannien	»	129676	139620	55 329	60 066	—	0	0		
		Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres	Frankrike	»	13 058	14 550	5 930	7 307	0	—	0	
		USA	»	76 491	73 528	32 762	31 183	432	506	511		
		Övriga	»	72 638	59 564	28 877	24 387	231	490	259		
		Samtliga	»	420593	438950	179 983	192 407	671	1 045	792	1	
251.2 251.8 ^a	Pappersmassa Wood pulp	Förbundsrepubl. Tyskland	1 000 ton	497,2	536,9	313 160	366 323	0,0	0,0	0		
		Nederländerna	»	146,3	162,1	86 413	102 642	—	—	—		
		Belgien	»	104,6	110,8	67 090	75 795	—	—	—		
		Storbritannien	»	945,9	1 062,3	536 702	640 690	0,0	0,0	2		
		Frankrike	»	373,4	420,8	220 266	270 185	—	0,0	—		
		Spanien	»	94,7	85,5	57 573	58 012	—	—	—		
		Italien	»	318,3	287,7	203 278	196 707	—	—	—		
		Schweiz	»	72,6	71,9	47 523	50 548	—	—	—		
		USA	»	119,6	135,6	75 222	93 576	0,2	0,1	200		
		Övriga	»	535,8	606,4	324 982	403 427	6,7	2,3	4 625	1	
		Samtliga	»	3 208,4	3 480,0	1 932 209	2 257 905	6,9	2,4	4 827	1	
251.2	därav: <i>thereof:</i> Slipmassa av trä (torrtänkt vikt) <i>Mechanical wood pulp (air dry weight)</i>	Danmark	»	10,0	8,2	3 320	2 860	—	—	—		
		Förbundsrepubl. Tyskland	»	21,8	21,9	7 369	7 496	—	—	—		
		Nederländerna	»	21,6	24,2	6 940	8 035	—	—	—		
		Belgien	»	6,1	10,3	1 952	3 436	—	—	—		
		Storbritannien	»	212,1	240,4	70 458	78 676	—	—	—		
		Frankrike	»	53,3	53,7	17 984	18 219	—	—	—		
		Spanien	»	5,4	4,6	1 655	1 543	—	—	—		
		Portugal	»	6,1	4,4	1 947	1 460	—	—	—		
		Italien	»	21,1	23,0	7 088	8 110	—	—	—		
		Grekland	»	9,3	10,5	3 052	3 836	—	—	—		
		Mexiko	»	3,5	6,1	1 208	2 167	—	—	—		
		Argentina	»	6,2	7,4	2 143	2 575	—	—	—		
		Australien	»	3,3	7,6	1 104	2 626	—	—	—		
		Övriga	»	16,7	17,4	5 593	5 987	—	0,0	—		
		Samtliga	»	396,5	439,7	131 813	147 026	—	0,0	—		
251.6	Dissolvingmassa (torrtänkt vikt) <i>Dissolving grades (air dry weight)</i>	Sovjetunionen	»	15,2	24,7	14 766	24 950	—	—	—		
		Förbundsrepubl. Tyskland	»	44,0	47,1	35 528	41 633	—	—	—		
		Nederländerna	»	18,8	19,4	14 642	16 295	—	—	—		
		Belgien	»	20,2	23,5	14 752	18 968	—	—	—		
		Storbritannien	»	86,1	86,8	65 052	70 932	—	—	—		
		Frankrike	»	35,4	32,6	27 805	27 271	—	0,0	—		
		Spanien	»	9,6	8,9	7 414	7 480	—	—	—		
		Italien	»	63,6	62,6	50 529	53 267	—	—	—		

(Forts. på nästa sida)

Tabell 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
251.6 (forts.)	Schweiz	1 000 ton	13,4	12,1	10 511	10 190	—	—	—	—	—
	Tjeckoslovakien	»	9,7	11,8	9 728	12 432	—	—	—	—	—
	Cuba	»	11,3	5,5	8 553	4 684	—	—	—	—	—
	Övriga	»	61,5	57,2	46 671	48 633	0,2	0,1	196	117	117
	Samtliga	»	388,8	392,2	305 951	336 735	0,2	0,1	196	180	180
251.7	Sulfatmassa, annan än dis- solvingmassa (tortänkt vikt)	Norge	»	33,6	18,9	19 525	12 841	0,1	—	42	—
	Danmark	»	22,0	19,1	12 673	11 825	—	—	—	—	—
	Förbundsrepubl.	Tyskland	»	340,9	374,4	212 538	255 572	—	—	—	—
	<i>Sulphate pulp</i> <i>excl. dissolving</i> <i>(air dry weight)</i>	Nederländerna	»	36,3	42,1	22 933	28 676	—	—	—	—
	Belgien	»	28,9	29,3	18 910	20 686	—	—	—	—	—
	Storbritannien	»	410,7	449,9	255 889	302 072	0,0	—	1	—	—
	Frankrike	»	159,0	191,7	97 715	129 455	—	—	—	—	—
	Spanien	»	37,7	35,1	23 399	24 781	—	—	—	—	—
	Italien	»	97,6	83,9	59 960	55 873	—	—	—	—	—
	Schweiz	»	36,8	41,5	22 977	28 080	—	—	—	—	—
	USA	»	94,3	108,9	60 594	76 606	0,0	—	4	—	—
	Argentina	»	18,6	20,2	10 556	12 844	—	—	—	—	—
	Australien	»	25,0	30,3	14 476	19 832	—	—	—	—	—
	Övriga	»	189,9	192,1	82 158	102 281	3,1	2,0	2 135	1 210	1 210
	Samtliga	»	1 481,3	1 637,4	914 303	1 102 041	3,2	2,0	2 182	1 210	1 210
251.8	Sulfitmassa, annan än dis- solvingmassa (tortänkt vikt)	Danmark	»	25,7	24,3	14 374	15 190	—	—	—	—
	Förbundsrepubl.	Tyskland	»	90,5	93,5	57 725	61 622	0,0	0,0	0	1
	Nederländerna	»	69,6	76,4	41 898	49 636	—	—	—	—	—
	<i>Sulphite pulp</i> <i>excl. dissolv-</i> <i>ing (air dry</i> <i>weight)</i>	Belgien	»	49,4	47,7	31 476	32 705	—	—	—	—
	Storbritannien	»	297,0	285,2	145 303	189 010	0,0	0,0	1	1	1
	Frankrike	»	125,7	142,8	76 762	95 240	—	0,0	—	16	16
	Spanien	»	42,0	36,9	25 105	24 208	—	—	—	—	—
	Italien	»	136,0	118,2	85 701	79 457	—	—	—	—	—
	Schweiz	»	22,4	18,3	14 035	12 278	—	—	—	—	—
	USA	»	24,9	26,7	14 382	16 963	0,0	0,0	0	1	1
	Övriga	»	118,6	140,7	73 381	95 794	3,5	0,3	2 448	133	133
	Samtliga	»	941,8	1 010,7	580 142	672 103	3,5	0,3	2 449	151	151

¹ Se not 1—4 till tab. 27!² Exkl. pappersavfall och pappersmakulator, kemisk massa av annat material än trä och halvkemisk massa. — *Excl. paper waste and old paper, chemical pulp of straw, of fibres and of rags and semi-chemical wood pulp.*

Tabell 30. Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar
1954–1963. Länsvis

Net value of wood cut in State forests in 1954—1963. By counties

Måttenehet: kr pr m³sk.
Unit of measurement:

Tabell 31 a. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1962/63. Sågtimmer av furu och gran

Gross prices during the felling-season 1962/63. Coniferous timber

I) Övre och mellersta Norrland

Anm.: Priserna gäller för obarkat timmer av o/s kvalitet¹ och 16' medellängd fritt utsorterat. Körningskostnaden avser 2 km körväg.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Prisområde <i>Region</i>	Trädslag <i>Species</i>	Bruttopriser i öre per f ³ to. <i>Gross prices in öre per f³to.</i>												Pris i öre per f ³ för mantel- volymen <i>Prices in öre per f³ of volume above f³to.</i>
		5"	5½"	6"	6½"	7"	7½"	8"	8½"	9"	9½"	10"	10½"	
Torneälven— Piteälven	t g	179 —	188 —	200 —	211 —	226 198	237 201	245 203	254 206	261 208	272 215	279 217	290 222	89
Åbyälven— Kolabodaån	t g	180 —	189 —	201 —	212 —	227 199	238 202	246 204	255 207	262 209	273 218	280 218	291 223	90
Rickleän— Öreälven	t g	181 —	190 —	202 —	213 —	228 200	239 203	247 205	256 208	263 210	274 217	281 219	292 224	91
Leduän— Lögdeälven	t g	182 —	191 —	203 —	214 —	229 201	240 204	248 206	257 209	264 211	275 218	282 220	293 225	92
Nätraälven— Ljungan	t g	183 —	192 —	204 —	215 —	230 202	241 205	249 207	258 210	265 212	276 219	283 221	294 226	93

1	16	17	18	19
Prisområde <i>Region</i>	Omkostn. i öre per f ³ tr. <i>Costs in öre per f³tr.</i>			
	huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i>	gemens. kostn. <i>common costs</i>	summa <i>total</i>
	timmer och massaved ob. 3,0 f ³ tr. per bit			
Torneälven— Piteälven	32	33	22	87
Åbyälven— Kolabodaån	32	33	18	83
Rickleän— Öreälven	31	32	23	86
Leduän— Lögdeälven	31	32	23	86
Nätraälven— Ljungan	32	35	24	91

¹ För annan kvalitet än o/s var prisskillnaden följande:

å toppeylinderns värde
(å hela stockvolymens värde)

Tillägg för S-timmer, tall	Avdrag för V-tall	Avdrag för V-gran
25 %	30 %	20 %
20 »	25 »	15 »)

Tabell 31 a (forts.)

II) Övriga Sverige

Anm.: Priserna gäller, där ej annat angives, timmer av o/s kvalitet, obarkat utom för Värmland, där priser och kostnader avser helbarkat timmer. Körningskostnaderna avser genomsnittlig väglängd i resp. prisområden.

1 Prisområde (flodområde resp. län)	2 Region	3 Stockarnas medel- längd <i>Aver- age length of logs</i>	4 Träd- slag <i>Spe- cies</i>	5 Bruttopriser i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl.)	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
				5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	hugg- ning <i>cut- ting</i>	kör- ning <i>trans- port</i>	ge- mens. <i>com- mon costs</i>	sur- ma- <i>tot-</i>
Ljusnan (Marmen)		16'	t g	— 185	210	230	250	270	285	285	18	25	24	67	
Gvl Gästrikl.	bilväg	15'	t g	200 220	240	270	290	305	330	330	21	27	20	68	
Kpb huvudålv		15'	t g	— 235	255	285	305	320	345	345					
	bilväg	15'	t g	— 220	240	270	290	305	330	330	24	36	27	87	
Vrm huvudålv		15'	t g	1251 256	262	266	271	276	280	280					
	bilväg	15'	t g	1241 246	252	256	261	266	270	270	40	29	26	95	
Ör	»	14,5' 15'	t g	1200 215	230	250	270	285	310	310	20	33	25	78	
Vstm	»		t g	— 215	230	250	270	285	310	310	21	34	20	75	
Ups	»	14' 15'	t g	200 215	230	250	270	285	310	310	20	27	20	67	
Sth	»	14,0' 15,0'	t g	200 215	230	245	260	275	290	290	21	29	20	70	
Sdm	»	14,0' 15,0'	t g	190 190	190	195	200	210	210	210	20	30	23	73	
Ög	»	14,0' 14,0'	t g	195 210	235	250	265	285	305	310	21	30	23	74	
Skb	»	14,3' 14,3'	t g	220 235	245	255	265	275	285	285	20	30	22	82	
Ähg. Dal norra, (bil- väg o. kanalsjö)		14'	t, g	1213 225	231	235	241	245	248	248					
Dal södra, bilväg		13'—14'	t g	— 215	225	235	245	250	255	255	24	30	29	83	
Västerg.	»	13'—14'	t, g	— 200	210	225	235	250	260	270	270				
Jkp	bilväg	12'—14'	t g	200 230	260	275	290	300	325	325	25	29	20	74	
Krb	»	13' 13,5'	t g	195 220	240	260	275	290	300	310	22	31	19	72	

Tabell 31 a (forts.)

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Klm	bilväg	13' 13,5'	t g	195 190	220 210	240 215	260 230	275 240	290 250	300 260	310 260	24	30	19	73	
Gtl	»	14'	t g	160 140	175 150	190 160	205 170	220 175	235 180	250 185	250 185	24	28	17	69	
Gbg	»	13'	t g	— —	215 200	225 210	235 220	245 230	250 240	255 250	255 250	25	24	29	78	
Hl2	»	13'— 13,5'	t, g	180	190	205	220	230	240	250	250	23	32	15	70	
B1	»	13' 13,5'	t g	200 195	220 215	250 225	270 240	285 250	300 260	320 270	330 285	25	28	18	71	
Krs ³	»	13'	t, g	200	205	235	240	250	255	260	260	25	28	27	80	
Mlm ³	»	13' 14'	t g	190 190	190 190	225 230	225 240	245 245	245 245	255 260	255 260	21	23	24	68	

Anm.: För annan kvalitet än o/s gäller följande tillägg eller avdrag, i procent.

	Tillägg för S-tim- mer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Ljusnan	20	25	20	4—	4—
Gvl, (Gtr) Kpb	25	30	20	45	35
Vrm	30	25	15	4—	4—
Ör, Vstm	30	30	15	45	35
Ups	40	32	17	50	40
Sth, Sdm	40	33	18	50	35
Ög	35	25	15	40	40
Skb	30	30	15	45	45
Äbg, Dalsland, norra	—	20	15	4—	4—
» , » , södra	30	20	20	40	40
» , Västergötland	30	25	15	35	35
Jkp	50	35	20	50	50
Krb	35	25	15	40	40
Klm	35	25	15	40	40
Gtl	35	30	18	50	40
Hl	—	15	15	30	30
B1	30	25	15	35	35

¹ Priserna i första kolumnen gällde 5½". För övriga diameter
räknar i halva tum betalandes pris mellan de för angränsande hel-
tum angivna. Obarkat timmer mottogs vid bilväg till 8 öre
lägre å-pris än för helbarkat.

² För större och bättre partier ca 10 % högre pris.

³ Medelpriser för genomsnittskvalitet.

⁴ Ingen notering, utskottskvalitet mottogs som regel icke.

Tabell 31 b. Bruttopriser för drivningsåret 1963/64. Sågtimmer av furu och gran.

Gross prices during the felling-season 1963/64. Coniferous timber

I. Övre och mellersta Norrland

Anm.: Priserna gäller för obarkat timmer av o/s kvalitet¹ och 16' medellängd fritt utsorterat.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Prisområde Region	Träds- slag Spe- cies	Brutto priser i öre per f ³ to. <i>Gross prices in öre per f³to.</i>												Pris i öre per f ³ f mantel volym- <i>Prices öre per f³ of volume above f³to.</i>
		5"	5½"	6"	6½"	7"	7½"	8"	8½"	9"	9½"	10"	10½"	
Torneälven —Piteälven	t g	196 —	204 —	215 206	226 209	241 212	252 215	260 217	269 220	276 222	286 229	294 231	305 236	99
Abyälven —Kolabodaån	t g	197 —	205 —	216 207	227 210	242 213	253 216	261 218	270 221	277 223	287 230	295 232	306 237	100
Rickleän —Öreälven	t g	198 —	206 —	217 208	228 211	243 214	254 217	262 219	271 222	278 224	288 231	296 233	307 238	101
Leduän— Lögdeälven	t g	199 —	207 —	218 209	229 212	244 215	255 218	263 220	272 223	279 225	289 232	297 234	308 239	102
Nätraälven —Ljungan	t g	200 —	208 —	219 210	230 213	245 216	256 219	264 221	273 224	280 226	290 233	298 235	309 240	103

¹ För annan kvalitet än o/s var prisskillnaden

Tillägg för S-timmer, tall

25 %
20 %

Avdrag för V-tall
gran

30 %
20 %
25 %
15 %

Å toppcylinderns värde
(Å hela stockvolymens värde)

Utskottskvalitet mottogs som regel icke.

Tabell 31 b (forts.)

II. Övriga Sverige

Anm.: Priserna gäller, där ej annat anges, obarkat timmer av o/s kvalitet, utom i Värmland där priserna avser helbarkat timmer.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Prisområde (flodområde resp. län) <i>Region</i>	Stockar- nas me- dellängd <i>Average length of logs</i>	Träd- slag <i>Spe- cies</i>	Bruttopriser i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl.) <i>Gross prices in öre per f³to.</i>							
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12" och grövre
Ljusnan (Marmen)	16'	t g	— —	200 191	225 206	245 221	265 231	285 231	300 241	300 241
Gvl, Gästrikl. bilväg	15'	t g	1215 1215	241 225	262 232	292 237	311 242	328 247	353 252	353 252
Kpb	huvudälv	15'	t g	— —	250 235	275 245	300 250	325 255	340 260	365 265
	bilväg	15'	t g	— —	235 220	260 230	285 235	310 240	325 245	350 250
Vrm	huvudälv	15'	t g	1251 1238	265 252	271 258	275 262	280 267	285 272	289 276
	bilväg	15'	t g	1240 1230	254 241	260 250	264 254	269 259	274 264	278 268
Ör	»	14'—15'	t g	— —	230 220	245 230	265 240	285 250	300 260	320 270
Vstm	»	14,5' 15'	t g	— —	225 215	245 225	265 235	285 245	300 255	320 265
Ups	»	14' 15'	t g	220 205	235 210	250 215	265 220	280 225	300 230	320 235
Sth, Sdm	»	14' 15'	t g	220 205	235 210	250 215	265 220	280 225	295 230	310 235
Ög	»	14'	t g	200 195	215 200	245 225	265 235	275 245	295 250	310 260
Skb ²	»	14'	t g	250 215	265 230	275 235	280 240	285 245	290 250	300 255
Äbg, Dal n:a, (bilväg o. kanalsjö)	14'	t, g	—	230	236	243	249	255	258	258
Dal s:a, bilväg	13'—14' 14'	t g	— —	220 205	235 215	245 230	255 240	260 250	265 260	265 260
Västergötl.	»	13'—14'	t, g	230	240	250	260	270	280	290
Jkp	»	12'—14'	t g	214 200	244 218	272 230	286 244	303 256	316 266	338 275
Krb	»	12,5'—13' 13,5'	t g	205 195	225 215	255 240	275 250	290 265	305 270	315 280
Klm	»	13' 13,5'	t g	205 195	225 215	255 240	275 250	290 265	305 270	315 280
GtI	»	14'	t g	180 165	195 175	210 185	225 195	240 200	255 205	270 210

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Gbg	bilväg		13' 14'	t g	— —	220 205	235 215	245 230	255 240	260 250	265 260	265 260
Hl ²	»		13'—13,5'	t, g	—	205	220	235	245	255	265	265
Bl	»		13' 13,5'	t g	205 195	255 215	275 240	290 250	305 265	315 270	325 280	325 280
Krs ³	»		12' 13'	t g	160 200	165 205	190 225	200 235	215 245	220 250	225 260	230 265
Mlm ³	»		13' 14'	t g	200 205	215 220	230 235	245 250	255 260	260 270	265 275	265 275

Anm.: För annan kvalitet än o/s gäller följande tillägg och avdrag i %.

	Tillägg för S- timmer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Ljusnau	20	25	20	—	—
Gvl (Gästrikland) Kph	25	30	20	45	35
Vrm ⁵	30	20	15	—	—
Ör	40	30	15	45	35
Vstm	40	26	15	41	32
Ups	40	28	16	42	30
Sth, Sdm	40	28	16	42	30
Ög	35	20	15	35	35
Skb	30	25	15	40	40
Äbg, Dal norra	—	20	15	—	—
» södra	30	20	20	40	40
Västergötland	30	25	15	35	35
Jkp	50	35	20	50	50
Krb	35	20	14	35	34
Klm	35	20	14	35	34
Gtl	—	25	20	40	35
Gbg	30	20	20	40	40
Hl	—	15	15	30	30
Bl	35	20	14	35	34

¹ Priserna i första kolumnen gällde 5½". För övriga diameter i halva tum betalades pris mellan de för angränsande hel-tum angivna. Obarkat furu- och grantimmer vid bilväg samt obarkat grantimmer vid huvudälvd 5 öre lägre pris än för helbarkat.

² För större och bättre partier har högre priser betalats.

³ Medelpriser för genomsnittskvalitet.

⁴ Ingen notering, utskottskvalitet mottogs som regel icke.

⁵ Avdrag resp. tillägg utgår på priset vid bilväg även för flottat timmer.

Tabell 32 a. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1962/63.

Massaved av barrträde

Gross prices during the felling-season 1962/63. Coniferous pulpwood

Anm.: Priserna gäller Torneälven—Ljusnan fritt utskilje, i övrigt — där ej annat anges — leverans vid bilväg. Alla priser för massaved i m³t. avser helbarkat virke. Huggningskostnad söder om Ljusnans flodområde inkluderar helbarkning. Körningskostnaderna avser fr. o. m. Ljusnan och söderut genomsnittlig väglängd i resp. områden.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Prisområde (flod-område resp. län)	Mättenhet	Virkeslängd	Brutto priser i kr per mättenhet				Omkostn. i kr per mättenhet					
Region	Unit used	Length of logs	Gross prices in Sw. cr. per unit				Costs in Sw. cr. per unit					
			sulfitved sulphite wood	sulfatved sulphate wood	flottn. bränn- ved fuel wood		hugg- ning cut- ting	kör- ning trans- port	ge- mens. com- mon costs	sum- ma total		
Torneälven—Pite- älven	f ³ tr.	—	hb. 1: 55	ob. 1: 40	hb. 1: 42	ob. 1: 27	1: 16					
Abyälven—Kola- bodaån	»	—	1: 56	1: 41	1: 43	1: 28	1: 17					
Rickleän—Öre- älven	»	—	1: 57	1: 42	1: 44	1: 29	1: 18					
Leduän—Lögde- älven	»	—	1: 58	1: 43	1: 45	1: 30	1: 19					
Nätraälven— Ljungan	»	—	1: 59	1: 44	1: 46	1: 31	1: 20					
Ljusnan (fritt Marmen)	f ³ mi.	—	1: 71	1: 56	1: 56	1: 41	1: 15	0: 54	0: 23	0: 24	1: 01	
Vrm, huvudälv bilväg	»	—	1: 72	—	1: 52	—	—	0: 45	0: 29	0: 24	0: 98	
Äbg	»	—	1: 65	—	1: 45	—	—	..	..	..	..	
Gbg	»	—	1: 65	—	1: 45	—	—	..	..	..	..	
			prima	sekunda	prima	sekunda						
Gvl Gästrikls., bilv.	m ³ t.	3 m	40: 50	28: 50	34: —	23: 75	22: —	13: 25	6: 35	3: 95	23: 55	
Kpb huvudälv n:a delen bilv.	»	»	42: —	29: 50	35: 50	24: 75	23: —	13: 25	7: 90	5: —	26: 15	
s:a delen	»	»	39: —	27: 25	32: 50	22: 75	21: —					
Vrm	»	»	40: 50	28: 50	34: —	23: 75	22: —					
Ör	»	»	41: 25	28: 90	36: 25	25: 40	—	..	..	..	..	
		2 m	42: 25	29: 50	36: 50	25: 50	—	14: 55	6: 75	5: 20	26: 50	
		3 m	41: 25	28: 75	35: 75	24: 75	—					
Vstm	»	»	»	41: 25	28: 75	36: —	25: 25	—	13: 85	6: 95	4: —	24: 80
Ups n:a delen	»	»	»	40: 50	28: 50	34: —	23: 75	—	11: 70	5: 85	3: 90	21: 45
s:a delen	»	»	»	41: 25	28: 75	34: —	23: 75	—				
Sth	»	»	»	41: 25	28: 75	34: 25	24: —	—	13: 50	6: 30	4: 25	24: 05
		2 m	42: 25	29: 50	35: 25	24: 60	—					
Sdm	»	»	»	42: 25	29: 50	36: —	25: 25	—	12: 80	6: 40	4: 30	23: 50
		3 m	41: 25	28: 75	35: —	24: 50	—					
Ög	»	»	2 m	42: 25	29: 50	36: 50	25: 50	—	14: 90	6: 30	4: 30	25: 50
Skb	»	»	»	42: 25	29: 50	37: —	25: 90	—	14: 20	6: 45	6: 15	26: 80
Äbg, Dal	»	»	»	42: 90	30: —	37: —	25: 90	—	12: 90	6: 95	5: 70	25: 55
Västerg.	»	»	»	42: 25	29: 60	36: 50	25: 55	—				
Jkp	»	»	»	42: 25	29: 40	37: —	26: —	—	12: 95	5: 45	3: 35	21: 75
Krb	»	»	»	42: 25	29: 50	37: —	26: —	—	12: 65	5: 80	3: 65	22: 10
Klm	»	»	»	42: 25	29: 50	37: —	26: —	—	12: 55	6: 10	3: 60	22: 25
Gtl	»	»	»	35: —	24: 50	30: —	21: —	—	13: 15	6: 05	3: 15	22: 35
Gbg	»	»	»	42: 90	30: —	37: —	25: 90	—	14: 10	6: 20	3: 25	23: 55
Hl	»	»	»	42: 25	29: 50	36: —	25: 25	—	14: 05	6: 05	3: 30	23: 40
Bl	»	»	»	42: 25	29: 50	37: —	26: —	—	12: 90	5: 60	2: 65	21: 15
Krs	»	»	»	42: 25	29: 50	36: —	25: 25	—	14: 90	5: 65	5: 70	26: 25
Mlm	»	»	»	43: —	30: —	36: —	25: —	—	14: 70	5: —	5: 20	24: 90

Se under timmer, tab. 31 a

Tabell 32 b. Brutto priser för drivningsåret 1963/64. Massaved av barrträde
Gross prices during the felling-season 1963/64. Coniferous pulpwood

Anm.: Priserna gäller Torneälven—Ljusnan fritt sluttkilje, i övrigt — där ej annat anges — leverans vid bilväg. Alla priser för massaved i m³t. avser helbarkat virke.

1	2	3	4	5	6	7	8
Prisområde <i>Region</i>	Mätten- het <i>Unit used</i>	Virkes- längd <i>Length of logs</i>	Brutto priser i kr per mättenhet <i>Gross prices in Sw. cr. per unit</i>				
			sulfitved <i>sulphite wood</i>	snlfatved <i>sulphate wood</i>		flottn. brännved <i>fuelwood</i>	
Torneälven			hb	ob	hb	ob	
—Piteälven	f ³ tr.	—	1: 63	1: 48	1: 54	1: 39	1: 26
Abyälven							
—Kolabodaån	»	—	1: 64	1: 49	1: 55	1: 40	1: 27
Rickleän							
—Öreälven	»	—	1: 65	1: 50	1: 56	1: 41	1: 28
Leduån							
—Lögdeälven	»	—	1: 66	1: 51	1: 57	1: 42	1: 29
Nätraälven							
—Ljungan	»	—	1: 67	1: 52	1: 58	1: 43	1: 30
Ljusnan (fritt Marmen)	f ³ mi.	—	1: 79	1: 64	1: 68	1: 53	—
Vrm, huvudälv bilväg	»	—	1: 80	—	1: 64	—	—
Äbg	»	—	1: 73	—	1: 57	—	—
Gbg	»	—	1: 73	—	1: 57	—	—
			prima	sekunda	prima	sekunda	
Gvl Gästrikl., bilv.	m ³ t.	3 m	42: 50	29: 75	37: —	26: —	23: —
Kpb, huvudälv	»	»	44: —	30: 75	38: 50	27: —	24: —
n:a delen bilv.	»	»	41: —	28: 75	35: 50	24: 75	22: —
s:a delen »	»	»	42: 50	29: 75	37: —	26: —	23: —
Vrm	»	»	44: —	30: 80	39: 25	27: 50	—
Ör	»	2 m	45: —	31: 50	40: —	28: —	—
		3 m	44: —	30: 80	39: —	27: 25	—
Vstm	»	»	44: —	30: 80	39: —	27: 25	—
Ups, n:a delen	»	»	42: 50	29: 75	37: —	26: —	—
s:a delen	»	»	44: —	30: 80	37: —	26: —	—
Stb	»	»	44: —	30: 80	—	—	—
Uppland	»	»	44: —	30: 80	37: —	26: —	—
Södermanl.	»	»	44: —	30: 80	39: —	27: 25	—
Sdm	»	»	2 m	45: —	31: 50	40: —	28: —
»	»	3 m	44: —	30: 80	39: —	27: 25	—
Ög	»	»	2 m	45: —	31: 50	40: —	28: —
Skb	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Äbg	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Jkp	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Krb	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Klm	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Gtl	»	»	»	39: —	—	34: —	—
Gbg	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Hl	»	»	»	45: —	33: 50	40: —	30: 50
Bl	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Krs	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —
Mlm	»	»	»	45: —	31: 50	40: —	28: —

¹ Fritt huvudväg. — Free at trunk road.

**Tabell 33 a. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1962/63.
Brännved**

Gross prices during the felling-season 1962/63. Fuelwood

Anm.: Priserna gäller i genomsnitt för hela säsongen och avser leverans vid bilväg. Körningskostnaderna avser genomsnittlig väglängd i resp. län.

1 Län <i>County</i>	2 Brutto priser i kr per m ³ t. <i>Gross prices in Sw. cr. per m³ t.</i>	3 4 5 6 7 8 9 Omkostnader i kr per m ³ t. <i>Costs in Sw. cr. per m³ t.</i>						
	björk <i>birch</i>	barrved <i>coniferous</i>	pannved	huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i>	gem. kostnader <i>common costs</i>	summa <i>total</i>	
	prima sekunda	prima						
Nb	28: 50	24: 50	..	23: 50	16: —	8: 50	3: 05	27: 55
Vb lappmark ...	28: —	24: —	22: —	17: —	16: —	8: —	2: 50	26: 50
kustland ...	29: —	25: —	24: —	22: —				
Vrm	29: —	..	..	24: —	12: 65	7: 80	3: 25	23: 70
Vstm	25: —	21: —	..	19: —	10: —	9: 15	2: 05	21: 20
Ups	28: —	25: —	25: —	17: —	11: 40	6: —	2: 40	19: 80
Sth	26: —	19: —	21: 50	16: 50	10: 35	5: 85	2: 50	18: 70
Sdm	25: —	22: —	22: —	19: —	11: 05	6: 40	2: 80	20: 25
Ög	25: —	20: —	..	18: —	11: 20	6: 30	2: 95	20: 45
Skb	28: —	21: —	..	16: —	11: 60	6: 90	1: 95	20: 45
Äbg, Dal	30: —	21: —	..	18: —	11: 80	6: 85	3: 90	22: 55
Västergötl.	26: —	20: —	..	18: —				
Jkp	24: —	20: —	19: —	16: 50	10: 30	5: 45	2: 50	18: 25
Klm	23: 50	20: —	20: —	19: —	11: 40	6: 50	1: 90	19: 80
Gtl	24: —	..	22: —	18: —	10: 55	5: 70	2: 05	18: 30
Gbg	26: —	20: —	..	19: —	12: 40	5: 90	3: 90	22: 20
Hl	22: 50	18: 50	..	16: —	10: 10	5: 95	2: 70	18: 75
B1	25: —	18: —	..	12: —	9: 60	5: 60	2: 45	17: 65
Krs	22: —	..	..	14: —	10: 65	5: 75	3: 80	20: 20
MIm	22: —	16: —	..	15: —	10: 60	5: 65	1: 95	18: 20

Tabell 33 b. Bruttopriser för drivningsåret 1963/64. Brännved*Gross prices during the felling-season 1963/64. Fuelwood**Anm.: Priserna gäller i genomsnitt för hela säsongen och avser leverans vid bilväg.*

1	2	3	4	5
Län <i>County</i>	Bruttopriser i kr per m ³ t. <i>Gross prices in Sw. cr. per m³t.</i>			
	björk <i>birch</i>		barrved <i>coniferous</i>	pannved
	prima	sekunda	prima	
Nb	28: 50	24: 50	—	23: —
Vb lappmark	30: —	25: —	23: —	17: —
kustland	28: —	24: —	22: —	18: —
Vrm	30: —	..	..	25: —
Ör	25: —	..	..	18: 50
Vstm	26: —	..	21: —	19: —
Sth	27: 50	20: —	23: 50	17: —
Sdm	25: —	22: —	22: —	19: —
Üg	26: —	20: —	..	18: —
Skb	29: —	23: —	..	18: —
Äbg, Dal	30: —	21: —	..	18: —
Västergötland	26: —	20: —	..	18: —
Jkp	25: 25	19: 20	20: 50	17: 50
Klm	25: 50	20: —	20: —	19: —
Gtl	26: --	..	24: —	20: —
Gbg	26: —	20: —	..	19: —
Hl	23: —	19: —	..	..
Bl	26: —	19: 50	..	..
Krs	22: —	..	..	14: —
Mlm	20: —	15: —	14: —	..

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster¹ i kr (vägda genomsnitt²), avverkningssäsongerna 1959/60—1963/64. Länsvis

Average daily wages¹ (weighed averages²) of forest workers in the felling-seasons 1959/60—1963/64. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Huggare Woodcutters					Körare Hauliers				
	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64
Nb	48	58	60	71	77	85	94	99	119	121
Vb	46	50	54	64	68	82	86	92	104	118
Jtl	38	43	47	49	58	67	72	77	80	89
Vnr	39	42	47	56	59	73	76	83	95	96
Gvl	43	48	49	55	60	73	78	82	88	92
Kpb	51	54	62	69	74	70	71	82	85	95
Vrm	38	48	47	53	58	66	71	78	83	88
Ör	40	46	50	55	63	57	61	69	76	80
Vstm	41	46	49	54	59	57	64	67	75	85
Ups	38	39	42	50	60	61	69	74	80	85
Sth ³	37	39	43	53	60	58	65	74	80	82
Sdm	41	40	44	51	57	55	63	69	69	78
Ög	37	42	45	53	58	51	60	62	73	72
Skb	41	46	49	51	60	54	57	64	66	78
Äbg	38	42	43	46	56	55	59	61	65	71
Jkp	46	45	49	56	59	50	62	68	79	81
Krb	41	46	48	58	75	61	71	74	77	87
Klm	39	43	48	54	62	53	56	69	71	74
Gtl ³	40	40	—	—	—	55	60	—	—	—
Gbg	41	46	51	57	62	58	56	65	75	79
Hl	35	40	50	50	55	50	56	65	65	70
Bl	50	55	60	58	73	80	80	80	70	70
Krs	45	48	53	53	59	65	67	67	65	54
Mlm	40	42	43	45	53	70	65	71	71	—
Riket	45	49	54	62	68	73	79	85	96	102
Entire country										
Index basår Basic year 1958/59 = 100	107	117	129	148	162	104	113	121	137	146

¹ Redovisningen gäller domänverket. — The list ranges under the Forest Service.

² Vägda med avverkade kvantiteter. — Weighted with felled quantities.

³ Fr. o. m. 1 januari 1962 ingår Gotlands revir i Stockholms revir. — The county of Gotland is included in the county of Stockholm in these statistics from January 1, 1962.

**Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1963—1964 vid domänverket och
54¹ större skogsbolag**

*Number of forest workers in State forests and in 54¹ of the largest companies' forests
in 1963 and 1964*

Anm.: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

Note: The reports refer to the number employed the second Tuesday by stated month.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsgivare <i>Employers</i>	Månad och år <i>Month and year</i>	Antal arbetare sysselsatta i <i>Number of workers employed in</i>				
		avverkningsarbete ² <i>logging</i>		skogs- vårds- arbeten ³ <i>silvi- culture</i>	anläggnings- arbeten ⁴ <i>road building</i>	samtliga <i>all</i>
		totalt <i>total</i>	därv körning <i>of which hauling</i>			
Domänverket	febr. 63	11 170	3 363	17	173	11 360
<i>State Forest Service</i>	» 64	9 877	2 865	47	157	10 081
	maj 63	4 547	952	4 172	395	9 114
	» 64	4 687	1 110	2 967	387	8 041
	aug. 63	3 985	714	3 689	988	8 612
	» 64	3 611	627	3 322	818	7 751
	nov. 63	7 918	1 741	400	514	8 832
	» 64	7 394	1 645	383	504	8 281
Skogsbolagen ⁵	febr. 63	34 890	13 599	127	390	35 407
<i>Companies</i>	» 64	30 930	11 015	88	419	31 432
	maj 63	16 775	3 174	6 958	446	24 174
	» 64	15 774	3 152	7 515	446	23 735
	aug. 63	17 112	1 989	3 998	800	21 910
	» 64	16 350	1 985	3 322	816	20 488
	nov. 63	24 483	6 287	709	720	25 912
	» 64	23 380	5 647	583	800	24 763
Summa ⁵	febr. 63	46 060	16 962	144	563	46 767
<i>Total</i>	» 64	40 807	13 880	130	576	41 513
	maj 63	21 822	4 126	11 125	841	33 288
	» 64	20 461	4 262	10 482	833	31 776
	aug. 63	21 097	2 703	7 687	1 738	30 522
	» 64	19 961	2 612	6 644	1 634	28 239
	nov. 63	32 401	8 028	1 109	1 234	34 744
	» 64	30 774	7 292	966	1 304	33 044

¹ Ursprungligen 54 nu endast 46 p.g.a. fusioner och andra organisatoriska förändringar.
— Originally 54 now only 46 due to merger and other administrative changes.

² Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi. — Marking, felling, hauling and floating with own labour.

³ Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogsdikning och plantskolearbeten. — Removal of waste, scarification, planting and sawing, thinning, ditch draining and nursery work.

⁴ Skogsvägshygnad samt uppförande av arbetsbostäder i egen regi. — Forest road building and workers housing with own labour.

⁵ Fr. o. m. februari 1964 saknas rapport från ett företag, som genomsnittligt brukar sysselsätta 0,4 % av det totala antalet sysselsatta vid de privata företagen.

Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken 1963

Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1963

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Förvaltningspersonal <i>Administrative personnel</i>	Antal sysselsatta arbetare ¹ <i>No. of workers employed in</i>						Av arbetspersonalen fullgjorda dagsverken 1000 tal ¹ <i>No. of day-works performed by workers</i>		
		i flott.-arbete m. m. <i>in floating etc.</i>			vid skiljen in sorting			i flott- nings- arbete in float- ing	vid skilje in sor- ting	sum- ma total
		omkr. 15 maj about May 15th	omkr. 15 juli about July 15th	omkr. 15 aug about Aug. 15th	omkr. 15 maj about May 15th	omkr. 15 juli about July 15th	omkr. 15 aug about Aug. 15th			
Övre Norrbygden	64	1 690	620	369	292	553	692	87	56	143
Torneälven	10	401	110	74	167	156	240	24	19	43
Kalixälven	21	1 029	215	123	65	180	180	28	14	42
Råneälven	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luleälven	11	33	121	74	12	79	131	19	12	32
Piteälven	20	227	174	98	48	138	141	15	11	26
Övriga Other	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden	57	1 093	1 243	399	16	749	520	98	42	140
Aly o. Byske älvarna ...	7	33	182	80	6	39	39	12	3	15
Skellefteälven	8	73	241	97	10	181	91	15	12	27
Umeälven	32	708	573	214	—	360	360	56	21	77
Örträälven	3	178	74	3	—	68	30	7	3	10
Lögdeälven	1	93	13	—	—	93	—	5	2	7
Gideälven m. fl.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nätra älvarna	1	8	160	5	—	8	—	4	0	4
Övriga Other	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellanbygden	159	1 992	1 452	576	162	1 169	1 069	180	118	299
Angermanälven	52	867	557	186	73	652	599	61	62	123
Indalsälven	² 59	455	340	148	58	282	234	58	35	93
Ljungan	² 37	439	457	151	31	202	203	44	18	62
Harmångersån	3	56	18	16	—	—	—	7	—	7
Delångersån	8	175	80	75	—	33	33	10	3	14
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	116	1 563	598	303	97	549	452	108	49	156
Ljusnan	50	734	253	114	55	242	281	40	22	62
Testeboån	2	36	36	7	—	7	7	2	0	2
Dalälven	60	793	309	182	42	300	164	66	26	91
Olandsån	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga Other	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	4	7	7	—	—	—	—	0	—	0
Västerbygden	61	731	414	233	170	295	205	72	25	97
Nissan	4	—	2	—	—	—	—	0	—	0
Klarälven	27	300	190	125	150	150	150	52	14	66
Norsälven	11	360	105	58	20	130	28	14	10	24
Byälven	8	14	28	19	—	—	—	2	—	2
Upperudsälven	4	12	80	13	—	15	27	1	1	2
Örekilsälven	2	8	8	8	—	—	—	1	—	1
Övriga Other	5	37	1	10	—	—	—	1	—	1
Riket 1963	461	7 076	4 334	1 880	737	3 315	2 938	545	290	835
Entire country										
1962	482	5 966	5 503	1 916	869	4 030	3 819	590	357	947

¹ Antalet sysselsatta arbetare jämte fullgjorda dagsverken är delvis approximativt beräknade. —Number of workers engaged and number of day-works performed by workers are partly estimated.

² För Ljungan och Indalsälven delvis gemensam förvaltningspersonal. —Ljungan and Indalsälven share some of the administrative personnel.

Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1962—1964¹
Labour-exchange activities in forestry in 1962—1964

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Månad <i>Month</i>	Lediga platser ² <i>Vacancies</i>			Tillsatta platser <i>Placements</i>			Tillsatta platser på 100 lediga <i>No. of placements per 100 vacancies</i>		
	1962	1963	1964	1962	1963	1964	1962	1963	1964
Januari	3 812	2 405	2 532	2 522	1 931	1 875	76	80	74
Februari	2 377	1 622	1 669	1 665	1 282	1 241	70	79	74
Mars	1 921	1 368	1 078	1 510	1 163	864	79	85	80
April	1 436	1 530	1 366	1 214	1 315	1 143	85	86	84
Maj	4 881	3 721	3 333	4 455	3 463	3 080	91	93	92
Juni	2 869	1 980	1 746	2 512	1 828	1 566	88	92	90
Juli	1 124	1 152	800	853	865	600	76	75	75
Augusti	1 250	1 116	997	982	868	704	79	78	71
September	1 206	1 371	1 263	965	940	897	80	69	71
Okttober	1 488	1 714	1 542	1 204	1 215	1 102	81	71	71
November	1 726	1 928	1 769	1 462	1 425	1 328	85	74	75
December	1 335	1 598	1 368	1 079	1 094	915	81	68	67
Hela året	22 637	19 241	17 173	20 423	17 389	15 352	—	—	—
<i>Whole year</i>									

¹ Den 1 januari 1963 infördes vid arbetsförmedlingen ett nytt yrkesklassificerings-system (Nordisk yrkesklassificering). Uppgifterna fr. o. m. 1963 omfattar arbetstillfällen för skogsbefäl, skogs- och flottningsarbetare, däremot inte praktikplatser som ingår i uppgifterna för 1962.

² Talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med uträknande även av dem som kvarstår aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att årssiffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammanslagna.

Tabell 38. Antal arbetstimmar¹ samt arbetsolycksfall² i skogs- och flottningsarbeten 1961. Samtliga arbetsgivare³ (inkl. staten).
 Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1961.
 All employers (incl. public service)

1	2	3	4	5	6	7	8
Näringsgren ⁴	Antal arbets-givare	1 000-tal arbets-timmar ⁵	Arbetsolycksfall Industrial accidents at actual work-place			Sjukersätt-nings-dagar ⁶	Genomsnittlig invaliditetsprocent
	No. of em-ployers	Thou-sands of working hours	samtliga fall all cases	därav of which		Sicknes benefit days	Average per-cent-age of disablement
Skogsvård och kolning ⁷	233	5 118	87	—	—	2 205	—
Planting and conservation of forests, charcoal burning							
Skogsavverkning och flottning	19 294	112 276	6 890	88	10	143 599	20,4
Logging and floating							
Skogs- och flottningsarbeten, totalt	19 527	117 394	6 977	88	10	145 804	20,4
Forestry and floating							
Samtliga näringsgrenar	359 074	5 353 326	119 200	1 922	362	2 765	19,9
All branches of industry							

¹ Fr.o.m. 1955 anges arbetskraftens omfattning i riksföräkringsverkets olycksfallsstatistik med 1 000-tal arbetstimmar. Där antalet arbetstimmar ej varit känt har en under hela året syskellsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka. I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare angavs arbetskraftens omfattning med antal årsarbetare, varvid en årsarbetare definierades som 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar.

² S.k. färdolycksfall ingår icke. Av arbetsolycksfall föranledda yrkesskador indelas i tre svårhetsklasser — övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. I antalet olycksfall ingår icke lättare skador, som icke föranlett sjukskrivning efter utgång av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

³ T.o.m. 1959 ingick i denna statistik endast större arbetsgivare exkl. staten, d.v.s. sådana, som under året haft arbetstagare i en omfattning motsvarande i runt tal minst 10 000 arbetstimmar.

⁴ Fr.o.m. 1960 registreras arbetsgivaren endast inom en näringsgren, och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i privatskogsbruket ledda arbetskraften t.ex. i samband med avverkningsarbeten ingår därfor huvudsakligen i näringsgrenen »Jordbruk och djurskötsel» olycksfall. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare härför till t.ex. näringsgrenen »Skogsavverkning» ingår emellertid fr.o.m. 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolycksfall.

⁵ Avser antal arbetstimmar utförda av arbetstagare anställda hos försäkringspliktiga arbetsgivare, redovisade i kol. 2.

⁶ I antalet sjukersättningsdagar (d.v.s. exkl. karenstagar) har dagar med halv sjukpenning medräknats med halva antalet.

⁷ Som arbetsgivare inom denna näringsgren räknas bl.a. skogssällskapet, skogsvårdsstyrelser och virkesmätningsföreningar. Insamlare av vass, kott m.m. härföras även till denna näringsgren.

Tabell 39. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per tusental olycksfall per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycks-

Number of working days lost per one thousand working-hours (severity rates) for industrial action working-hours and number of working days lost per accident in forest work and floating to 1961

1	2	3	4	5	6	7
Näringsgren <i>Branch of industry</i>	Antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhets- orsaker <i>No. of working days lost per 1 000 working-hours (severity rate)</i>					
	Motor, transmis- sion, arbets- maskin, hiss, kran, annan lyft- anordning <i>Motor, cranes, etc.</i>	Fordon, fartyg, flygplan <i>Vehicle, ship, air plane</i>	Hand- verktyg (även maskin- drivet) <i>Hand- tool, simple equip- ment</i>	Explo- sion, eld e. d. <i>Explo- sion, fire etc.</i>	Fall, halkning <i>Falls, slipping</i>	Fallande föremål, ras <i>Falling objects, subsidi- ances</i>
Skogsvård och kolning	0,04	0,01	0,07	—	0,16	0,03
<i>Planting and conservation of forests, charcoal burning</i>						
Skogsavverkning och flottning	0,41	0,74	0,88	0,04	0,21	0,41
<i>Logging and floating</i>						
Skogs- och flottningsarbeten totalt ...	0,40	0,71	0,84	0,04	0,21	0,39
<i>Forestry and floating</i>						
Samtliga näringsgrenar	0,38	0,34	0,13	0,04	0,33	0,10
<i>All branches of industry</i>						

¹ Svårhetstalet är det riskmått som används i riksföräkringsverkets omarbetade olycksfallsstatistik, kol. 15 + kol. 16
 $\frac{1}{1000}$). Enligt rekommendationer av sjätte socialstatistiska kon-

hära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall efter ett fall av total invaliditet motsvara en för-

år 1960.

² uppräkning av dessa orsaker finns i texten sid. 114.

arbetstimmar (svårhetstal¹⁾ fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal fall i skogs- och flottningsarbeten 1961. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten).

Accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million employers (incl. service).

8	9	10	11	12	13	14	15	16
tal) härrörande från följande olycksfallsor- rates due to the following causes of acci-				»Svårhetstal» härrörande från »Severity rates» due to			Antal olycksfall per 1 milj. arbetsstim- mar	
Klämning, trampning på, stöt av eller mot föremål <i>Crushing with ob- jects etc.</i>	Lyftning, bärning el. lik- nande hanter- ring <i>Lifting, carrying and handling of ob- jects</i>	Övriga ² <i>Other</i>	Samtliga <i>Total</i>	Sjukdom <i>Sickness</i>	Invalidi- tet <i>Dis- ability</i>	Död <i>Death</i>	No. of acci- dents per 1 million working- hours	No. of work- ing days lost per accident
0,04	0,02	0,00	0,38	0,38	—	—	17,0	22
0,13	0,14	0,06	3,02	1,15	1,20	0,67	61,4	49
0,13	0,14	0,06	2,90	1,12	1,15	0,64	59,4	49
0,04	0,07	0,08	1,51	0,46	0,54	0,51	22,3	68

Svårhetstalet motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda
cerensen 1947 har vid konstruktionen av detta riskmått en sjuktid av 365 dagar förutsatts inne-
rust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstalet se SOS, Yrkesskador

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946–1950, 1951–1955, 1956–1960 samt per år 1961, 1962 och 1963. Länsvis

Number of elks killed during legal shooting seasons during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in 1961, 1962 and 1963. By counties

Tabell 41. Antal dödade¹ villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955 och 1956—1960 samt under åren 1960, 1961, 1962 och 1963.

Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955 and 1956—1960 (yearly average) and in 1960, 1961, 1962 and 1963.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Villebråd		1946/ 1950	1951/ 1955	1956/ 1960	1960	1961	1962	1963
<i>Game</i>								
Älg	<i>Elk</i>	14 386	23 596	30 448	32 289	32 407	31 298	31 241
Kronhjort	<i>Red deer</i>	24	43	55	60	42	36	33
Dovhjort	<i>Fallowdeer</i>	310	830	1 200	1 230	1 330	1 260	1 097
Rådjur	<i>Roe deer</i>	16 000	23 420	33 760	38 400	42 600	44 400	46 775
Skogshare	<i>Hare</i>	149 460	123 800	105 000	94 000	110 500	109 000	118 300
Fälthare		105 900	105 300	77 400	80 000	85 000	78 000	57 620
Vildkanin	<i>Rabbit</i>	131 600	129 800	169 000	213 500	287 000	468 000	278 010
Rödräv	<i>Fox</i>	68 400	81 620	76 400	70 000	73 500	75 000	76 790
Grävling	<i>Badger</i>	10 740	9 680	9 200	9 000	8 500	8 000	8 185
Utter	<i>Otter</i>	1 440	1 120	800	700	600	500	394
Mård	<i>Marten</i>	940	730	1 520	2 000	1 900	2 400	2 682
Iller	<i>Polecat</i>	1 380	1 460	1 460	1 900	1 800	1 900	2 041
Vildmink	<i>Mink</i>	2 400	5 760	13 950	16 200	15 600	16 000	19 562
Herminelin och småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	7 680	9 220	5 470	4 600	5 350	..	3 710
Ekorre	<i>Squirrel</i>	326 100	233 300	50 000	31 900	24 000	20 000	14 215
Säl ²	<i>Seal</i>	1 582	570	753	528	532	459	392
Björn ²	<i>Bear</i>	17	21	26	25	24	27	28
Lodjur ²	<i>Lynx</i>	12	8	10	20	18	11	21
Varg ²	<i>Wolf</i>	9	5	6	4	4	4	5
Järv ²	<i>Glutton</i>	41	23	20	22	18	15	24
Tjäder	<i>Capercailzie</i>	44 420	32 333	11 300	12 000	12 600	27 000	26 480
Orre	<i>Blackgrouse</i>	60 020	32 333	11 300	9 900	10 700	15 800	17 575
Järpe	<i>Hazelhen</i>	72 000	31 000	9 700	8 300	8 300	16 800	12 345
Ripa	<i>Grouse</i>	123 260	80 100	49 100	42 850	47 400	55 500	67 000
Fasan	<i>Pheasant</i>	84 060	151 300	90 300	81 700	87 000	72 000	83 005
Rapphöna	<i>Partridge</i>	30 960	18 460	15 000	13 500	15 000	12 300	7 020
Morkulla	<i>Woodcock</i>	30 400	26 600	520 300	4 200	4 000	3 800	3 390
Duvhök	<i>Goshawk</i>	8 900	6 300	5 300	5 400	5 000	5 200	4 351
Sparvhök	<i>Sparrow-hawk</i>	8 160	7 380	5 800	5 600	4 700	3 400	3 177

¹ Dödade vid jakt.

² För säl, björn, lodjur, varg och järv avses kalenderår samt betr. övrigt vilt jaktåren 1/7 1946—30/6 1947 t.o.m. 1/3 1962—28/2 1964.

³ Treårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952 och 1953.

⁴ Tvåårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952—1954.

⁵ Morkullan är totalfredad under våren fr.o.m. 1960.

Tabell 42. Under budgetåret 1963/64 genom Kungl. Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogs särskilda skogsvårdsåtgärder. Länsvis

State subsidies paid for special silvicultural measures during the budgetyear 1963/64.

By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län <i>County</i>	Skogsförbättringsanslaget <i>Grants for forest improvement</i>								
	Återväxtåtgärder och röjningsgallring <i>Measures of reproduction</i>								
	Skogsdikning <i>Draining</i>								
	Icke jordbruksmark <i>Reforestation</i>			Sämre jordbruksmark <i>Afforestation</i>					
	Areal <i>Area</i>	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	Bär- nads- areal <i>Area</i>	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>
	ha	1 000 kr		ha	1 000 kr		ha	1 000 kr	
Nb	3 255,0	648,3	326,1	21,0	7,4	3,7	135,0	34,0	8,5
Vb	898,0	299,9	150,0	112,0	69,9	34,9	109,0	24,7	6,2
Jtl	409,0	220,9	110,0	43,0	24,6	12,3	275,0	77,4	14,9
Vnr	29,3	7,1	3,6	51,7	37,6	18,8	1,5	0,8	0,3
GvI	25,6	20,2	10,1	472,9	341,4	170,0	252,4	89,3	22,3
Kpb	205,0	80,1	39,9	168,0	142,1	71,1	173,0	52,1	13,0
Vrm	35,0	25,6	12,8	453,0	311,5	155,8	107,0	46,2	11,9
Ör	—	—	—	250,7	192,6	96,3	78,0	20,0	5,0
Vstm	—	—	—	409,0	262,7	131,3	65,0	37,4	8,5
Ups	2,8	0,9	0,5	141,7	114,6	57,3	20,4	16,0	4,0
Sth	—	—	—	133,6	112,5	56,2	—	—	—
Sdm	—	—	—	828,7	600,0	300,0	30,4	22,0	5,0
Ög	12,0	10,0	5,0	704,0	524,5	263,1	20,0	20,0	5,0
Skb	45,0	39,5	20,0	492,0	404,7	202,4	—	—	—
Äbg	261,0	211,6	100,0	961,0	727,7	363,6	214,0	79,2	19,8
Jkp	14,0	10,0	5,0	739,0	477,1	238,6	121,2	39,9	10,0
Krb	10,0	9,0	4,5	479,0	417,2	208,6	68,1	35,9	9,1
Klm	12,2	9,9	5,0	572,3	442,8	221,9	39,1	36,0	9,0
Gtl	123,0	81,3	41,7	92,0	13,7	7,2	98,0	20,1	4,8
Gbg	4,0	2,8	1,4	141,0	104,5	52,3	7,0	7,0	1,7
Hi	128,9	98,8	49,4	291,1	216,6	108,3	67,7	39,6	9,9
Bl	37,6	31,8	15,9	600,1	403,4	241,7	—	—	—
Krs	146,8	158,6	76,5	1 299,2	1 307,3	653,6	35,1	20,0	5,0
Mlm	41,1	50,5	24,7	529,8	609,8	304,8	28,5	9,8	2,5
Riket ⁵	5 695,3	2 016,8	1 002,1	9 915,8	7 866,2	3 973,8	1 945,4	727,4	176,4
<i>Entire country</i>									
1962/63 ⁶	14 897,7	9 018,4	4 525,4				2 299,0	835,8	230,6

¹ Prisutjämningsmedel för återuppföring av skogsbeständet (SFS 374/1949).

² Hit hänföres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de icke kräver särskild planering (s. k. understödbidrag och förenklat förarande).

³ Av skogsvårdsstyrelserna beviljade bidrag för enskilda skogsvårdsföretag.

vårdssstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Skogsvägslaget <i>Grants for road-building</i>			Prisutjämningsmedel ¹ <i>Grants from the "price equalization fund"</i>				Norrländska skogsprodukitionsanslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>		Summa beviljade bidragsmedel <i>Total funds granted</i>
Div. mindre företag ² <i>Small enterprises</i>	Vägbyggnad <i>Road-building</i>			Återväxtåtgärder <i>Measures of reproduction</i>			Div. mindre företag ² <i>Small enterprises</i>	Samverkansområden ³ <i>Co-operation areas</i>	Skogsvårdsområden ³ <i>Silvi-culture areas</i>	
Statsbidrag <i>Govt. grants</i>	Väglängd <i>Road length</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Statsbidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Statsbidrag, samtliga åtgärder ⁴ <i>Govt. grants for all forestry measures</i>		
	km	1 000 kr		ha	1 000 kr					
0,8	31,1	648,1	288,5	107,0	23,1	11,5	—	211,6	1 252,9	2 103,6
18,5	79,3	2 468,0	1 108,6	8,0	3,9	1,9	1,0	681,1	238,1	2 240,3
12,3	154,7	4 515,7	2 073,9	64,0	33,9	16,9	—	113,9	143,1	2 497,3
12,8	80,2	2 298,7	1 018,4	—	—	—	—	31,6	—	1 085,5
3,7	94,1	2 164,8	882,5	—	—	—	—	—	—	1 088,6
25,1	167,5	3 345,0	1 484,3	—	—	—	—	—	—	1 633,4
108,6	105,0	3 137,5	1 417,4	—	—	—	—	—	—	1 706,5
9,8	15,7	235,2	93,6	—	—	—	—	—	—	204,7
1,3	22,3	541,7	210,9	—	—	—	—	—	—	352,0
11,0	3,6	105,2	26,6	—	—	—	—	—	—	99,4
2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58,0
7,6	23,6	434,9	172,3	—	—	—	—	—	—	484,9
26,0	12,7	244,8	98,3	—	—	—	—	—	—	397,4
65,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	287,4
66,0	51,7	1 108,9	452,2	—	—	—	—	—	—	1 001,8
32,5	39,7	601,4	242,4	—	—	—	—	—	—	528,5
55,0	14,4	230,9	92,4	—	—	—	—	—	—	369,6
115,3	23,3	344,9	136,4	—	—	—	—	—	—	487,6
16,0	2,8	32,2	14,7	—	—	—	—	—	—	84,4
31,8	14,9	507,0	212,4	—	—	—	—	—	—	299,6
2,3	1,6	29,5	11,9	—	—	—	—	—	—	181,8
37,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	295,1
48,2	3,4	50,0	25,0	—	—	—	—	—	—	808,3
14,5	1,8	30,4	12,2	—	—	—	—	—	—	358,7
724,4	943,4	23 074,8	10 074,9	179,0	60,9	30,3	1,0	1 038,2	1 634,1	18 655,2
841,3	874,8	20 056,0	8 058,5	38,9	12,8	6,4	—	456,1	1 519,3	15 637,6

⁴ Hit hänföres bidrag till skogsvårdsåtgärder och vägbyggnader.⁵ Skogssällskapet, som tidigare av skogsstyrelsen också tilldelats bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder, har under senare år ej tilldelats dylika medel.⁶ Tidigare har ej uppdelning på icke jordbruksmark och sämre jordbruksmark förekommit.

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och procent av landarealen, i vissa länder 1963.

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1963.

1 <i>Land Country</i>	2 <i>Land- areal¹ milj. ha</i>	3 <i>Invånare milj. No. of inhabi- tants in mill.</i>	4 <i>Skogsmarksareal² Forest area</i>	5	6
	<i>Land area in mill. ha</i>		<i>Totalt milj. ha in mill. ha</i>	<i>i % av land- arealen in % of total landarea</i>	<i>ha per invå- nare no. of ha per in- habitant</i>
Argentina	274,8	21,4	70,0	25,5	3,3
Australien	769,5	³ 10,7	48,4	6,3	4,5
Belgien och Luxemburg	3,4	9,5	0,7	20,6	0,1
Brasilien	851,2	⁴ 75,3	561,7	66,0	7,5
Burma	67,8	23,2	45,3	66,8	2,0
Canada	997,6	18,6	417,7	41,9	22,5
Colombia	113,8	14,8	69,4	61,0	4,7
Finland	33,7	4,5	21,9	65,0	4,9
Frankrike	54,7	47,0	11,6	21,2	0,2
Italien	30,1	50,2	5,8	19,3	0,1
Japan	37,0	94,9	23,0	62,2	0,2
Jugoslavien	25,6	18,8	8,8	34,4	0,5
Kina ⁵	956,1	686,4	76,6	8,0	0,1
Kongo (Leopoldville)	284,5	14,8	129,1	55,1	8,7
Norge ⁶	32,4	3,6	7,5	23,1	2,1
Peru	128,5	11,5	70,0	54,5	6,1
Polen	31,2	30,3	7,5	24,0	0,2
Portugal ⁷	9,2	9,0	2,6	28,3	0,3
Sovjetunionen ⁸	2 240,2	221,5	1 131,1	50,5	5,1
Spanien ⁹	50,5	30,8	15,9	31,5	0,5
Storbritannien	24,4	53,4	1,7	7,0	0,03
Sudan	250,6	12,5	58,5	23,3	4,7
Sverige	45,0	7,6	22,8	50,7	3,0
Tanganyika	93,7	9,6	51,3	54,7	5,3
Turkiet	79,0	29,1	10,6	18,4	0,4
USA ¹⁰	936,3	186,7	315,8	33,7	1,7
Västtyskland ¹¹	24,9	56,2	7,0	28,1	0,1
Östtyskland ¹²	10,8	17,1	3,0	27,8	0,2
Österrike	8,4	7,1	3,4	40,5	0,5
Totalt	¹³ 13 517,5	3 151,0	4 404,9	32,6	1,4

¹ Inkl. insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*

² Total area. — *Total area.*

³ Exkl. urinvånare. — *Excl. aborigines.*

⁴ Exkl. indianerna i djungeln. — *Excl. Indians in the jungle.*

⁵ Exkl. Formosa och Pescadorerna. — *Excl. Formosa and the Pescadores.*

⁶ Exkl. Svalbard och Jan Mayen.

⁷ Inkl. Azorerna och Madeira. — *Incl. the Azores and Madeira.*

⁸ Inkl. de asiatiska delarna. — *Incl. Asian part.*

⁹ Inkl. Balearerna och Kaurieöarna. — *Incl. the Balearic and the Canary Islands.*

¹⁰ Inkl. Alaska och Hawaii, exkl. Panamakanalzonen och Puerto Rico. — *Incl. Alaska and Hawaii, excl. the Panama Canal zone and Puerto Rico.*

¹¹ Inkl. Väst-Berlin. — *Incl. West-Berlin.*

¹² Inkl. Öst-Berlin. — *Incl. East-Berlin.*

¹³ All landareal inkl. insjöar och vatteudrag men exkl. obebodda polaronråden och obebodda öar. — *Landarea incl. lakes and watercourses but excl. uninhabited polar areas and uninhabited islands.*

Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1962 och 1963.

Removals in certain countries with an extensive logging in 1962 and 1963.

Mättenhet: milj. m³f.ub.
Unit of measurement: million m³ solid volume under bark

1 Land <i>Country</i>	2 Barrträd <i>Coni-ferous</i>	3 Lövträd <i>Broad-leaved</i>	4 Summa <i>Total</i>	5 Barrträd <i>Coni-ferous</i>	6 Lövträd <i>Broad-leaved</i>	7 Summa <i>Total</i>
1962			1963			
Argentina	0,2	*10,3	*10,5	0,2	*9,5	*9,7
Australien	*1,7	*13,3	*15,0	1,7	13,5	15,2
Brasilien ^{1, 2}	*18,1	*78,8	*134,2	*16,8	..	*137,5
Canada	*89,5	*7,7	*97,2	..	..	..
Columbia	*0,0	*25,3	*25,3	..	..	..
Finland ⁴	35,2	11,9	47,1	*34,6	*11,9	46,5
Frankrike	*14,5	*29,4	*43,8	..	..	..
Indien ⁵	1,4	15,3	16,7	..	..	..
Indonesien	0,0	84,5	84,6	0,0	84,8	84,9
Italien	1,7	15,1	16,8	1,5	15,0	16,5
Japan ⁶	32,9	27,2	60,1	..	..	..
Jugoslavien	4,3	12,8	17,0	4,4	13,3	17,7
Nigeria ⁵	—	30,2	30,2	—	..	..
Norge ^{4, 6, 7}	*7,2	*0,5	*7,8	6,7	0,5	7,3
Polen ⁸	*13,8	*2,6	*16,4	13,8	2,7	16,5
Sovjetunionen	*289,6	*63,1	352,7	*296,1	*64,0	360,1
Spanien	5,3	9,7	15,0	..	..	..
Sudan ⁷	0,0	18,5	18,5	0,0	20,3	20,3
Sverige	*39,4	*6,2	45,6	38,0	5,9	43,9
Tanganyika	*0,0	*11,0	*11,0	*0,0	*11,2	*11,2
Tjeckoslovakien	10,4	2,5	12,9	9,9	2,6	12,6
Uganda ⁷	0,0	10,7	10,7	0,0	*10,7	*10,7
USA	*209,9	*85,8	*295,7	212,1	85,2	297,3
Västtyskland ^{4, 8}	19,1	8,8	27,9	13,9	7,8	23,7
Östtyskland ⁶	*6,1	*1,3	7,4	*5,6	*1,3	6,9
Österrike	*9,4	*1,7	*11,2	8,9	1,5	10,4
Total <i>Total</i>	*895,6	*898,2	*1 793,8	895,7	906,2	1 802,0

¹ 1/7 1961—30/6 1962 resp. 1/7 1962—30/6 1963.

² Endast redovisad avverkning. — Recorded removals only.

³ Reviderade data. — Revised figures.

⁴ Avser uppgifter om förbrukning. — Removals more accurately described as utilization.

⁵ Redovisningsåret avslutas 31/3. — Year ending 31 March.

⁶ Excl. husbehovsvirke. — Excl. rural consumption.

⁷ Redovisningsåret avslutas 30/6. — Year ending 30 June.

⁸ Redovisningsåret avslutas 30/9. — Year ending 30 September.

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1963.

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1963.

Mättenhet: 1 000 m³f.ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ solid wood under bark

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land <i>Country</i>	Export				Import					
	Såg- och fanértimmer <i>Timber</i>		Massa- ved <i>Pulp- wood</i>	Props <i>Pit- props</i>	Sum- ma <i>Total</i>	Såg- och fanértimmer <i>Timber</i>		Massa- ved <i>Pulp- wood</i>	Props <i>Pit- props</i>	
	barr <i>coni- ferous</i>	löv <i>broad- leaved</i>				barr <i>coni- ferous</i>	löv <i>broad- leaved</i>			
Australien ¹	6,8	13	—	—	19,8	15	214	—	—	229
Belgien, Luxemburg	127	85	7	64	283	47	342	380	16	785
Brasilien	—	44	—	—	44	—	11	—	—	11
Canada	340	83	2 684	—	3 107	² 1 028	..	352	—	1 380
Filippinerna	..	..	..	..	..	..	..	—	..	..
Finland	138	45	1 212	503	1 898	440	6,6	442	—	888,6
Frankrike	308	613	526	234	1 681	4,6	1 080	1 012	4,9	2 101,5
Ghana	—	671	—	—	671	—	—	—	—	—
Italien	0,2	0,3	0,1	—	0,6	1 040	1 394	1 013	18	3 465
Japan	11	0,3	—	—	11,3	4 320	8 238	452	—	13 010
Jugoslavien	—	0,1	402	4	406,1	—	4	—	—	4
Kongo(Leopoldville) ³	—	89	—	—	89	—	7,1	—	—	7,1
Nederlanderna	8,7	14	18	105	140,7	80	311	313	22	726
Nigeria	—	523	—	—	523	² 2,4	..	—	—	2,4
N. Borneo	—	3 000	—	—	3 000	—	40	—	—	40
Norge	49	—	153	0,5	202,5	78	16	1 198	—	1 292
Portugal	114	0,4	114	—	228,4	30	43	—	—	73
Schweiz	67	42	5	42	156	91	235	116	—	442
Sovjetunionen	2 628	64	3 501	64	6 257	—	—	—	—	—
Storbritannien	—	—	—	—	—	14	347	241	696	1 298
Sverige	142	11	1 011	11	1 175	90	38	456	—	584
Turkiet	1,4	20	—	—	21,4	—	3,2	37	2,8	43
USA	3 984	325	196	325	4 830	199	244	2 732	—	3 175
Västtyskland	74	59	18	7,4	158,7	451	1 739	1 048	539	3 777
Östtyskland	..	..	..	84	84	..	75	792	—	867
Österrike	⁴ 127	29	—	84	240	27	218	595	0,1	840,1
Totalt <i>Total</i>	8 721	14 589	11 738	2 646	37 694	9 037	16 710	11 658	1 952	39 357
1962	⁵ 6 403	⁵ 13 195	⁵ 12 362	⁵ 2 781	⁵ 34 741	⁵ 7 500	⁵ 14 548	⁵ 12 899	⁵ 2 276	⁵ 37 228

¹ Avser 1/7 1962—1/7 1963.

² Ingår i sågtimmer av barrträd. — Included in coniferous timber.

³ Exkl. södra Katanga. — Excl. South Katanga.

⁴ Inkl. 119 000 m³ bilat timmer. — Incl. 119 000 m³ hewn timber.

Tabell 46. Produktion av några viktiga träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1963

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1963

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Land <i>Country</i>	Sägvirke inkl. lådämnen <i>Sawnwood incl. boxboards</i>		Slipers <i>Sleepers</i>	Ply- wood	Span- piat- tor <i>Par- ticle board</i>	Massa	Pulp				Annan fiber- massa <i>Other fibre pulp</i>
	barr <i>coni- ferous</i>	löv <i>broad- leaved</i>				Trämassa	Wood pulp				
						Meka- nisk <i>Me- chanical</i>	Ke- misk <i>Chemi- cal</i>	Halv- kemisk <i>Semi chemi- cal</i>	Sum- ma	Total	
	1 000 m ³ f			1 000 m ³	1 000 ton						
Australien ¹	666	2 233	351	124	20	186	173	19	378	..	
Belgien	325	315	60	60	52	105	60	—	165	7	
Brasilien	*2 656	*2 707	*464	*164	*7	*180	*235	..	*415	*123	
Canada	21 602	1 104	..	1 313	..	5 444	5 691	139	11 274	..	
Chile	372	413	18	7	..	69	*83	..	152	—	
Filippinerna ¹	—	1 138	—	354	..	—	—	—	—	25	
Finland	6 728	61	101	468	78	1 466	3 195	164	4 825	—	
Frankrike	*5(003)	*2(661)	..	440	286	433	745	90	1 268	206	
Italien	824	1 083	109	400	156	341	152	104	597	44	
Japan	*2(1870)	*5(373)	*3(331)	*1(692)	*7(4)	891	2 953	730	4 574	3	
Jugoslavien	1 721	972	111	*118	51	66	209	—	276	—	
Malacka	—	*1 540	..	—	..	..	..	..	..	0	
Nederlanderna ...	74	201	2	45	35	137	—	—	137	396	
Norge	1 448	14	33	*17	57	805	738	51	1 594	—	
Nya Zeeland ¹⁰	1 503	68	19	23	3	191	179	5	375	—	
Portugal	1 100	110	100	10	24	6	99	—	105	6	
Rumänien	2 682	1 890	207	201	100	65	140	—	205	66	
Schweiz	1 240	114	26	29	88	140	105	5	250	—	
Sovjetunionen ...	*89 250	*15 750	..	1 544	280	1 150	*2 757	..	3 907	..	
Spanien	1 045	686	..	124	38	79	155	—	234	89	
Storbritannien ...	209	668	5	35	92	*235	*35	..	*270	*245	
Sverige	8 199	140	100	..	*82	1 170	4 503	120	5 793	—	
USA	*65 162	*16 461	..	10 470	574	4 424	19 905	2 374	26 703	*500	
Västtyskland	6 570	1 525	333	666	731	640	740	—	1 380	51	
Östtyskland	*1 878	*5450	..	*50	..	246	381	4	631	*45	
Österrike	*4 164	*213	*57	30	83	174	507	3	684	—	
Totalt ⁸	270 933	76 800	..	19 817	3 394	19 565	*49 364	..	68 929	4 320	
1962 ⁹	268 016	74 271	..	18 312	2 786	19 167	*45 918	..	65 085	4 168	

¹ 1/7 1962—30/6 1963.

² Inkl. halvkemisk massa. — Incl. semi-chemical woodpulp.

³ År 1962. — Year 1962.

⁴ Endast redovisad produktion. — Recorded production only.

⁵ Slipers ingår i sågvirket. — Sleeper production is included in sawnwood.

⁶ 1/4 1962—31/3 1963.

⁷ Inkl. annan fibermassa. — Incl. other fibre pulp.

⁸ Avser även andra rapporterande länder. — Refers to reporting countries.

⁹ Reviderade data. — Revised figures.

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1963.

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1963.

1 Land <i>Country</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Sägvirke, inkl. lädämnien <i>Sawnwood incl. boxboards</i>				Slipers <i>Sleepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broadleaved</i>							
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
1 000 m ³ f										1 000 ton
Australien ¹	1	506	35	152	54	—	0	12	—	206
Belgien o. Luxemb.	90	886	27	105	6	28	26	25	1	233
Brasilien	794	—	30	—	13	—	3	—	3	54
Canada	14 933	304	367	252	11	4	194	56	3 030	67
Chile	28	1	19	1	—	—	—	0	16	7
Danmark	20	832	53	57	8	5	5	26	11	113
Egypten	—	347	—	—	—	23	—	15	—	48
Filippinerna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finland	4 559	13	32	9	1	—	383	0	1 927	4
Frankrike	414	1 299	317	104	249	9	62	18	75	956
Italien	2	3 069	5	368	—	132	21	7	9	839
Japan	111	904	196	45	11	3	342	0	3	472
Jugoslavien	463	1	396	0	51	—	21	—	57	36
Malacka	8	0	488	20	11	—	2	22	—	0
Nederlanderna ...	18	2 183	14	153	0	56	10	46	2	426
Norge	110	149	0	54	—	10	2	7	783	51
Rumänien	1 320	0	628	—	4	—	67	—	38	5
Schweiz	1	382	7	80	0	31	0	29	15	145
Sovjetunionen ...	6 526	112	—	243	212	0	145	47	245	84
Storbritannien ...	—	7 940	3	790	—	118	3	699	—	2 679
Sverige	4 856	145	13	88	10	1	7	29	3 210	7
USA	1 749	11 807	224	716	74	11	11	658	1 290	2 519
Västtyskland	138	3 674	68	240	14	37	53	40	88	982
Östtyskland	—	1 153	—	56	—	—	—	12	—	107
Österrike	2 839	5	47	21	14	0	6	1	160	36
Totalt ⁵ <i>Total</i>	41 412	40 736	4 426	4 353	914	678	1 970	1 999	11 286	11 365
1962 ⁶	38 160	38 129	4 298	4 362	871	770	1 785	1 814	10 197	10 212

¹ 1/7 1962—30/6 1963.

² Ingår i virke av barrträ. — *Included in coniferous.*

³ Ingår i virke av lövträ. — *Included in broadleaved.*

⁴ Ingår i sågvirket. — *Included in sawnwood.*

⁵ Avser även andra rapporterande länder. — *Refers to reporting countries.*

⁶ Reviderade data. — *Revised figures.*